SAYI:14 ARALIK 1995
100.000 TL.

POPÜLER SİNEMA DERGİSİ

sinema

Hollywood'un yeni prensesi

SANDRA BULLOCK

Türkiye'de ilk kez

TRASH FİLMLERİ

Yeni James Bond filmi

GOLDENEYE

Stephen King dosyası

Sezonun ilk skandalı

SHOWGIRLS

AFİŞ Suikast Çemberi

Podyum®
TEKSTİL ve TURİZM LTD. ŞTİ.
Merkez: Bağdat Caddesi No.374/C Şaşkınbakkal-Kadıköy, İstanbul Tel: (0216) 356 17 86 Fax: 369 72 02
Şube: F.Çakmak Sok. 18/7 Kızılay/Ankara Tel: (0312) 231 39 05 Fax: 231 39 06

337 ile zaman sizin elinizde

Ericsson 337. Zamanı kontrol etmenin en kolay yolu.

Uzun ömürlü pilleri, pil ömrünü uzatan otomatik deşarj özelliği, pratik Türkçe kullanımı ve güçlü performansı ile sempatik Ericsson 337. Bu özellikleriyle onu her yerde taşıyabiliyor, zamanınızı en verimli şekilde değerlendirebiliyorsunuz. Siz de Ericsson 337 ile tanışın, zamanı kontrol edin.

Ericsson 337 ile daha iyi yaşamak sizin elinizde.

Cep telefonunda lider Ericsson, Turkcell kartını öneriyor.

ART GRUP

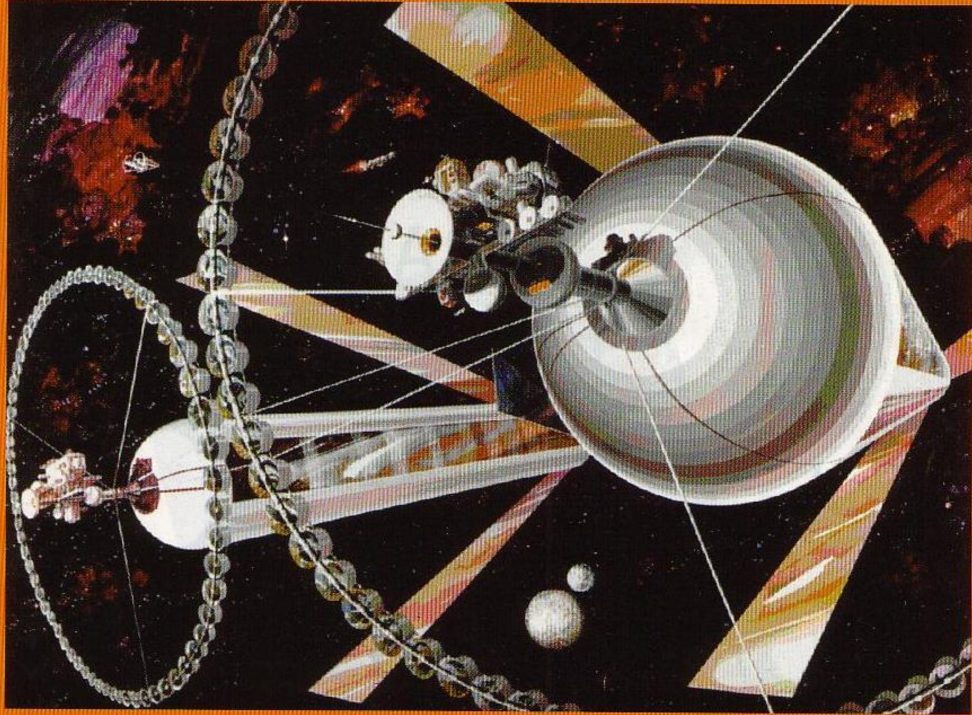
ERICSSON

Türkiye Yetkili Distribütörleri:

GEN-PA Genel Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş. Tel: (0212) 287 17 17 (20 hat) • K.V.K. Mobil Telefon A.Ş. Tel: (0216) 410 85 00 (Pbx)

Yarın...

bilmediğimiz
daha az şey kalacak.

HESABINIZDAKİ PARA BİTİNCE NE YAPIYOR- SUNUZ?

sinema SAYI : 14 ARALIK 1995

Dinç BİLGİN
(Başkan)
Ercan ARIKLI
Adil ÖZKOL

Sabah Periyodik Yayınlar A.Ş adına İmtiyaz Sahibi
Ercan ARIKLI

Yayın Koordinatörü
Ahmet ÖRS

Genel Yayın Yönetmeni (Sorumlu)
Mehmet AÇAR

Yazı İşleri Müdürü
Murat AYKUL

Görsel Yönetmen
Aslı BALAKİN

Yazı Kurulu
Senem ERDİNE
Aygen KUTLAR

Sayfa Sekreteri
Hüseyin TANK

Teknik Koordinatör
Fazıl MECİT

Ankara Koordinatörü
Serpil GOGEN

Ankara Haber Müdürü
Lütfü ÖZEL

Reklam Koordinatörü
Rana KARLIDAĞ

Reklam Müdürü
Esra YARATAN

Rezervasyon
Ayfer KOÇ
Nurhan POYRAZ

Müessese Müdürü
Şakir GÜLSEVER

İdari İşler Sorumlusu
Cezmi ALACAKAPI

Murahhas Üye
Ateş Ünal ERZEN

Genel Müdürler
Mustafa SİVRİ
(Reklam)
Mithat TOPAÇ
(Satış-Pazarlama)

Genel Müdür Yardımcısı
Kemal GÜLER

ADRES
Medya Plaza, Basın Expres Yolu
34540 Güneşli-İSTANBUL
TEL: 550 49 00-550 41 80
FAX: (0212) 502 82 58
DAĞITIM
Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.
(0212) 550 25 04 (9 hat)
BASKI
Me-Pa A.Ş. Tel: 0212 270 63 64

"Ayrılık"ta Isabelle Huppert ve Daniel Auteuil.

Randevu

Özel Seans

Editör'den

Bu ayki en geniş konumuz Trash filmler... Sözcük anlamı "çöp"... Son yıllarda yaygınlaşan anlamı ise, geçmişte "kötü", "bayağı", "ucuz" diye nitelenen ama zaman içinde şarap gibi değerlenen ve kendilerine has özel bir nitelik kazanan bütün filmlerin ortak adı...

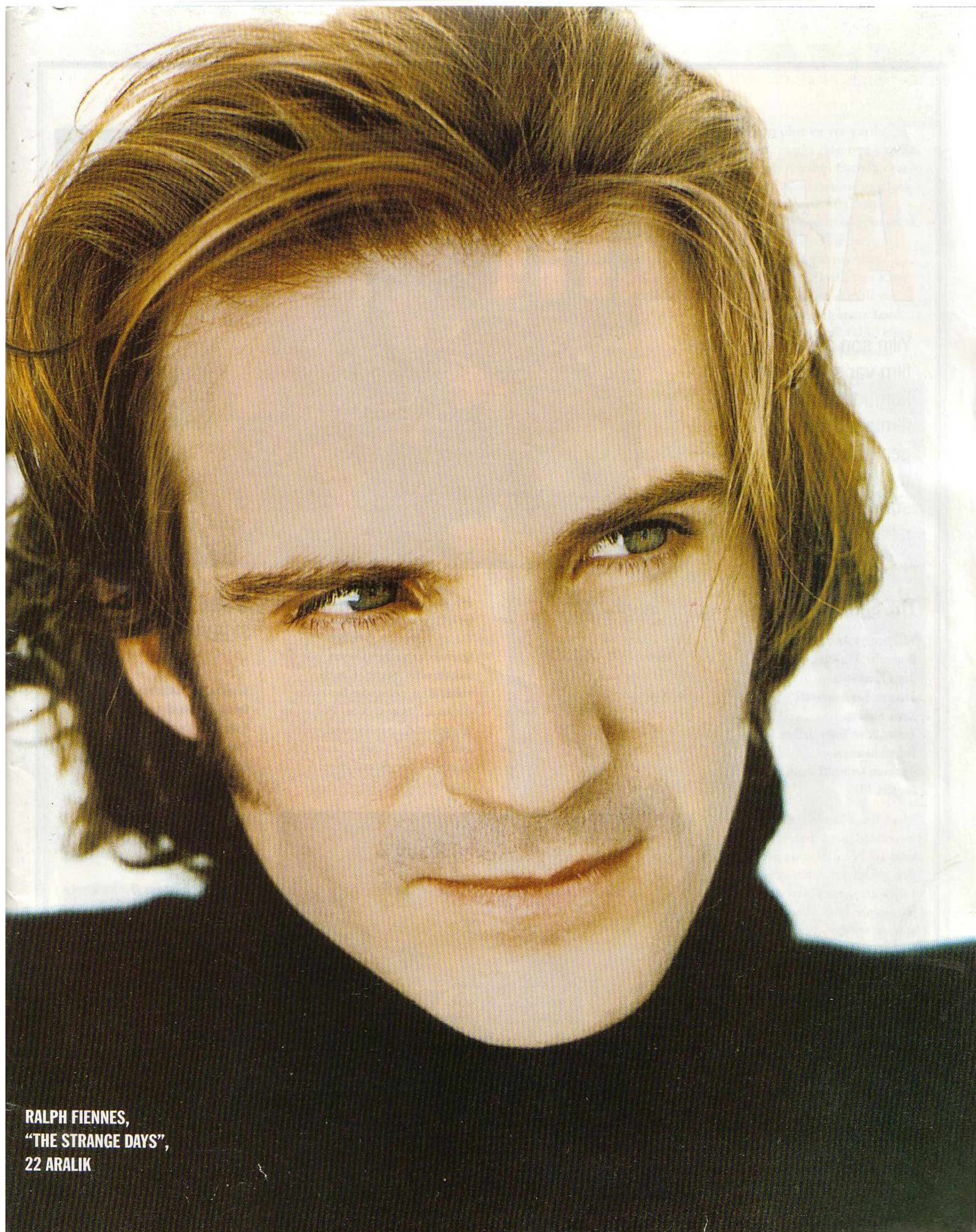
Batı'daki sinema yazarlarında son yıllarda başgösteren bu eğilim, Türkiye için de geçerli. En azından, eski Yeşilçam filmlerine popüler kültür tarihinin hazineleri olarak bakan Sinema dergisi için bu böyle...

Kaldı ki, bugün "Dünyayı Kurtaran Adam" başta olmak üzere Cüneyt Arkın'ın düşük bütçeli aksiyon filmlerinin tümü Yeşilçam'ın altın devirlerindende çöküşünden de habersiz yeni bir kuşak tarafından ilgiyle izleniyor. Kimilerinin kıyamet alameti olarak bile görebileceği bu tersine dönmüş durum tüm dünya için geçerli... Aslında tersine dönen hiçbir şey yok... Tim Burton'ın dünyanın en kötü yönetmeni Ed Wood için çektiği film, entellektüellerin Cüneyt Arkın filmlerinde şuursuzca kol gezen absürd'ü keşfetmesi, Tarantino'nun ucuz Hong-Kong filmlerine duyduğu saygı ve bunlar gibi daha yüzlerce örnek...

Bütün bunlar hep aynı eğilimin işaretinden başka bir şey değil: Dünyanın her yerinde sanat, yeni ufuklara yelken açmadan önce geçmişi tarıyor ve orada "basit ama samimi bulduğu" herşeyi çağdaş sanatın ana malzemesi olarak devralıyor.

Kısaca, yarının sineması geçmişin "çöp"lerine çok şey borçlu olacak.

MEHMET AÇAR

RALPH FIENNES,
"THE STRANGE DAYS",
22 ARALIK

ARALIK

Yılın son ayında her türden film var sinemalarda. Bilim-kurgudan komediye, aşk filmlerinden aksiyona kadar geniş bir film menüsü duruyor önümüzde. Taze star Sandra Bullock da nihayet karşımızda.

THE SANTA CLAUSE

Yönetmen: John Pasquin
Oyuncular: Tim Alley, Eric Lloyd, David Krumholtz
Senaryo: Leo Benvenuti, Steve Rudnick
Yapım: Brian Reilly, Jeffrey Silver, Robert Newmyer
Gösterim Tarihi: 22 Aralık
Dağıtım: UIP

Noel Baba kimdir? Bacadan içeri nasıl girer (hele şömineniz yoksa)? Nasıl olur da bir gecede bütün evleri dolaşır? Onca armağanı taşıyabilmek için hangi boyutlarda bir torbası vardır? Walt Disney Pictures'ın komedi/macera filmi "The Santa Clause", bütün bu yıllanmış sorulara cevap veriyor.
Amerika'nın 1 numaralı televizyon yıldızı Tim Allen, kaderin garip bir cilvesiyle Noel Baba'ya dönüştükten sonra, oğlu Charlie (Eric Lloyd) ile arası düzelen, boşanmış baba Scott Calvin'i oynuyor. Noel gecesi görev başındaki Noel Baba damdan düşünce, Scott onun giysilerini giyer ve bir anda Charlie ile beraber kendilerini Kuzey Kutbu'nda bulurlar.
Scott burada cinlerin başı Bernard (David Krumholtz) ile karşılaşır. Bernard ona Noel Baba'nın giysilerini giyen kişinin onun bütün görevlerini üstlenmesi gerektiğini söyler.

Bu ani meslek değişimi Scott'u pek heyecanlandırmaz. Ancak 12 ay boyunca gittikçe şişmanlar ve bembeyaz gür bir sakalı olur. Scott, Charlie, sekiz Ren geyiği ve bir cinler ordusu, herkesi Noel Baba'nın gerçek olduğuna inandırmaya çalışır. "The Santa Clause", özellikle çocuklara yönelik duygusal bir komedi.

Bir aşk hikayesi. *Hollywood'un taze starı Sandra Bullock, "Sen Uyurken"de gişede jeton satan genç ve hayalperest bir kızı oynuyor.*

WHILE YOU WERE SLEEPING

Sen Uyurken

Yönetmen: John Turteltaub
Oyuncular: Sandra Bullock, Bill Pullman, Peter Gallagher, Peter Boyle, Jack Warden
Senaryo: Daniel G. Sullivan ve Fredric Lebow
Yapım: Joe Roth ve Roger Birnbaum
Gösterim Tarihi: 1 Aralık
Dağıtım: UIP.

Lucy'nin (Sandra Bullock) hayatında birşeyler eksiktir. Bir apartman dairesi, bir kedisi ve çalıştığı Chicago Metro İstasyonu'nda jeton gişesinden birkaç arkadaşı bile vardır. Ancak ailesi olmadığı için tatil günlerini bile çalışarak geçirmektedir. Gene de durumun iyi bir yanı vardır. Lucy, her gün gişede jeton satarken gördüğü yakışıklı bir erkeğe (Peter Gallagher) aşık olmuştur. İşin kötüsü bir türlü karşılaşamazlar. Taa ki Lucy

Gökgürültüsü tanrısı. *Bu, Fransız aktör Christopher Lambert "Mortal Kombat"da canlandırdığı rol.*

başı dönen ve trenin önüne düşen genç adamı kurtarana kadar. Ancak hastaneye gidip onu ziyaret etmek istediğinde genç adamın ailesi onu nişanlısı sanır. Bu yanlış anlamanın meyvelerini toplamak konusunda isteksiz olan Lucy, sıcak bir aile ortamı bulduğu için de çok mutludur. Ancak Peter'ın erkek kardeşi Jack (Bill Pullman), Lucy'e güvenmemektedir...

MORTAL KOMBAT

Yönetmen: Paul Anderson
Oyuncular: Christopher Lambert, Robin Shou, Linden Ashby, Cary-Hiroyuki Tagawa, Bridgette Wilson
Yapım: Larry Kasanoff
Gösterim Tarihi: 29 Aralık
Dağıtım: Umut Sanat / UIP

Şeytani özelliklere sahip olan büyücü Shang Tsung, dokuz kuşaktan beri, düşmanlarına karşı sürekli olarak zafer kazanmıştır. Mortal Kombat adı verilen turnuvada onuncu zaferini kazanırsa, Dış Dünya'dan gelen yıkıcılık ve şiddet dünyayı bütünüyle işgal edecektir. Güçlü Gökgürültüsü Tanrısı Rayden, dünyayı kurtarmak için bu insan üstü düşmanlarla mücadele ederek, kolay kolay başa çıkılamayacak olaylara göğüs gerecek nitelikte üç insan savaşçıyı aramaktadır. Tek şartı vardır. Üç savaşçı da, düşmanları altedebilmek için gerekli olan mücadeleye, ruhlarını ve bedenlerini adayarak girmelidir. Mortal Kombat isimli bilgisayar oyunundan esinlenilerek yapılan filmde Güçlü Gökgürültüsü Tanrısı'nı Christopher Lambert canlandırırken, Robin Shou, Linden Ashby ve Bridgette Wilson savaşçıları, Cary-Hiroyuki Tagawa şeytani düşman Shang Tsung'u, Talisa Soto da güzel prensesi canlandırıyor.

A KID IN KING ARTHUR'S COURT

Fırlama Şövalye

Yönetmen: Michael Gottlieb
Oyuncular: Thomas Ian Nicholas, Joss Ackland, Art Malik
Senaryo: Michael Part ve Robert L. Levy
Yapım: Robert L. Levy, Peter Abrams, J.P. Guerin
Gösterim Tarihi: 1 Aralık
Dağıtım: Warner Bros.

On dört yaşındaki Calvin Fuller (Thomas Ian Nicholas), tipik bir Güney Kaliforniyalı çocuktur. Ancak güven ve cesaret konularında pek iyi olduğu söylenemez. Taa ki beklenmedik bir olay olana kadar. Yıldızlar Ligi oyunlarında sahadayken bir deprem olur ve yer yarılır. Calvin, yarığa düşer ve kendini Ortaçağ Krallığı Camelot'ta, efsanevi Kral Arthur'un (Joss Ackland) sarayında bulur. Büyük büyücü Merlin'in (Ron Moody) büyüsüyle zaman yolculuğuna çıkmış olan Calvin, gücü zayıflayan Kral Arthur'a yardım etmek ve topraklarının, uğursuz Lord Belasco'nun (Art Malik) eline düşmesini engellemek için

STRANGE DAYS

Yönetmen: Kathryn Bigelow
Oyuncular: Ralph Fiennes, Angela Bassett, Juliette Lewis, Tom Sizemore, Vincent D'Onofrio, Michael Wincott
Senaryo: James Cameron & Jay Cocks
Yapım: James Cameron & Steven-Charles Jaffe
Gösterim Tarihi: 22 Aralık
Dağıtım: UIP

Los Angeles, 30 Aralık 1999. Yılbaşı arifesidir. Bütün dünya, nefesini tutmuş üç sıfırlı seneye girmeyi beklemektedir. Bu dünyanın sonu mudur, yoksa yeni bir dünyanın başlangıcı mı?

Bu karışık ve vahşet dolu şehirde kanun dışı yeni bir eğlence çeşidi olarak, insan deneyimi alınıp satılmaktadır.

Eski bir polis olan dolandırıcı Leon Nero (Ralph Fiennes), şehri kocaman bir mercan kayası, devasa bir besin kaynağı olarak görmektedir. Canlı ve dinamik. Hızlı bir balığın, yem olmadan yem bulabileceği bir yer. Lenny, "clip" satmaktadır, insanların hayatlarının bir parçasını, gördüklerini, duyduklarını, 30 dakika boyunca hissettiklerinin kayıtlı olduğu dijital clip'ler. Herkesi tanır. Herkes de onu. Ancak yaptığı iş yüzünden, kendini paranoya, aldatmalar ve cinayetler ortasında bulacaktır...

Egzotik aksiyon. *Usta İngiliz yönetmen John Boorman, 1988 Birmanya'sında geçen bir hikayeyle çıkıyor karşımıza.*

buraya getirildiğini farkeder. Kötü Belasco ile karşılaşma cesaretinin olduğunu kanıtlamalıdır...

BEYOND RANGOON

Burma'da Gözyaşları

Yönetmen: John Boorman
Oyuncular: Patricia Arquette, U Aung Ko, Frances McDormand, Spalding Gray, Adele Lutz
Senaryo: Bill Rubenstein & Alex Lasker
Yapım: Barry Spikings & Eric Pleskow
Gösterim Tarihi: 1 Aralık
Dağıtım: Özen Film

Birmanya, 1988. Kadın muhalefet lideri Aung San Suu Kyi'nin liderliğindeki demokrasi hareketi sırasında, askeri cunta tarafından kanlı bir biçimde bastırılan ayaklanmalar, dünya basınının pek haberdar olmadığı katliamlar ve bunlara tanık olan Amerikalı bir doktor. Kocası ve çocuğu vahşi bir biçimde öldürülen Lauda Bowman, anılardan kaçmak için Uzak Doğu'ya bir seyahate çıkmaya karar verir. Film, onun Birmanya'da başına gelenleri ve tanık olduğu olayları anlatıyor. Pasaportunu kaybettiği için ülkeden çıkamayan Laura, tanıştığı Birmanya'lı bir rehber ile başkent Burma'nın dışında, tehlikeli bir yolculuğa çıkar. Böylece eski bir profesör olan fakat öğrenci hareketini desteklediği için görevinden alınarak 2 yıl hapiste yatan Aung Ko ile birlikte o güne kadar hiç yaşamadığı olaylarla karşılaşır ve korkunç gerçeklerle yüz yüze gelir. "Burma'da Gözyaşları", 1988 Birmanyası'nda yaşanan gerçek olayları tüm çıplaklığıyla gözler önüne seriyor. Ülkede işkence ve baskı, bugün bile sürüyor. Aung San Suu Kyi, 1990'da seçimleri ezici bir çoğunlukla kazandı ancak Askeri Rejim, iktidarı devretmeyi reddeti. Kyi, 1988'den beri kocası ve iki çocuğundan ayrı, ev hapsinde tutuluyor. 1991'de Nobel Barış Ödülü'nü alan Kyi, sürgüne gitmeyi reddederek, halkı için bir umut sembolü olmaya devam ediyor. ■

SUİKAST ÇEMBERİ
sy. 28
OLAĞAN ŞÜPHELİLER
sy. 40
GOLDENEYE
sy. 42
KUŞATMA ALTINDA 2
sy. 52
SHOWGIRLS
sy. 60
CARRINGTON
sy. 68

LA SEPARATION

Ayrılık

Yönetmen: Christian Vincent
Oyuncular: Daniel Auteuil, Isabelle Huppert
Gösterim Tarihi: 1 Aralık
Dağıtım: Umut Sanat / UIP

Bir gece sinemadayken Pierre (Daniel Auteuil), Anne'in (Isabelle Hupert) elini tutmak için davranır. Ancak rahatsız olan kadın, elini geri çeker. Bunun üzerine erkek kendini terkedilmiş hisseder. Bu kısacık an, bir çiftin ayrılık öyküsünün başlangıcıdır. Huppert ve Auteuil, yıllardır beraber yaşamalarına ve bir de çocuk sahibi olmalarına rağmen yavaş yavaş ayrılığın eşiğine gelen çifti canlandırıyor.
Pierre ve Anne, 2 yaşındaki çocukları Louis ile birlikte Paris'te yaşamaktadırlar. Sinemadaki o geceden sonra Anne'in yörüngesinin başka bir yöne döndüğü açıkça ortaya çıkar ve çiftin arasındaki uçurum gittikçe açılmaya başlar. Yemeklerde, arkadaşlarıyla çıktıkları gezilerde, yolunda gitmeyen birşeyler vadır. Ancak mutsuz da olsalar birlikte yaşamaya devam etmeleri için birçok sebep vardır. Paris'te bir apartman daireleri, iki yaşında bir oğulları ve onlara destek veren arkadaşları. Bir gece Anne, Pierre'e başka bir erkeğe aşık olduğunu itiraf eder. Ama şaşırtıcı olan açıklama değil, Pierre'in bu açıklamaya gösterdiği tepki, ya da doğrusu tepkisizliktir. Karısının ilişkisi olduğu gerçeğini, hayatın bir olgusu olarak kabul eden Pierre, soru sormaktan kaçınır. Ancak Anne izleyicinin hiç görmediği "öteki adam"la buluşmaya devam eder. Pierre'in davranışları gittikçe keskinleşir ve aralarındaki gündeme getirilmeyen sorunlar giderek çoğalmaya başlar...

Tam beklediğiniz gibi.
Genç, kültürlü, farklı.
Bakış açısı geniş.
Görsel yapısı aydınlık,
batılı... İşte, Yeni Yüzyıl.
Sizin yeni
gazeteniz.
Her gün(*)
keyifle okuyacaksınız.

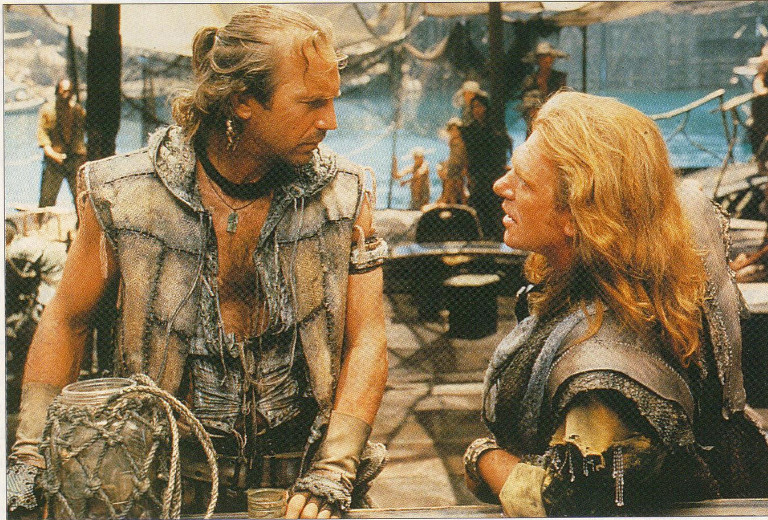
(*) Pazar günleri, Cafe Pazar ekiyle birlikte.

eleştiriler

Waterworld

(Su Dünyası)
Yönetmen: Kevin Reynolds. Oyuncular: Kevin Costner, Jeanne Tripplehorn, Dennis Hopper, Chaim Jeraffi, Ric Aviles. Senaryo: Peter Rader, David Twohy. Görüntü Yönetmeni: Dean Semler. Müzik: James Newton Howard. Kurgu: Peter Boyle, Jonathan Lucas.Yapımcılar: Charles Gordon, John Davis, Kevin Costner. Dağıtım: UIP

Josey Wales (Clint Eastwood), acımasız bir grup kuzeylinin eline esir düşen kızılderili arkadaşını, çenesi düşük yaşlı kadını ve yanındaki suskun sarışın kızı kurtarmak için ufukta beliriyor. Güneşi arkasına alıyor: Yüzü görünmüyor. Bir silüet, neredeyse bir hayalet. Yaşlı kızılderili vaziyeti tahlil ediyor: "Evet, güneşi arkasına aldı, bu onun için bir avantaj..." Hem tahlil, hem tavsiye. Adeta fısıldıyor: "Şimdi tükür." Ve bir kaç yüz metre ötede Josey Wales yere tükürüyor. Çarpışmaya davet. Kızılderili, yaşlı kadını nihai durum konusunda bilgilendiriyor: "Hazır ol... Cehennem kahvaltıya geliyor."
Mariner (Kevin Costner) Enola'yı kurtarmaya geliyor. Küçük kızın bundan haberi yok. Ama, izlediği Eastwood Westernlerinden olacak, kendinden bir hayli emin. Ve sürekli konuşup Mariner'i efsaneleştirerek nöbetçisinin sinirini bozuyor. "Hiç acıması yok. Onlarca insan öldürmüş..." "Onun adı yok; ölüm onu bulamasın diye." Ve takas sahnesi: Mariner, Dennis Hopper'ın oynadığı kötü adam Deacon'la karşı karşıya. Elindeki yanıcı maddeyle tankerin petrol deposuna açılan kapının yanında duruyor. "Blöf yapıyor!..." Enola son noktayı koyuyor: "O blöf yapmaz..." Ve Mariner fişeği depoya bırakıyor. Korkusuz, sert, hafif deli, ancak yine de duygusuz değil. Deacon'a açıklıyor: "O benim arkadaşım."
Kulaklarının arkasında solungaçlara, ayak parmaklarının arasında perdeye sahip olan "mutant" Mariner'e karşılık arıyorsanız, bunu da spagetti westernlerde bulabilirsiniz. Su dünyasının kahramanında gördüğünüz bedensel değişiklikler, temelde onun "bu yeni dünyanın insanı" olduğunu gösteriyor. Uyum göstermiş. Ahlaki değerlerini, sert tutumunu ve teknesine bağlılığını da (onu yeni bir tür haline gelmekten alıkoyan, normal insan gibi yaşamasını sağlayan araç bu tekne) bu açıdan ele almamız bekleniyor. Sergio Leone'nin "Dolar Üçlemesi"ne hakim olan "görece ahlak" gibi...
Peki, Waterworld su üzerinde bir Mad Max değil mi o halde? Evet, öyle (Temelde Mad Max de gelecekte geçen bir western-dir.) Hatta bazı karakterleri birebir eşlemek bile mümkün. Kahraman ve kötü adamdan esas kıza, küçük çocuğa (merhamet ve sevgi nesnesi), "uçan mucit"e varana dek.
Geleceğin dünyasını eskilerin dört ana unsurundan (ateş, su, hava ve toprak) biri üzerine kuracaksanız, bu ya su, ya da toprak olacaktır. Susuz toprak, insan ve üzerinde yaşadığı dünya için bir tükenişin resmidir. Uçsuz bucaksız çöller, yakıcı güneş... Ya topraksız su? Aynı. Tuhaf, insanoğlu toprağa aittir (ve toprak da ona) Ama, yine de aynı tip bir dünyaya ve aynı tip bir topluma varıyorsunuz. Belki verim ikisinin bileşiminden geldiğinden. Belki de denenmiş ve başarılı olmuş formülü yeniden uygulamakta hiçbir sakınca görülmediğinden.
Filmin sunduğu yenilik, farklı bir dünya. Ancak yönetmen Reynolds bu dünyayı yeterince tanıtmıyor bize. Kısa kısa bilgiler veriyor, gerisini benzer filmlerden (özellikle de Mad Max üçlemesinden) doldurmamız bekleniyor sanki. Mariner'in Helen'i eski dünyaya, suyun yüzlerce metre altındaki gökdelenlere ve sokaklara götürdüğü sahne etkileyici ama çok kısa. Su dünyasının efsanesi olan, bu çarpıcı dünyanın coğrafi ve toplumsal yapısı içindeki büyük önem taşıyan Kurudiyar da, Mariner'in bir "tek başına ufka doğru yola çıkış" rutini gerçekleştirmesini sağlıyor daha çok.
Bu "kıyamet sonrası" toplum yapısını, bu adaptasyon ahlakını ve şüphesiz, bu kahramanı, daha önce defalarca gördük. Demir ve çelikten araçlar, verimsizlik ve yakıcı güneş. Yalnız burada çöl yok, deniz var. Su dünyası ve insanları egzantrik, hatta egzotik, ancak pek de orijinal değil. Sinemadan çıktıktan sonra seyircinin aklında kalanlar, bazı çok hareketli aksiyon sahneleri, görkemli patlamalar ve devasa setler olacak büyük ihtimalle. Tonlarca metalden yapılma atol ve harap bir petrol tankeri... Peki ya onlar olmasaydı? Bir de sinemanın asıl olarak "öyleymiş gibi göstermek" üzerine kurulu bir mekanizması olduğunu düşünün... ■

Egzantrik balon. *"Sinemadan çıktıktan sonra seyircinin aklında kalanlar, bazı çok hareketli aksiyon sahneleri, görkemli patlamalar ve devasa setler olacak büyük ihtimalle."*

KUTLUKHAN KUTLU

Barcelona

Yönetmen: Whit Stillman Yapımcı: Whit Stillman Senaryo: Whit Stillman Görüntü yönetmeni: John Thomas Müzik: Mark Suozzo Kurgu: Christopher Tellefsen Oyuncular: Taylor Nichols (Ted Boynton), Chris Eigeman (Fred Boynton), Tushka Bergen (Montserrat), Mira Sorvino (Marta), Pep Munné (Ramon), Hellena Schmied (Greta), Nuria Badia (Aurora Boval), Thomas Gibson (Dickie Taylor). 1994 ABD (Castle Rock Entertainment/Westerly Films) yapımı.

■ 1990'da çektiği, bizim sinemalara gelmeyen, ancak küçük ekranda izleme şansına kavuşabildiğimiz "Metropolitan"la Amerikan bağımsız sinemacıları arasında biraz farklı bir yere oturan "genç" (1952 doğumlu) yönetmen Whit Stillman'ın dört yıllık bir suskunluktan sonra gerçekleştirdiği "Barcelona", bana göre en az ilk filmi kadar şaşırtıcı.

Filmin kahramanları olarak iki Amerikalı kuzeni görüyoruz; Ted ve Fred Boynton... Bunlardan Ted, bir şirket temsilcisi olarak Barcelona'da "olabildiğince" münzevi bir yaşam sürmektedir. Dönem, Franco sonrası İspanya'sının "soru işaretleriyle çalkalanan" yıllarıdır, 1980'li yılların ortaları... Ted bu "alçakgönüllü" yaşamı sürerken, ortaya denizci kuzeni Fred çıkar. Ted'e göre "fırlama" bile sayılabilecek olan Fred, ikiliyi aşk, meşk ve politika kokan bir serüvenin içine çeker götürür...

"Metropolitan"da New York'un toplumsal yapısına yaptığı incelikli eleştirilerle ve ironik yaklaşımıyla dikkati çeken Stillman, bu kez kamerasını Avrupa'ya yöneltiyor. Avrupa'nın en "ateşli" uluslarından birine, İspanyollara yönelen Stillman kamerası, Franco sonrası dönemde "kendinden geçen" bir toplumun nabzını tutmayı başarıyor.

"Barcelona"yı yalnızca bir dönem filmi olarak değerlendirmek yanlış olur. Çünkü bu filmde yönetmenin anlatmak istediği, yalnızca o dönemin İspanya'sı değil... İki Amerikalı kuzenin kimliğinde, yeni kıta insanının eski kıta insanlarına bakışını ve eski kıta insanının yeni kıta insanlarına bakışını da görmek mümkün.

Özellikle o yıllarda doruğa tırmanan anti-Amerikanizm fırtınası da Stillman'ın ironik anlatımından nasibini alıyor film boyunca. Yaşanan gerginlik, iki kahramanın özel yaşamlarıyla koşut bir biçimde geliyor perdeye. Akdeniz'i neredeyse tapulayan Amerikan donanmasının varlığından duyulan İspanyol endişesi ve hoşnutsuzluğu da beyazperdeden koltuğumuza dek süzülen görüntüler arasında...

Whit Stillman, gerçekten de son derece başarılı bir karakter çözümleyicisi. Özellikle başroldeki iki Amerikalı kahramanı seyirciye öylesine etkili bir biçimde tanıtıyor ki, film bittiğinde onların arasından kendinizi çekip koparmanız alabildiğine güçleşiyor. Filmin ilerleyen her dakikasında farkında olmadan adeta görünmez bir iple onlara bağlanmış buluyorsunuz kendinizi. Ama bu durum Amerikan bağımsız sinemacıları için çok yeni bir şey değil. Jon Jost başta olmak üzere birçok bağımsız Amerikalı yönetmende bu özellik baskın bir biçimde ortaya çıkıyor.

"Kızgın" bir yönetmen değil Whit Stillman. Anlatmak istediklerini "büyük harflerle" ya da "bağırarak" perdeye yansıtmayı düşünmüyor hiçbir zaman. "Doğrudan" sinema yapmak da onun özelliklerinden değil. Anlatacaklarını çoğunlukla dolaylı yoldan, ironik, biraz üstü kapalı, "saman altından su yürüten" bir üslupla ulaştırıyor seyircisine. Sanıyorum o yüzden de etkisi daha yoğun ve kalıcı oluyor filmlerinin...

"Barcelona"ya dönersek; uluslararası bir öyküde evrensel temalara yaslanan yönetmen, önceki filmi "Metropolitan"da da başrole soyundurduğu iki genç oyuncunun, Taylor Nichols ve Chris Eigeman'ın öykünün atmosferiyle örtüşen görüntülerinden de alabildiğine yararlanıyor. Akdenizli sıcaklığını da filmine yerleştirmeyi başaran Stillman, ikinci filmiyle de "auteur"lük sınırlarında dolaştığını kanıtlıyor. Bu sınıra iki filmle ulaşmaksa sinema tarihinde pek az yönetmene nasip olmuş bir onur.

Whit Stillman'ın "Barcelona"sı üzerine söyleyeceklerimi, bu filmi Türkiye'ye getirip "Don Kişotluk" sınırlarını zorlayan Özen Film'e tüm sinema(sanatı)severler adına teşekkür ederek sonlamak istiyorum. Quentin Tarantino'nun ilk filmi ve başyapıtı "Rezervuar Köpekleri"ni de Türkiye'ye Özen Film getirmişti. Darısı Hal Hartley, Jon Jost, Alexander Rockwell gibi bağımsız yönetmenlerin filmlerinin başına... ■

Auteur Stillman. *"Akdeniz sıcaklığını da filmine yerleştirmeyi başaran Stillman, ikinci filmiyle de "auteur"lük sınırlarında dolaştığını kanıtlıyor."*

MURAT ÖZER

Yasak ilişki

(The Bridges of Madison County) Yönetmen: Clint Eastwood. Oyuncular: Clint Eastwood, Meryl Streep. Senaryo: Jack Lagravenese. Görüntü yönetmeni: Jack N. Green. Yapımcılar: Clint Eastwood, Kathleen Kennedy.

Clint Eastwood'un son dönemde çektiği filmlere ("Beyaz Avcı Kara Yürek," "Affedilmeyen," "Kusursuz Bir Dünya,") ilişkin yapılan eleştirilerde, genel olarak "yaşlı kovboy"un bir tür günah çıkarmaya yöneldiği iddia edildi. Daha önceleri özellikle "Dirty Harry" dolayısıyla faşistliğe kadar varan bir suçlamalar zincirinde, Clint'in literatürdeki yeri tipik bir sağcıydı. Ve en büyük reçetesi şiddetti. Ne var ki özellikle "Affedilmeyen"den başlayarak eleştirmen-Clint eşlenmesinde eski uzak mesafeler bir bir kapandı ve bir tür uzlaşma sağlandı.

Kişisel olarak bense, bütün bu son dönem Clint filmlerinde gözyaşlarımı ya feda ettim, ya da feda etme noktasına geldim. Yine kişisel olarak "sulugözlü" bir seyirci olduğum pek söylenemez, hele hele filmleri bir eleştirmen gözüyle seyretmeyi hiç kendime yakın bulmamışımdır. Ama Clint'in bir tür ermiş tavrıyla; hayata ister 1800'lerden baksın, isterse 1960'lardan, insanın içini buran ve gözyaşlarını teslim alan bir yaklaşımı vardı. Doğrusu bu duygunun ben de dışında kalamadım.

"The Bridges of Madison County"de de bu özelliğini devam ettiriyor üstad.

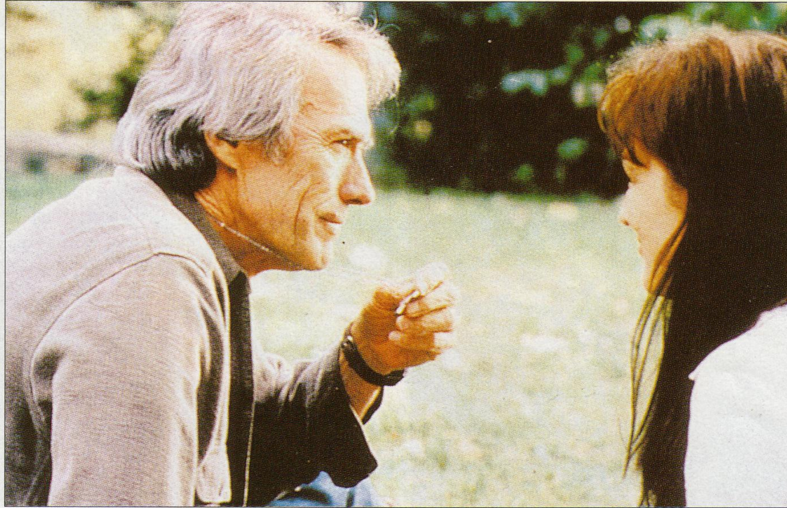
Film, Iowa'ya bağlı küçük bir yerleşim merkezinden start alıyor. 1960'lar... Evlilik hayatı içinde sıkılmış İtalyan kökenli Francesca, yol sormak amacıyla çiftliğine gelen fotoğrafçı Robert Kincaid'le sonu belirsiz bir ilişkiye adım atıyor. Ailesinin uzaktaki bir tarım fuarına gitmesiyle yaratılan huzur ortamında, Francesca, yıllar önce evlenerek, kapısının dışına koyduğu tüm yaşanmamışlıklarla yeniden yüzleşiyor. Aşkı, yitirilen heyecanları, hayatı yeniden keşfediyor...

"The Bridges of Madison County" çağdaş dünyaya ait bir öykü ama daha çok bir western'in hüznünü taşıyor. Kasabaya gelen yabancı, kadını seviyor ama ona tamamen sahip olamadan sonuçta geldiği gibi çekip gidiyor. Filmin ilk bölümlerinde kameranın durduğu yer, çiftliğin geliş yoluna bakıyor. Ve biz anlıyoruz ki buradan gelecek biri bu kadının hayatını değiştirecek. Bu yol, Francesca'nın kapalı evrenini başka hayatlarla birleştirecek. Ama bu "eşiğe" rağmen Francesca, kozasını yırtmayı başaramıyor. Eastwood, bu film de dahil olmak üzere son dönemki tüm yapıtlarında ahlâkçılık yapıyor. Ama bu bir tür çaresizliğin ahlâkı. Biz biliyoruz ki, "Affedilmeyen"deki geçmişi kirli kovboyun da, "Kusursuz Bir Dünya"daki hırsızın da, bu filmdeki Francesca'nın da fazlaca bir seçeneği yok. Bağlı bulundukları ortamdan koparıldıklarında onlara hayat hakkı tanınmayacak. Ayrıca bu ahlâkçılığın, bildiğimiz klâsik anlamdaki ahlâkçılıkla örtüştüğünü iddia etmek zor. Eastwood, hiçbir zaman bir öğütler silsilesine, "bak evladım" diskuruna soyunmuyor. Söylemek istediklerini didaktik bir yolla değil, sinema dilinin ve öykünün konturları içerisinde veriyor.

"The Bridges of Madison County"nin içeriği, elbetteki ilk planda göze çarpacak ve değerlendirilecek yanı. Eastwood, yaşının ve hayat biçiminin kazandırdığı tecrübeleri, bir yaşlı bilge edasıyla bize aktarıyor. Ama filmin sinematografik yanı da es geçilir gibi değil. Bir oda tiyatrosu havasında, iki oyuncunun karşılıklı bir gösteri düellosuna soyundukları "The Bridges ..."de, son derece ekonomik bir anlatımın peşine düşüyor Eastwood. Diyaloglar, detaylar, kadrajlar hepsi, öykünün hüznünü ve çıkmazlarını aktarmada uyumlu bir sıralama izliyorlar. Filmin tek sarkan yeri, flashbacklere ortam hazırlayan, Francesca'nın çocukları motifi.

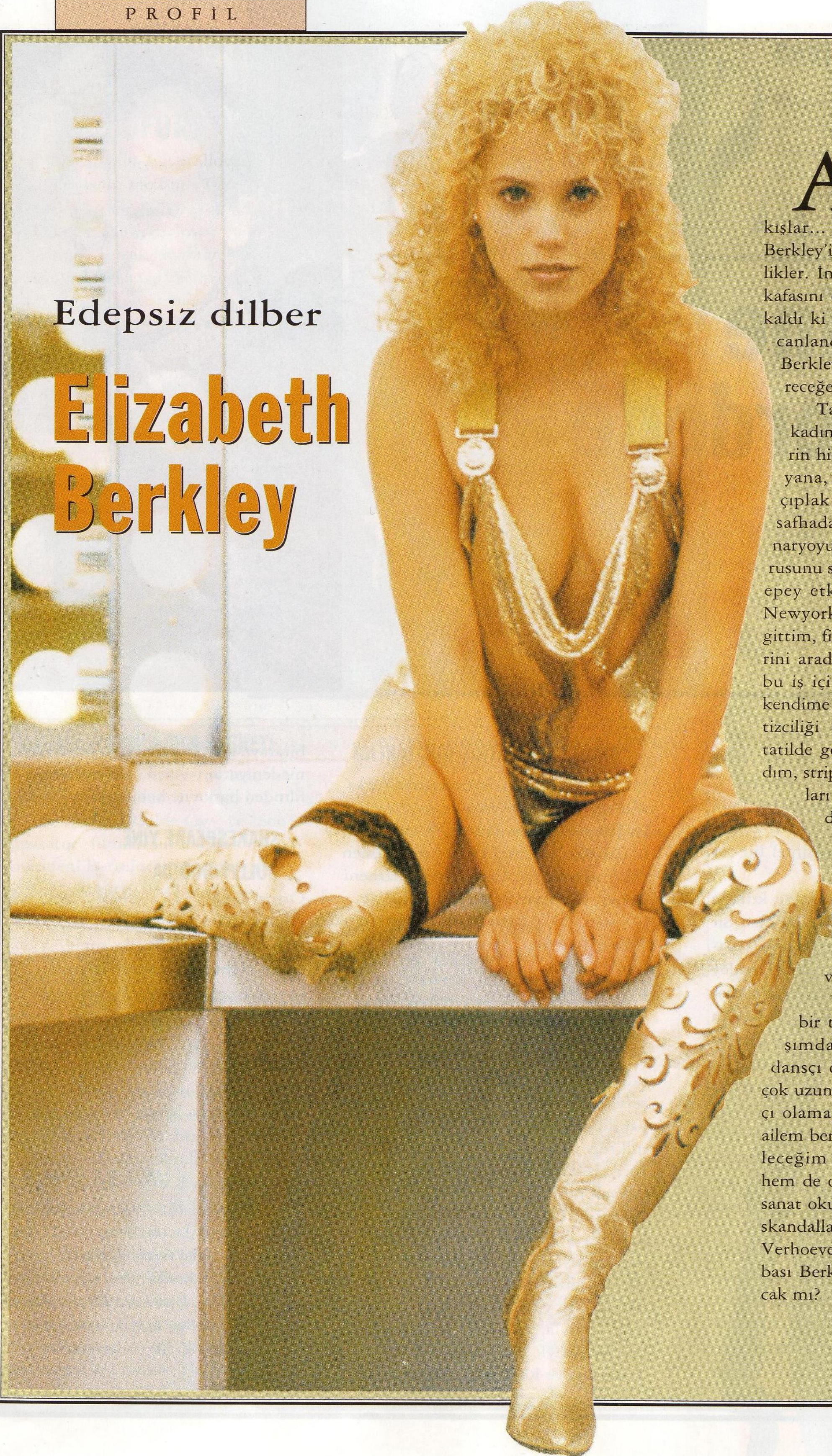
Eastwood, filminde ayrıca yönetmenliğinin yanıra oyunculuğunun da tadını çıkarıyor. Özellikle finale doğru, bir gerilim filminden ödünç alınmış kadrajlarla gelişen tempoda, fotoğrafçının yağmur altında hiç konuşmaksızın yüz ifadeleriyle yaptığı veda, kovboy eskisinin, oyunculuk kariyerinde yeni bir sayfa açıyor. Nitekim Meryl Streep de, ilk kez bu kadar hem oyuncu, hem de insanı tahrik edecek ölçüde dişi bir karakteri üzerine geçiriyor "The Bridges of.."da.

Fotoğrafçının montunun içine saklanarak kasabadan uzaklaştığı final bölümünde filmini de özetliyor Eastwood: Yalnız bir avcıdır yürek... ■

Bir western'in hüznü *"The Bridges of Madison County" çağdaş dünyaya ait bir öykü ama daha çok bir western'in hüznünü taşıyor.*

UĞUR VARDAN

Edepsiz dilber

Elizabeth Berkley

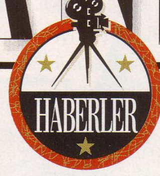
Altın sarısı saçlar, son derece düzgün bir vücut, kusursuz bir surat ve seksi bakışlar... İşte "taze" oyuncu Elizabeth Berkley'i görünce ilk göze çarpan özellikler. İnsanın böyle bir afeti görüp de kafasını çevirmesi imkansız olsa gerek; kaldı ki "Showgirls" filminde başarıyla canlandırdığı "striptizci kız" rolüyle Berkley, adından uzun süre bahsettireceğe benziyor.

Tam olarak Verhoeven'in aradığı kadındı. Filmdeki cüretkâr sahnelerin hiçbirinde sorun çıkarmaması bir yana, çekimlerden sonra sette bile çıplak dolaşıyor, fotoğrafçılara had safhada seksi pozlar veriyordu..."Senaryoyu bir yıl önce okumuştum, doğrusunu söylemek gerekirse konusu beni epey etkilemişti. Bu sırada tatil için Newyork'a ve sonra da Los Angeles'a gittim, film için fazla isim yapmamış birini aradıklarını biliyordum ve ben de bu iş için oldukça uygundum; ancak kendime fazla güvenemiyordum. Striptizciliği daha iyi gözlemleyebilmek için tatilde gece kulüplerine gitmeye başladım, striptiz yapan kızların sahip oldukları renkli hayatı görünce bu rolü daha da fazla ister hale geldim. Bu sırada Paul Verhoeven'le tanıştım, o da beni bu rol için uygun bulunca film çalışmaları başladı..."

Role seçilmesinde, iyi bir dansçı olmasının da katkısı vardı...

"Dans benim için her zaman bir tutku halindeydi. Dört-beş yaşımdan beri dans ediyorum. Hep dansçı olmak isterdim, fakat boyum çok uzun olduğu için bana, iyi bir dansçı olamayacağım söylendi; bu yüzden ailem beni 13 yaşımda hem dans edebileceğim hem şarkı söyleyebileceğim hem de oyunculuk öğrenebileceğim bir sanat okuluna gönderdi..."Sonuç, erotik skandallar filminin yıldızlığı... Bakalım Verhoeven'in güvenli elleri, seks bombası Berkley'i yeni Sharon Stone yapacak mı?

ÖZEL SEANS

Sting yine beyazperdede

40'lı yıllarda geçen İngiliz kara komedisi "The Grotesque"in başrollerini Alan Bates, Lena Headey ve Theresa Russel ile birlikte, rock'la sinema arasında gidip gelen Sting ve karısı Trudie Styler paylaşıyorlar... Styler, aynı zamanda, John Paul Davidson'ın yönettiği filmin yapımcılığını üstleniyor.

Doğu İngiltere'nin derinliklerinde, tahta döşemeleri ve geniş pencereleriyle, heybetli, Gotik tarzında bir ev. İşte bu tipik İngiliz evi, 40'lı yıllarda geçen, John Paul Davidson yönetmenliğindeki İngiliz kara komedisi "The Grotesque" filmine mükemmel bir set oluşturuyor.

Patrick McGrath'ın romanı üzerine kurulu "The Grotesque", ilginç bir paleontolog olan Sir Hugo Coal (Alan Bates) çevresinde gelişiyor. Karısı Teresa Russell, sevgili kızıysa Lena Headey tarafından canlandırılan Coal'un dinozor bir araştırmacı olarak varoluşu, yeni kâhya Fledge'in (Sting) gelmesi ve tüm ev halkının bir tür gizemli olaylar ağına dalmasıyla sarsıntıya uğruyor...

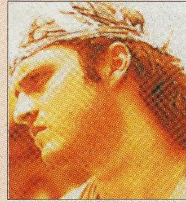
Sting, "Projedeki belirsizlik hoşuma gitti" diyor, "Ayrıca başka bir mesleğim daha var. Zevk için film yapıyorum ama son beş yıldır müzik çalışmalarım nedeniyle pek vakit bulamamıştım. Bir sürü senaryo gönderiliyor. Dürüst olmak gerekirse bunların hemen hemen yarısını okuyorum ve inanın çoğu pek iyi değil."

Bu arada, ünlü rock yıldızının eşi Trudie Styler filmde hem Fledge'in eşi Doris'i canlandırıyor, hem de filmin yapımcılığını üstleniyor.

Styler, "Bu ilk yapımcılığım" diyor. "Çok hoşuma gitti. Ayrıca Sting ile birlikte çalışmak harika, çünkü alışık olmadığımız kadar çok görüşme fırsatı bulduk."

★"ŞİDDET"TE MÜTHİŞ GÜÇ BİRLİĞİ

İki gangsterin (Quentin Tarantino ve George Clooney) bir "aile"yi kaçırmasını (baba Harvey Keitel, küçük kız Juliette Lewis) konu edinen "From Dusk Till Down"ın yönetmeni Robert Rodriguez ("El Mariachi" ve "Desperado"), senaryoysa Tarantino'nun.. Koyu kırmızı ışıklandırmalı barın tavanından eski püskü bir Disco küresi sallanır, içki servisinin yapıldığı barda mikrop yetiştirebilirsiniz, duvarlarsa yağlı hayvan postlarıyla bezenmiş. Böylesine bir pislikten sonra artık bakamayacak hale gelip gözlerinizi yere diktiyseniz büyük bir hata işlemişsiniz demektir, çünkü yerler bir önceki gün yapılan katliam kalıntılarıyla, yani kahverengileşmiş kan lekeleriyle kaplıdır. Zaten Tarantino ve Rodriguez ikilisinin biraraya gelmesinden sonra, medeniyetin çöküşü üzerine kurulu bir filmden başka ne beklenebilirdi ki?

★ SHAKESPEARE YİNE HOLLYWOOD'DA

Orson Welles ve Laurence Olivier gibi iki usta oyuncudan sonra Shakespeare'in "Othello"sunu bu kez siyahi oyuncu Laurence Fishburne canlandıracak. Oliver Parker'ın ilk yönetmenliğini yaptığı filmde Iago'yu canlandıracak oyuncuysa hayli fazla Shakespeare tecrübesi olan Kenneth Branagh. Çekimleri 37 günde tamamlanması beklenen ve 12 milyon dolarlık (yaklaşık 600 milyar TL) bütçesi olan filmde, güzeller güzeli Desdemona'yı Kieslowski'nin "Üç Renk/Kırmızı" filminden tanıdığımız İsviçreli Irene Jacob oynuyor. "Othello", daha önce sadece üç kısa film çeken ve korku filmi yönetmeni arkadaşı Clive Barker'ın filmlerinde küçük rollerde oyanayan eski tiyatrocu Oliver Parker'ın ilk yönetmenlik denemesi.

YENİ BİR "TAKSİ ŞOFÖRÜ"

Martin Scorsese son filminde bir kez daha en sevgili oyuncusu Robert De Niro ile bir film çeviriyor. "Casino" gerçek hayattan alınmış bir hikâye üzerine kurulu. 70'li yılların ortasında yaşayan gangster Sam "Ace" Rothstein, Las Vegas'ta bir kumarhane açmak isterken kendini korkunç bir güçler savaşının içinde bulur. Filmde, Rothstein'ın iş arkadaşı ve dostu Nicky Santoro'yu Joe Pesci, başını belaya sokacak olan sevgilisi eski fahişe Ginger'ı ise Sharon Stone oynuyor. Amerika dünya için ne anlam taşıyorsa Las Vegas da Amerika için o anlamı taşıyor. İkinci fırsatlar diyarı...

CANINIZI YAKABİLİR

Skandalların ve dolayısıyla magazin gazetesi başlıklarının kadını Pamela Anderson Lee, bu kez, tabii ki seksi bir kadın kahramanı canlandırdığı "Barb Wire" filminin setindeki skandallarıyla konuşuluyor. Filmden, Anderson'ın cazibesiyle ilgilenenler dışında kimse pek birşey ummuyor. Şimdilik bilinen, "seks bombası" tanımına tam olarak uyan Anderson'ı "Barb Wire"da bir motorsiklet üstünde, deri elbiselerle ve elinde tabancayla izleyeceğimiz. Ucuz filmlerin seksi dişi maceracıları gibi yani... Gazetecilerin ilgilendiği şeyse, Anderson'ın sete vücudun her yerine (ama özellikle göğüslere ve cinsel organlara) takılabilen "küpe"ler getirip ekiptekilere hediye etmesi. "Yeterince cesur olan biri, tam bana göredir" diyor...

★ BERTOLUCCI'NİN SILA HASRETİ

Bernardo Bertolucci, Jeremy Irons ve Liv Tyler yabani domuz avında... "Küçük Buda", "Çölde Çay" ve "Son İmparator" filmlerinin İtalyan yönetmeni Bertolucci 15 yıldan sonra "Stealing Beauty" ile ilk kez anavatanında film çekiyor. Filmin yalın bir konusu var. 17 yaşındaki Amerikalı Lucy İtalya'daki akrabalarını ziyarete gelir ve onların düzenli hayatlarını alt üst eder. Güzelliği ve gençliği, ailede ve arkadaş çevresinde kimsenin hesaba katmadığı karmaşık ve şaşırtıcı duygulara katalizatör görevi görür... Jeremy Irons kanserli bir sanatçıyı canlandırırken karısı Sinead Cusack da filmde rol alıyor.

★ ÖLÜDEN ANI NAKLİ

Yönetmenliğini John Dahl'ın ("Red Rock West" ve "The Last Seduction") yaptığı "Unforgettable"da Ray Liotta ve Linda Fiorentino ("The Last Seduction") başrollerde. Flmin konusuna gelince... Patalog David Krane karısını öldürmekle suçlanmaktadır. Olayı araştırırken anı transferi üzerinde araştırma yapan nörolog Martha Briggs ile karşılaşır. Martha başkalarının (ölü ya da diri) duygu ve düşüncelerini yaşamayı mümkün kılan bir serum geliştirir. Krane karısının gerçek katilini bulmak için bu serumu kendisine enjekte eder ve korkunç olaylar başlar...

★ "BATMAN IV" YOLDA

Üçüncü "Batman" filmi henüz vizyondan çıkmışken, yönetmen Joel Schumacher dördüncüsü için kolları sıvadı bile. Şu sıralar Tom Cruise'un başrolde oynadığı "The Firm" (Şirket) filminin yazarı John Grisham'ın bir başka best-seller'ı olan "A Time To Kill"i (Sandra Bullock, Samuel L. Jackson) çeviren Schumacher tekrar Val Kilmer ve Chris O'Donnel ile beraber çalışmak istiyor. Filmdeki kötü karakterler için düşündüğü isimlerse Star Trek oyuncusu "yumurta kafa" Patrick Stewart ve Demi Moore. Schumacher, "En son üçüncü Batman'i çekmeme rağmen bu benim için ilkti. Val, Chris ve 'Batman Forever' senaristi Akiva Goldsman ile gerçekten çok eğlendik."

Toyotasa, taşıyacak çok şeye ihtiyaç duyan aileler için Corolla Family'yi üretti. Kalitesi, performansı, konforu ve emniyetiyle Corolla'nın tüm üstün özelliklerini taşıyan Corolla Family, hayatınızda büyük değişiklik yaratacak!

Belki sizin ihtiyacınız da, sadece biraz daha Corolla!

TOYOTA

Kalite hayatınızı değiştirir!

ÖZEL SEANS

1. Avrupa Filmleri Festivali

Bu festival yürür

Ticari gösterimdeki payı giderek azalan Avrupa sineması yeni bir festivalle yine gündemde. Bu yeni festivalin farkı gezmesinde... Şaka değil, festival bir ayda Türkiye'nin dört şehrini gezecek.

AVRUPA AVRUPA

"Avrupa Avrupa" bölümü bu sanatın doğduğu kıtadaki sinemanın son yıllardaki durumunu, yeni gelişmeleri yansıtan filmleri seyirciye sunmayı amaçlıyor. Bu amaç doğrultusunda bütün Avrupa ülkelerinin son iki yılda ürettiği filmler taranmış ve o ülke sinemasının durumunu yansıtan filmler seçilirken, özellikle de ilk film denemelerine ağırlık verilmiş. Toplam 13 filmin gösterileceği bölümdeki Sinema'nın seçtiği 7 film sırasıyla şöyle:

YARIM AY
(Half Moon) Almanya, 1995,
90 Yönetmen: Irene von Alberti, Frieder Schlaich
Oyuncular: Samir Guesmi, Khaled Ksouri
Bowles'in üç kısa öyküsü iki yönetmen tarafından üç bölümlü bir filme dönüşmüş. Üstelik Bowles, bölümler arasında öykülerin yazılış serüvenlerini de anlatıyor.

MAVİ EV
(The Blue Villa) Belçika, 1995, 100'Yönetmen: Alain Robbe-Grillet, Dimitri de Clercq.
Oyuncular: Fred Ward, Arielle Dombasle.
Belçika'nın festivalde gösterilecek filmi, Yeni-Roman akımının en önemli isimlerinden biri olan Alain Robbe-Grillet yönetimindeki "Mavi Ev".

HER YENİ SABAH İÇİN SANA TEŞEKKÜR EDERİM
(Thank You For Each New Morning) Çek Cumhuriyeti, 1995, 101' Yönetmen:Milan Stiendler, Oyuncular: Franciszek Pieczka, Ivana Chylkova.
1995 Moskova Film Festivalinde En İyi Yönetmen ödülünü alana kadar kimsenin tanımadığı Milan Steindler'in, Çekoslavakya'nın Rus işgalinden sonraki 20 yılını bir ailenin yaşamı çerçevesinde anlatıyor. Eğlenceli, eleştirel, acı bir komedi.

"Ne Harika Bir Oyun"
(Y: Pyotr Todorovsky)

KRALLIK
(The Kingdom)Danimarka, 1994, 279' Yönetmen: Lars Von Trier, Oyuncular: Ernst-Hugo Jaregaard, Kristen Rollfes
Festivale Danimarka'dan katılan "Krallık" televizyon dizisi olarak çekilen modern bir hayalet öyküsü. "Europe" filminin yönetmeni Lars Von Trier'in çektiği film, 1995 yılında dünyanın bütün önemli festivallerinde gösterilerek büyük övgü kazanmıştı.

NICE ÜZERİNE DEVAM
(A Propos de Nice, La Suite) Yönetmenler: A. Kiorastami, P. Kimiavi, C. Breillat, R. Depardon, Jean-Marie G., C. Denis, P. Langouine, C. Gavras, R.Ruiz.
Oyuncular: Arielle Dombasle, Laura del Sol
Festivalde gösterilecek bir başka önemli film, "Nice Üzerine Devam", dokuz usta yönetmenin Jean Vigo'ya saygısı. Jean Vigo'nun 21 dakikalık görsel bir şiir olarak nitelenen belgeseli "A Propos De Nice"in devamı olarak 64 yıl sonra dokuz ünlü yönetmen tarafından çekilen belgeselde Nice kentine yeni bir bakış var.

SİNEMA YÜZ YAŞINDA

Festivalin Yüzüncü Yıl Kutlamaları çalışmaları sonucu üretilmiş filmlerin bir araya toplanmaya çalışıldığı "Sinema Yüz Yaşında" bölümünde sinema tarihinden kesitler sunan iki belgesel ve "Yüzyıldan Portreler" adı altında toplanan sinemacıların biyografileri var. Festival komitesi bu bölüme, Macaristan'dan Zoltan Fabri ve Almanya'dan Wim Wenders belgesellerini dahil edebilmek için çalışmalarını sürdürüyor.

YÜZYILDAN PORTRELER'DEN SEÇMELER
LUMIERE
Andre S. Labarthe
52', 1995
Lumiere kardeşlerin ve onların yetiştirdiği kameramanın çektiği 1600 film arasından secilen 60 kısa filmden oluşan bir demet. Filmler seçilirken üç ana unsur temel alınmış; mekan seçimindeki ustalık, zamanlamadaki ustalık ve vazgeçilmez bir ustalık olarak şans.

JGL/JGL-ARALIK PORTRESİ
(JGL/JGL- December Self Portrait)
Jean-Luc Godard
62', 1994
Yeni Dalga'nın yaramaz çocuğu kendi yaşamına ve sanatına bakıyor. Sanat, doğa, politika, felsefe, tarih ve en çok da sinemayla olan ilişkisini perdeye yansıtıyor.

MARCEL CARNE: BEYAZPERDEDE HAYATIM
(Marcel Carne: Ma Vie L'Ecran)
Jean-Denis Bonan
60', 1994
Marcel Carne, Didier Decoin'in de yardımıyla yarım yüzyıllık sinema yaşamının hiçbir anını atlamaksızın anılarını salıveriyor.

Gösterim programını oluşturan filmler, 1-7 Aralık tarihleri arasında Ankara'da, 8-14 Aralık tarihleri arasında İstanbul'da, 15-21 Aralık tarihleri arasında İzmir'de ve son olarak 22-28 Aralık tarihleri arasında Antalya'da izleyicilerle buluşacak. Festival programı her kentte Cuma günü başlayıp Perşembe günü sona erecek.

KISA METRAJ

Avrupa Filmleri Festivali'nin belki de en canlı, en tutkulu, en özgür bölümünün adı ise "Kısa İyidir." Bu bölümde "Kısaca" altbaşlığı ile 15 Avrupa ülkesinden son yıllarda üretilmiş 42 filmin yanısıra 3 de toplu gösteri sunulacak. Bunlardan biri "Kısaca AIDS" başlığı taşıyor ve çağımızın çözümsüz hastalığı üzerine çekilen 13 filmi biraraya getiriyor. Diğer toplu gösteriler ise iki ünlü yönetmenin, Alman Wim Wenders ile İngiliz Derek Jarman'ın kısa filmlerine ayrılmış.

YÜZYILIN SİNEMACISI: BERGMAN

"...İşte benim için başlangıç bu oldu. Hiç sönmeyecek bir ateşle tutuşmuştum. Suskun gölgeler, soluk yüzlerini bana çevirerek işitilmeyen seslerle en gizli duygularımla konuştular. Aradan altmış yıl geçti ve hiçbir şey değişmedi..."

Bergman küçük bir çocukken sinema ile ilk karşılaşmasını böyle anlatıyor. 1946'da "Crisis" ile başladığı sinema yaşamını 1986'da çektiği "Karin's Face" ile noktalayan Bergman, en gizli duygularına seslenen bu sanatı, bütün izleyenlerin en gizli duygularına seslenmek için kullanmıştı. 40 yılda 48 film çeken ve en verimli döneminin 1950-1965 yılları arasındaki dönem olduğu söylenen ustanın bu dönem içinde çektiği 5 başyapıtını Avrupa Filmleri Festivali'nin retrospektif bölümünde izleyeceğiz.

Çıplak Gece 1953
Bir Yaz Gecesi Gülümsemeleri 1955
Yedinci Mühür 1956 (FOTOĞRAF)
Yaban Çilekleri 1957
Persona 1966

ÖZEL SEANS

CD'de Türk sineması

3. Boyut grubunun çıkardığı "100 Türk Filmi", sinemaseverlere multi-medya'nın göz alıcı renkleriyle Türk sinema tarihinde dolaşma olanağı veriyor. Hem eğlenceli, hem de önemli bir kaynak. Filmlerden süreleri bir buçuk dakikaya varan sahneler izleyecek, afişlere bakacak, yönetmenler, senaristler, oyuncular hakkında istediğiniz bilgileri bulacaksınız...

Bilgisayar kullanımının yaygınlaşması ve CD-ROM tabanlı eğlence - eğitim ya da bilgilenmeye yönelik multimedya uygulamalarının ucuzlamasıyla, Türkiye'de önemli bir gelişme yaşandı. Bu gelişme, daha önce dışarıdan getirilen, hatta çoğunlukla yasadışı kopyalardan oluşan bilgisayar yazılımlarının yanısıra, ülkemizde de özgün yazılım üretiminin artması. Bu gelişmenin son halkalarından biri, "3.Boyut"un çıkardığı "100 Türk Filmi" CD'si...

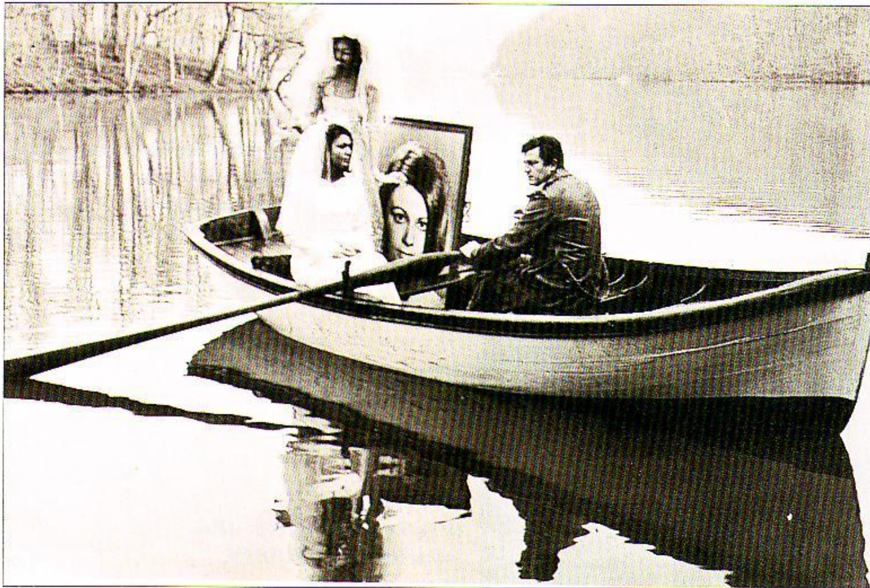
"100 Türk Filmi", Türk sinemaseverler için, hem çok renkli bir "eğlencelik", hem de önemli bir kaynak.

Sinemamızın önemli 100 filmi dışında Türk sineması hakkında başka önemli bilgiler de içeren CD, kullanıcısını ilk olarak bir sinema atmosferine konuk ediyor. Kendinizi bir sinema salonunda buluyorsunuz ve ekrandaki gişeden bilet aldıktan sonra seçtiğiniz filmle ilgili her çeşit bilgiyi (yönetmen, senarist, oyuncular, konu, film müziği, eleştiriler...) alabiliyorsunuz. Tabii ki bu bir multi-medya uygulaması; bilgileri bir kitaptaki gibi almıyorsunuz, bol bol görüntü ve ses var. Filmlerden seçilmiş, süreleri yirmi saniyeyle bir buçuk dakika arasında değişen sahneleri izleyebiliyorsunuz. Ayrıca, film afişlerine bakabiliyorsunuz.

CD'de 60 yapımcı - yönetmen, 67 senarist, 35 görüntü yönetmeni - film müzisyeni ve 200 oyuncu hakkında kayıtlı bilgiler var. Bu kadarla kalmıyor: Ülkemizde yapılan Antalya, Ankara, Adana, İstanbul ve İzmir sinema festivalleriyle ilgili tarihler - isimler, kronolojik olarak verilen tüm ödüllerin listeleri bulabileceğiniz bilgiler arasında... Başlık "100 Türk Filmi" olsa da, Cannes, Berlin ve Venedik sinema festivalleriyle ilgili bilgilere de yer verilmiş...

Yıllarca saklayıp sık sık başvurabilirsiniz. İstediğiniz metinleri ya da görüntüleri yazıcınızla basabilirsiniz.

Türk sinemasıyla ilgili kaynak sorunları göz önünde bulundurulursa, böyle bir multimedya kaynağı çok sevindirici. Tüm bilgisayar ve CD-ROM sahibi sinemaseverlere öneriyoruz...Daha önce "Türkiye CD'si", "Eskiçağlar CD'si" gibi multimedya uygulamaları yayınlayan 3. Boyut, "100 Türk Filmi" CD'sinin ardından, Türk multi-medya kullanıcılarına başka özgün yapıtlar da sunmaya devam edecek... ■

Metin Erksan'ın "Sevmek Zamanı"ndan unutulmaz bir kare... "100 Türk Filmi" CD'sinde, bol bol bilgiyle birlikte, multi-medya'nın renkli olanaklarından yararlanarak, en iyi Türk filmlerinin çarpıcı sahnelerini de bulacaksınız...

BOX OFFICE

TÜRKİYE

	İZLEYİCİ SAYISI	HAFTA
1- BRAVEHEART	327 966 kişi	8 hafta
2- CASPER	325 000 kişi	11 hafta
3- BATMAN DAİMA	324 390 kişi	10 hafta
4- YÜZBİR DALMAÇYALI	177 000 kişi	4 hafta
5- APOLLO 13	163 000 kişi	6 hafta
6- İLK ŞÖVALYE	154 852 kişi	4 hafta
7- ZOR ÖLÜM 3	148 000 kişi	3 hafta
8- BRIDGES OF MADISON COUNTY	101 746 kişi	3 hafta
9- WATERWORLD	96 453 kişi	6 hafta
10- DON JUAN DE MARCO	68 045 kişi	5 hafta
11- SPECIES	66 000 kişi	8 hafta
12- FORGET PARIS	58 847 kişi	8 hafta
13- FULL METAL JACKET	56 009 kişi	6 hafta
14- CRIMSON TIDE	44 000 kişi	3 hafta
15- DOLORES	38 571 kişi	5 hafta

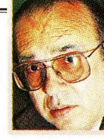
AMERİKA'DA HAFTANIN FİLMLERİ (15 Kasım 1995)

	HASILAT	HAFTA
1- SEVEN	81,9 milyon dolar	8 hafta
2- GET SHORTY	50,6 milyon dolar	4 hafta
3- ACE VENTURA: WHEN NATURE CALLS	37,8 milyon dolar	1 hafta
4- NOW AND THEN	21,8 milyon dolar	4 hafta
5- POWDER	21,5 milyon dolar	3 hafta
6- COPYCAT	19,4 milyon dolar	3 hafta
7- VAMPIRE IN BROOKLYN	16,7 milyon dolar	3 hafta
8- FAIR GAME	8,9 milyon dolar	2 hafta
9- HOME FOR THE HOLIDAYS	8,5 milyon dolar	2 hafta
10- GOLD DIGGERS	4,6 milyon dolar	2 hafta

ALMANYA

	İZLEYİCİ SAYISI	HAFTA
1- WATERWORLD	1 315 910 kişi	2 hafta
2- WHILE YOU WERE SLEEPING	1 198 000 kişi	10 hafta
3- FIRST KNIGHT	1 293 328 kişi	4 hafta
4- CASPER	689 755 kişi	11 hafta
5- JUDGE DREDD	687 582 kişi	6 hafta
6- DON JUAN DE MARCO	657 582 kişi	8 hafta
7- CRIMSON TIDE	561 570 kişi	4 hafta
8- FORGET PARIS	508 281 kişi	5 hafta
9- CONGO	314 130 kişi	7 hafta
10- FREE WILLY 2	246 389 kişi	1 hafta

HOLLYWOOD NOTLARI

SAFTER YILMAZ

Hollywood'un yeni altın madeni yabancı ülkeler

Geçenlerde Sylvester Stallone, üç film için Universal Stüdyosu ile 60 milyon dolarlık bir anlaşma imzaladığı zaman buna en çok şaşıran, Amerikan sinema seyircisi oldu.

Zira Sylvester Stallone'nin filmleri, Amerika'da beklenen gişeyi yapmıyor ve çok zamanlarda masrafını bile çıkaramıyordu. Bu böyle iken İtalyan asıllı yıldızın ücretini azaltacaklarına, aksine milyonlarca dolar arttırıyorlardı... Bunun sebebi ne idi?

20th Century Fox Stüdyosu'nun Başkanı Bill Mechanic, bunun cevabını; "Son beş yılda Amerika dışındaki pazarlar, bir filmin kaderinde en büyük rolü oynamaya başladı... Bu yüzden de stüdyolar yabancı ülkelerde büyük gişe yapan yıldızlara, filmleri Amerika'da tutulmasa da, rekor ücretler ödemeye başladılar" diye veriyor.

Amerika dışındaki yabancı ülkeler deyince İngiltere başta geliyor. Onu Japonya takip ediyor. Los Angeles Times'a göre son yıllarda gelişen film pazarları ise eski Demir Perde ülkeleri ile Kore ve Türkiye.

Filmleri yabancı ülkelerde daha büyük gişe yaptığı için ücreti yükselen bir yıldız da Bruce Willis... 15 milyon dolar ücret aldığı son "Die Hard" filmi Amerika'da sadece 100 milyon dolar gişe hasılatı yapınca, Hollywood'da kimse telaşlanmadı. Zira Bruce Willis'in bu filmi Amerika dışında 275 milyon dolar gişe hasılatı yaparak herkesin yüzünü güldürdü.

Amerika'daki gişenin yüzde 55'ini, yabancı ülkelerdekinin ise yüzde 43'ünü alan Hollywood stüdyoları, yabancı ülkelere güvendikleri için masraflı filmleri çekinmeden çeviriyorlar. Yoksa Amerikan seyircisi, Sylvester Stallone ve Bruce Willis gibi yıldızların vurdu kırdılı filmlerine artık pek gitmiyor.

Universal Stüdyosu'nun Başkan Yardımcısı Joe Fisher, bu konuda; "Biz bir yıldızın yabancı ülkelerde ne gişe yaptığına çok dikkat ediyoruz. Stallone, Bruce Willis ve Arnold Schwarzennegger gibi yıldızların filmleri, dışarıda he zaman Amerika'dakinin iki misli gişe yaptığı için onlara rekor ücret ödemekten çekinmiyoruz" diyor.

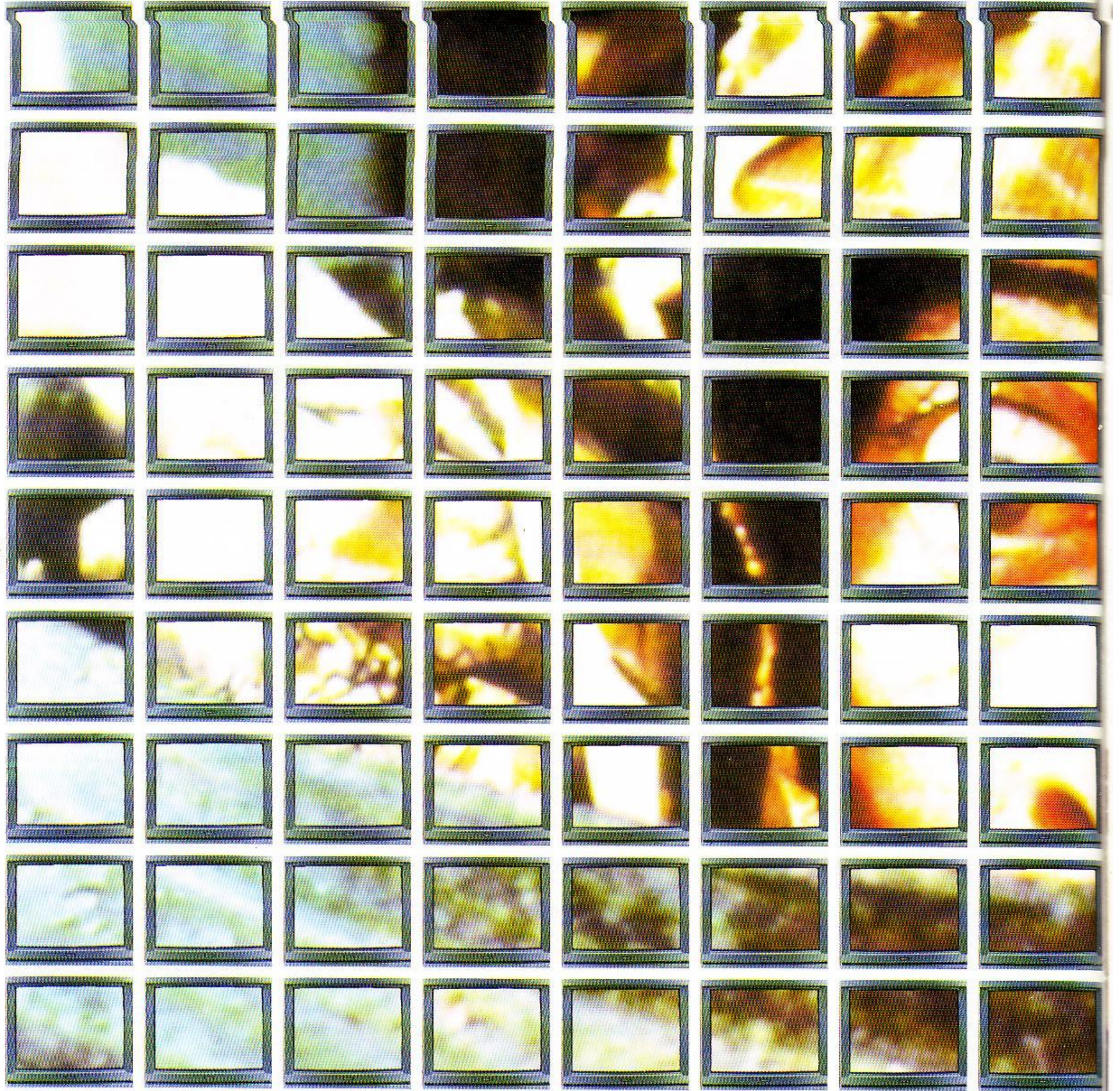
Charlie Sheen, Amerika'da ikinci sınıf bir isim olmasına rağmen, Japonya'da çok tutulduğu için, Hollywood'da film başına 7 milyon dolar ücret alıyor. Amerika dışında "Basic Instinct" ve "Sliver" filmleri büyük gişe yaptığı için Sharon Stone'un ücreti de 7 milyor dolar.

Son iki filmi "Stargate" ve "Tombstone"un Amerika dışında büyük gişe yapması üzerine Kurt Russell"ın ücreti de 10 milyon dolara yükselmiş durumda.

Paramount, Universal ve MGM filmlerini yabancı ülkelerde pazarlayan United International Pictures şirketinin Başkan Yardımcısı Hy Smith, "Amerika'da Kurt Russell'ı çok kişi tanımıyor belki ama yabancı ülkelerde biz onun filmleri için sinemalardan büyük avans parası alıyoruz" diyor.

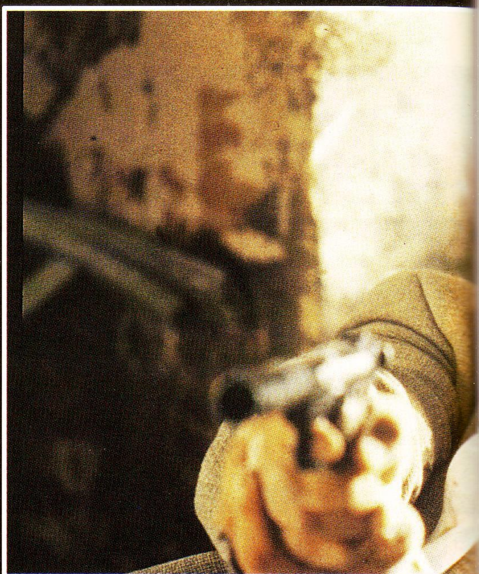
Sylvester Stallone ve Arnold Schwarzennegger'in filmleri daha tamamlanmadan, yabancı ülkelerdeki dağıtım şirketlerinin yarı parasını önceden verdiklerini söyleyen Hollywood'daki yetkililer, "Artık yabancı ülkeler, Hollywood'un yeni altın madeni oldu" diyorlar. Yıldızlar yanında Martin Scorsese ve James Cameron gibi yönetmenlerin filmlerinin de yabancı ülkelerde iyi para yaptığını belirten Hollywood stüdyo yetkilileri, son olarak İngiliz Hugh Grant'in ücretini de, "Dört Nikah Bir Cenaze" filminin yabancı ülkelerde 200 milyon dolar gişe yapmasının belirlediğini kaydederek, Hugh Grant'e şimdi 7 milyon dolar ödemeye başladıklarını ilave ediyorlar.

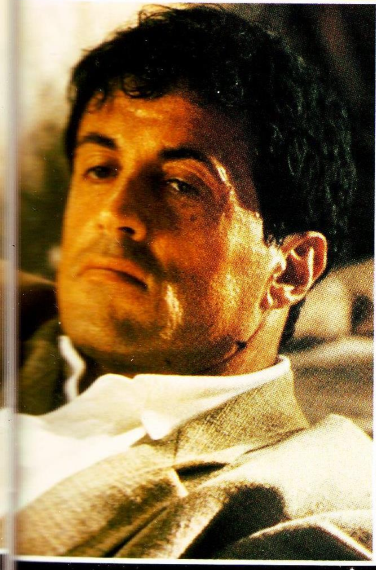
Yabancı ülkeler konusunda stüdyoların tek endişesi, doların değerinin yükselmesi. Dolar yabancı paralar karşısında yükselince, ellerine daha az dolar geçtiğini söyleyen stüdyo yetkilileri, son olarak doların yükselmesi yüzünden "Waterworld" filminin yabancı gişe hasılatının beklenenden yüzde 20 daha az olacağını belirtiyorlar.

Sinema, televizyona sığmıyor değil mi?

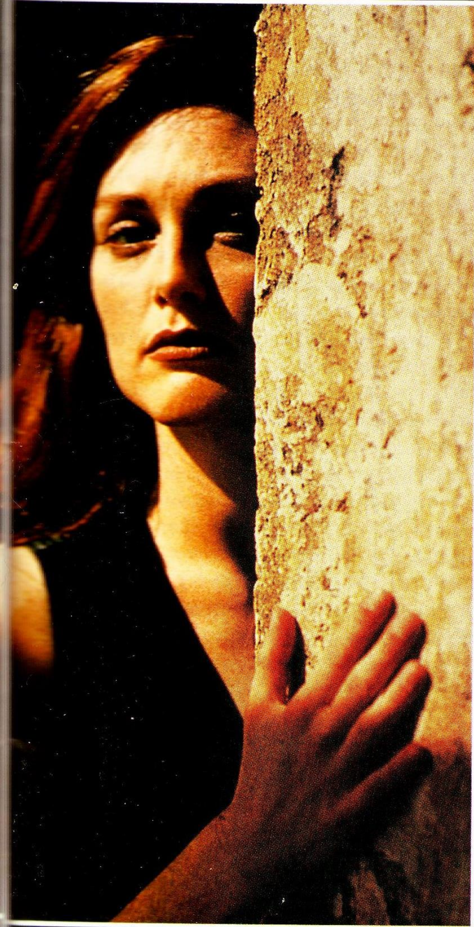

STALLONE VE BANDERAS
"SUİKAST ÇEMBERİ"NDE BULUŞTU

İLAHLARIN DÜELLOSU

"The Omen", "Superman", "Lethal Weapon" ve "Maverick" gibi başarılı filmlere imza atan Richard Donner'ın yeni filmi "Suikast Çemberi" (Assassins), artık işinden el ayak çekmek isteyen yorgun ve melankolik bir suikastçiyle, onu yok edip "bir numara" olmak isteyen genç ve hırslı suikastçinin ölümcül oyununu anlatıyor... Stallone bu filmle yeniden doğmayı, Antonio Banderas ise artık "mega star" koltuğuna oturmayı hayal ediyor.

Seattle. Güneş artık kullanılmayan bir deniz üssünü huzmeler halinde aydınlatır. Ortama hakim olan sessizlik orta yaşlı bir adamın mopediyle, iri yarı, biraraya toplanmış T-Shirt'lü erkeklerin üstüne doğru gelmesiyle bozulur.

Yanyana duran üç hangarın önündeki heybetli çelik kapılar açıldığında, Meksika tarzı bir otelin seti ortaya çıkar. Adam motosikletten indiğinde T-Shirt'lüler de harekete geçer...

"Ben beyaz bir filim" diyor Richard Donner pervasızca gülümseyerek. Patronları Warner Brothers için, "Suikast Çemberi" filmine ölümcül oyunlarla dolu planlar çekeceği bir güne daha hazırlanıyor. "Onlar bizi kiraladıkları sürece üretmeye devam edeceğiz."

Üç aydır prodüksiyonu devam eden filmin yönetmeni Donner'ın soğukkanlılığı şu üç unsur dikkate alındığında anlaşılır hale geliyor. Birincisi, "The Twilight Zone", "The Man From U.N.C.L.E" gibi klasik dizilerden ve "The Omen", "Superman", "Goonies", "Maverick" ve tabii ki "Lethal Weapon" serisi gibi filmlerden oluşan bir sicilinin olması.

İkincisi, sadece çeşitli patlamalardan ve araba çarpışmalarından daha fazlasını vaadeden bir senaryo. "Diğerlerini herkes yapıyor" diyor Donner ve şöyle devam ediyor; "Bunda heyecan var. Enerji var. Bu film benzer hayatları olan ama yalnız oldukları için hiç karşılaş-

İki suikastçinin mücadelesi, zaman zaman iki yırtıcı hayvanın savaşına dönüşüyor...

Eleştirmenler, "Assassins"de Tarantino, John Woo ve Sergio Leone filmlerinden tatlar olduğunu söylüyor...

mamış insanların karakterlerini çözümlüyor."

"VAROLUŞÇU BİR AKSİYON FİLMİ..."

Üçüncü faktörse oyuncular. Şampiyon boksçu Sylvester Stallone, Hollywood'daki ilk filmi "Mambo Kings"ten bu yana aralıksız film çeviren Antonio Banderas ve Robert Altman'ın "Short Cuts" filminde "gerçek bir kızıl" olduğunu kanıtlayan Julianne Moore...

"Hepsi de bir iki kelime ettikten sonra ne demek istediğimi hemen anlayan oyunculardan..."

Donner güvenilir bir adam. Tıpkı Armani takımıyla sete gelmesine rağmen cömert, kalender kişiliğini gizlemeyen yapımcısı Joel Silver gibi. "Suikast Çemberi, daha önce yaptığımız aksiyon filmlerinden farklı" diyen Silver'ın duyduğu gurur yüzünden okunuyor. "80'li yıllarda yaptığımız filmler ("48 Hours", "The Predator", "Lethal Weapon"lar ve "Die Hard"lar), çok yüzeysel, iki-kafadar tipi filmlerdi. "Assassins" bir anti-iki-kafadar filmi. Herşey aksiyon filmi formatında ama biraz soyut ve biraz da varoluşçu." Varoluşçu mu? "Evet" diyor Silver. "Ben Predator'ın da varoluşçu olduğunu düşünüyorum. Belki de yanlış insanla konuşuyorsunuz."

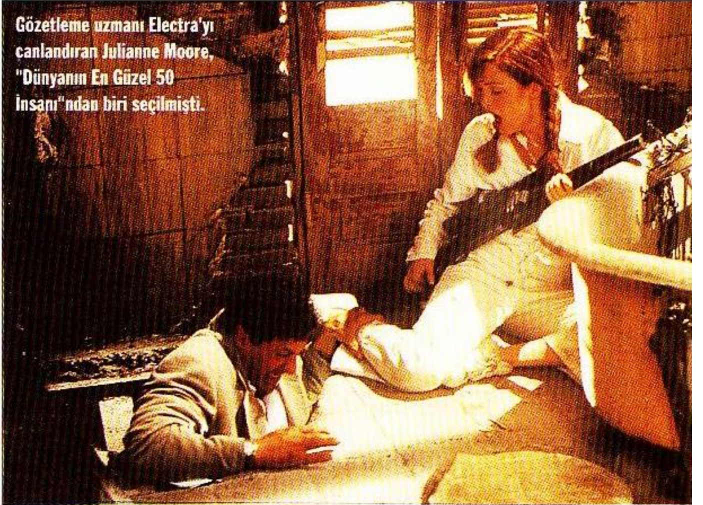
Sanat yönetmeni ve arkadasları, filmin başladığı ve sona erdiği otelde, yatak odası setini büyük bir özenle hazırlıyorlar. Donner bu arada setle meşgul. "Bu otel bütün hikâyenin geliştiği mekân. Richard Rath (Sylvester Stallone), 15 sene önce burada bir Rus meslektaşına suikast düzenlemiş, ama olay Soğuk Savaş'ın en yoğun zamanına denk geldiği için haklı gösterilmiştir. Ancak Richard vicdan azabı çekmektedir çünkü söz konusu Rus bir arkadaşıdır. Soğuk Savaş sona erdiğinde Rath bu işleri bırakmak ister. Hâlâ kurtuluşu düşleyecek kadar saftır. Yıllar sonra kendini otelin harabelerinde bulur. Bu sefer başka bir suikastçi (Antonio Banderas) onun peşindedir...

STALLONE: "KENDİMDEN UTANMALIYIM..."

Sylvester Stallone'nin senarist ve oyuncu olarak "Rocky"de karşımıza çıkışından bu yana 20 yıl geçti. Ancak dünyanın en çok kazanan aktörü (Jim Carrey hariç) olmasına rağmen, hiçbir filminden "Rocky"de aldığı olumlu eleştirileri alamadı. Belki de bu yüzden, kültürel faaliyetlere duyduğu ilgi ressamlık, ciddi sanat eserleri koleksiyonculuğu ve restoratörlükle, sinema dışına kaydı. Bir de başka merakı, polo oyunculuğu var...

"Kendimden utanmalıyım. İnsan sorumluluk sahibi olmalı" diyor Stallone. "Sadece biri önünüze bir senaryo koydu diye oynamayı kabul etmemelisiniz. O zamanlar doğru düşünemiyordum. Dolayısıyla da çok ama-

Filmde yaratılan psikolojik gerilim, bazı sahnelerde cinayet ve melankoliyi birleştirerek doruk noktasına ulaşıyor.

Gözetleme uzmanı Electra'yı canlandıran Julianne Moore, "Dünyanın En Güzel 50 İnsanı"ndan biri seçilmişti.

törce davrandım."

Stallone, oyunculuk yelpazesini genişletmek ve kas yığını imajından kurtulmak için "Rhinestone", "Oscar" ve "Stop! Or My Mom Will Shoot" gibi komedilerde oynadı. Hepimiz neler olduğunu biliyoruz. "Yolunda gitmeyen neydi bilmiyorum. Ama insanlar bu filmlere sempati duymadılar."

Bunun üzerine sert imajını biraz da olsa yumuşatmak için, "Cliffhanger", "The Specialist" ve "Judge Dredd" gibi, daha ılımlı aksiyon filmleri yaptı. Ancak eleştiriler gene beklediği gibi olmadı. Bugün 49 yaşında olan Stallone, gerçek yapısına uygun bir filmle geri dönmeye hazırlanıyor.

"Ne yazık ki sahip olmayı istediğimiz özelliklere sahip değiliz. Her kalıba uyacak yapılarımız yok. Bize yüklenmiş belirli özellikler var. Yeryüzünde yaşayan herkesin belirli bir özelliği olduğuna inanıyorum."

Herkesin belli bir imajı olduğu kesin. Joel Silver'ın da onayladığı gibi; "Kendi annesi bile Stallone'nin hiçbirşeyden anlamayan tek tabanca bir goril olduğuna inanıyor."

Silver, Stallone'nin "Suikast Çemberi"nde canlandırdığı akıllı ve kendini tahlil etmeyi bilen Richard Rath karakterinin, yerleşik imajını sileceğini düşünüyor. "Bence Sly, Rocky'den beri hiç bu kadar karakterler üzerine kurulu bir film çevirmedi. Yansıttığı kişilik, bugüne kadar gördüklerimizden çok farklı. Gerçek Sly'a çok benziyor." Stallone gülümsüyor, "Joel bilir. Zaman zaman insanların beni filmlerimde canlandırdığım karakterlerle özdeşleştirmeleri aklıma geliyor ve şok oluyorum. 'Suikast Çemberi' beklendiği gibi olursa gerçek 'ben'i oynamış olacağım. Keyfim yerinde olduğunda bunu herkes bilir. Bazen taşkın hareketlerim de olur. Ama öte yandan çok düşünceli de olurum."

Stallone'nin filmde söylediği bir söz sanki kendi kariyerini anlatıyor... "Bize bir şans daha tanınırsa ilk defasında yaptığımız hatayı yapmayacağımızla ilgili bir inanç bu." "Suikast Çemberi" geçmişe sünger çekiş, geleceğin doğuşu.

Yapımcı Joel Silver: "Kendi annesi bile Stallone'nin hiçbir şeyden anlamayan tek tabanca bir goril olduğunu sanıyor."

"AMERİKA'NIN EN GÜZEL 50 KİŞİSİNDEN BİRİ..."

Filmin kadın oyuncusu Julianne Moore, "Short Cuts" filmindeki seksi kadından ya da "People" dergisinin yaptığı ankette Amerika'nın en güzel 50 kişisinden biri seçilen kadından çok, ekipten biri gibi duruyor. "İnsanların beni çekici bulmaları beni çok gururlandırdı. Ama beni bir de kötü bir günümde yakalayın. Öyle kılıksız oluyorum ki, çirkin bir fareye benziyorum."

Aslında Julianne'i yüksek bütçeli bir aksiyon filminin setinde görmek biraz şaşırtıcı. "Bu Louis Malle'in 'Vanya On 42nd Street'inden, Todd Haynes'in 'Safe Or Peter Yates' Roommates'inden biraz farklı öyle değil mi?" Julianne bu görüşe katılıyor: "Bu benim için alışılmamış bir deneyim. Her şey çok farklı. Sly'ın inanılmaz bir seyirci kitlesi var. Neler olacak çok merak ediyorum. Genelde role ve senaryoya bakarak film seçiyorum. Hareket etmeyi seviyorum."

Julianne filmde gözetleme uzmanı, "bilgi suikastçisi" Electra'yı canlandırıyor. Electra da Rath ile aynı kaderi paylaşır; soyutlanmışlık, paranoya ve göçebe bir hayat. İnsanlarla iletişim kurmak artık onun için imkânsızlaşmıştır. Tehlikeli bir dünyada hayatta kalmak için zekâsına ve içgüdüsüne güvenmek zorundadır.

Bu arada en çok merak edilen konulardan biri de, Sylvester Stallone'nin evleneceğini açıkladıktan kısa bir süre sonra Angie Everhart'tan ayrılmasının ve Banderas'ın sekiz yıllık karısı Ana Leza'yı Melanie Griffith için terk etmesinin basında bu kadar çok yer almasının, seti ne yönde etkileyeceği. "Herkesin kendine göre bir hayatı ve başa çıkmak zorunda olduğu şeyler var" diyen Julianne Moore, bunun işi etkilemediğini söylüyor. "Robert Altman hep şöyle derdi, 'İzleyici bir oyuncunun özel hayatıyla ilgili çok fazla şey biliyorsa, filmdeki karakterle fazla ilgilenmiyor ve işin sihri kaçıyor.'"

80'li yıllarda Guiness Rekorlar Kitabına geçerek Mikhail Gorbaçev ve Ronald Reagan ile beraber dünyada en çok tanınan yüzlerden biri seçilen Sylvester Stallone'nin, Everhart ile özel hayatını gözler önüne sermesi, işin bir başka yüzü.

AMERİKA BU İSPANYOL'A DOYAMIYOR

Bu arada içeriye beyaz keten pantolonu, kısa kollu siyah Polo gömleği, bir omuzunun üstüne gelişigüzel attığı krem rengi yeleği ve kahverengi deri botlarıyla Antonio Banderas giriyor. Gazetecilerden birinin yanından ge-

çerken ürpererek başını eğiyor ve dedikodu gazetelerine malzeme olduğundan beri hep yaprığı gibi yanından sıyrılıveriyor. Elindeki yüzüğü göstererek, "Bu bir hediye. Elmaslı bir kılıç. Harika" diyor. Boynunda, ortasında haç olan yarım bir kalp (diğer yarısının kimde olduğunu herhalde tahmin edersiniz) ve bir demir para var. "Böylece kısa bir süre öncesine kadar İspanya'da bundan daha az paralar için çalıştığımı unutmuyorum." Banderas'ın utangaçlığı, birden çocuksu bir heyecana dönüşüyor: "Merhaba Amerika!" Genç adam, bunu belirli bir kişiye değil, ortalığa söylüyor. Banderas filmde kendisini Brutus'ün ve Lee Harvey Oswald'ın takipçisi olarak gören ve Richard Rath'ı (Sylvester Stallone) önündeki tek engel sayan hırslı suikastçiyi canlandırıyor.

"Neden Banderas?" sorusunun cevabını Silver veriyor: "Sly Stallone'nin mirasçısı olabilecek bir tip arıyorduk. Irk ayrımının kalmadığı bir dünyada yaşadığımız için de, İspanyol olmasının hiçbir mahsuru yoktu. Bazı insanlar; 'Ama aksanı var. Bize aksanı olan tek bir oyuncu söyle' dediklerinde, 'Arnold Schwarzenegger' dedim."

"Birkaç yıl önce bana Sylvester Stallone ile çalışacağımı söyleselerdi bunun şaka olduğunu düşünürdüm" diyen Banderas, tiyatro eğitimi almış ve Pedro Almodovar'ın filmlerinin demirbaş oyuncusu haline gelmiş. Amerika'nın kalbini kazanmasıysa "In Bed With Madonna"da Madonna'yla birlikte olmayı reddetmesiyle olmuş. Böylesine kışkırtıcı bir başlangıçtan sonra, Banderas'ın cesur duyarlılığıyla keskin zekâsının karışımından ileri gelen cazibesi, beyazperdeye de yansıdı. "The Mambo Kings"te bir Kübalı'yı, "House of Spirits"de Winona Ryder'ın aşığı olan asi bir köylüyü, "Interview With a Vampire"da Brad Pitt ve Tom Cruise'dan bile daha çekici bir vampiri, "Philadelphia"da Tom Hanks'in aşığını ve "Miami Rhapsody"de genç - yaşlı bütün kadınların hayran olduğu Kübalı bir mülteciyi canlandırdı.

Amerika, 34 yaşındaki bu İspanyol delikanlısına doyamadı. Banderas bu yıl hiç ara vermeden film çevirdi. Rodriguez'in Desperado'sunda Stallone'nin gençliğini aratmayacak performans göstererek tek kişilik bir orduyu canlandırdı. Ayrıca Tarantino'nun "Four Seasons" ve Melanie Griffith'le beraber oynadığı Peter Hall'ın "Never Talk To Much" filmlerinde rol aldı.

Stallone: "Banderas bundan sonra büyük prodüksiyonlarda yardımcı oyuncu değil, başrol oyuncusu olacak..."

"İKİ PESETA'YA FİLM YAPMAK İSTERDİM..."

"Son bir buçuk ayda kendimle ilgili çok fazla şey okudum. Her şey çok gülünç. Ama ödemem gereken bedel bu galiba. Saklayacak hiçbir şeyim yok. Paparaziler istedikleri kadar benimle uğraşsınlar. Her şeyim ortada. Ama eski karım ve şimdiki özel hayatımla ilgili bir açıklama yapmak niyetinde değilim. Söyleyebileceğim tek şey, aşık olduğum. Bunun ne kadar süreceğini de bilmiyorum." Banderas hızlı ve kesik kesik konuşuyor. "Bu kadar çok çalışmak benim için hoş bir şey değil. Yorgunum. Ancak bu kadar çok çalışmak bazen terapi gibi geliyor. Fazla düşünme fırsatım olmuyor. Yaptığım bütün filmler birbirinden çok farklı. Oyunculuk yelpazeme koyabileceğim farklı farklı renkler. Ancak sonuçları görmemek pek iyi olmuyor. Bazı filmler başarısız, bazıları başarılı olabiliyor. Her seferinde değişik teknikler deniyorum, çünkü bir sonraki filme hazırlanacak zaman bulamıyorum. Keşke oynadığım bütün filmleri küçük bir odaya koyup ihtiyacım olduğunda onları çıkarabilecek imkânım olsa..."

"Kimsenin yakalayamayacağı bir balık olmayı isterdim. Somut bir şeyin yansıması olmak istemiyorum. Ne yapacağı tahmin edilemeyecek bir oyuncu olmak istiyorum. Beverly Hills'de güzel bir evim olmasına rağmen, Yunanistan'a ya da Macaristan'a gidip iki peseta'ya film yapmak isterdim."

Banderas belki de Harvey Keitel ve Gary Oldman gibi aktörleri örnek alarak, yıl sonuna kadar kazandığı paraları daha küçük ve bağımsız filmleri finanse etmek için kullanır.

"Suikast Çemberi", Banderas'ın Madrid'in biraz dışında yaptırdığı film stüdyosunu görmek için İspanya'ya dönmesinden önceki son filmi. En büyük hayali bu stüdyoda hem yönetip hem oynamak olan Antonio, bu konudaki düşüncelerini şöyle dile getiriyor: "Cebimde üç kuruşum yok. Oranın sadece fotoğraflarını gördüm. Yanındaki ev muhteşem. Ülkemi tekrar görmek istiyorum. Ailemi on aydır göremiyorum. Kaldırımlarda yürüyüp bira içmek istiyorum."

Stallone, İspanya'dan döndükten sonra Madonna ile beraber "Evita"da oynayacak ve Che Guevera'yı canlandıracak olan Banderas için bakın neler söylüyor: "Bu filmden sonra yardımcı değil, başrol oyuncusu olacak." ∎

SUİKAST ÇEMBERİ (Assassins)

YÖNETMEN: Richard Donner
OYUNCULAR: Sylvester Stallone, Antonio Banderas, Julianne Moore
Senaryo: Andy Wachowski, Larry Wachowski, Brian Helgeland
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: Vilmos Zsigmond
MÜZİK: Mark Mancina
YAPIMCILAR: Joel Silver, Bruce Evans, Raynold Gideon, Andrew Lazar, Jim Van Wyck
YÖNETİCİ YAPIMCI: Richard Donner

RENAISSANCE
EXCLUSIVE LEATHER

Huy

Amerika'nın yeni sevgilisi Sandra Bullock

suz ve tatlı kadın

Sırayla her sinema dergisine, magazin, televizyon - video dergilerinin birçoğuna kapak oldu. Okur anketlerinde "En seksi kadın", "Geleceğin Julia Roberts'ı", "En sevilen kadın oyuncu" gibi ünvanlar kazandı. Kendi iddiasına bakılırsa en pahalı oyuncu... "Speed"le gönüllerde taht kuran Sandra Bullock, bu kez başarılı romantik komedi "While You Were Sleeping" ile karşımızda.

"Bir erkek çocuk gibiydim..."

"Speed"de onu seyrettiğimizde, bütün dişi cazibesinin yanısıra, muzip bir erkek çocuk havası dikkatimizi çekmişti. Boşuna değilmiş...

"Babam şakacı, çok eğlenceli bir adamdı. Yetişme yıllarımda, daha ziyade babamın kızıydım. Zamanımın çoğunu onun peşinde, onun gibi davranarak geçirirdim. Haftasonlarında tamirat işleri yapardı ve ben de onun yardımcısıydım... Bir erkek çocuk gibi yetiştirildim. Komşularımızın çocuklarının çoğu erkekti ve onlarla oynamanın tek yolu erkek gibi olmaktı..."

Bugün, gişe beklentileri büyük ölçüde onun cazibesine ve popüleritesine yüklenen romantik komedi "While You Were Sleeping" ile gönülleri çeliyor. Film, başta umulduğundan daha çok seyirci çekiyor ve beğeniliyor ama, ondan hâlâ Keanu Reeves ile birlikte oynadığı "Speed"deki rolüyle, "otobüsü süren kız" olarak söz ediliyor...

"Bir taksi şöförü, daha önce aynı espriyi hiç kimsenin yapmadığını sanarak, '80'in üstünde kalmamı ister misiniz?' diye sorunca, 'Çeneni kapa' demek istiyorum..."

Eh işte, ünün yararları ve zararları! Dikkat ettiniz mi, birçok yıldız, ününün ilk yıllarında, kendisini zirveye taşıyan filmle anılıyor olmaktan yakınır. Bu yakınmalarda gerçek payı var herhalde ama, biraz da işin raconu galiba. Sandra Bullock da, Keanu Reeves eşliğinde çılgınca otobüs sürdüğü "Speed" ile anılmaktan yakınıyor. Oysa, çılgın bombacının talimatına uyarak bir an için bile 80 kilometre hızın altına düşürmeden sürdüğü bu otobüs, onu Hollywood'un zirvesine taşıdı. Yoo, adetten olduğu için öyle söylemiyoruz, gerçekten zirvede.

"Amerika'nın Sevgilisi"

Sırayla hemen her sinema dergisine, birçok magazin ve style dergisine, irili ufaklı video - televizyon dergilerine kapak oldu. Dergilerin anketlerinde, "En seksi kadın", "En sevilen kadın oyuncu", "Gelecek Julia Roberts" gibi ünvanlar kazandı. Fiyatı hızla tırmanıp liste başına çıktı. Amerika'nın en prestijli magazin dergisi Vanity Fair, onun için "Amerika'nın sevgilisi" diye başlık attı.

İnanın ki, daha önce oynadığı "Demolition Man", "Vanishing", "Love Potion #9" gibi filmlerin, bugünkü megastar konumunda hiçbir katkısı yok. Bu filmlerin, yalnızca "Speed"e birer basamak olmalarından söz edebiliriz. Kısaca şöyle ifade edebiliriz: Daha önceki filmlerinden hiçbirinde oynamayıp bir tek "Speed"de oynasaydı bile, Sandra Bullock bugünkü yerinde olurdu. "Amerika'nın sevgilisi" başlığını atanlar, ona "En seksi kadın" oyunu verenler, "Demolition Man"deki ya da "Vanishing"deki rolünü hatırlamıyorlar bile. Olsa da olur, olmasa da, kısa biyografisini uygun kılmak için gerekli ayrıntı-

lar yalnızca... Demek ki, "Speed" ile anılmaya pek de kızmamalı. Kendisine hız esprisi yapan taksi şoförlerine gelince: "Aslında bununla eğlenmeliyim, muhtemelen ben de aynı şeyi yapıyorum. Sylvester Stallone'u ('Demolition Man'de birlikte oynamışlardı) görünce kaç kere Rocky esprisi yaptım. Daha önce hiç kimse yapmamış gibi..." Bullock, daha çok işin suyunu çıkaranlara kızıyor. Los Angeles'dan New York'a uçarken, dahili hoparlörden pilotun sesi duyulmuş: "İçinizde gelip uçağa kumanda etmek isteyebilecek biri var. O kim olduğunu biliyor..." Uçakta gülüşmeler ve fısıldaşmalar başlamış: "Sandra Bullock..."

"Onlara bol bol dert ve beyaz saçlar verdim..."

Annesi Helga, bir Alman opera şarkıcısıydı. Babası John ise, Alabamalı bir ses hocası. Washington'da büyüdü ama, sahneye ilk çıkışı Avrupa'da gerçekleşti. Sekiz yaşındaydı, "Genellikle avare çingene çocuğu oynardım. Annem için iyi bir kreş servisi gibiydi bu."

Zor bir çocukmuş. "Annem, bana birşeyi yaptırmak için yapmamamın tembih edilmesi gerektiğini söylüyor." Epey de "muzır" birçocukmuş. Annesiyle babası bunu o üç yaşındayken öğrenmişler ve tabii ki bir daha hiç unutamamışlar. "Ben üç yaşımdayken bir eve taşınmıştık. Babam ortaya büyük bir ampul koydu ve bana dokunmamamı söyledi. Biraz sonra, bir karate uçuşuyla fırladım ve 'Ahyaaaaak' diye bağırarak ampule elimin içiyle bir tane patlattım. Bundan sonra, annem ve babam zor bir çocuk olduğumu biliyorlardı. Onlara bol bol dert ve beyaz saçlar verdim..."

Niye oyuncu olduğu sorulunca, bir fikri olmadığını söylüyor. "Yalnız, yapmak için enerjiye sahip olduğum tek şey gibi geliyor bana" diyor. "Çok çok kolay sıkılırım. Ancak oyunculuk bir mücadele. Mücadeleyi ve rekabeti severim. Ayrıca, bir gün önce yapamayacağımı düşündüğüm bir şeyi yapmaya zorlanmayı ve sonuçta başarmayı seviyorum...

"En pahalı benim. Herkes böyle bilsin..."

1988'de Doğu Carolina Üniversitesi'nden mezun olmuş. Daha sonra, bütün Amerikalı oyuncuların Kâbe'si New York'a gitmiş. Oyunculuk dersleri almayı ve bu arada garson olarak çalışmayı planlıyormuş. "Eğer gerçek bir oyuncuysanız, New York'a gittiyseniz ve çalıştıysanız, nispeten kısa bir zamanda işinizi öğrendiyseniz... Geceleri çalışırsınız, ilanları takip edersiniz, gerçekten korkunç küçük projeler için aday olursunuz. Sinemayı öğrenmek istersiniz, öğrenci filmlerinde oynarsınız, iğrenç filmlerde oynarsınız..."

O küçük prodüksiyonlar çok geride kaldı. Artık büyük büyük prodüksiyonlarda oynuyor, hatta bu büyük prodüksiyonları tek başına sürükleyebiliyor. Sonuç olarak da büyük büyük paralar alıyor. Ona, aldığı ücret açısından birkaç yıl içinde Hollywood aktrislerinin bir numarası olacağı gözüyle bakılıyor, "Geleceğin Julia Roberts'ı" deniyor. Ama kendisine sorarsanız şimdiden öyle. Yeni filmi "While You Were Sleeping"deki rolü için 8 milyon dolar aldığı söyleniyor. Şiddetle reddediyor: "Bir gün 8 milyon, ertesi gün 10 milyon dolar yazıyorlar. Gerçekte 22 milyon dolar. En yüksek fiyatlı oyuncu olduğumdan herkesin emin olmasını istiyorum..." Çok yüksek bir rakam. Jim Carrey, Bruce Willis, Demi Moore, Kevin Costner, Tom Cruise gibi rekor paralar alan oyuncuları bile geçiyor. İnanmak güç. Kimbilir?..

"Toplu taşıma araçları poster kızıyım..."

Rakamlar konusundaki tek karışıklık fiyatıyla ilgili değil. "Kadınların yaşı sorulmaz" kuralını çiğneyip yaşını soranları, kafalarını karıştırarak cezalandırıyor ve sorduklarına pişman ediyor. İşin aslı, başta herhangi bir oyuncuydu ve yaşının çok da önemi yoktu; ama kapak kızı olunca, "genç oyuncu" imajı önem kazandı. Hakkında yazılan ilk yazılarda 32 yaşındaydı, aradan geçen bir yıl içinde bu 31'e, sonra da 30'a indi. Tam bir muamma. "Vanity Fair" dergisindeki "Amerika'nın Sevgilisi" başlıklı yazıda, Bullock'un yaşıyla ilgili muammanın çözülemediği, kimsenin bu karışıklığın içinden çıkamadığı söylendi. Artık bu konuda hiçbir şey söylemiyor. Alman sinema dergisiyse, ona 25 ve daha küçük yaşlardaki starlarla ilgili bir yazıda yer verdi. Neyse, bizi "gördüğümüz" ilgilendiriyor, gerisi kendi sorunu... Bugünlerde üzgün. Uzun yıllardır birlikte olduğu (ve "Love Potion #9" filminde birlikte oynadığı) sevgilisi Tate Donovan'dan ayrıldı. Teselliyi Bill Pulman'da aradığı söyleniyor ama, kesin değil. Zaten, bu konudaki sorulara verdiği yanıtlara bakılırsa, pek teselli bulabilmiş gibi de görünmüyor...

Belki "While You Were Sleeping"in başarısı teselli yerine geçer. Bu arada, "Speed"de otobüs kullanıyordu ve filmin sonunda metro vagonlarında tehlikeli dakikalar yaşıyordu. "While You Were Sleeping"deyse metro istasyonunda gişe görevlisi...Otobüsten metroya..."Toplu taşıma araçları poster kızıyım" diyor... ■

SANDRA BULLOCK FİLMLERİ

Yılın romantik sürprizi

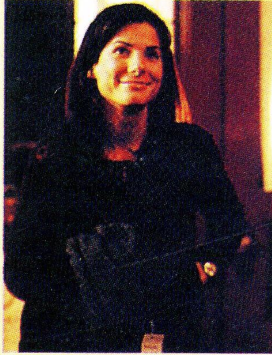
While You Were Sleeping
1995, Jon Turteltaub

Yılın yüksek gişe başarısı yakalayan romantik komedisi "While You Were Sleeping", büyük ölçüde Sandra Bullock üzerine kurulu. Bu açıdan, yeni bir Sandra Bullock hiti diyebiliriz. Filmde başka star yok. Tüm tanıtımlarda Sandra Bullock'a yükleniliyor... Filmin gişe başarısına bakılınca, bunun hiç de yanlış olmadığı ortaya çıkıyor. "While You Were Sleeping", Sandra Bullock'un artık bir Hollywood prodüksiyonunu tek başına sürükleyebilecek kadar yükseldiğini kanıtlıyor...
Chicago Metrosu'nun bilet gişesinde çalışan Lucy Moderatz (Sandra Bullock), kendisinden her gün jeton alan avukat Peter Callaghan (Peter Gallagher) ile ilgili düşler kurmaktadır. Noel günü, Peter platformdan itilir ve rayların üzerine düşer. Lucy, onu ezilmekten kurtarır. Peter hastanede komada yatarken, Callaghan ailesi Lucy'yi onun nişanlısı sanır ve evlerine gelip Noel'i birlikte kutlaması için ısrar ederler. Lucy, burada Peter'ın erkek kardeşi Jack ile tanışır. Birtakım şüpheleri olan Jack, Lucy'yi ziyarete gittiğinde, ev sahibi tarafından onun erkek arkadaşı sanılır... Lucy'nin kedisini beslemek üzere Peter'ın evine gitmesi, burada Jack'e rastlamasıyla işler iyice karışır. Bir de komadan çıkan Peter'ın hafıza kaybını ve Avrupa'dan dönen eski sevgiliyi eklerseniz...
Tarz olarak (özellikle de müzikleriyle) Hollywood'un eski romantik komedilerini hatırlatıyor "While You Were Sleeping"... Bol patlamalı, gürültülü, tekno filmlerden sıkılanlar için çok hoş bir durak. Aynen "Dört Nikah Bir Cenaze" gibi, hoş bir sürpriz...

Münzevi bilgisayar meleği

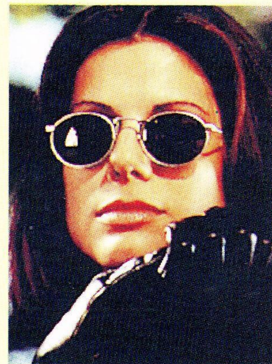
The Net
1995, Irwin Winkler

Yakında izleyeceğimiz "The Net" de, aynen "While You Were Sleeping" gibi, gişe beklentilerini tümüyle Sandra Bullock'a yükleyen bir film. Psikolojik gerilimi yüksek polisiye tarzıyla karmaşık bilgisayar entrikalarının iç içe geçtiği, Sandra Bullock'u da ekleyince "seksapeli yüksek" bir aksiyon...
Bilgisayar Büyücüsü Angela Bennett, Güney California'da münzevi bir yaşam sürmektedir. Özel uzmanlık alanıysa, bilgisayar virüslerinin bulunup yok edilmesidir. Alzheimer hastası olan ve kendisini tanımayan annesi dışında hiçbir yakını yok gibidir. Çalıştığı şirket olan Cathedral'den, garip bir bilgisayar yazılımı alır. Mexico'ya tatile gitmek üzere olduğu halde, patronuyla görüşüp disketteki yazılımın üstesinden gelmeyi kabul eder. Ancak, buluşma gerçekleşemez, çünkü patronunun uçağı "bilinmeyen bir bilgisayar arızası" yüzünden düşer. Ardından Angela Mexico'ya gider ve yakışıklı Jack Devlin ile tanışır; bir süre sonra da çantası çalınır. Çok geçmeden, Devlin'in tabancasını görürüz ve Angela'nın elindeki bazı bilgilerin peşinde olduğunu anlarız... Angela New York'a geri döndüğünde, evi satışa çıkarılmıştır. Polis tarafından bir suçlu olarak aranmaktadır ve kendisiyle ilgili tanıklık yapacak kimse yoktur. Yardım edebilecek iki kişi vardır yalnızca: Olayla ilgilenen bir FBI ajanı, bir de eski terapisti...

Sandra Bullock filmlerinden kareler... "While You Were Sleeping" (sol üstte), "Speed" (sağ üstte), "Love Potion # 9" (sol altta), "Demolition Man" (sağ altta)...

En seksi sürücü

Speed
1994, Jan De Bont

İşte Sandra'yı milyonların sevgilisi yapan film... US dergisinin okuyucu anketinde, "Speed"deki rolleriyle, Keanu Reeves ve Sandra Bullock yılın en iyi sinema çifti seçildiler...
Çılgın bombacı Dennis Hopper'ın 80 kilometre hızın altına düşüldüğünde patlayacak bir bomba yerleştirdiği otobüsü süren Sandra, ayrıca, "Yılın En Seksi Şöförü" de seçilebilirdi! Filmi uzun uzun anlatmaya gerek yok, seyrettik. Ancak, filmin Bullock'u niye Hollywood'un zirvesine taşıdığı üzerinde durabiliriz biraz: Filmin Sandra Bullock'a sunduğu rol, tam da onun cazibesinin bileşimine uygundu. Aynı rolde başka bir Hollywood

Yılın romantik sürprizi "While You Were Sleeping" (Sen Uyurken), gişe başarısı yakalayarak, Bullock'a oynayan yapımcıları haklı çıkardı... Kısa bir süre sonra izleyeceğimiz "The Net"te ise, Bullock yine bir aksiyon meleği...

aktrisini düşünseniz, ortaya yalnızca başroldeki erkek kahramana yardım eden bir kadın çıkabilirdi. Oysa Sandra Bullock, film boyunca ikinci planda kalmıyor, göründüğü her sahnede Keanu Reeves kadar ağırlık kazanıyordu. Zaten rolü bunu gerektiriyordu, çünkü koca otobüsü "canavar gibi" süren oydu; ancak, sonucu çok çarpıcı yapan, tabii ki "tip"inin de uygun olmasıydı. Bir yandan otobüse binmiş işine giden herhangi bir "çağdaş kadın"dı. Bir yandan direksiyona geçtiğinde, "muzır" ve meraklı mimikleriyle araba düşkünü bir erkek çocuk gibiydi. Hem çok şirindi, hem de çok agresif (ama asla "nörotik" değil); aynen sonradan dergilerde göreceğimiz seksi fotoğraflarında olduğu gibi. Ne "öldüren" ne de "iç bayan" cazibeyle uzaktan yakından ilgisi yoktu, son derece doğaldı. Özellikle bir sahne, cinsel cazibe açısından, kesinlikle sinema tarihine geçecek türdendi: Sandra Bullock, 80 kilometre*nin üstünde bir hızla keskin virajı dönebilmek için, bacağını iyice aça*rak otobüsün paneline dayıyordu. Direksiyonu olanca gücüyle kontrol altına aldığında, azgın bir boğayı boynuzlarından tutarak zaptediyormuş gibiydi. Bu sahnede, çok seksi bir "hakimiyet" gösterisi vardı. Ama bir yandan da, iyice açılmış bacaklar dişil "teslimiyet"i en iyi anlatan görüntüydü. Bullock'un seksapeli, bu sahnede hakimiyet ve teslimiyetin müthiş sinerjisiyle geri dönülmez biçimde belleklere kazınıyordu...

"Speed"deki rolü, Sandra Bullock'un seksapeline o kadar uygundu ki, bir anda onu zirveye taşıdı...

Diğer Sandra Bullock filmleri...

Love Potion #9
1992, Dale Launer

Sandra Bullock bu filmde, kısa bir süre önce ayrıldığı sevgilisi Tate Donovan ile birlikte oynamıştı... Bullock ve Donovan, hiç kimsenin dikkatini çekmeyen, "cazibesiz" iki öğrenci. Laboratuarda bir maymun üzerinde çılgın deneyler yaparken bir aşk iksiri keşfediyorlar ve iksiri kullanıp birden bire herkesin aşkına maruz kalıyorlar...

The Vanishing
1993, George Sluizer

Sandra Bullock, sevgilisi Kiefer Sutherland ile tatildeyken, bir mola sırasında sırra kadem basıyor. Böylece filmdeki rolü erkenden son buluyor... Sutherland sırrın peşine düşüyor ve sapık Jeff Bridges'e ulaşıyor ama nafile, kızı bir daha göremiyoruz...

Demolition Man
1993, Marco Brambilla

Bullock, fütüristik, çizgi roman tarzı bu bilim-kurgu aksiyonda Sylvester Stallone ve Wesley Snipes ile birlikte oynamıştı... Henüz "Speed" ile gelen güzel günler değildi. Kimse Bullock'tan söz etmedi bile. Film Sylvester Stallone ve Wesley Snipes'ın filmi olarak anıldı...

The Thing Called Love
1993, Peter Bogdanovitch

Sandra Bullock, bu filmde River Phoenix ve Samantha Mathis ile birlikte oynamıştı... Şarkılar yazmayı seven Bullock bu filmde "dandik" aşk şarkıları yazan müzisyen bir kızı oynuyordu ve şarkılarını gerçekten kendisi yazmıştı...

Wrestling Ernest Hemingway
1993, Randa Haines

Küçük ve tatlı bir rolde izledik Sandra'yı... Robert Duval ve Richard *Harris, yaşlı ve kimsesiz iki adam; biri centilmen, diğeri serseri ruhlu.* Centilmen duval garson Bullock'a gizli gizli aşık. Harris ise güzel garson kıza "sulanıyor"... ■

BİR B FİLMİ BAŞYAPITI

OLAĞAN ŞÜPHELİLER

"Usual Suspects" (Olağan Şüpheliler), küçük bütçeli bir film olarak sessiz sedasız ortaya çıktı ama, gösterime girdikten sonra "90'ların en iyi suç filmi", "Şaşırtıcı bir gerilim" gibi övgülerle birden dikkatleri üzerine çekti... Zevkli bir bilmece gibi kurulan olay örgüsü ve karizmatik oyuncularıyla, farklı bir "suç" filmi...

Şüphe, aldatma ve iki yüzlülüklerle dolu bir film... Yönetmenliğini Bryan Singer'ın yaptığı "The Usual Suspects", birbirleriyle uyum sağlayamayan beş suçlunun zorunlu olarak biraraya gelmeleri ve kendilerini karmaşık olayların ortasında bulmaları üzerine kurulu bir film. Sonunda olaylar öyle bir boyuta ulaşıyor ki, seyirci kime güvenip inanacağını şaşırıyor.

Hikaye geçmişle şimdiki zaman arasında gidip geliyor... Olaylar Los Angeles'ta San Pedro limanındaki bir gemide, silah ve patlama sesleriyle başlar. Gemide 27 ölü vardır. 91 milyon dolar değerindeki kokain kargosuysa hiçbir yerde bulunamamaktadır. Korkunç patlamada sadece iki kişi hayatta kalmıştır. Vücudunun her yeri yanık içinde bir Macar suçlu (o da hastanede ölümle pençeleşmektedir) ve eli ve ayağı felçli New York'lu bir dolandırıcı olan Verbal Kint (Kevin Spacey). Olayı araştıran gümrük müfettişi Kujan (Chazz Palminteri), Kint'i sorguya çeker ve ikisi baş başa vermişken hikâye altı hafta öncesine, San Pedro patlamasının tohumlarının atıldığı New York'a döner.

Her şey beş küçük çaplı dolandırıcının Queens'te gerçekleştirilen bir kamyon kaçırma olayının soruşturmasına alınmasıyla başlar. Çok farklı karakterlere sahip olan bu beş kişinin arasındaki bağlar çok zayıfken, soruşturmadan sonra kapatıldıkları hücrede güçlenir.

McManus (Stephen Baldwin) ve Fenster (Benicio Del Tor) iki soyguncu kafadar, Hockney (Kevin Pollak) patlayıcı uzmanı, Kint dolandırıcı, Keaton (Gabriel Byrne) ise geçmişi biraz karışık, temize çıkmaya çalışan eski bir polistir. Ancak olaylar beklendiği gibi gelişmez ve Keaton kendini bir çanta dolusu zümrüt çalmak zorunda kalacağı bir planın içinde bulur. Bu çalıntı eşyaları alıp satanların L.A.'da yaşadığını öğrenince de beş kafadar batıya doğru yola çıkar.

California'ya vardıklarında başka bir mücevher soygunu yapmak için kandırılırlar. Ancak biz taşlarla dolu çantayla ilgilenirken, kokain dolu bir çanta başa bela olur. Böylece bir de gangsterlerin en büyüğü, efsanevi Keyser Soze'nin dikkatini çekerler.

USUAL SUSPECTS

YÖNETMEN:
Bryan Singer
OYUNCULAR:
Stephen Baldwin, Gabriel Byrne, Chazz Palminteri
Kevin Pollak,
Pete Postlethwaite,
Kevin Spacey, Suzy Amis,
Benicio Del Toro,
Giancarlo Esposito
SENARYO:
Christopher McQuarrie
MÜZİK: John Ottman
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ:
Newton Thomas Sigel
YAPIMCI:
Bryan Singer
Michael McDonnell

Düşük bir bütçe ve kısıtlı bir tanıtımla piyasaya sürülen "Olağan Şüpheliler"in başarısındaki en büyük pay oyuncularında. İşte bunlardan üçü: Stephen Baldwin (solda), Pete Postlethwaite (ortada) ve Gabriel Byrne.

Kendilerini ona affettirmenin tek yolu vardır; 91 milyon dolarlık bir kokain hırsızlığı...

Bu çok tehlikeli bir iştir. Ama Soze çok daha tehlikelidir. Kimsenin hiçbir zaman görmediği (grupla bağlantıya geçen Soze'nin bir yardakçısıdır) ve hakkında fısıltıyla konuştuğu gangster, aynı zamanda şanı yürümüş acımasız bir katildir. Grubun ona borçlu olduğunu düşünmektedir ve istediğini yapmazlarsa intikam alacaktır.

Aslında bundan sonra daha fazla bilgi vermek, filmle ilgili sırları açıklamak anlamına geliyor. Sadece şunu söyleyebiliriz ki Keyser Soze'nin kimliği kafalarda soru işaretleri yaratıyor. Gruptan biri midir? Böyle biri gerçekten var mıdır? Kim kimin kuyusunu kazar?

Senarist Christopher McQuarrie ve yönetmen Singer, ipuçlarının ortada ama geçmişle bağlantılı olduğu inanılmaz bir olaylar örgüsü yaratmışlar. Filmden sonra düşününce, sürpriz sonu hazırlayan barizliklerin aslında çok belirgin olduğunu görüyorsunuz. Ama bu barizlikleri yüzünüze çarpıldığı son dakikaya kadar farkedemiyorsunuz.

Oyuncular, aralarındaki uyuşmazlıklara rağmen birbirileriyle kaynaşan, cesur ve unutulmaz bir grup yaratıyor. En şaşırtıcı uyumsa, sakin ve ciddi gümrük müfettişini canlandıran Palminteri ile sürekli sızlanan geveze dolandırıcı Kint'i canlandıran Spacey arasında yaşanıyor. Byrne çok yönlü olmasına rağmen bunlardan çok azını açığı vuran anlaşılmaz entrikacı Keaton karakterini, Baldwin ve Del Toro hoş ve tehlikeli soyguncuları, Pollak ise şakacı ama sert Hockney'i canlandırıyorlar.

Singer güvensizliklerle ve yanlış bilgilendirmelerle dolu bir dünya yaratarak, seyirciyi hikayenin içine öyle bir çekiyor ki, sonunda kimin iyi kimin kötü olduğu anlaşılmaz hale geliyor. Zaten "The Usual Suspects"i bu kadar becerikli ve hoş bir film yapan da bu.

"Olağan Şüpheliler", "Public Access" filmiyle Sundance Film Festivali'nde Büyük Jüri Ödülü'nü alan yönetmen Singer ile senarist Christopher McQuarrie'nin beraber çalıştıkları ikinci filmleri.

Singer, filmin konusundan çok anlatımdaki alışılmadık yöntemlerle ilgilenmiş. Birçok Hollywood filminde olayı anlaşılır hale getirmek için gereğinden fazla açıklamalar yapılırken, "The Usual Suspects" olaya farklı yaklaşıyor.

Filmin oyuncularıysa, kelimenin tam anlamıyla göz dolduruyor. Bu karizmatik isimler biraraya gelince, muhteşem bir sinerji beklememek için hiçbir neden yok...

Stephen Baldwin, Emmy ödüllü "Young Riders" dizisindeki genç Buffalo Bill Cody rolüyle tanındı. "Last Exit To Brooklyn", "Born On the Fourth Of July", "Crossing The Bridge" ve "Posse" filmleriyle beyaz perdeye geçti. "8 Seconds" ve "Treesome" filmlerinde oynadı. Bu filmdeki rol arkadaşı Gabriel Byrne'ün de rol aldığı "A Simple Twist of Faith", "Mrs Parker and Vicious Cycle" ve Mickey Rourke ile beraber oynadığı "Fall Time" ise yeni filmleri...

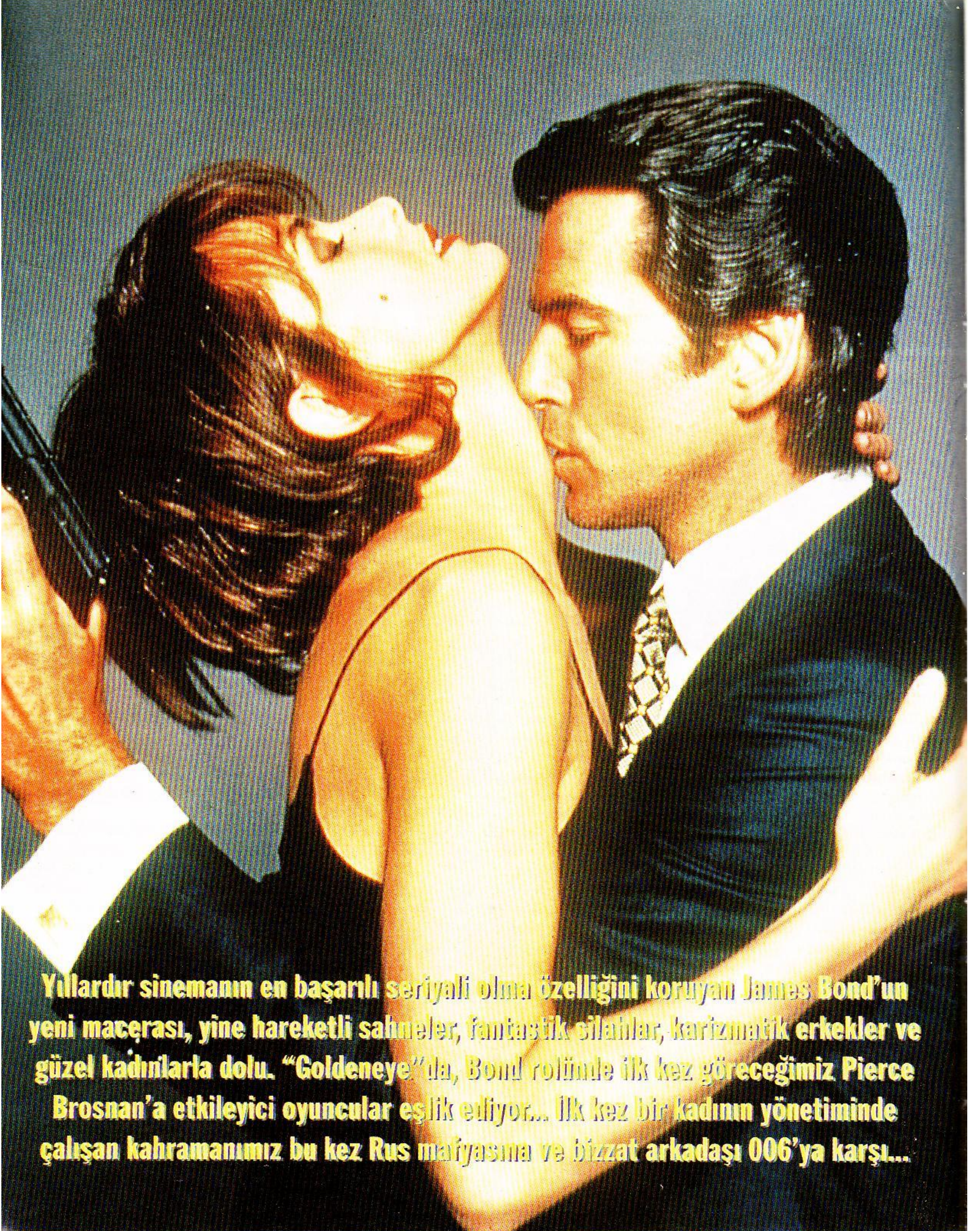
Oyunculuğunun yanısıra yapımcılık da yapan Gabriel Byrne ise, "In the Name of the Father" filminde yapımcı yardımcılığı yapmış ve Oscar'a aday gösterilmişti. Ellen Barkin ile oynadığı "Into the West" filminin aynı zamanda yapımcılığını da üstlenmişti. Son filmleri arasında "Dangerous Woman", "Trial By Jury", "A Simple Twist of Fate" sayılabilir. Oyunculuk kariyerine tiyatroyla başlayan Byrne'ın diğer filmleriyse şunlar; John Boorman'ın "Excalibur"u, Costa Gavras'ın "Hannah"sı, "Defense of Realm", "Miller's Crossing", "Cool World", "Lionheart", "A Soldiers Tale" ve "Dark Obsession".

Chazz Palminteri'yi ise, Robert De Niro'nun yönettiği "A Bronx Tale"deki karizmatik gangster rolüyle ve bu filmin başarılı senaryosuyla hatırlıyoruz. Palminteri, tiyatro oyunculuğu yaparken Los Angeles'a gedi ve "A Bronx Tale"i yazmaya başladı. Hem oyunculuğu hem yazarlığı için New Yorker Outer Critics ödülüne aday gösterildi.

Kariyerine San Fransisco'da stand-up komedyeni olarak başlayan Kevin Pollak, Barry Levinson'ın "Avalon" filmiyle beyaz perdeye geçti. Daha sonra "Steve Martin ile "L.A. Story", Denzel Washington ile "Ricochet", Tom Cruise, Jack Nicholson ve Demi Moore ile "A Few Good Men", "Indian Summer", "Grumpy Old Men" filmlerinde rol aldı. Son filmi, yakında izleyeceğimiz, yönetmenliğini Martin Scorsese'in yaptığı, Robert De Niro, Joe Pesci ve Sharon Stone ile beraber oynadığı "Casino"...

"In the Name of the Father" filmindeki rolüyle Oscar'a aday gösterilen Pete Postlethwaite'in rol aldığı diğer filmler; Daniel Day Lewis'in başrolde oynadığı "The Last of the Mohicans", "Waterland", "Alien 3", "Treasure Islands" ve "To Kill a Mockingbird".

Evet, senaryo, oyuncular ve film gösterime girdikten sonra yayınlanan "90'ların en iyi suç filmi" gibi eleştirilere bakınca, "The Usual Suspects" yılın sürprizlerinden biri olarak görünüyor. Bu küçük bütçeli, "bağımsız" yapım, büyük reklamlar ve tanıtımlar olmadan piyasaya sürüldü, ancak gösterime girince çok beğenildi... İlginç entrikalarla dolu, çetrefil bir kurguya sahip ve karakterler özenle oluşturulmuş. Farklı bir "suç" filmi seyretmek isteyenlere büyük zevkler vaad ediyor... ■

Yıllardır sinemanın en başarılı seriyali olma özelliğini koruyan James Bond'un yeni macerası, yine hareketli sahneler, fantastik silahlar, karizmatik erkekler ve güzel kadınlarla dolu. "Goldeneye"da, Bond rolünde ilk kez göreceğimiz Pierce Brosnan'a etkileyici oyuncular eşlik ediyor... İlk kez bir kadının yönetiminde çalışan kahramanımız bu kez Rus mafyasına ve bizzat arkadaşı 006'ya karşı...

DÜNYANIN EN "GİZSİZ" GİZLİ AJANI JAMES BOND'UN 95 MACERASI

GOLDENEYE

Sen bir cinsiyetçisin... Kadın düşmanı bir dinozorsun..." 1960'ların basından bu yana maceradan maceraya koşan, "dünyanın en ünlü" (yani en gizsiz) gizli ajanı 007 James Bond'un 1995 macerasındaki patronu bir kadın. Ve o, yıllardır envai çeşit kadından envai çeşit gurur okşayıcı laf da küfür de duyan 007'ye böyle söylüyor: "Kadın düşmanı bir dinozor..." Evet, gerçekten de bir "dinozor" olarak düşünülebilir Bond. Elinde fallik bir takviye gibi duran tabancasıyla, artık gözü açılmış sinema seyircilerini daha ziyade güldüren "romantik" atmosferleriyle, artık en çok sigara reklamlarındaki serüven ve salon adamlarını hatırlatan jestleriyle, tüm teknolojik abartılara rağmen büyük ölçüde fiziksel güç ve beceriye dayanan mücadeleleriyle bir dinozor. Ama herşeye rağmen, hâlâ karizmatik. Çünkü, güldürüyor ama komik duruma düşmüyor; kendi parodisini kendi içinde taşıyor... Bond seyircisi sinemaya ne istediğini bilerek gidiyor ve Bond filmleri de genellikle seyircinin istediğini veriyor. Böylece, James Bond'un serüvenleri, tüm zamanların en başarılı seriyali olma özelliğini hiçbir rakibine kaptırmadan yoluna devam ediyor...

James Bond, kendine özgü mizahıyla, çevresindeki birbirinden güzel kadınlarla ve dünyayı yok etmeye kararlı düşmanlarıyla, son olarak 1989 yılında "Licence To Kill" ile perdeye gelmiş ve ondan sonra yerini "Die Hard"a, "Lethal Weapon"a, "True Lies"a bırakmıştı.

Altı yıllık bir aradan sonra izleyicileriyle buluşan dünyanın en ünlü gizli ajanı, bu kez, 006 adıyla tanınan en güvendiği arkadaşı (Sean Bean) ile birlikte, Sovyetler'in çok gizli bir sinir gazı tesisinde araştırma yaparken tuzağa düşer. Bond'un önünde iki seçenek vardır: Ya gizli görev arkadaşını kurtaracak ya da bütün görevi tehlikeye atacaktır. 006'nın da zorlamasıyla en doğru kararı verir.

Soğuk savaş bitmiştir. 90'lı yıllarla birlikte politik tercihler değişiklik göstermiş ve eski düşmanlar artık dost olmuştur. Ancak esrarengiz bir olayla dünya ayağa kalkar. Çok gizli görev yapan bir NATO Tiger helikopteri kaçırılmış ve çok güçlü bir uydunun imha edilmesi tehlikesi gündeme gelmiştir. Bu olayın ardında kimler vardır?

Bond, yeni tanıştığı M'den (Judy Dench), bu olayın araştırılması görevini alır ve Q'dan (Desmond Llewelyn) sağladığı son derece karmaşık teknik aygıtlarla birlikte Rusya'ya gider. Görevi Rus mafyasının yöresel kollarına sızmak ve suçlunun yerini belirlemektir.

St. Petersburg'dan Karayipler'e uzanan geniş bir alanda ölümcül bir kedi-fare oyununa başlayan James Bond'un karşısındaki düşman Janus'un amacıysa, dünyanın ekonomik yapısını taş devrine döndürmektir. James Bond'un ona ulaşması, "Goldeneye" adı verilen olağanüstü bir cihaza giriş yapabilmesine bağlıdır.

UÇAK HANGARLARINDAN FİLM STÜDYOSUNA

Bond filmlerinin çekildiği geleneksel mekân olan Pinewood stüdyoları "Goldeneye"ın çekimleri için gerekli yeri veremeyeceğini söyleyince Eon Productions, Londra'nın kuzeyindeki Leavesden Havasahası'nda herşeyiyle yepyeni bir stüdyo kurmuş. İkinci Dünya Savaşı'ndan kalan havasahası, bugün Rolls-Royce Limited'e ait. Havasahası'nın savaş uçakları yapım tesisleri ve büroları, bu film için soyunma ve makyaj odaları; kostüm bölümü; özel efekt ve model yapım sahaları;

GOLDENEYE

YÖNETMEN:
Martin Campbell
OYUNCULAR:
Pierce Brosnan, Sean Bean, Izabella Scorupco, Famke Janssen, Tcheky Karyo, Joe Don Baker, Judy Dench, Robbie Coltrane, Gottfried John, Alan Cumming, Desmond Llewelyn
MÜZİK:
Michael Legrand
YAPIMCI:
Michael G. Wilson

doğrama ve alçı dükkanları; kamera, elektrik ve ses odaları ve tam teçhizatlı bir tıp merkezinden oluşan modern bir film stüdyosu haline getirilmiş. Filmin bazı sahneleri, 007 maceraları için vazgeçilmez hale gelen egzotik mekânlardan olan Monte Carlo'da çekiliyor. Ayrıca Nice ve Cannes şehirlerinin arkasındaki dağlarda, klasik arabası Aston Martin DB5 üzerindeki James Bond ile ultra modern bir Ferrari kullanan Xenia arasında bir yarış sahnesi gerçekleşiyor.

Çiftçi bir ailenin oğlu olarak hayata atılan Albert R. Broccoli, yıllarca tarım ile ilgilenmiş. Ataları adlarını kendilerinin yarattığı bir sebzeden almışlar. Daha sonra Batı'ya gidip 20th Century Fox Stüdyolarında ulak olarak başladığı Hollywood serüveni onu bugünlere getirmiş. Son 007 macerasını tamamlamak üzere olan yapımcının dünyanın en iyi gişe yapan filmlerinin yapımcısı olarak anılmaması için hiçbir sebep yok. Otuz yılda onaltı 007 macerası filme alan Broccoli bu güne kadar neredeyse dünya nüfusunun yarısından fazlasını filmlerine çekmeyi başarmış. Son zamanlarda başka yapımcıların bazı filmleri de hasılat rekorları kırdı ama, her biri bir sonrakinden daha fazla gişe yapan Bond filmleri, geniş bir zaman dilimi içinde en istikrarlı biçimde para getiren filmler olma özelliğini koruyor.

DOKUZ YIL GEÇ GELEN ROL

Barbara Broccoli ile birlikte filmin yapımcılığını üstlenen Michael G. Wilson, "İnsanların James Bond karakteriyle ilgili kişisel düşünceleri onu ilk kez kitaplardan mı yoksa filmlerden mi tanıdıklarına göre değişir. Hatta, filmlerden tanıyorlarsa, Bond karakterini canlandıran oyuncuya göre de düşünceler farklılık gösterir" diyor. "Hem filmlerde hem de kitaplarda Bond, öldürme yetkisi olan, usta ve çekici bir gizli ajandır; ama kitaplarda, kadınlarla arası her zaman da iyi olmayan daha ciddi ve acımasız bir tiptir."

Sean Connery tarzı Bond filmlerinde Bond, kitaplardaki kadar acımasızdır ama mizah unsuru eksik değildir. Roger Moore'un canlandırdığı Bond tipi daha hafiftir. Timothy Dalton sayesinde Bond, biraz daha ince düşünceli olmuştur. Ve şimdi, on yedi filmlik bir dizi olan 007 maceralarının son filmi "Goldeneye"ın yapımcıları, Bond rolünde İrlanda'lı oyuncu Pierce Brosnan'ı kullanarak dizinin önceki filmlerinde oturtulmuş olan daha ciddi tarza geri dönüş yapmayı düşünüyorlar. Yani Brosnan'ın canlandırdığı yeni Bond, Sean Connery'nin izinde. Bu arada, oyuncunun kendine özgü cazibesinin ve mizah duygusunun da role renk katacağına inanılıyor.

Bond rolü ilk kez 1986 yılında, Roger Moore yedi Bond filminde rol aldıktan sonra emekliye ayrıldığında Brosnan'a teklif edilmişti, ama MTM, Remington Steele kontratından dolayı rolü kabul etmesine izin vermeyince, oyuncu rolü Timothy Dalton'a kaptırdı. Bond rolünü dokuz yıllık zorunlu bir gecikmeyle alışına üzülmüyor, çünkü şimdi dokuz yıl öncesine göre hem oyuncu hem de insan olarak kendisini daha olgun, dolayısıyla role daha hazır hissediyor. "Goldeneye'daki rolü oynamak hoştu" diyor Brosnan, "Tek zorluğu, beklentilerin yüksek olmasıydı. Bond filmlerine verilen altı yıllık aradan sonra insanların daha iyi ve özel bir şey beklemeleri normal tabii."

Bu filmde bir sonraki Bond filminde kullanabileceği birçok şey öğrendiğini söylüyor: "Daha önceki Bond dizilerinde gördüklerinizi yapmak ve bu kez kendinizin de filme dahil olduğunuzu bilmek gerçekten heyecan vericiydi."

KASABAYA GELEN SİRK!

Yapımcı Michael G. Wilson, başrolün Pierce Brosnan'a verilmesinden hoşnut görünüyor. Wilson, başrol oyuncusu seçiminin nasıl gerçekleştiğini şöyle anlatıyor: "Pierce Brosnan'ın James Bond rolünü kabul etmesine çok memnun olduk. 1986 yılında da onu düşünmüştük ama, bağlayıcı bir kontratı olduğundan birlikte çalışmamız mümkün olamamıştı. Bütün dünyada uygun oyuncuyu ararken, James Bond tipinin İngiliz olması gerektiğine karar verdik. Çok genç olmamalıydı; çünkü Bond tecrübelerle olgunlaşmış bir

Güzel kızlar, karizmatik erkekler, uluslararası suç entrikaları ve hareket... "Goldeneye"da da, tüm Bond filmlerinde olduğu gibi, bol bol hareketli sahne var. Havada, karada ve denizde... Bazen çıplak elle, bazen yüksek teknoloji ürünü fantastik silahlarla, soluk kesici mücadeleler... Bond filmlerinin "kasabaya gelen sirk"e benzetilmesi boşuna değil. Bu hareketli gösteriler de, sirkin en heyecan verici yanı herhalde...

ajandı. Ayrıca, tabii ki bir başrol oyuncusunda bulunması gereken bütün özelliklere sahip olmalıydı; boy pos, bakışlar ve en önemlisi iyi bir oyun gücü..."

Brosnan 33 yıldır gözde olan Bond filmlerinin sürekli başarısını kelimenin tam anlamıyla eğlenceli olmalarına bağlıyor: "Bu filmler nostalji ve duygu yüklü" diyor... Bond filmlerini İngiltere'de üreten bu yarı İtalyan yarı Amerikalı aile (Broccoli'ler) filmleri birer olay haline getirmeyi bildiler. Her filmin gösterime girisi, kasabaya sirkin gelişinde yaşanan heyecanı yaşattı. Herkesin ilgisini çeken cihazlar, bol hareket, karizmatik erkekler, birbirlerinden hoş kadınlar... Bu maceraların tanıtımı her zaman fevkalâde olmuştur. Sonra, tabii bir Sean Connery vardı. Perdedeki karakteri Sean yarattı. Sean'ın önünde şapka çıkarmam gerektiğini düşünüyorum. Onun ulaştığı noktaya biraz yaklaşabilirsem kendimi mutlu hissedeceğim."

Son James Bond macerasının kötü adamı Alec Trevelyan'ı ise Sean Bean canlandırıyor. Bean, "Trevelyan, bildiğiniz kötü adamlardan değil" diyor. "Onu filmde ilk gördüğümüzde, James Bond'un arkadası ve yandası gibi görünür. Çok iyi eğitim görmüs bir gizli servis ajanıdır." Bean daha önce defalarca kötü adamı oynamış ama Trevelyan'ı bütün bu rollerden farklı olarak çok daha zeki ve planlı buluyor. "Kötü adam, Bond filmlerinin önemli bir unsurudur ve özellikle bu macerada, Trevelyan Bond'a yakışır bir düşman. Trevelyan ile Bond iyi bir ikili olusturuyorlar. Son hesaplaşmaları oldukça güçlü ve şaşırtıcı. Başlangıçta çok iyi anlasan iki arkadaşlar ama sonunda birbirlerini öldürmeye çalışıyorlar. Bu oldukça şiddetli bir son."

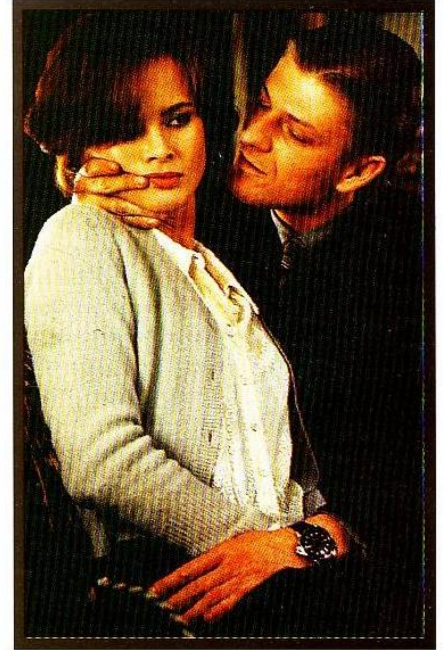
Sean Bean'a göre, 007 maceraları bu kadar uzun soluklu bir başarıyı James Bond karakterine borçlu. Oyuncu, "Birçok insan Bond karakteriyle özdeslesiyor" diyor: "Çünkü Bond, kavga etmek için her zaman iyi bir sebebi olan bir kahramandır. Her seferinde kötü adamı altetmeyi başarır. Birçok insan için bu çok heyecan verici."

"Goldeneye" filminin kötü adamı Bean, Pierce Brosnan'ın Bond rolü için mükemmel bir seçim olduğunu düşünüyor: "Gördüğüm kadarıyla Bond karakteri için gereken her şey Brosnan'da var. Zeka, anlayış, bakışlar, güçlü ve sağlıklı görünüm. James Bond'u canlandırdığı ilk filmde bana onunla birlikte oynamamı teklif ettikleri için kendimi mutlu hissediyorum."

İYİ GÜZEL, KÖTÜ GÜZEL

"Goldeneye", Uzay Silahları Araştırma Merkezi'nde çalısan Rus bilgisayar operatörü Natalya Fydorovna Simonova rolündeki İsveçli oyuncu Izabella Scorupco'nun ilk filmi. Natalya, kendini bir dizi karmaşık olayın içinde buluveren, sıradan ama cesur bir kız. Bu rol kendisine teklif edildiğinde genç oyuncu şok geçirmiş ve bu fırsatı değerlendirmek için hiç zaman kaybetmeden rolü kabul etmiş. Scorupco, "Bond, bütün kadınların düşlerindeki adam olmayabilir ama tanıdığım bütün erkeklerin ona hayran olduklarını söyleyebilirim" diyor.

"Goldeneye"ın kötülerinden biri olan Xenia'yı Hollandalı oyuncu Famke Janssen canlandırıyor. Canlandırdığı rolle kendi kişiliğini pek özdeş bulmayan oyuncu, Xenia karakteri hakkında şunları söylüyor: "Yaşamayı ve yaşamla ilgili tehlikeli her şeyi çok seven bir tip. Hızlı araba kullanıyor, flört etmemesi gereken erkeklerle flört ediyor, uçmaktan ve silah kullanmaktan hoslanıyor. Xenia rolünü oynamak benim için çok eğlenceliydi, çünkü bana hiç benzemiyor. Yaşamı sevmediğimden değil, ama yaşamak için onca tehlikeye ve heyecana gerek olduğunu sanmıyorum."

006, yani Bond'un ihanet ederek ölümcül bir düşmana dönüşen arkadaşı, aksiyon filmlerinin etkileyici kötü adamı Sean Bean tarafından canlandırılıyor...

"The Living Daylights" filminde kötü adamı canlandıran Amerika'lı oyuncu Joe Don Baker "Goldeneye" ile 007 maceralarına dönüş yapıyor. Filmde CIA ajanı Jack Wade rolünde.

İskoç oyuncu Robbie Coltrane, eski KGB denetçisi Valentin Zukovsky'yi canlandırıyor. Filmde Bond ve Valentin'in yolları uygunsuz bir zamanda çakısıyor.

Rusya Savunma Bakanı ve Politbüro üyesi Dimitri Mishkin ise Fransız oyuncu Tcheky Karyo tarafından canlandırılıyor. Karyo'ya göre Mishkin, "Yeni neslin politikacılarından. Eski rejimin yönetimi altında büyümüs ama şimdi yeni yönetimi destekliyor. Akıllı ve etkileyici bir adam."

Acımasız Rus generali Ourumov rolündeki Alman oyuncu Gottfried John, "Bence Ourumov, eski sistemi yeniden kurmaya çalışan bir Rus generali. Çok güçlü olduğunu düşünüyor ama kendisinden daha güçlü olanlarla uğraşırken mahvoluyor."

TELSİZ SAATLER, BOMBA DÜĞMELER

İngiliz oyuncu, Desmond Llewelyn ise artık bütün dünyada, James Bond maceralarında önemli rolü olan yüksek etki gücünde ve genellikle öldürücü cihazların tasarımından sorumlu kişi, "Q" olarak tanınıyor. Llewelyn, bugüne kadar çekilen on yedi Bond filminin on beşinde rol almış. Samantha Bond, son iki dizide M'nin yetenekli yardımcısı Bayan Moneypenny rolünü, ilk on dört Bond filminde bu rolü canlandıran Lois Maxwell'den almış. "Goldeneye"da ilk kez Bayan Moneypenny'yi ofis yaşamının dışında tiyatroda görüyoruz. Saçları yapılmış, şık bir elbise giymiştir. Bond ondan çok etkilenir.

Bu film sözkonusu olduğunda sanatın gerçek yaşamı taklit ettiğini söyleyebiliriz. İki yıl önce, ilk kez, İngiliz hükümeti bir kadını Gizli Servis'in başına getirdi. Bundan önceki on altı Bond filminde de İngiliz Gizli Servisi'nin başında bir erkek vardı. Ve bu filmde M, 60 yaşındaki sahne, televizyon ve sinema sanatçısı Judi Dench tarafından canlandırılıyor.

Bir de, dünya seyircisini bıktırmadan Bond filmlerinin başına toplamayı başaran bir başka unsur var: Zor durumlarda Bond'un kullandığı fantastik cihazlar ve silahlar.

Wilson, "Bu cihazlarla ilgili fikirler birçok kaynaktan alınıyor" diyor. "Özel efekt departmanı, sanat departmanı, yönetmen, Barbara, hemen hemen filmde görev alan herkesten bu konuda parlak bir fikir çıkabilir." Teknik konularda birikimi olduğunu söyleyen Wilson, çeşitli alanlardaki bilimsel gelişmeleri dergilerden takip ediyor.

"Dünyayı kurtarma"ya oynayan Bond'un karşısında, bu kez yılan gibi yayılan kollarıyla güçlü Rus mafyası ve Rus ordusunun bazı fanatik subayları var...

James Bond filmlerinin başarısını neye bağladığı sorulduğunda, "Bu muazzam başarının bütçede hiçbir kısıntıya gidilmemesinden kaynaklandığına inanıyorum," diyor. "Hiçbir fedakârlıktan çekinmeden, birinci sınıf aksiyon sahneleri çekiliyor. Broccoli, her zaman filmlerin bütçesini yüksek tutmaktan yanadır. Kuşkusuz hâlâ süren başarı buna bağlı."

İNGİLTERE'DEKİ RUSYA

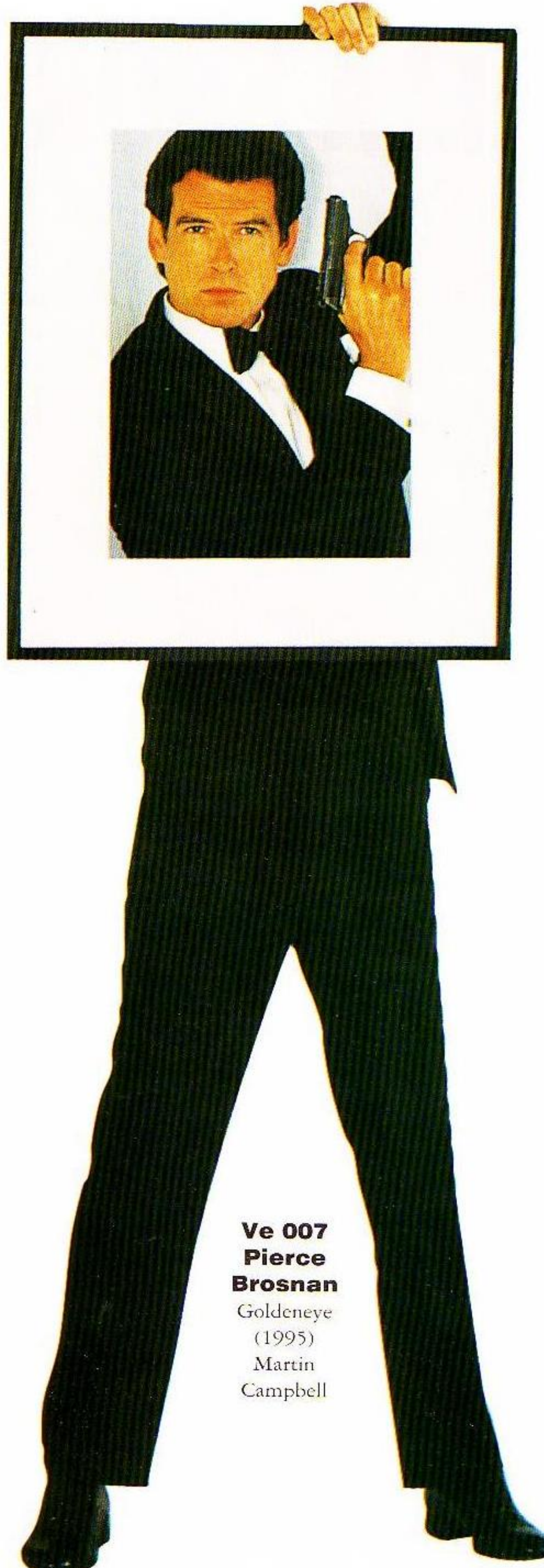
En ilginç set hazırlıklarından biri Sovyet sonrası Rusya'da St. Petersburg caddelerinde geçen tanklı kovalama sahnesi için yapılmış. Bu heyecanlı sahnenin büyük bölümü Rusya'da çekilmiş, ama bir bölümünü Leavesden Havasahasında çekmek zorunda kalmışlar. St. Petersburg seti, bugüne kadar bir İngiliz film stüdyosunda kurulan en büyük dış setlerden biri olmuş. Bir sürü ara sokak, Rus tipi telefon kulübeleri, heykeller, reklam panoları ve gerçek sokak isimleriyle yaklaşık bir mil uzunluğunda bir cadde inşa edilmiş. Sokaklar direksiyonu solda, Rus plakalı arabalarla dolmuş. Toplam 175 kişinin çalıştığı St. Petersburg setinin inşası, altı haftadan fazla sürmüş. Yapım ekibi, setin başarısından emin. "Bütün sahnenin St. Petersburg'da çekilmediğinin anlaşılması imkânsız" diyorlar. Daha önce, İngiliz yapımı başarılı komedi filmi "Dört Nikah Bir Cenaze"nin kostümlerini yapan Kostüm Tasarımcısı Lindy Hemming, altı yıldır seyircilerden uzak olan son Bond filmi için doğru görünümü bulmaya karar vermiş. Hemming, "Kostümler söz konusu olduğunda genel görünümün modern ama belli bir zamana ait olmaması gerekiyordu" diyor. Bond'un gardrobunu hazırlarken, pahalı görünen, klasik ama modern tarzda giysiler seçmeye çalışmış. Bu arada, Rus askerlerinin üniformaları konusunda bir aksilik olmuş. Üniformaların en son kullanılan üniformalar olması için onca zaman ve enerji harcandıktan sonra St. Petersburg'daki bir haftalık çekimler sırasında Rus ordusu üniformalarını değiştirmeye karar vermiş. Hemmington bu durumdan hiç hoşlanmamış tabii: "Artık değişiklik yapmak için çok geçti, çünkü St. Petersburg çekimlerinin bir bölümü önceden İngiltere'deki sette çekilmişti. Yani, üniformaların güncel olması için o kadar uğraşmamıza rağmen, ne yazık ki film gösterime girer girmez eskimiş olacaklar. Umarım kimse farketmez!"

Kötü Bond kızı Xenia Onatopp'u Hollandalı model ve oyuncu Famke Janssen canlandırıyor...

007 Sean Connery
Dr. No (1962)
Terence Young
From Russia With Love
(1963) Terence Young
Goldfinger (1964)
Guy Hamilton
Thunderball (1965)
Terence Young
You Only Live Twice
(1967) Lewis Gilbert
Diamonds Are Forever
(1971) Guy Hamilton
Never Say Never Again
(1983) Irvin Kershner

007 Roger Moore
Live And Let Die
(1973) Guy Hamilton
The Man With The Golden
Gun (1974)
Guy Hamilton
The Spy Who Loved Me
(1977) Lewis Gilbert
Moonraker (1979)
Lewis Gilbert
Four Your Eyes Only (1981)
John Glen
Octopussy (1983)
John Glen
A View To A Kill
(1985) John Glen

007 Timothy Dalton
The Living Daylights
(1987) John Glen
Licence To Kill (1989)
John Glen

007 George Lazenby
On Her Majesty's Secret
Service
(1969) Peter Hunt

Ve 007 Pierce Brosnan
Goldeneye
(1995)
Martin
Campbell

YENİ BOND KIZI

IZABELLA SCORUPCO

Hiçbir zaman olayların kadını olmadım. Aslında utangaç bile sayılırım. Eskiden hayatım, odamda oturup hayal ürünü arkadaşlarımla konuşarak ya da elimdeki kuponlarla şeker ve et almak için sabahın üçünde sokakta yiyecek kuyruğuna girerek geçerdi. Gösterişli giysilerim yoktu ve Barbie bebeği sadece bir Alman kataloğunda görmüştüm. Polonya'da büyüdüm. Muzun bile olmadığı bir ülkede."

Nereden nereye... Izabella şimdilerde Vogue'a kapak olmuş ve Hollywood yıldızlığının eşiğine gelmiş biri. Şimdilerde, istediği her türlü tropik meyveyi yiyebilecek güçte ve kendine yakıştırdığı "utangaç" tanımlaması da artık geçerliliğini yitirdi.

İngilizce çevrilen bir filmde ilk kez oynayan Scorupco, Brosnan'ın tüm zamanların en iyi Bond'u olduğunu düşünüyor. "Bu size çok saçma gelebilir. Sean Connery'nin tartışmasız en iyisi olduğunu düşünen koca bir jenerasyon olduğununu farkındayım. Ama ben onun döneminde çok küçüktüm" diyen 25 yaşındaki Izabella, şöyle devam ediyor; "Pierce daha modern ve 90'lara uygun. Ayrıca Bond'u diğerlerinden daha mütevazi canlandırıyor."

"Goldeneye"da, zorunlu bikini sahnesinin dışında (bikinisiz bir Bond kızı olmayacağına göre...), Izabella'yı geleneksel Bond kızına yaklaştıran tek an, masumane öpüşmenin gerçekleştiği plan. "Bu durumdan çok memnunum" diyor Izabella, "Bütün o seks dolu sahnelerden hoşlanmıyorum. Bu tür şeyleri seyircinin hayalgücüne bırakmak bence daha doğru. Ben onu sadece öpüyorum. Düşünebiliyor musunuz? 'Ben' Bond'u öptüm. Bunu ilk yapışımda bir an için kendimden geçtim."

Izabella, Polonya'da, Rus sınırına yakın Bialystok şehrinde doğmuş. 80'li yılların başındaki politik çalkantılar yüzünden fizikçi olan annesiyle Stockholm'e kaçmışlar. "Her zaman komünistler hakkında ulu orta konuşulmayacağının bilincindeydim. Hapse girebilirdim. Daha kötüsü de olabilirdi. Annem benim için daha iyi bir hayat istiyordu ve bizi olaylar büyümeden oradan uzaklaştırdı."

Izabella ve annesi İsveç'e yeni gelmişlerdi ki Mısır'a bir seyahat yapmaya karar verdiler. Ancak havaalanına gittiklerinde Polonya'ya geri gönderildiler. Uçaktan indiklerinde onları üstlerine kalaşnikof doğrultmuş askerler karşıladı. Neyse ki annesinin konsoloslukla olan bağlantıları sayesinde tekrar İsveç'e dönebildiler.

"Deneyimlerim bana güçlü olmayı öğretmişti. Diğerlerinin konuştuğu dili bilmemek çok zor bir durumdu. Her zaman çok yalnızdım ve kendi yoluma gittim."

Böylece Izabella gençlik yıllarında teselliyi tiyatro derslerinde buldu. "Kimse Bizim Gibi Sevemez" adlı İsveç filminde aldığı rol onu bir anda İsveç'in genç yıldızlarından biri haline getirdi. Ama Scorupco zafer sarhoşu olmadı. "Zaten İsveç'te şan şöhret anlayışı çok farklıdır." diyen Izabella, ABBA tarzında bir albümle müzik dünyasına girdi.

"İsveç'e yerleştiğimizde ABBA'nın büyük hayranıydım. Ama İsveçliler ABBA'dan utanıyordu. Onları sevmenin utanç verici bir şey olduğunu düşünüyorlardı. Ama ben çok eğlendim ve kendimi fazla ciddiye almadım. Yaptığım plak büyük sükse yaptı."

Gerçekten de Scorupco, üç 45'liği ve bir albümüyle Avrupa müzik listelerine girmeyi başardı. Kısa bir süre sonra Milano'da modelliğe başladı ve bundan bir hafta sonra da İtalyan "Vogue" dergisinin kapağını süsledi. "Vogue'a kapak olmak mankenler için Oscar almak gibi bir şeydir. Ama ben yaptığım şeyden nefret ediyordum. Bence insanın dış görünüşüyle para kazanması sağlıklı değil. İnsanlar seni bir kişilik olarak görmeyi reddediyor. Kimse benimle konuşmuyordu bile. Beni giydiriyor ve sanki ben orada yokmuşum gibi davranıyorlardı. Çok fazla yemek yemeye başladım ve İsveç'e geri döndüm."

Bugün Scorupco, yerel buz hokeyi takımında oynayan Polonyalı erkek arkadaşıyla beraber Boston'da yaşıyor. Birçok aktris onun yerinde olsaydı Hollywood'a yerleşirdi. Ama dört dil bilen Scorupco Amerika'nın doğu sahillerinde kalmaya kararlı: "Boston benim dünyama daha yakın bir yer. İhtişamlı bir hayat sürebilecek biri değilim."

Izabella, feministlerin Bond kızlarına getirdiği eleştirilere ise gülüp geçmekle yetiniyor. Bu eleştirileri ciddiye alan aktristlere de kızıyor. "Aktristler, kadınları incittiğimizi ya da rol yapamayan taş bebekler olduğumuzu söyleyen insanlara nedense hiçbir suç bulamazlar. Oysa, bu bütünüyle bizim seçtiğimiz rollere ve onları nasıl canlandırdığımıza bağlı."

On sene önce anavatanı Polonya'da yiyecek için kuyruğa giriyordu. Sonra İsveç'e gidip ünlü bir film yıldızı ve pop şarkıcısı oldu. Hemen ardından da İtalyan Vogue'una kapak... Yirmi beş yaşındaki aktristin son numarası ise, Bond kızlığı...

AIDS'TEN KORUNMAK İÇİN PREZE

RVATİF KULLANIN.

AIDS'in en yaygın bulaşma yolu cinsel ilişkidir. AIDS'ten korunmak için mutlaka prezervatif kullanın. Kurduğunuz ilişkinin tehlikesiz olduğunu düşünseniz bile prezervatiften vazgeçmeyin... **Unutmayın:** AIDS belli bir grubun hastalığı değildir. Irk, din, cins, yaş farkı gözetmeden herkese bulaşabilir. AIDS'in başlıca bulaşma yollarından biri de kandır. Kontrolsüz

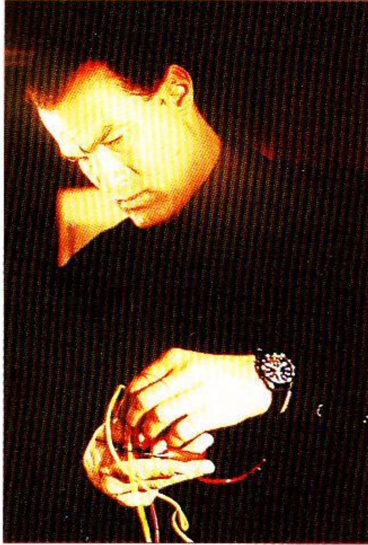

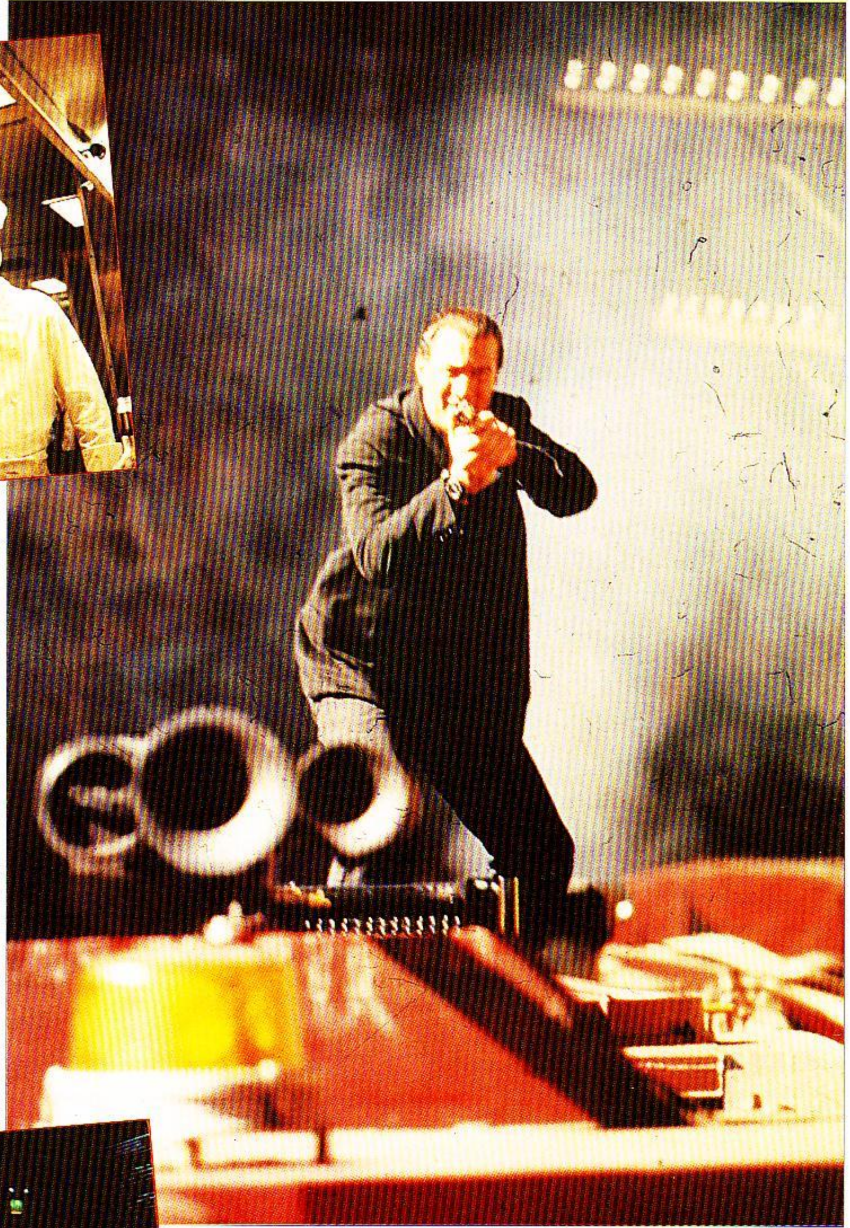
kan nakline izin vermeyin, dezenfekte edilmemiş kesici-delici aletleri, şırıngaları kullanmayın... **Dezenfekte edilmemiş aletler AIDS'in bulaşması için fırsattır!** AIDS'ten korunmak sizin elinizde. Lütfen, yaşamınız için gerekli özeni gösterin... güvenli seks için prezervatif kullanın.

Her türlü sorunuz için: Tel: 0 (212) 533 47 73

İlk filmde bir savaş gemisini teröristlerden kurtararak seyircilerin ayaklarını yerden kesen "tek kişilik ordu" Steven Seagal, bu kez görkemli bir trende savaşıyor mega-terörist güçlerle... Uzakdoğu sporları içinde en çok seyirlik tatlar taşıyan Aikido ve yüksek teknoloji ürünü silahlar başta olmak üzere, aksiyon severleri memnun edecek pek çok numara var "Kuşatma Altında 2"de...

KUŞATMA ALTINDA 2

Garp Ekspresi'nde TERÖR

Under Siege (Kuşatma Altında), gösterime girdiğinde yapımcılarının umduğundan çok daha fazla beğenilmis ve çok daha fazla hasılat getirmişti. Gerçek bir aksiyon şöleniydi. En sofistike ve zarif Uzakdoğu sporlarından olan Aikido'nun ustası Steven Seagal, yanında güzel Erika Eleniak ile birlikte savaş gemisinin içinde oradan oraya dolaşıp teröristleri birer birer avlarken, aksiyon seyircileri baska oyuncuların kendilerine asla gösteremeyeceği bir gösteriyi izlemenin tadına varıyordu. Filmin başarıya ulaşmasının asıl sebebi Seagal olmakla birlikte; basta yönetmen Andrew Davis olmak üzere, tüm ekibin çok iyi çalışıp müthiş bir atmosfer yaratarak seyirciye filmin içinde gibi hissettirmesi, "Kuşatma Altında"nın bu kadar beğenilmesini sağlamıştı...

Şimdi, benzer bir macerayı savaş gemisinde değil, bu kez görkemli bir trende yaşıyoruz...

O GEMİ SENİN, BU TREN BENİM...

Keskin zekâlı ve yüksek teknolojik becerilere sahip Travis Dane (Eric Bogosian), Amerika'nın en büyük treni Grand Continental'ı, Rocky dağlarında, soluk kesici bir operasyonla kaçırır. Paralı askerlerin, kendisine bağlı uzmanların çalısmasıyla, trenin vagonlarından biri hızla bir bilgisayar kumanda odasına dönüştürülür.

Yüksek teknoloji ürünü donanımın asıl işlevi, özel bir hükümet uydusunu ölümcül amaçlarla kontrol etmektir. Kontrol edilen uydunun etki alanı çok geniştir ve yalnızca doğru düğmelere basarak dünya üzerinde kilometrelerce karelik bir alanı yok etmek mümkündür. Böylece teröristler Amerikan hükümeti üzerinde çok büyük bir baskı oluşturmustur ve akıl almaz isteklerde bulunabilecek konumdadırlar. Bu istekler karşılanmasa bile, verebilecekleri zararın büyüklüğü onlar için başlı başına önemli bir "kâr"dır...

Ancak, birçok aksiyon filminin teröristlerinin basına geldiği üzere, trende hesaba katmadıkları birsey vardır: Eski donanma askeri, eski büyük operasyonların adamı, daha önce (geçen filmde) bir savas gemisini benzer durumdan kurtarmıs, sempatik ve egzantrik ahçı Casey Ryback (Steven Seagal). En sofistike dövüs sanatlarından birinin, yani Aikido'nun büyücüsü; her çeşit silahı kullanmak konusunda uzman; tekno savunma ve saldırı sistemleri konusunda donanımlı; hem zihni hem bedeni olağanüstü hızlı bir adam... Ryback, trende, bir uçak kazasında ölen erkek kardeşinin kızı Sarah (Katherine Heigl) ile birlikte seyahat etmektedir. Bu seyahatin Casey Ryback için amacı, bes yıldır görmediği genç yeğeninin kendini iyi hissetmesidir; birlikte Los Angeles'a tatile gitmektedirler... Aynen daha önce savaş gemisinde olduğu gibi, teröristleri durdurmak görevi Casey Ryback'e düser...

DEVAM FİLMİNİN RİSKLERİ

İlk "Kuşatma Altında"nın yönetmeni Andrew Davis'di. Film basta umulandan daha fazla basarılı olup, gişe gelirleri açısından daha önceki Steven Seagal filmlerini sürpriz derecede geçince, Seagal'in ilk filmi

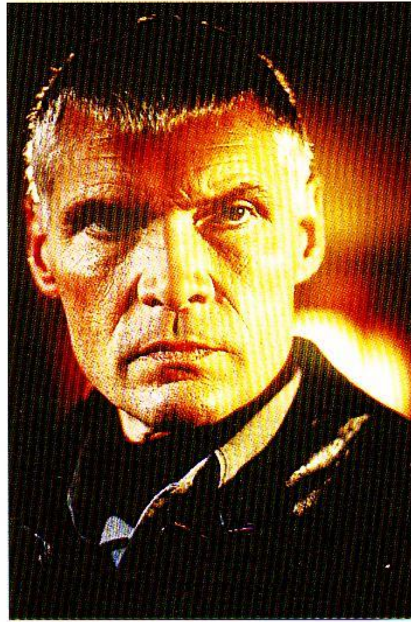

Bayrağı ilk "Kuşatma Altındaki" Tommy Lee Jones'dan alan, zeki ve yüksek teknolojik becerilere sahip terörist Travis Dane'i oynayan Eric Bogosian'ın performansı çok beğenildi...

Casey Ryback'in yeğeni Sarah'ı oynayan Katherine Heigl (üstte)... Ve filmin kötü adamlarından Morris Chestnut (sağda)...

"Above the Law"ı da yöneten Davis'in fiyatı iyice yükselmişti. İkinci filmde, bayrağı Davis'den Geoff Murphy alıyor. Bir devam filmi yapmanın her zamanki risklerinden söz ediyor Murphy: "Daha önce izleyicisi olan bir film yapmak zordur. Çünkü, filmi izlemeye çoğunlukla birinci filmi çok beğenmiş olanlar gelirler. Onlar da birinci filmin kendilerinde yarattığı beklentilerle dolu olur. İkircikli bir durumda kalırsınız: Birinci filmin reçetelerini aynen tekrarlarsanız, ya bir taklit seyrettiklerini düşünürler ve hoşlanmazlar, ya da çok bildik birşey seyrediyor oldukları için hiçbir heyecana kapılmazlar... Ama farklı birşeyler yapmaya kalkarsanız, bu sefer de, birinci filmde üzerlerinde oluşan etkileri bulmaya koşullanarak geldikleri için, sürekli bir kıyaslama halinde seyrederler ve yine hoşlanmazlar, hatta sizi ilk filme ihanet etmekle suçlarlar... Aynen sevilen romanlardan uyarlanan filmlerde olduğu gibi: Romanı aynen uyarlarsanız, seyredenlere ruhsuz ve sıkıcı gelir; satır satır karşılaştırarak seyrederler çünkü. Değişiklikler yaparsanız, bu kez de sevdikleri ve perdede yaşamak istedikleri romanı bulamazlar, sevdikleri romana ihanet edilmiş gibi hissederler..."

Murphy bu ikircikli durumda, şöyle bir denge bulmaya çalısmıs: "Bir yandan tabii ki birinci filmi sevenler aradıkları şeyleri aynen bulacaklar, çünkü zaten Steven Seagal var, filmde aynı belirleyici karakteri canlandırıyor... Bir yandan da, bir devam filmi gibi değil, aynı karakterin yaşadığı bir başka macera gibi hissettirmeye çalıştık... 'James Bond'larda olduğu gibi..."

EROTİK BAĞLAR YERİNE AİLE BAĞLARI

Filmde bir yandan çok sert ve hızlı bir mücadele öyküyü sürüklerken, fonda da Casey ve yeğeni Sarah Ryback arasındaki duygusal ilişki var. Geçen filmde Casey'nin yanında bir erotik çekim unsuru olarak yer alan sarışın güzel Erika Eleniak ile arasındaki ilişki yerine, bu kez "masumane" aile bağları geçirilmiş. Seagal, "Bir zamanlar yapmıştık bunu" diyerek, kendisini üne kavuşturan "Above the Law" filmini kastediyor. "Filme ailevi unsurlar eklememiz gerektiğini hissettim. Sevdiğiniz ve önem verdiğiniz birinin sorumluluğunu almak, o insanı riske atmak, hikâyeyi tamamen farklı bir boyuta getiriyor... Hassas, duygusal ve ailesi olan kahramanlardan hoşlanıyoruz. Benim için güzel olan, önceden bazı şeyleri bilerek gelen izleyicilerin düşüncelerini, farklı birçok insanın hoşlanacağı birşeylere dönüştürmekti."

İlk filmdeki karizmatik terorist Tommy Lee Jones'un yerindeyse, bol ödüllü tiyatro oyuncu - yazar ve yönetmeni Eric Bogosian var. Sanatçının sahne başarıları dışında, rol aldığı en ünlü filmler olarak, kendi yazdığı oyundan uyarlanan "Talk Radio"yu ve son olarak da "Dolores Claiborne"u sayabiliriz.

300 METRE BOYUNDA BİR OYUNCU

Filmin bir başka başrol "oyuncusu"ysa, içinde, altında, tepesinde bol bol koşuşturulan muhteşem Grand Continental treni.

KUŞATMA ALTINDA 2 (Under Siege 2)

YÖNETMEN: Geoff Murphy
OYUNCULAR: Steven Seagal, Eric Bogosian, Katherine Heigl, Morris Chestnut, Everett McGill
SENARYO: Richard Hatem, Matt Reeves
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: Robbie Greenberg
MÜZİK: Basil Poledouris
YAPIMCILAR: Steven Seagal, Steve Perry, Arnon Milchan

Film için istenen "görkemli" görüntüyü veren bir tren bulunamadı; hal böyle olunca da, yapımcılar Grand Continental'i yaratmak zorunda kaldılar. "En önemli sorunlardan biri, gerçek bir treni sadece altı hafta için kiralayabiliyor olmamızdı" diyor yönetmen, "Bu nedenle kendi trenimizi inşa etmek zorundaydık." Tren inşası, Colorado Iron Works'de yapıldı. "Rader Rail Car Company'den altı vagon kiraladık ve dekoratörlerimiz onu Grand Continental'e çevirdiler." Tren yapılır yapılmaz, film için gerçek bir "yıldız" oldu. Murphy trenle övünüyor: "Aslında bizim trenimiz de 'Kuşatma Altında'nın savaş gemisiyle aynı uzunlukta, yaklaşık 300 metre ve 3 bin ton ağırlığında. Buna ek olarak, iki katlı olmasından dolayı labirentimsi yerleri ve ilginç tasarım ayrıntıları vardı..."

Steven Seagal, sinemada dövüş sporlarıyla yükselen oyuncular arasında benzersiz... Vücudunu bir "sihirbaz" gibi kullanıyor ve "anlayanı" büyülüyor...

"CEKETİNİ BİLE ÇIKARMIYOR!"

Trende yaşanan herhangi bir silahlı kaçıp kovalamaca değil "Kuşatma Altında 2". Steven Seagal'in ağırlığını unutmamak gerekiyor. Filmde onun olması, bol bol Aikido ve ilginç askeri ayrıntılar izleyeceğiniz anlamına geliyor. Kısacası, sadece silahlar patlamıyor ve sadece oradan oraya koşuşturulmuyor. Vagondan vagona yaşanan yüksek gerilim, sık sık, çok kıvrak ve çok keskin, koreografileri ustaca yapılmış yakın dövüş gösterileriyle, aksiyon severlere çok zevkli anlar yaşatacak... Belki çok yüzeysel bir hikâye, çok beylik bir film gibi duruyor ama, bir Steven Seagal filminde alınabilecek zevkler burada yatmıyor zaten. İngiliz sinema dergisi Empire'ın Amerika editörü Jeff Dawson, "Kuşatma Altında 2" ile ilgili eleştiri yazısını şu sözlerle bitiriyor: "Budalaca mı görünüyor? Evet, çok. Ama aynı zamanda çok hoş, müthiş numaralarla dolu ve o sayısız bol patlamalı aksiyon filmlerinden çok daha zevkle izleniyor. Bogosian, kötü adam rolünde çok parlak bir performans gösteriyor. Ama hepsinin ötesinde önemli olan, siyah elbisesi içindeki Seagal, o kadar şeyi yaparken kılını bile kıpırdatmıyormuş gibi. Trenin altında, üstünde dolaşıyor; düşmanlarını gafil avlıyor ve... Kahretsin, ceketini bile çıkarmıyor!" ■

Kirli Harry'den daha kirli

TEK KİŞİLİK ORDU

Filmlerinde dövüş sanatlarını kullanan oyuncular arasında, benzersiz bir yere sahip Steven Seagal. Birçok oyuncunun aksine, Taekwondo, Karate, Kung-fu, Tayland Boksu gibi sporların yerine, Seagal filmleri Aikido ve gerilla operasyonlarına has yakın dövüş taktikleri üzerine kurulu... Bu dövüş ustalığı, aynı zamanda, rol icabı değil gerçekten, pek çok değişik silahı kullanma becerisiyle de destekleniyor.

Steven Seagal'in Aikido macerası, altı yaşındayken babasıyla birlikte gittiği bir beyzbol maçı öncesinde, iki Japon ustanın yaptığı özel gösteriyle başlıyor. Küçük Steven gösteriden çok etkileniyor ve o adamlar gibi dövüşmeyi öğrenmek istiyor. Bir diplomat olan babasının Uzakdoğu göreviyse, Seagal'e Aikido'nun kapılarını açıyor. Bu dövüş sanatında çok ilerleyip ileri danlara kadar yükseliyor. Öyle ki, ilerleyen yıllarda, büyük ustalardan Japonya'da Aikido okulu açma yetkisi alan tek Batılı haline geliyor. Bu arada, CIA ajanlarına çok özel yakın dövüş ve gerilla usulü savunma/saldırı taktikleri dersleri veriyor. Ayrıca, bizzat, içerikleri bilinmeyen bazı operasyonlarda yer alıyor ve bildik silahlardan gelişmiş özel silahlara kadar pek çok silahı kullanmayı öğreniyor...

Steven Seagal, aksiyon filmleri kariyeri kadar, hatta daha da çok, "kirli" siyasi geçmişiyle konuşulan bir yıldız. Senaryosunun yazılmasına da katıldığı ilk filmi "Above the Law"dan sonra ona yönelen ilgi, daha çok bu geçmiş üzerinde yoğunlaştı.

Yakın geçmişten, "Irangate" skandalı sırasında dünya kamuoyunda ünlenen, Reagan'ın askeri kanattaki sağ kolu Yarbay Oliver North'un yardımcısı olarak hatırlıyoruz Steven Seagal'i... Bir de, Hollywood'da ünlendikten sonra, bir gazetecinin keşfettiği, Enver Sedat'a düzenlenen suikast sırasında, öldürülen başkanı izleyenler arasında çekilmiş fotoğrafı var...

Bu geçmiş belki Seagal'i pek çok kişi için anti-patik yapıyor ama, aynı zamanda onu bir aksiyon oyuncusu olarak benzersiz kılıyor: Bir illüzyon gösterisi gibi sofistike, bir balet kadar zarif ve bıçak gibi keskin dövüşen bir adam... Ayrıca, bir silahı tutarken ya da nişan alırken hiçbir oyuncunun olmadığı kadar etkileyici ve inandırıcı. Becerileri, ancak bir ömür harcanarak elde edilebilecek türden...

TABULARINIZI
YIKIN.
GÖSTERİ
BAŞLIYOR.

BİR PAUL VERHOEVEN FİLMİ

SHOW GIRLS

TEMEL İÇGÜDÜ FİLMİNİN
YÖNETMEN, SENARYO
VE YAPIM EKİBİNDEN.

MARIO KASSAR SUNAR BİR CHARGEURS/ CHARLES EVANS YAPIMI
"SHOW GIRLS" ELIZABETH BERKLEY KYLE MACLACHLAN GINA GERSHON
KAREOGRAFİ MARGUERITE POMERHN-DERRICKS MÜZİK DAVID A. STEWART
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ JOST VACANO, SENARYO JOE ESZTERHAS

CAROLCO PICTURES INC. JOE ESZTERHAS VE BEN MYRON ORTAKLIĞI İLE BİR PAUL VERHOEVEN FİLMİ
GLENN PLUMMER ROBERT DAVI ALAN RACHINS GINA RAVERA KOSTÜM TASARIMI ELLEN MIROJNICK
MONTAJ MARK GOLDBLATT, A.C.E. ve MARK HELFRICH, A.C.E. YAPIM TASARIMI ALLAN CAMERON
, A.S.C. YARDIMCI YAPIMCI BEN MYRON VE JOE ESZTERHAS YAPIM AMİRİ MARIO KASSAR
YAPIM ALAN MARSHALL VE CHARLES EVANS YÖNETMEN PAUL VERHOEVEN

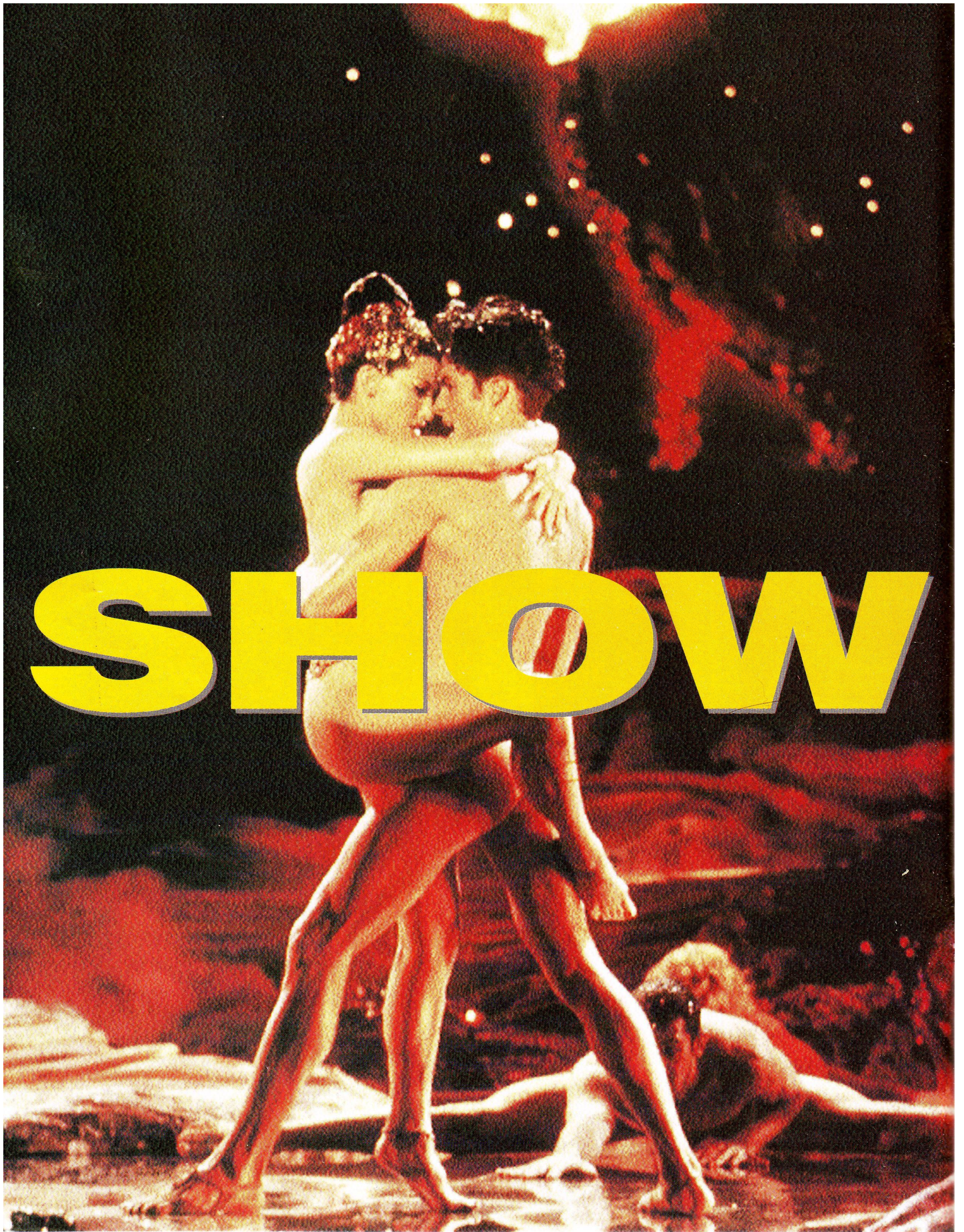
15 ARALIK'ta;

İSTANBUL: Reks, Kent, Sinepop, Şafak, İncirli, Ataköy Prestij-**ANKARA:** Derya, Batı-**İZMİR:** İzmir-**BURSA:** Burç-Kent-**BALIKESİR:** Şan-**MERSİN:** Mersin-**TRABZON:** Saray-**ADANA:** Metro **ESKİŞEHİR:** Kılıçoğlu-**ANTALYA:**

SİNEMALARINDA.

" Haksızlık
Clio

SHOW

Yılın erotik skandalı

40 milyon dolarlık bir büyük prodüksiyon için, "17 yaşından küçükler seyredemez" çok riskli bir sınıflandırma. Şimdiye kadar, bu tür filmler arasında en çok gişe yapan "Henry ve June" oldu, o da 11.5 milyon dolarda kaldı. Ancak, United Artists ve Paul Verhoeven bu riski göze aldılar ve ortaya tam anlamıyla bir "skandal film" çıktı... Bu skandal, şimdilik en çok filmin 19 yaşındaki seks bombası Elizabeth Berkley'e yaradı. Çıplaklıktan ve en cüretkâr sevişme sahnelerinde oynamaktan çekinmeyen Berkley tam Verhoeven'in aradığı oyuncuydu. Ve şimdi her yerde, iç gıcıklayıcı fotoğraflarıyla o var...

İki erotik dansçı Nomi ve Cristal'i canlandıran Elizabeth Berkley ve Gina Gershon, yani seksi sarışın ve seksi esmer, filmdeki tutkulu sevişme sahneleriyle, Hollywood'un en çok yürek hoplatan lezbiyen çifti oldular bir anda. Verhoeven'in "Temel İçgüdü"süne Sharon Stone'u görmeye gidenler, bu kez "Showgirls"e Elizabeth ve Gina'yı görmeye gidiyorlar...

GIRLS

"Temel içgüdü"yü yaratan ikili Paul Verhoeven ve Joe Eszterhas, "Showgirls"de müstehcenliğin sınırlarını zorladılar. Şiddet ve seks tutkunu yönetmen Paul Verhoeven yeni filminde bizzat "ahlâksızlık" görmek istediğini söyledi. Sonuç: Yasal olarak porno filmlerle eşit statüde bir film. Bol bol striptiz, erotik kucak dansları ve tutkulu lezbiyen ilişkiler...

Elizabeth Berkley, Nomi rolü henüz kendisine verilmemişken, yapımcıları aradı ve "Merhaba, ben 'Showgirls'den Nomi!" dedi... Filme giden pek çok kişi bizzat onun erotik danslarını ve sevişme sahnelerini görmek istiyor ve bol bol görüyor...

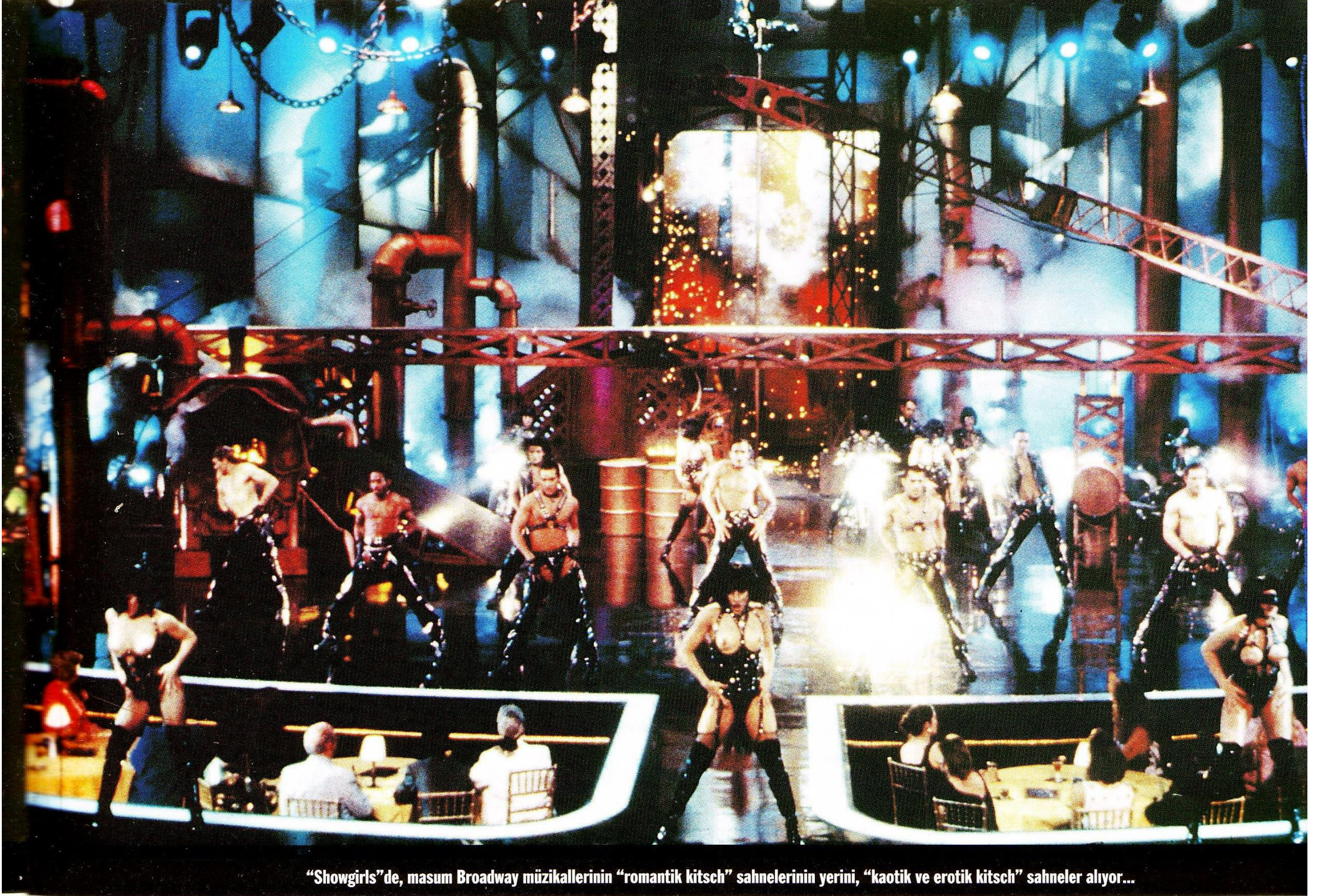

Yönetmen Paul Verhoeven ve senaryo yazarı Joe Eszterhas, 1992'de "Basic Instict"i yaptıklarında, önemli bir şey öğrendiler: Herkesin dikkatini Sharon Stone'un apış arasına çekerseniz, kimse filmin konusundan söz etmez... Bu dersi aldılar ve yeni "skandal"ları "Showgirls"ün hikâyesini öne çıkarmaya çalıştılar ama, dikkatler bu kez Sharon Stone yerine Elizabeth Berkley ve Gina Gershon'ın apış aralarına çekildi!.. İkilinin ortaklığı, bu kez "Basic Instict"ten çok daha keskin bir sonuç verdi. Las Vegas'ın striptizci kızları arasında "yakın çekim" dolaşan "Showgirls", yalnızca yetişkinlerin seyredebileceği, yasal açıdan porno filmlere yakın statüde bir film...

Gizemli bir geçmişi olan Nomi Malone (Elizabeth Berkley), hırslı, cüretkâr, dans ederek Las Vegas'ta yükselmeye çalışan bir kızdır. Kariyerine striptiz ve kucak dansıyla (özel para ödeyen müşterilerin kucaklarında yapılan erotik "dans") başlar. Bu henüz merdivenin alt basamağıdır. Nomi'nin esas hırsı, daha itibarlı kazinolarda, daha büyük gösterilerde oynamaktır. Gözleri kazinonun yöneticisi Zack Carey (Kyle MacLachlan) ve baş dansçı Cristal Conners (Gina Gershon) ile kesiştiğinde, önemli bir dönüm noktası gelip çatar. Hem Zack hem de Cristal, seksi, uzun bacaklı Nomi'den etkilenirler. Nomi'nin "tahrik" alanına kapıldıklarında, ikisi de, onu gösteri kızları arasında görmekten daha fazlasını istemektedir...

Nomi'nin en iyi arkadaşı (ve filmin tek "iyi" karakteri) Molly (Gina Ravera), burada hoş olmayan birşeyler sezer ve Nomi'yi daha ahlâki davranmaya çağırır. Ancak, "memeler ve kalçalar dünyası"nda, bu çok da anlamlı bir şey değildir...

Bundan sonrası, hem sahnede, hem de karakterlerin özel hayatlarında, cinselliğin envai çeşit ayrıntısıyla sürer gider. Nomi ile Cristal arasındaki lezbiyen sevişme sahneleri, Nomi-Cristal-Zack arasındaki garip aşk üçgeni, bol bol erkek ve kadın çıplaklığı... Sevişme sahneleri kadar, hatta daha da erotik olan şeyse, filmin en çarpıcı yanlarından birini oluşturan, koreofrafileri ustaca yapılmış

"Showgirls"de, masum Broadway müzikallerinin "romantik kitsch" sahnelerinin yerini, "kaotik ve erotik kitsch" sahneler alıyor...

striptiz ve erotik dans sahneleri...

ÇIPLAKLIĞI SEVEN KADIN

Nomi'yi canlandıran 19 yaşındaki seks bombası Elizabeth Berkley, genellikle filmin setinde de çıplak dolaşıyor... Elizabeth Berkley çıplak olmayı, özellikle toplum içinde çıplak olmayı seviyor. Kendisi için hazırlanan yumuşacık, sıcak bornozu bir kez bile giymeksizin o soğuk Lake Tahoe tiyatrosunun içinde saatlerce dolaştığını görünce böyle düşünmemek elde değil. Büyük dans sahnesinin her çekiminde, üzerindeki o minicik şeyle sahneden iniyor, koşturarak ekranların olduğu yere geliyor ve çekilen sahnenin TV monitöründeki görüntüsünü izlemek üzere yönetmen Paul Verhoeven'in yanındaki bir sandalyeye çöküveriyor. Teni terden ve parıltılı vücut makyajından ışıldıyor. Göğsü hâlâ inip kalkıyor.

Saat geceyarısını geçiyor olmalı. Nevada'daki Lake Thaoe tiyatrosunun oldukça erotik bir revüye ev sahipliği yapan şov salonunda devam eden çekimler öğleden sonra başlamıştı. Kontrol bölümündeki dört monitörde dört adet siyah beyaz Berkley görüntüsü var. Yoğun bir sisin içinden önce yüzü görünüyor, sonra sahnede kalçalarını birbirine dayayarak dans eden kadın ve erkek dansçılar.

17 YAŞINDAN KÜÇÜKLER SEYREDEMEZ!

Berkley'in yanındaki sandalyede oturan Verhoeven kulaklıkla dinlediği müzik eşliğinde kafa sallıyor. Fazla uzamış, dağınık ve gri saçlarıyla daha kısa ve tıknaz bir Nick Nolte gibi. Aniden sandalyesini arkaya itiyor ve monitörleri kontrol eden görevliye "Durdur!" diye bağırıyor. Kulaklıklarını çıkarıp, öğretmeninin talimatlarını bekleyen bir öğrenci gibi duran Berkley'ye dönüp "Bunu bir daha yapabilir misin?" diyor.

Berkley "evet" anlamında kafa sallıyor ve konsantre olmak için turuncuya boyanmış gözkapaklarını kapatıyor. Herkes ona bakarak bekliyor. Derin ve sesli bir nefes alıyor ve veriyor. Ayağa kalkıp parmaklarını ayakuçlarına uzatıyor ve yavaşça vücudunu tekrar dikleştiriyor. Dimdik, omuzlar geride, göğüslerinin ucundaki metal parçaları parıldıyor. Birkaç saniye öyle kaldıktan sonra sessizce dönüp sahneye doğru yürüyor. O sırada Verhoeven "Lavları başlatın!" diye bağırıp Berkley'nin arkasından gidiyor.

Verhoeven'in Berkley'yi seçmesinin bir nedeni de genç oyuncunun yasak tanımaması. Defalarca "Basic Instict"i kesmeye zorlandıktan sonra artık "Showgirls"te cinsel gerçekliği istediği kadar göstermeye kararlı. Bu durumda zor anlarda kendisini uğraştırmayacak br oyuncuya ihtiyacı vardı ve Berkley tam istediği gibiydi. Aynı sebeple Verhoeven, filminin R sınıflandırmasına girmesine de karşı çıktı. Böylece film NC-17 (17 yaşından küçükler seyredemez) olarak sınıflandırıldı. Aslında, 40 milyon dolar bütçeli bir film için bu bir kumardı, çünkü bu güne kadarki en başarılı NC-17 filmi olan "Henry ve June" bile sadece 11.5 milyon dolar hasılat yapabilmişti. Bunun nedeni kısmen gazetelerin ve dergilerin NC-17 filmlerinin ilanlarını yayınlamaması ve bazı sinemaların bu filmleri göstermekten kaçınmasıydı.

Monitörlerin bulunduğu yerle karşılaştı-

Kyle MacLachlan, Elizabeth Berkley ve Gina Gershon... Aşk üçgeninde, bütün kombinasyonlar yaşanıyor: Bir adam ve bir kadın; bir adam ve öteki kadın; bir kadın ve bir kadın; adam, kadın ve öteki kadın... "Temel İçgüdü"de lezbiyenliğin işleniş biçimi, eşcinsel grupların yoğun tepkilerine yol açmıştı. Görünen o ki, Verhoeven uslanmadı...

rıldığında sahne olağanüstü renkli, büyük, gösterişli ve çok Vegasvari görünüyor. Arkada kocaman bir volkan var; gökyüzü pembe; volkanik kayalar önce sarı, sonra kırmızı, sonra pembe ve yine sarı. Küçük patlamalarla aydınlanıyor ortalık. Sahnenin solundan akan lavlar, erimiş tavuk yağı üzerinde yüzen yanmış hamburger parçaları gibi. Dave Stewart'ın şiddetli, sarsıcı müziği sahneyi dolduruyor. 23 dansçı kız, diskolardaki ışıltılı toplar gibi parlıyorlar. Seyircileri oynayan Tahoe'nin yerlileri bile, gece elbiseleri içinde oldukça çarpıcı görünüyorlar.

OLMAYAN ÖYKÜYE 2 MİLYON DOLAR

Kocaman gözleri, sarı atkuyruğu, küçük kalkık burnuyla Barbie bebekleri andıran Berkley, "Benim için dans bir kendimi ifade etme tarzı. Müziğin içinde kaybolduğumu hissediyorum" diyor mutlulukla.

Biraz ileride dansçılardan biri sahneyi seyrediyor. Peruğu hâlâ başında, oldukça yorgun görünüyor. İyice yaklaşınca bunun takma saç değil, erkek arkadaşı Kyle MacLachlan'ı ziyarete gelmiş olan süper model Linda Evangelista'nın gerçek saçı olduğunu farkediliyor. Evangelista hayretle, kuaförünün yarattığı saç biçimiyle, "Showgirls"ün peruk tasarımcısının Vegas'ın rüküşlüğünü anlatmak için seçtiği saç biçiminin aynı olduğunu farkediyor.

Verhoeven ve Hollywood'un en aranan senaristlerinden Joe Eszterhas, son çalışmaları "Basic Instict" sebebiyle kavga ettikten sonra yeniden dost olmuşlar. Verhoeven, Eszterhas'a hep bir müzikal çekmek istediğini söylemiş. İnsanların birdenbire çamaşırhanelerde şakımaya başladığı eski moda müzikallerden değil ama. Bunun üzerine Eszterhas, Vegas'taki şov kızlarıyla ilgili bir film önerisinde bulunmuş. Fikir Verhoeven'in hoşuna gidince birlikte Vegas'a gidip casino şovlarını ve seks klüplerini dolaşmışlar.

İş parayı bulmaya gelince Eszterhas ve Verhoeven, yapımcı Charles Evans ile Le Dome'da bir öğle yemeği ayarlamışlar. Evans fikri beğenmiş ve yemekten kalktıktan az sonra daha öyküyü bile oluşturmamış olan Eszterhas'a 2 milyon dolarlık bir ödeme yapmış. (Bu 2 milyon dolarlık avansın çok dedikodusu yapıldı. Hatta, "Movieline" dergisi, Eszterhas'a ortada hiçbir şey yokken 2 milyon dolar ödenmesini "Hollywood'da yapılan en aptalca şeyler" listesine bile aldı...) Hollywood, "tuttuğunu altın eden" senarist Eszterhas'ı çok seviyor. Senaristin başarılı geçmişinde "Flashdance", "Music Box", "Basic Instict", "Alien 3", "Sliver" gibi filmlerin senaryoları var...

Senaryo, "Basic Instict"teki homofobiye yönelik protestoların Eszterhas'ı eşcinsel karakterler yaratmaktan vazgeçirmediğini kanıtlıyor. O filmdeki lezbiyen kadın Catherine Trammell'a itiraz edenler, Nomi ile Cristal arasındaki seks sahnelerini aynı derecede ahlâksız bulabilirler.

SHOWGIRLS

YÖNETMEN:
Paul Verhoeven
OYUNCULAR:
Elizabeth Berkley, Kyle MacLachlan, Gina Gershon, Glenn Plummer, Gina Ravera
SENARYO:
Joe Eszterhas
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ:
Jost Vacano
KOREOGRAFİ:
Marguerite Derricks
MÜZİK:
Dave Stewart
YAPIMCILAR:
Charles Evans, Joe Eszterhas

YÖNETMENİN İSTEĞİ: AHLAKSIZLIK!

İşte Verhoeven'in seks sahnelerinde görmek istediği de bu: Ahlâksızlık. Bir Verhoeven filminde seks hiçbir zaman çoğu filmdeki gibi, seks eylemine katılanlar hakkında hiçbir şey açıklamayan, steril ve geleneksel bir ritüel şeklinde gerçekleşmez. 70'li yıllarda ve 80'li yılların başlarında Hollanda'da çektiği altı film ve ondan sonra Hollywood'da yaptığı üç filmi ("Robocop", "Total Recall" ve "Basic Instict") düşünürseniz, neredeyse bütün filmlerinin merkezinde ahlâksızca birşeyler vardır; seks ya da şiddet. Hollanda'dan Hollywood'a geçişte değişen tek şey, bu sahnelerdeki mizahtır: Verhoeven, Amerikalılar'ın seksi ciddiye aldıklarını öğrenmiş olmalı ki, Hollywood'da çektiği filmlerdeki seks sahnelerinde, Hollanda'da çektiği seks sahnelerini komik yapan unsurlar, yani kritik anlarda çalan kapılar ve yeteneksizce yapılan orgazm taklitleri yok.

Neden Los Angeles'a taşındığı sorulduğunda "Amerikan filmleri daha az sıkıcı" diye cevap veriyor. "Tanrıça" sahnesinin çekiminin tamamlanmasından üç ay kadar sonra Los Angeles'taki Raleigh Stüdyoları'nda oturuyoruz. Verhoeven, "Avrupa kültürel açıdan doyma noktasına erişmiş olduğundan, o kadar geçmişe dönük ki canlılığı azalmış" diyor. "Burada herşey çok daha ilham verici. Hollanda'ya ya da Fransa'ya dönecek olsam, herkesin balkonlarda oturmuş kahve içip iyi vakit geçirdiklerini göreceğim ki, bu harika ama bana yaşadığımı hissettiren Amerikan toplumundaki rekabet."

Görünen o ki Verhoeven'da, Amerika'yı, Elvis'leri, Charles Manson'ları ve Jim Bakker'ları yüzünden seven tipik bir Avrupalı

göçmen. Yüksek refah düzeyleri, uyuşturucuya karşı tecrübeli tavırlarıyla, düzenli Avrupa ülkelerinden gelen göçmenler ülkedeki düzensizlik ve aşırılığın büyüsüne kapılıyor; aptalca, kaba ve genç buldukları herşeyden etkileniyorlar.

Verhoeven'in Avrupalı olan şeyleri reddedişi, edebi olana duyduğu nefretle ilgili. Filmleriyle ilgili birçok akademik makale yazıldı ama yönetmen bu kez "Showgirls"ün eğlenceden başka hiçbir anlamı olmadığını söylüyor: "Filmde öyle derin anlamlar yok. Sadece kendimi ifade ettim ve sevdiğim şeyleri yaptım. Yaşamı olduğu gibi göstermek istedim. Gerçeğe saygı - belki bunu derin bulabilirsiniz."

ANKARA KEDİSİ

Berkley'in gözlerinde insanı rahatsız eden bir şey var. Dikkatli bakınca gözlerinin birbirlerinden farklı renkte olduğu görülüyor. Biri kahverengi, diğeri yeşil. Birkaç mum yakıyor ve göstermek için en sevdiği kitap olan Rainer Maria Rilke'nin "Letters To A Young Poet"ini arıyor. Önümüzdeki altı ay içinde "Showgirls" sayesinde bir yıldız olabilir; tıpkı Sharon Stone'un "Basic Instict" ile zirveye tırmandığı gibi. Belki de filmin NC-17 sınıfında olması adının tamamen unutulmasına ve yeniden televizyon programlarına ve seslendirme yapmaya dönmesine yol açar. Şu an ne olacağını bilemiyor ama dört aydır süren çekimlerin günde on beş - on altı saatlik çalışmaları sırasında bu düşünce aklından çıkmıyor.

"Showgirls" bir yetişkin olarak Berkley'in ilk büyük denemesi. "Showgirls"ün oyuncu seçimi başladığında Berkley, Charles Evrsan'a telefon etmiş. Evans, "Beni ofisimden aradı ve sekreterime arayanın Nomi olduğunu söyledi" derken gülüyor. "Sonra onunla konuşmam için ısrar etti. Ben de telefonu alıp 'Kim arıyor?' diye sordum. 'Showgirls'ten Nomi. Görüşebilr miyiz?' dedi. Onu ofisime çağırdım. Geldiğinde rol yapıp yapamayacağını sordum. 'Oldukça iyiyimdir' diye cevap verdi. 'Dansçı mısın?' diye sorduğumda çok iyi bir dansçı olduğunu söyledi. Sonunda çıplakken fotoğraflarının çekilmesini nasıl karşılayacağını sordum. 'Güzel bir vücudum var' diye cevap verdi. Ne güzel diye düşündüm. Ne hoş bir kız!"

Los Angeles'ta Paul'ün ofisine gidip bu rolü kendisinden daha iyi oynayabilecek kimsenin olmadığını, bu durumda aramayı bırakmaları gerektiğini söylemiş. Aylar sonra, bir televizyon filminin çekimleri sırasında telefonla role kabul edildiğini öğrenmiş. "Konuşamıyordum bile. Bir daha asla bu kadar güzel bir an olamazdı."

Sonuçta, Verhoeven hakkında prensesi haydutlardan kurtaran bir kahraman gibi söz etmesi şaşırtıcı değil tabii. "Devam etmemem için hiçbir sebep yok" derken heyecanla kollarını yukarı kaldırıyor. "Bana o kadar çok destek oluyor, o kadar iyi ve yetenekli ki. İlk andan beri bana inandı... Onun için hissettiklerimi anlatacak kelime bulamıyorum. Gerçek ve derin bir sevgi duyuyorum ona. Bundan sonra da birlikte çalışmayı düşünüyoruz." Berkley'in gerçek ve derin sevgisinin karşılıksız olmadığı, genç oyuncu ile Verhoeven'in filmin çekimleri sırasında duygusal bir yakınlaşma yaşadıklarına dair söylentiler var, ama ikisi de bunu reddediyor.

"ROLÜ MADONNA DA İSTEMİŞTİ..."

Nomi'nin kokainman rakibi Cristal'ı oynayan Gina Gershon, rolüne çok uygun bir tip. Yine de "Showgirls"deki rolü alması onu çok şaşırtmış. Cristal rolü şimdiye kadar oynadığı rollerin en önemlisi. Birçok filmde küçük roller almış: "Cocktail"de Tom Cruise'u baştan çıkaran kadın, "Red Heat"teki aerobik hocası.

Derinden gelen, oyunculara has bir ses tonuyla "Cristal çok vahşi" diye söze başlıyor. "Kendi kurallarıyla yaşayan bir kadın. Onu yoldan çıkaran güç ve aşağılanmışlık." Sonra önemsiz bir şeyden bahsedermişçesine bir tavırla "Sanırım rolü Madonna da istemişti, ama ben aldım" diyor.

Gershon şu anda New York'ta yaşıyor ama Vegas'ta çok vakit geçirmiş. "Oradakiler ailem sayılır" diyor. "Kumar oynamayı seviyorum." Filmdeki role hazırlanmak için Vegas'a gidip birkaç gerçek şov kızıyla vakit geçirmiş. Sandığımızdan çok daha normal ve iyi kızlar olduklarını söylüyor. "Cristal'e çok benzeyen birine rastladım. Onu gördüğümde bir şovda dansediyordu. Bir noktada alıp beni merdivenlerden aşağı fırlatacağını düşünmüştüm. Ama genellikle tatlı ve daha yaşlı kadınlar var. Artık kırkınızda bir şov kızı olabilirsiniz. On yıl önce şov kızı demek büyük göğüslü, uzun bacaklı, güzel kızlar demekti; ama bugün şovkızları ciddi olarak eğitim görmüş dansçılar ve bununla da gurur duyuyorlar..."

Verhoeven, Los Angeles'taki havaalanı büyüklüğündeki sette bir gece çekimi yapıyor. Bu sahnede Nomi ve diğer kızlardan 1000 dolar karşılığında işadamlarına iyi davranmaları isteniyor. Az sonra Nomi, iyi davranmanın ne anlama geldiğini anlıyor. Saat geceyarısını biraz geçiyor. Çekim yapılan bina sessiz ve boş. Kocaman bir sergi salonunun ortasında kameralar kurulmuş. Berkley'in üzerinde zincirlerle birbirine bağlanmış kare şeklinde mavi aynalardan yapılmış minicik bir etek var, ama o sırada herkesin dikkati bir başkasının üzerinde. Rolü sahnenin başında, sadece bir kez setin bir ucundan diğerine doğru yürüyüp geçmek olan bir adama bakıyor herkes. Adam rolünü bir türlü doğru oynayamıyor. Burada zaman para demek olduğundan, insanlar sinirlenmeye başlıyorlar.

"Bu adam bir ahmak!" diye bağırıyor Verhoeven. "Tek yapması gereken seti yürüyerek geçmek, ama her seferinde kameraya engel oluyor." ■

"Ahlâksız" yönetmenle seks, şiddet ve "Showgirls" üzerine...

"BU DA BENİM ZEVKİM..."

Hollandalı yönetmen Paul Verhoeven, ülkesindeki cüretkâr küçük prodüksiyon filmlerindeki ruhu, şiddet dolu ve metalik - mekanik "Robocop", seks ve şiddet dolu "Basic Instinct" ve sert bilim-kurgu "Total Recall" ile büyük Hollywood prodüksiyonlarına da taşıdı. Yönetmenin filmlerinde cinsellikle ilgili sahnelerde görmek istediği "ahlâksızlık", söylentiye göre, sinema serüveninin ilk dönemini belirleyen porno yönetmenliğinden de besleniyordu... Nitekim, skandal film "Showgirls", "17 yaşından küçükler seyredemez" sınıflandırmasını alarak, raflarda pornoların yanına yerleşti...

YALNIZ MEME VE KALÇA MI?

"Showgirls" filmimi gören bazı insanlar böyle diyebilir. Bu bakış doğru olsa bile, benim için önemsiz: Neden insan vücudunun güzelliğinin tadına varmayalım? Hoşunuza gitsin ya da gitmesin, soyumuzu devam ettirme aracımız olan cinsel cazibe biyolojik kaderimiz. Ancak, "Showgirls"ü çekme deneyimi ve bu filmdeki estetik, duygusal ve tematik ögelerin benim için anlamı çok daha fazla.

FİLM NASIL ORTAYA ÇIKTI?

"Basic Instinct" senaryosuyla ilgili şiddetli anlaşmazlığımızdan sonra dostluğumuzdan birşey kaldı mı diye Joe Eszterhas ile görüşmek için gittiğimiz yemekte, restoranda doğdu. (Bilmeyenler için söylüyorum, bazı gay ve lezbiyen gruplar Joe'nun "Basic Instinct" senaryosunda eşcinsel karakterlerin betimlenişini protesto etmişler, Joe değişiklik yapmayı kabul etmiş ancak ben reddetmiştim.) Ortak dostumuz Ben Myron arabulucumuz oldu. Joe baskı gruplarını dinlemeyip filmi onun yazdığı gibi çekmekte haklı olduğumu kabul etti ve başka bir proje ihtimalinden söz açıldı. Fikir Ben'indi ama teklif eden Joe oldu: "Las Vegas hakkında bir müzikale ne dersin?"

DUYGUSUZ SEKS VE KUCAK DANSI

Joe ile, ön araştırma yapmak üzere Las Vegas'a gittik. Elbette, yeni Vegas'ta hâlâ tüylü kostümler içinde dans edilen eski moda şovlar da var. Ancak aradığımız bu değildi... Bunun üzerine striptiz kulüplerinin dünyasını araştırdık ve daha ilginç hikâyeler bulduk. Buradaki kadınların çoğu revü kızı ya da dansçı değil, ancak o loş ve menfaatçi ortamı beğendik. Kucak kucağa dansların yapıldığı özel odalarda ne kadar çok duygusuz seks olduğunu görüp şaşırdık. (Kucak dansını ilk deneyen Joe oldu. Ona rehberlik yapan bir striptizci de bunu seyretti. Daha sonra Joe'nun ısrarlarına dayanamayarak ben de denedim...)

VE HİKAYE DOĞUYOR...

Konuştuğumuz kadınlardan bazıları çok sert bir kişiliğe sahiptiler - tam "s....r git" mizacı. Onlarla uğraşmak çok zordu. Bazı dansçıların büyük Vegas şovlarında en iyi rolleri kapmak için cinsel ilişkilere girdiklerini fark ettiğimizde, Joe hemen, bir şovda baş dansçı rolünü kapmak için herşeyi yapabilecek genç bir kadınla ilgili bir hikâyeye geçti.

SEKS, ŞİDDET VE BEN...

Medyada seks ve şiddetin etkisi hakkındaki en iyi bilimsel araştırmalar oldukça açık. İyi bir Playboy okuyucusu olmakla tecavüzcü olmak arasında hiçbir sebep - sonuç ilişkisi bulunamamıştır. "Robocop"u izlemekle benzin istasyonunu basmak arasında hiçbir sebep-sonuç ilişkisi yoktur. Genellikle bir bağlantı vardır, bu da başka bir konudur. Cinsel suç işleyenler pornografi izliyor olabilirler; şiddete yatkın insanlar şiddet filmlerini seviyor olabilir. Ama bu birinin diğerine yol açtığı anlamına gelmez. Filmlerimde hayata ayna tutarım. İzlediğiniz, modern toplumlarda zaten varolan seks ve şiddettir. Ancak, elbette bazen gerçeklik çerçevesinin ötesine taşıyorum, bu da benim zevkim. ■

Sıkıntı verici akşam gezintileri !

Herkes aynı kişinin peşinde. Akşam işinden çıkıp evine gittiği, hafta sonu evinden çıkmadığı ve şöyle koltuğuna kurulup televizyon seyrettiği sanılan kişiyi arıyor herkes. Televizyonlar bile.

Ancak, o kişi artık evde oturmuyor. Her akşam zapping makinesiyle kanal kanal dolaşmaktan, sıkıntı verici akşam gezintilerine çıkmaktan bıktı... O, uzunca bir süredir sinema seyircisi... Kendini sinema salonlarına atarak dünyayı keyifle izliyor. Bambaşka diye sunulan birbirinin aynı tekdüze programları, yeni diye gösterilen kim bilir kaç kez seyrettiği eski filmleri izlemiyor. Hatta kimilerinin bir günlük programını duyurmak için verdiği sayfalarca ilanlara aldırış bile etmiyor.

O ve onun gibi milyonlarca sinema seyircisi uluslararası festivallere, ödüllere aday süper prodüksiyonları ve yepyeni filmleri, aynı anda, Türkiye'nin dünya standartlarında tekniğe ve konfora sahip sinema salonlarında, zapping nedir bilmeden günü gününe izliyor. Sinemayı örnek almalı... 100 yıllık geçmişinden, birikimlerinden yararlanmalı. Günübirlik başarılarla, geçici kazançlarla kalıcı olunmadığını anlamalı. Demek ki insan psikolojisi, sosyoloji, yurttaşlık bilgisi ve hayat bilgisi de gerekli. Bir de sinema kültürü. Belki o zaman, merak edenler, yana yakıla aradıkları insanların neden evlerinde oturmadığını, niçin sinemaya geldiğini anlayabilir. Belki...

Cinema Advertising
Tel: 0 (212) 249 50 33
252 23 22-249 48 26
Faks: 0 (212) 245 37 30

"CARRINGTON" SON ZAMANLARIN EN ÇARPICI BİYOGRAFİK FİLMLERİNDEN BİRİ...

Yüzyılın aşk labirenti

1995 Cannes Film Festivali Özel Ödülü'nü alan "Carrington", yüzyılın başında, çağına aykırı düşmekten çekinmeyen ressam Dora Carrington ve eşcinsel, bohem Lytton Strachey arasındaki "imkânsız ama büyük" aşkı anlatıyor. Trajik bir aşk ve bu aşkın çevresinde gelişen, herbiri bu aşkla beslenen başka aşklar, tutkular... Bu cesur ve buruk aşk öyküsünün fonunda, başta İngiltere'yi, giderek tüm Avrupa'yı etkileyen Bloomsburry entelektüel camiasının öyküsü de var...

Carrington", yüzyılımızın en fantastik ve en hüzünlü gerçek aşk hikayelerinden birini konu alıyor. 1995 Cannes Film Festivali'nde büyük beğeni kazanan ve Lytton Strachey rolündeki Jonathan Pryce'a En İyi Erkek Oyuncu Ödülü'nü kazandıran, ayrıca Festival Özel Ödülü'nü alan "Carrington" başarılı plastik çalışması, etkileyici oyunculukları, özenli dramatik kurgusu ve çarpıcı hikayesiyle son dönemin çok etkileyici "imkânsız aşk" filmlerinden biri.

GERÇEK BİR HİKAYE

22 yaşındaki Dora Carrington, Slade Güzel Sanatlar Okulu'nun en popüler öğencilerinden biri, ayrıca daha öğrenciyken ödüllü bir genç ressamdır. Dora, kural tanımaz, vahşi, özgürlüğüne aşırı düşkün, enerji dolu bir genç kızdır. Londra'da saçlarını ensesini açık bırakacak kadar kısa kestiren ilk kadındır. Popüler genç ressamlardan Mark Gertler ile evlilik dışı bir ilişki sürdürmektedir. Dora ve Mark içinde bulundukları camiada tanrı ve tanrıça muamelesi görmektedirler. Ama Mark'ın gittikçe onu sahiplenmesi, Dora'nın Mark'a olan duygularının yoğulaşmasıyla örtüşünce, Dora bu ilişkiyi özgürlüğü için bir tehlike olarak görür ve Mark'ı terkeder.

Lytton Strachey ise, 35 yaşında, zayıf bünyeli, çok uzun boylu ve sakallı, 1. Dünya Savaşı ertesi Londra'sının ünlü entelektüel camiası Bloomsbury Grubu'nun önde gelen

isimlerinden bir yazardır. Lytton, Cambridge'de okumuştur. Keskin zekası ve hicviyle hem aranan, hem çekinilen bir adamdır. Ve eşcinseldir...

Dora ve Lytton, Lytton'un evlilik teklif edip bir gün sonra vazgeçtiği, ama bir başkasıyla evliliğini organize ettiği, ünlü yazar Virginia Woolf'un kızkardeşi ressam Vanessa Stephen'in Sussex'teki kır evi Asheham House'ta karşılaşırlar.

BÜYÜK AŞK, İMKANSIZ CİNSELLİK

Asheham, yüksek gotik pencereleri olan, hayli esrarlı, garip güzellikte bir mekândır. Dora'nın androjen görüntüsü, onu ilk anda 16 yaşlarında bir delikanlı zanneden Lytton'u anında cezbeder. Dora da bohem görünüşlü, bir deri bir kemik, çok uzun sakallı, müthiş zeki Lytton'un sihrine kapılır. Dora ve Lytton bir anda birbirlerine aşık olurlar, doğalarına aykırı olan cinsel bir aşkı yaşamayı bile denerlar. Sonuçta cinsel olarak birlikte olamazlar ama, aralarındaki aşk gün be gün katmerlenir; vazgeçilmez bir tutkuya, bir nevi ebedi aşka dönüşür...

Dora ve Lytton, dönemlerinin en dikkat çekici çiftiydi. Yanlarından geçen herkes onlara dönüp bakıyordu. Kâh Lytton'a devrin normlarının dışındaki çok uzun sakalı nedeniyle "Keçi!" diye bağırıyorlar, kâh Dora'nın bir devrim niteliğindeki kısa saçlarını görüp çığlıklar atıyorlardı.

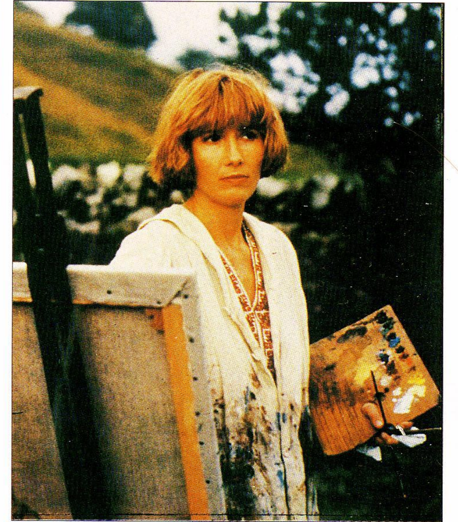
İlişkileri Lytton'un tanımıyla "aşkın çok türlü olduğunun bir kanıtı"ydı ve onlar da kendilerine uyan aşkı bulmuşlardı. Aralarıdaki aşk, konformizmi asla kendilerine konduramayan entelektüel arkadaşlarını bile fazlasıyla şaşırtıyordu. Virgina Woolf bir keresinde, Dora ve Lytton odalarına çekildiğinde "sözüm ona çiftleşmeye gidiyorlar" demişti. Dora ve Lytton arasında cinsel temas yoktu ama, odalarına çekilip birbirlerine seçkin edebiyat eserleri okuyarak bir tür cinsel tatmine ulaşıyorlardı.

Lytton, Dora'yı kendisinin de aşık olduğu Ralph Partridge ile evlenmeye ikna etti. Balayını üçü Venedik'te geçirdiler. İlişkilerini "kutsal mutluluk üçgeni" olarak tanımlıyorlardı. Virginia Woolf ise bu evlilik için "Carrington'un evliliği diğer pek çok evlilikten çok daha büyük rizikolarla karşı karşıyaydı: Üçlünün sınırları, gelip giden aşıklara yer açmak için buzdağları gibi, kayıp yer değiştirirdi" der.

"PAYLAŞILAN AŞK,BÖLÜNEN AŞK" MI?

Bu arada kocası Ralph'ın en yakın arkadaşı yazar Gerald Brenan, Dora'ya aşık olur.

İngiliz oyuncu Jonathan Pryce, eşcinsel - bohem entelektüel Lytton Strachey rolüyle Cannes'da En İyi Erkek Oyuncu Ödülü'nü kazandı... Carrington'ı canlandıran Emma Thompson da her zamanki ağırlığında.

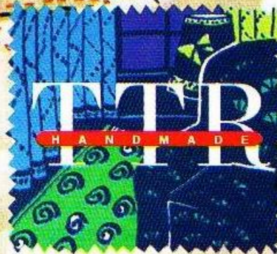
Lytton ve Ralph, bu aşkı teşvik ederler. Dora da Gerald'ı çok sevdiği romantik yazar Shelley'e benzetir ve onu yeni bir Shelley olmaya zorlar. Bu ilişki Dora'nın kendisinde olduğunu söylediği "çoğul aşk" düşüncesine çok uygundur. Lytton ile yoğun bir zihinsel ilişki, ebedi aşkı yaşıyor; Ralph ile evliliğini ve cinsel birlikteliğini sürdürüyor, Shelley olarak gördüğü Gerald ile de romantik bir macerayı paylaşıyordu.

Ama Gerald "paylaşılan aşk bölünen aşktır" düşüncesiyle, kıskançlık krizlerini gittikçe artırıyor ve Dora'yı sadece kendisiyle olmaya zorluyordu. Dora bir seçim yapması gerekiyorsa bunu Lytton'dan yana kullanacağını belirtip, artık özgürlüğü için bir tehlike konumuna gelen Gerald'ı da tıpkı Mark gibi terk etti. Bundan sonra Dora romantik macerayı Beakus Penrose adlı bir denizciyle onun trol teknesinde yaşarken, Ralph, genç bir Fransız kızına aşık oldu, Lytton ise genç erkeklerden oluşan sevgili portföyünü iyice genişletti.

Tüm bu özgürlük peşindeki gelgitler arasında Dora için "asıl olan tek şey" Lytton'dur. Yanında, başka biri gibi olmak için en ufak bir zorlama yaşamadığı tek insan.

GÜNLÜKTEKİ SON SATIRLAR

1932'de Lytton tedavi edilemeyen bir mide kanserinden ölünce, Dora yoğun bir ruhsal girdaba düşer. Lytton onun ayıdır ve onun yok olmasıyla Dora ışıksız kalmıştır. Artık "mutluluk kalmamıştır" ve intihar düşüncesi Dora'nın beyninde çöreklenmiştir. Arkadaşlarının tüm caydırma çabaları ve dikkatlerine karşın, Dora Lytton'un ölümünden birkaç ay sonra tavşan avlamak için ödünç aldığı av tüfeğiyle intihar eder. Öldüğünde sırtında kendi sarı sabahlığı yerine, Lytton'un mor sabahlığı vardır. Ve günlüğüne yazdığı son satırlar şöyledir: "Sen olmayınca yeni birşeyler yaşamanın ne anlamı var ki? Kime anlatacağım? Her yerden uçabileyim diye bir baykuşun kanatlarına sahip olmak isterim sadece."

TTR
HANDMADE

Lytton Strachey ise döneminin en etkili yazar ve eleştirmenlerinden biri.

Döneminin genel geçerinin çok dışında, içinde yaşadıkları döneme göre marjinal iki kişilik.

ÇAĞINI AŞAN ENTELEKTÜEL TOPLULUK

"Carrington" filmi iki renkli şahsiyetin ilgi çekici öyküsünden ibaret değil. Çünkü filmin fonunu, 1. Dünya Savaşı ardından İngiltere'yi, giderek tüm dünyayı edebiyattan sanata, siyasetten ekonomiye, felsefeye her dalda ürettikleri seçkin fikirlerle cezbeden entelektüellerden müteşekkil Bloomsbury Grubu oluşturuyor.

Gerek halk, gerek aristokrasi tarafından tehlikeli görülen ve bu yüzden horlanan, alaya alınan bu entelektüel zümre, sık sık suçlandıkları gibi fildişi kulelerine çekilmiş toplumun sorunlarından kopuk, sadece kendi ince beğenileri peşinde koşan bir seçkinler grubu da değil. Bilakis pek çoğu doğrudan toplumsal sorunlarla ilgilenen entelektüellerdi.

Dora Carrington'ın Lytton Strachey'e aşkı, aralarında cinsellik imkânsız da olsa, çevresinde başkalarıyla aşkları besleyen bir aşk olarak sürüp gidiyor... Kiminle ne yaşanırsa yaşansın, tadına birlikte varılıyor...

Carrington gösterildiği tüm festivallerde ilgiyle karşılanan, karmaşık ve yoğun yapısıyla entelektüel seyirciden gördüğü ilgi kadar, yoğun duygu yüküyle geniş bir seyirci topluluğunun da beğenisini kazanan, son yılların en çarpıcı biyografik filmlerinden biri.

Dora Carrington büyük bir yetenek olmasına rağmen, resimlerini sergilemek düşüncesi karşısında dehşete düşen, adeta kendi kendini kitlelerden tecrit etmiş, ancak ölümünden sonra açılan sergileriyle kitleler nezdinde tanınmış bir ressam.

Bloomsbury Grubu'nda Virginia-Leonard Woolf, E.M. Forster, Roger Fry, John Maynard Keynes, Bernard Russell, Thoby Stephen, Clive Bell, T.S.Elliot gibi bugün de ürün ve fikirlerinin etkinlikleri deva eden pek çok sanatçı ve aydın vardı. Ayrıca Hogart Press yayınevi dolayımıyla James Joyce, Katherine Mansfield, Sigmund Freud, Marie Rilke, Stephen Spender, Cecil Day-Lewis, Ivan Bunin, W.A.Auden gibi pek çok çağına damga vurmuş sanatçı ve aydın da Bloomsbury Grubu ile ilişki içindeydi.

"Carrington", tiyatro kökenli Christopher Hampton'ın sinemada ilk yönetmenliği. İlk olarak 1973'te "Bir Bebek Evi"nin senaryosunu yazan Hampton, daha sonra Maxmillian Schell'in yönettiği "Tales From The Vienna Woods" (1979), Michael Caine ve Richard Gere'ın oynadığı "Konsolos" (1984) ve "The Good Father" (1986) filmlerinin senaryolarını yazdı. 1988'de yazdığı, Glenn Close, John Malkovich, Michelle Pfeiffer, Umma Thruman, Keanu Reeves'in oynadığı Stephan Frears'ın yönettiği "Tehlikeli İlişkiler"in senaryosuyla Oscar kazandı.

Kısa süre önce Kenneth Branagh'dan boşanan Emma Thompson son dönemin en etkin kadın yıldızlarından biri. "V.Henry", "Yeniden Ölmek", "Much Ado Abdut Nothing", "Günden Kalanlar", "Babam İçin" gibi filmlerde rol alan Thompson "Howards End" ile Oscar kazandı.

İngiltere'nin en saygın sahne sanatçılarından, "Carrington" ile Cannes'da "En İyi Erkek Oyuncu" ödülünü alan Jonthn Pryce'ın sineme keriyerindeyse "Baron Munchausen'in Maceraları", David Mameth uyarlaması "Glengarry Glen Ross", "Masumiyet Çağı" gibi filmler var.

"Carrington", kolay kolay unutulamayacak incelikli bir duygusal, edebi şölen... ■

CARRINGTON

YÖNETMEN:
Christopher Hampton
SENARYO:
Christopher Hampton
OYUNCULAR:
Emma Thompson, Jonathan Pryce, Steven Weddington, Samuel West, Rufus Sewell, Penelope Wilton
YAPIMCI:
Ronald Shedlo, John Mcgrath
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ:
Jean David Lenoir
SANAT YÖNETMENİ:
Caroline Amies
MÜZİK:
Michael Nyman
YAPIM:
Freeway/Shedlo Production

Hediyeniz kime gidiyor?

Hiç düşündünüz mü? Yeni bir yılın dönümüne yaklaşırken, gündeminize girmek üzere olan konuyu...

Hiç düşündünüz mü? Görev duygusuyla seçilen bir hediyenin veren ve alan için anlamını ya da anlamsızlığını...

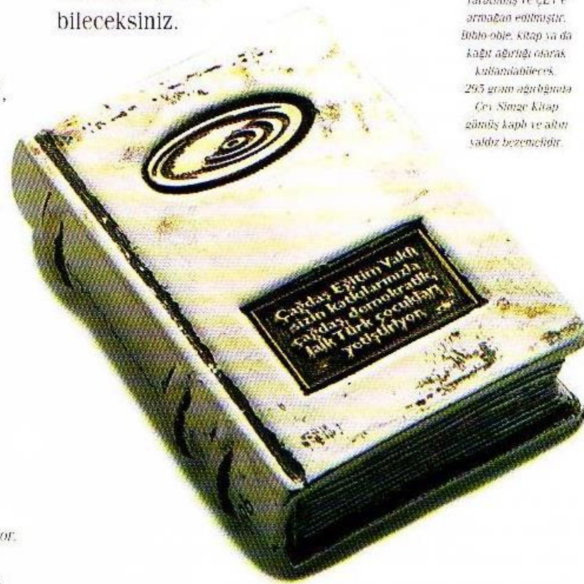
Hiç düşündünüz mü? Vereni, alanı ve bugüne kadar hediye verirken hiç akla gelmemiş başka kişileri memnun kılacak, mutlu edecek bir hediyenin varlığını...

Böyle bir hediye var!

ÇEV'in hazırlattığı bu "hediye", bir "SİMGE KİTAP". Toplumumuzun yaşadığı eğitim ihtiyacına simgesel bir cevap.

Bu yılbaşında, iş ilişkisinde olduğunuz kişilere, dostlarınıza, yakınlarınıza Çev Simge Kitabı gönderin. Hem bu kişiye çok anlamlı bir hediye vermiş olacaksınız, hem de hediyenizin bedeli Cumhuriyet'e ve demokrasiye saygılı, Atatürk ilkelerine bağlı, laik ve özgür düşünceli insanların yetişmesi için kullanılacak.

Ve siz hediyenizin kime gittiğini iyi bileceksiniz.

ÇEV Simge Kitap, ünlü mücevher tasarımcısı Mehmet Kabaş tarafından yaratılmış ve ÇEV'e armağan edilmiştir. Biblo-obje, kitap ya da kağıt ağırlığı olarak kullanılabilecek, 295 gram ağırlığında Çev Simge Kitap gümüş kaplı ve altın yaldız bezemelidir.

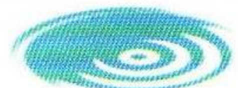
Simge Kitabı nasıl alacaksınız?

Bu yılbaşında, kurumunuz ya da kendi adınıza göndereceğiniz hediye olarak ÇEV Simge Kitabı seçtiğinizde ÇEV'i 256 02 68 numaralı telefondan aramanız yeterli. ÇEV'e yapacağınız bağış karşılığında, dilediğiniz sayıda Simge Kitap, hazırlanacak şık hediye paketleriyle 3 hafta içinde size teslim edilecektir.

ÇEV, Çağdaş Eğitim Vakfı, Türkiye'de eğitim olanakları yetersiz insanlarımızın temel eğitim görmeleri, yetenekleri doğrultusunda eğitimlerini tamamlamaları, yaşamları boyunca kendilerini geliştirmeleri, topluma yararlı bir meslek sahibi olmaları için çalışıyor. Cumhuriyet'e ve demokrasiye saygılı, Atatürk ilkelerine bağlı, laik ve özgür düşünceli insanlar yetiştirecek olan kurumları her zaman, bütün olanaklarıyla destekliyor.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM VAKFI

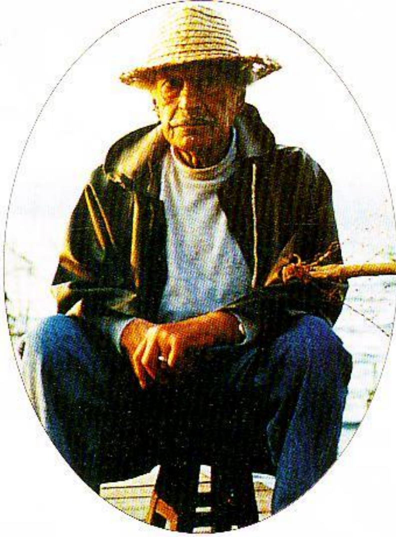
çev

Bu ilan MEDİGRUP'un katkılarıyla yayınlanmaktadır.

DUYGUSAL, SEVİMLİ VE HAYALPEREST BİR BERDUŞ

Sadri Alışık

Turist Ömer filmlerini hatırlayanlar, bilir. Sadri Alışık, bir zamanlar Türk sinemasının en ünlü komedyeniydi. Fakat 50 yıllık sinema oyunculuğuna baktığımızda karşımızda sadece bir komedi oyuncusu değil, her türün altından kalkabilmiş çok yetenekli, sağlam bir aktör duruyor.

Henüz 19 yaşındayken girmiştir sinemaya Sadri Alışık. İlk filmi 1944 yılında Faruk Kenç'in yönetiminde çevirdiği "Günahsızlar"dır. Bu filmde kimsesiz bir kıza yardım etmeye çalışan iyi kalpli bir balıkçıdır. Böylece daha ilk filminden itibaren "altın kalpli yoksul adam"ı oynamaya başlamıştır. Alışık'ın bir başka önemli özelliği de tiyatro kökenli ilk Yeşilçam jönlerinden biri olmasıdır...

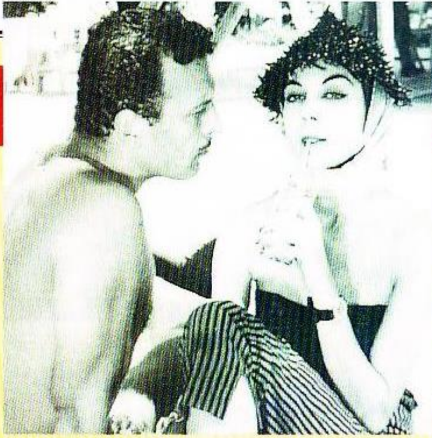
Kaldı ki, o yıllarda tiyatro onun için daha cazip olacak ve sinemaya ciddi olarak yoğunluk vermesi 1950'li yılları bulacaktır. Sinemadaki ilk yıllarında daha çok kahraman Türk askerlerinin anlatıldığı savaş filmleriyle çıkar seyircinin karşısına (Hürriyet Şarkısı, Kendini Kurtaran Şehir, Düşman Yolları Kesti, Kalpaklılar, Vatan Uğruna). Bu filmlerin bazılarında ikinci derecede rollerde de görürüz onu. Sadri Alışık, Yeşilçam'daki kariyerini "yıldız olma politikası"ndan çok, bütün tiyatro kökenli oyuncular gibi, asıl olarak oyunculuğu üzerine kurmaya çalışır.

İlk büyük başarısını 1959 yılında, Lütfi Ö. Akad'ın "Yalnızlar Rıhtımı" filmiyle yakalar. Atilla İlhan'ın senaryosu, bir bar kızıyla bir gemi kaptanının yaşadığı aşkı anlatmaktadır. Gösterildiği günlerde büyük ilgiyle karşılanan bu film, Sadri Alışık'a hem büyük bir şöhreti hem de filmdeki rol arkadaşı Çolpan İlhan'ı kazandırmıştı. İlhan ile Alışık, gösteri sanatları dünyasındaki çiftler arasında nadir rastlanacak uzun süreli bir beraberliği Alışık'ın ölümüne kadar sürdürdüler...

Sadri Alışık aynı yıl,"Zümrüt" adlı filmle 1. Türk Film Festivali'nde "En Başarılı Oyuncu" ödülünü de alır. Artık başrol oynadığı filmlerde canlandırdığı tiplerle daha çok sevilmeye başlanır. Dudağı-

Neredeyse bütün kadın starlarla aynı filmde oynamış olan Alışık Fatma Girik'le birlikte.

SAVAŞ FİLMLERİNDEN TURİST ÖMER'E

1944 Günahsızlar
1949 Fato

Bu Kurtuluş Savaşı filminde o bildiğimiz imajından henüz çok uzaklarda...

1952 Yavuz Sultan Selim Ağlıyor
1955 Izdırap Şarkısı
1959 Ben Kahpe Değilim
Yalnızlar Rıhtımı

Melankolik "esas oğlan" rolünde çok başarılı.

Zümrüt
1961 Aşkın Saati Geçince
Küçük Hanımefendi
1962 Hayat Bazen Tatlıdır

Bir Zeki Müren melodramı. Üstelik Belgin Doruk da var.

Küçük Hanımefendi Avrupa'da
Küçük Hanımefendi'nin Kısmeti
Küçük Hanımefendi'ni Şoförü
1963 Dişi Kurt
İlk Göz Ağrısı
1964 Avare

Turist Ömer'e giden yolda önemli bir dönüm noktası.

Fıstık Gibi Maşallah
Turist Ömer
1965 Pantolon Bankası
Serseri Aşık
Şakayla Karışık
Turist Ömer Dümenciler Kralı
1966 Ah Güzel İstanbul

Atıf Yılmaz yönetiminde bir Sadri Alışık klasiği. Film San Remo'daki Boldighera Komedi Filmleri Şenliği'nden bir Gümüş Ağaç ödülü de alır.

Karakolda Ayna Var
Turist Ömer Almanya'da
1967 Kız Kolunda Damga Var
Hindistan Cevizi
Bekar Odası
1968 Agora Meyhanesi
Efkarlı Sosyetede

Unutulmayacak tiplerinden biri de ona çok yakışan bir tanımlamayla Efkarlı.

Kırmızı Fener Sokağı
1969 Acı ile Karışık
Turist Ömer Arabistan'da
1970 Arkadaşlık Öldü mü?
Erkeklik Öldü mü Abiler?
Tatlı Hayat
Turist Ömer Yamyamlar Arasında
1971 Alibaba ve Kırk Haramiler

Dönemin en ünlü komedyenidir artık. Bu film de kendi çapında bir süper prodüksiyon.

Çılgın Yenge
Turist Ömer Boğa Güreşçisi
1972 Gelinlik Kızlar
Sevgili Hocam
1973 Balıkçı Osman
Turist Ömer Uzay Yolu'nda
1974 Atını Seven Kovboy

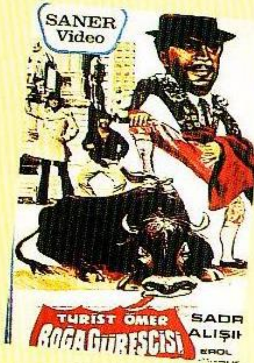
Onu seyreden elindeki bir metni okuduğuna inanmaz. Sanki durmaksızın doğaçlama yapar.

1975 Haşhaş
1976 Ben Sana Mecburum
1986 Şalvar Bank
1994 Yengeç Sepeti

Sinemaya unutulmaz ve hayli hüzünlü bir veda.

nın üzerindeki o incecik bıyığı, yine tiyatroculuğun verdiği ve onun çok iyi kullanabildiği vücut dili en belirgin özellikleri olmaya başlamıştır artık. Ne var ki, hala komediden uzaktır, 1960'lı yıllara kadar çevirdiği filmlerin daha çok dram ve savaş filmleri olduğunu görüyoruz.

1961, Sadri Alışık için yeni bir dönemin başlangıcıdır. Yönetmen Nejat Saydam, onu Ayhan Işık - Belgin Doruk çiftiyle biraraya getirir ve "Küçük Hanımefendi" filmini çeker. Film o kadar tutmuştur ki, ertesi yıl aynı kadro üç Küçük Hanımefendi filmi daha çeker. Üçlü, 1963'te "İlk Göz Ağrısı" filmi için de biraraya gelecektir. "Küçük Hanımefendi" dizisinden sonra, Sadri Alışık, Yeşilçam'ın en ünlü komedi yıldızlarından biri olarak tescil edilmiştir artık.

Güldürü türü, artık filmografisinde giderek ağırlığını hissettirmeye başlar. (Aman Kimse Duymasın, Bize de mi Numara, Helal Olsun Ali Abi)

Sadri Alışık, 60'lı yılların ilk yarısında sinemaya giren Filiz Akın'la da iyi bir ikili oluşturmaktadır. Yapımcılar onları "Arka Sokaklar", "Uçurumdaki Kadın", "Şakayla Karışık", "Yankesicinin Aşkı", "Efkarlıyım Abiler", "Günahkar Kadın", "Kaderin Cilvesi", "Bekar Odası" gibi filmlerde biraraya getirirler.

FİLM İSİMLERİYLE SADRİ ALIŞIK:

Kendini Arayan Adam (1963)
Utanmaz Adam (1963)
Afilli Delikanlı (1964)
Anadolu Çocuğu (1964)
Serseri Kabadayı (1969)
Serseri Aşık (1965)
Serseriler Kralı (1967)
Maceralar Karlı (1963)
Toto Kralı (1971)
Berduş Milyoner (1965)
Dertli (1973)
Akşamcı (1967)
Hancı (1969)
Gariban (1966)
Talihsiz Baba (1970)
Balıkçı Osman (1973)
Cımbız Ali (1971)
Ringo Kazım (1967)
Marko Paşa (1967)
Turist Ömer (1964)

Bu yıllarda çevirdiği filmlerde mahalle ağzıyla konuşan sevimli, esprili, iyi kalpli ve harbi delikanlı imajındadır. Tam bir Anadolu cocuğudur yani. Serseridir ama kimseye de bir zararı yoktur.

Hulki Saner, bu imajda bazı küçük rötuşlar yapar ve onu İstanbul lehçesiyle konuşan, vurdumduymaz bir berduş haline getirir. Kafasına oturttuğu bir şapkayla onu Turist Ömer diye sunar. Sokaklarda yaşayan, etliye sütlüye karışmamayı kendine ilke edinmiş bu tatlı serseriyi Sadri Alışık ilk kez 1966'da oynar. Seyirci bu sempatik berduş tipini çok tutunca Hulki Saner, Sadri Alışık'la beraber tam 7 Turist Ömer filmi daha çeker. Bu filmlerin tümünde de Turist Ömer, işi olmayan yerlere girer ve başını olmadık dertlere sokar. Hatta uzaya çıkıp Atılgan mürettebatıyla bile uğraşır, sivrikulak Spock'ı deli eder. (Turist Ömer Uzay Yolu'nda)

1977'ye kadar Sadri Alışık'ın film çekme temposu azalarak devam eder. Bu yıllarda yeni çıkan genç oyuncu ve yönetmenlerle pek çalışmaz. Zaten 1977'den sonra sinemayı bırakacak ve televizyondan gelen teklifleri değerlendirmeye başlayacaktır.

Senaryosunu Atilla İlhan'ın yazdığı "Kartallar Yüksek Uçar" adlı televizyon dramasıyla bir kez daha popüler olur. Ardından ülkemizde damdan atlayarak intihar modasını başlatan "Saat Sabahın Dokuzu" adlı dizide oynar.

1986'da yönetmen arkadaşı Hulki Saner'in yönetiminde çevirdiği "Şalvar Bank" ile sinemaya sessiz bir dönüş yapar. Ama hem film çabuk unutulur hem de kimse bunu gerçek bir geri dönüş saymaz. Kaldı ki, Alışık da sağlık nedenleriyle sinemadan iyice uzaklaşmak zorunda kalmıştır.

Özel televizyonların peş peşe talkshow'lar hazırladığı bir dönemde "Sadri Alışık Halk Show" adlı bir programla televizyonu dener. Ama macera kısa sürer.

Herkes onun sinemadan da, televizyondan da tümüyle uzaklaştığını ve bir daha geri dönmeyeceğini düşündüğü bir anda Yavuz Özkan'ın "Yengeç Sepeti"ndeki büyükbaba rolüyle görkemli bir dönüş yapar. Bu dönüş ve bununla birlikte ilk kez gelen Altın Portakal, Sadri Alışık'ın sinemaya hüzünlü vedası olur.

***Kaynak:** Film isimleri ve ödüller için Agah Özgüç'ün Türk Filmleri Sözlüğü ayrıca adı geçen bütün filmlerin kendileri...*

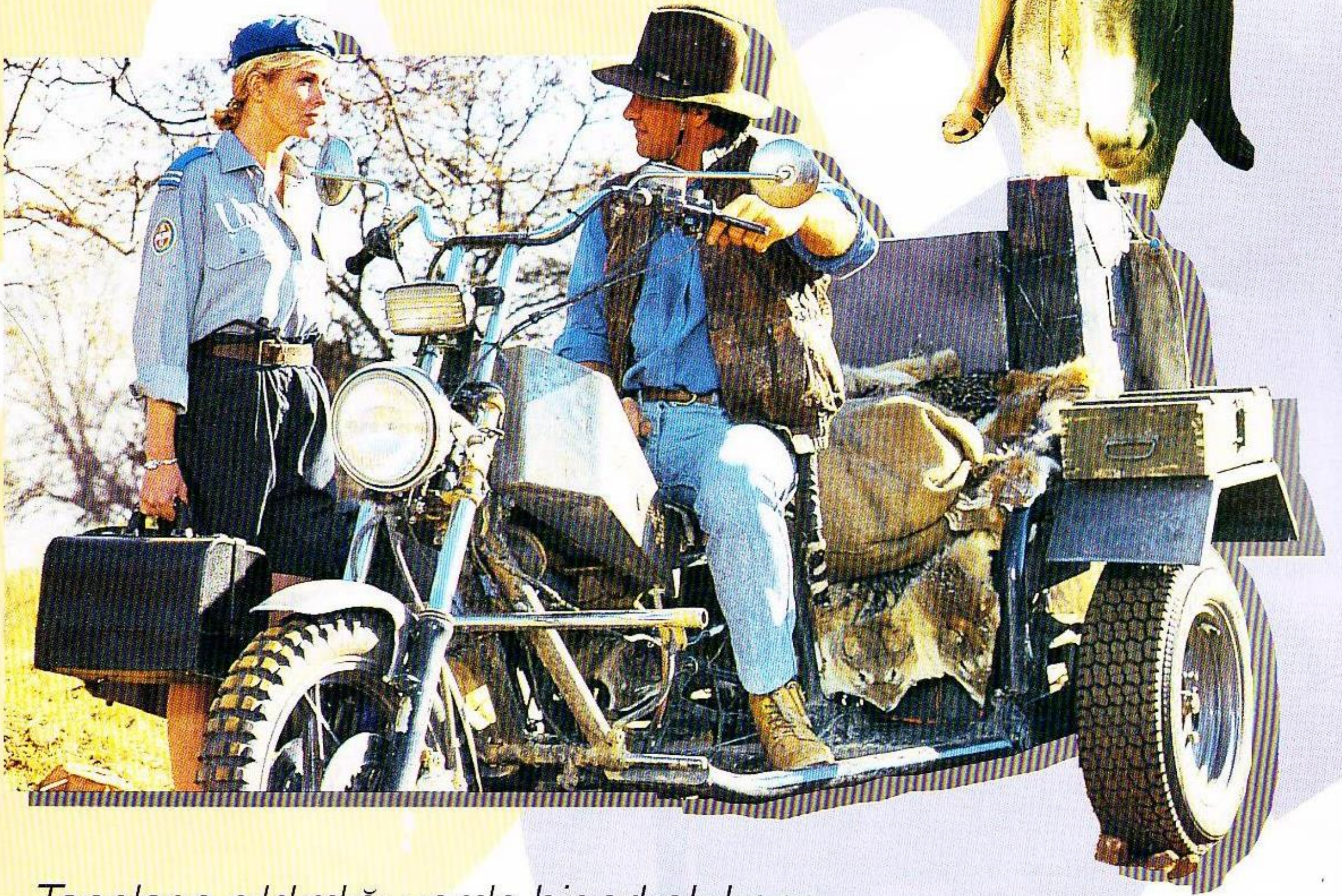
BURAK GÖRAL

Sadri Alışık'ın Turist Ömer filmleri çekildlkleri yılların süper prodüksiyonları olurdu. Bunlardan biri de "Turist Ömer Boğa Güreşçisi"ydi.

Aralık'da ATV'de süper filmler...

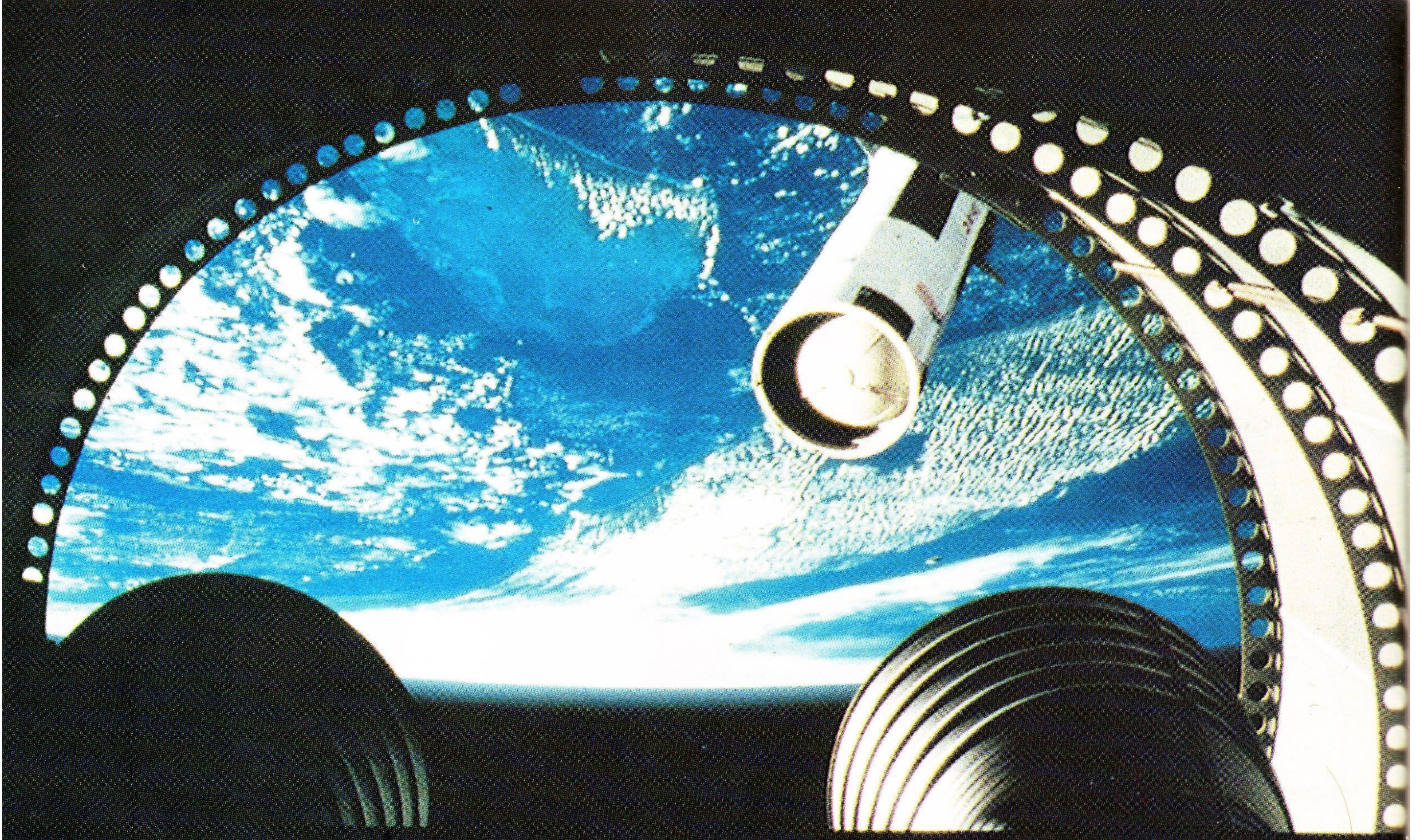
Beceriksiz Tanrılar

Tanrıların çıldırdığı yerde bir erkek koca bir orduya veee... Bir kadına meydan okuyor... Ordu tamam da, ya kadın?

atv

Hepimizin sesi, kulağı, gözü
"Türkiye'nin yeniyüzü"

Kurgudan bilime, bilimden kurguya...

UZAY İMAJLARI

Uzay kostümleri, mekanları, dekorları ve politik simgeleri arasında sinema tarihinde küçük bir gezinti... Sonuç: Dış uzay ve orada bulunan herşey aslında buraya ait. "Uzay Yolu"nun ferah ve geniş mekanlarından "Alien"ın kasvetli ve loş koridorlarına, Melies'in oyuncaklarından "2001"in bilgisayarlarına kadar giden yolda pop-art'dan Ortaçağ'a, İncil'den komünizm paranoyalarına dek uzanan uzay imajları...

Yirmi Temmuz 1995 günü, Apollo 11'in kapsülü Kartal, Ay yüzeyine inmiş ve uzay, üstüne bulaşan tüm delişmen hayallerin ağırlığından sıyrılıp, ilk kez gerçek imajını, tüm hafifliğiyle, Yeryüzü'ne sunmuştu... Artık uzay, sanat nasıl istiyorsa öyle olamayacaktı. Bilim, kurgunun önüne yeni ufuklar açarken, hayallere de artık bir sınır getirmişti. En azından, bundan sonra Ay yaratıklarıyla ilgili bir film çekilmesi mümkün değildi.

Uzay, Apollo 11'den önce, henüz ay yüzeyinden alınan toz ve fotoğraflar ortada yokken, abartılı bir hayal dünyasına aitti. Sözgelimi, yüzyıllar evvel Ariosto, "Orlando Furioso" adlı eserinde at sırtındaki şövalyesini nehirleri, kentleri ve şatolarıyla öyle bir Ay'a göndermişti ki, bu Ay tıpatıp Yeryüzü'ne benziyordu.

Stanley Kubrick'in 1968 tarihli "2001 Uzay Macerası"nda ise Uzay gerçeğe çok daha yakındı. Çünkü uzay çalışmaları başlayalı epey oluyordu ve bilimkurgunun uzay tasarımı artık bilimden daha çok destek almaya başlamıştı.

İlk dönemler

MELIES'İN OYUNCAKÇI DÜKKANI ESTETİĞİNDEN "YASAK GEZEGEN"DEKİ CENNET BAHÇESİ'NE..

"Orlando Furioso" ile "2001" gibi iki uç nokta arasında, sanat tarihi sayısız uzay tasarımıyla kaynaşır. Sinemada ise uzay diyince akla gelen ilk şeyler sinemanın öncülerinden George Melies ve onun bir oyuncakçı dükkanının estetiğiyle tiyatro sahnesinin mekanik efektlerini birleştirdiği ilk uzay filmleridir... Fakat sinema tarihindeki en ciddi ve kapsamlı uzay imajlarından biri, hiç şüphesiz 1956 yapımı "Yasak Gezegen"di (Forbidden Planet). Filmdeki gezegen, insanın ihtiyaç ve arzularına uyan mükemmel bir toprak parçasıydı. "Yasak Gezegen", uzay imajlarında yeni bir dönem de açıyordu...

Yeryüzü'ne ait imajlar birer simge olarak uzaya taşınıyordu. Sözgelimi kostümler, Amerikan ordusunun gri üniformaları, Robin Hood filmlerinden yürütülmüş taytlar ve westernlerden çekip çıkarılan pantalonlardan ilham alınarak tasarlanmıştı. Fred McLeod Wilcox'ın fantastik uzay hikayesi de daha ilk bakışta kendini ele veriyordu. Ortalıkta uysal uysal dolaşan vahşi kaplanları, barışçı robotları ve kızoğlankız tazeleriyle gezegen, Tanrının insanı henüz kovmadığı Cennet Bahçesi imgesinden başka bir şey değildi. Wilcox, filmin ütopizmini de Shakespeare'in ünlü oyunu "Fırtına"sından devşirmişti.

"Yasak Gezegen", uzayın "her numaraya açık" bir yer olduğu fikrini geliştiren ilk önemli filmlerdendi. Çünkü Cennet Bahçesi olabilen bir yer pekala başka bir şey de olabilirdi... Mesela en ürkünç görünümüyle komünist bir toplum da yaratılabilirdi, Hür Dünya'nın vatandaşları hallerinden memnun yataklarında huzur içinde uyuyabilsin diye... Sonra "Biz onları bulmadan önce onlar bizi bulabilir mi?" paranoyası serpilip gelişmeye başladı. Bu noktada, sinemacıların imdadına yine Yeryüzü'ne ait sosyal korkular yetişti. Amerikalı sade vatandaşlar arasında dönemin en büyük paranoyası, olası bir Sovyet istilasıydı... Uzaydan gelen duygusuz, robot benzeri işgalcilerin de bu tür filmlerde komünistlerden pek bir farkları yoktu.

Uzay Çağı Filmleri

POP-ARTIN FERAH, İŞLEVSEL GEOMETRİSİ UZAYA DA HAKİM

1970'li yıllarda Türkiye dahil birçok ülkede milyonlarca insanı ekran başına bağlayan televizyon dizisi "Uzay Yolu", gerek temel fikri gerekse imajlarıyla ilk bakışta pek de orijinal ve yeni bir şey gibi durmuyordu... Kostümler 70'li yılların modasından esinlenmişti; bedene cuk oturan dar sweat-shirtler ve pantalonlar... Daha sonra, 80'li yıllar Türkiye'sinde çizgili erkek ve çiçekli kadın pijamalarının pabucunu dama atacaktı bu Uzay Yolu kostümleri. Telsizci Uhura'nın kabarık saç modeli, apartman topuklu ayakkabıları ve en nihayet mini eteği 70'li yılların moda çizgilerini birebir yansıtıyordu. Mekan ve çevre düzeninde ise pop-artın işlevsel, düz çizgilerden oluşmuş geometrisi, o dönemki bütün Uzay filmlerine olduğu gibi "Uzay Yolu"na da hakimdi...

Dünyanın karmaşası uzayda tümüyle bitiyordu artık. Orada tıpkı "2001: Uzay Macerası" ve "Uzay Yolu"nda olduğu gibi ferahlık veren pastel renkler, dümdüz uzanıp giden çizgiler, modern mimarinin metalik ve betonarme simetrisi hüküm sürüyordu. (Sahi sizin mahallenizde de yekpare camdan vitrini, ince sandalyeleri ve pastel renklere boyanmış dümdüz duvarlarıyla bir Uzay Pastanesi hiç açılmamış mıydı?)

Değişik ırklardan gelen çokuluslu mürettebatıyla uzayın derinliklerinde gezinen ve başka uygarlıklarla ilişkiye giren bir uzay gemisinin serüvenlerini anlatan "Uzay Yolu", ideolojik bir idealizmin de peşindeydi. İnsanı merkeze alan bir yönetimden, yani Amerikan demokrasisinden gelen Atılgan mürettebatının asıl misyonu da zaten Amerikan uygarlığını Evren'de temsil etmekti.

Uzayın hem görsel hem de düşünsel anlamda en iyi tasvirlerinden biri olan ve insanoğlunun Ay'a inişinden bir yıl önce çekilen "2001" ise, daha felsefi ve derin sularda dolaşır. "2001"de uzay, meditasyon için mükemmel bir boşluğa benzer. Hem geminin içinde hem de uzayda son derece ağır hareketler yapılır.

Tarkovski'nin "Solaris"inde ise uzayın karanlık boşluğuna çok az yer verilir. Film, insanların düşüncelerini cisimleştirebilen, "canlı" bir gezegende geçer. Kendisine ayak basan herkesin zihnini kontrol edebilen bu gezegen, adeta çocuksu bir tanrıdır.

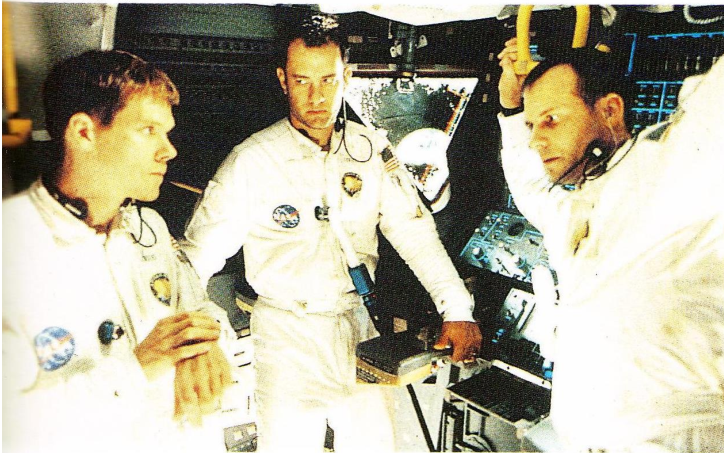
Gezegenin dışı, yeşil ile mavinin karışımından ibaret büyük bir denizden ibarettir. Ama gökyüzünde pırıl pırıl parlayan bir güneş yerine, bütün renkleri solduran gri bulutlar vardır. İç mekanlar ise daha kasvetlidir. Terk edilmiş bir uzay gemisi dekoru içinde Tarkovski, harap olmuş bir pop-art estetiği sunar seyirciye..

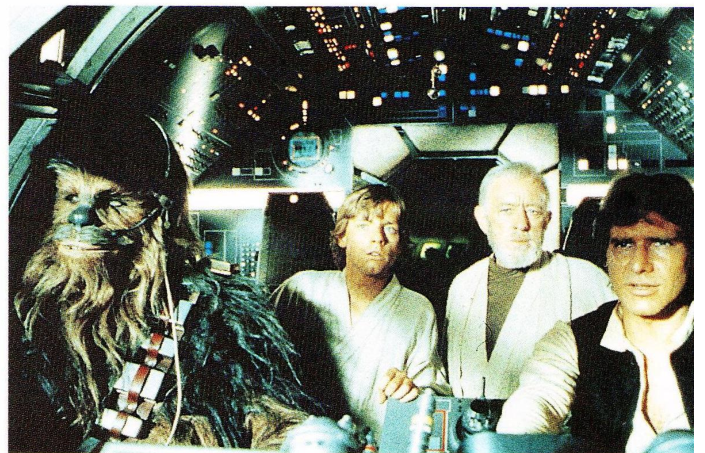
Tarkovski, "Solaris" ile pop-art estetiğinin uzay filmleri üzerindeki hakimiyetine bilinçli bir şekilde son veren ilk yönetmenlerden biridir. (Şüphesiz bazı B filmi yönetmenleri düşük bütçeler nedeniyle Tarkovski'den çok daha depressif uzay dekorları yaratmıştır ama çaresizlik ile yorumu birbirine karıştıramayacağımıza göre bunları istisna olarak kabul etmek gerekiyor)

Post-Modern Uzay Filmleri

GEÇMİŞ GELECEĞE KARIŞINCA: "YILDIZ SAVAŞLARI" VE "ALIEN"

"Yıldız Savaşları" (Star Wars), eski robot ve alet satışı yapılan bir sahne ile açılır. Sadece bu açılış bile uzay filmleri tarihinde bir dönüm noktası sayılabilir. Pop-art parlak renkler dışında tümüyle terk edilmiştir. Lucas ve

UZAY İMAJLARI

ekibi uzay filmlerinin sanat yönetiminde ciddi bir devrim yapmışlardır. Robotlar, insanlaşmıştır artık. "Yıldız Savaşları"nın simgesi olan şu meşhur robot ikilisinden biri elektrik süpürgesine diğeri ise 60'ların oyuncak robotlarına benzer... Yabancı gezegenlerdeki barlar tüm karmaşasıyla western filmlerinden araklanmıştır. Giysiler inanılmaz bir çeşitlilikte hazırlanmış, geleceğin çizgileri geçmişle karışmıştır artık. Kötü güçlerin ordusu feodalizm ve komünizmi hatırlatan giysiler giyer. Film insanlık tarihinin her dönemini hatırlatan muhtelif silahlarla doludur. Bunlardan en unutulmayanı, ışın kılıcıdır.

"Yıldız Savaşları"nda "Uzay Yolu"ndaki gibi berrak bir Amerikan idealizmi bulmak, şüphesiz mümkün değil. Ama daha örtük bir şekilde, kötü güçler komünizm ve faşizmle özdeşleştirilmiştir.

Her biri üç ayrı yönetmen tarafından hazırlanan üç "Alien" filmi, 80'lerin uzay filmlerinin sanat yönetimi için önemli bir ipucu teşkil eder. Kasvet duygusu artık herşeye hakimdir. Parlak ışıklar terk edilmiş, yerine 80'lerin Avrupa resim sanatından esinlenen ışık anlayışı gelmiştir: Buğulu çerçeveler, kaynağı belirsiz sıcak ışıklar, birbiri içinde eriyen renklerle 70'lerin berrak resimleri, sert kontrastları tümüyle geride bırakılmıştır.

"Alien", korku ve gerilim öğelerini bilim-kurgu türüne bir sos olarak değil bir bütün

LAIKA ADINDA BİR KÖPEK

3 Kasım 1957 tarihinde, Sputnik II kapsülüyle uzaya fırlatılan Laika, Dünya'nın atmosferi dışına çıkan ilk canlıydı. Uzay çağının mucizesi sayılırdı ama aynı zamanda Amerikalıların soğuk savaş yarışında 1-0 yenik düştüğünün de göstergesiydi. ABD'nin bir dizi başarısız fırlatışının ardından Laika'nın on gün süren yolculuğunun başarısı, Kasım 1958 tarihinde Eisenhower'ı NASA'yı kurmaya itti. Sputnik içinde uzaya gönderilen köpek, tıpkı uzaya gönderilen ilk insan, ilk kadın ve ilk uzay yürüyüşü gibi Ruslara ait ilklerden sadece bir tanesiydi. Uçuş sırasında ölen Laika'nın acı kaderini unutmayanlar da olur. Çünkü Ruslar onu sağsalim geri getirmek için hiçbir önlem almamışlardır. Ne var ki, Laika'nin stratejik önemi bundan çok daha büyüktür.

YURI GAGARIN

12 Nisan 1961 günü Yuri Gagarin, Alan Shepard'a bir aydan daha az bir fark atarak dünyanın ilk uzay yolcusu oldu. Havalanmadan hemen önce söylediği gibi, "Doğayla yaptığı eşi görülmemiş düello"dan galip çıkan Gagarin, artık kahramandı. 1968 yılındaki bir eğitim uçuşu sırasında genç yaşta hayatını kaybedince insanların kafalarındaki mitik konumu daha da güçlendi. İlkel ve kullanışsız görünüşlü o çelik başlığa

kapatılmış görüntüsü, popüler astronot imajına pek uymaz. Hem belgesel hem de kurgusal uzay ikonografisinde başlığın giyilmesi kahramanlık ifade eden bir şey değildir ve Mercury ile Apollo astronotlarının resmi fotoğraflarında bu başlıklar ya görünmez ya da elde tutulur. Filmlerdeki başlıkların hantallığı gülünçtür: 1967 tarihli "The Reluctant Astronaut" filminde bu isteyerek yapılmış. 1950 tarihli "The Destination Moon" filminde ise istemeyerek...

THE RIGHT STUFF

(Philip Kaufman, 1983)

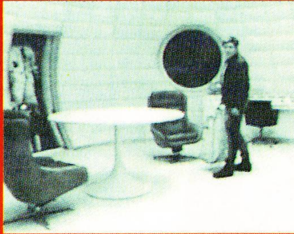
Test pilotu ve meslektaşı Chuck Yeager tarafından küçük düşürücü bir biçimde "spam in a can" diye nitelendirilen Mercury programının birbirine benzeyen muhteşem yedilisi filmde abartılı erkeksi karakterler olarak sunuluyordu. Uzay pilotları, en fazla riski göze alan, en

uzağa ve genellikle de yalnız gidenler olarak kendilerini uç noktada bir erkeksilik ile tanımladılar ve öyle tanımlandılar. Yaratılan bu erkeksi miti destekleyen "The Right Stuff" ve "Top Gun" (1986) filmleri ise tam da "American Gigolo" (1980) ve "Raging Bull" (1980) gibi filmlerle bu erkeksiliğin sorgulanmaya başladığı bir dönemde çekildi. Zorlu ve uzun bir test sonrası Mercury programı için seçilenler, Amerikan kahramanları olarak törenle dünyaya tanıtılmıştı. Sadece en uygun ekip olmakla kalmayan bu pilotlar kolej eğitimi almış, evli ve ordu üyesiydiler. Üniformalar hem işlevsel hem de sembolikti. İşlevseldi çünkü ortak hedefi olan bir grup aşkına bastırılan bireyselliği temsil ediyordu. Filmdeki uzay giysileri, gerçek Mercury Seven ekibinin giydiklerinin idealize edilmiş haliydi: Daha ince, daha şık ve kemerler daha gevşekti. Botlar ise elbiseye uygun renkteydi.

SOLARIS (Andrei Tarkovsky, 1972)

"Solaris", uzay yapımı bir dünyaydı. Tarkovski, uzaydan havalanan bir uzay

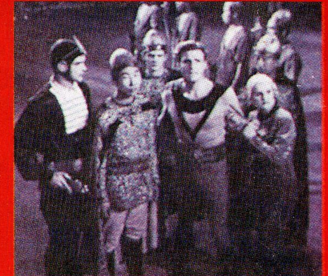

aracını filme almak istediğini söylemişti. Bu, "Aelita"dan (1924) tutun da "Metropolis" (1926) ve sık sık "Solaris" ile karşılaştırılan "2001"e kadar birçok filmle oluşmuş uzay ve bilim-kurgu geleneğine tersti. 1960'lı yıllar, Godard'ın "Alphaville"i (1965) gibi filmler ile Avrupa sanat sinemasında bilim-kurgu türüne ilginin yeniden canlanmasına tanık olmuştu ama Tarkovski'nin uzay yolculuğu mitine depresif ve kasvetli yaklaşımı belki de daha çok yeni gerçekçilik ve yeni dalga filmlerin etkisi altındaydı. "Solaris"te merkez, kaotik, köhne ve sessizdir; filmin kahramanı Kris Kelvin, uzay yolculuğunun sıradanlığını vurgularcasına 70'li yılları çağrıştıran eski püskü bir giysi ile girer merkeze.

BUCK ROGERS

(Ford Beebe ve Saul Goodkind, 1939)

Mizah kitaplarında ve macera sinemasında erkeksilik, erkek vücuduna giydirilen giysilerle temsil edilir. Yarı-çıplak Tarzan'ın tersine, Buck Rogers, Flash Gordon, Süpermen ve Batman gibi komedi-aksiyon kahramanları özel bir tarzda giydirilmiştir. Genellikle, bilim-kurgusal fantazilere uygun düşen sentetik kumaşlar ve kasları görünür kılan vücuda oturan giysiler tercih edilir. Bu filmlerdeki kostümlerin kaynakları çeşitlidir: Romalı şövalyelerin giydiği zırhlar, Robin Hood'a benzeyen, taytlı kılıç dövüşçüleri. Bu etki, "Uzay Yolu" ve "Yıldız Savaşları" gibi uzay dizilerinde de görülür. Bu giysiler, kahramanları sadece birer arzu nesnesi

olarak yerleştiren ilk önemli filmlerden biridir. Bir başka kayda değer özelliği de, Amerikan uzay filmlerinin çoğunda gözlemlenen anti-komünist, anti-faşist politik çağrışımları bir yana bırakması ve hatta tam tersi bir istikamette gidip anti-kapitalist bir eleştiriye varmasıdır.

Özel bir vaka: Apollo 13

BİLİMKURGU OLMAYAN UZAY FİLMLERİ

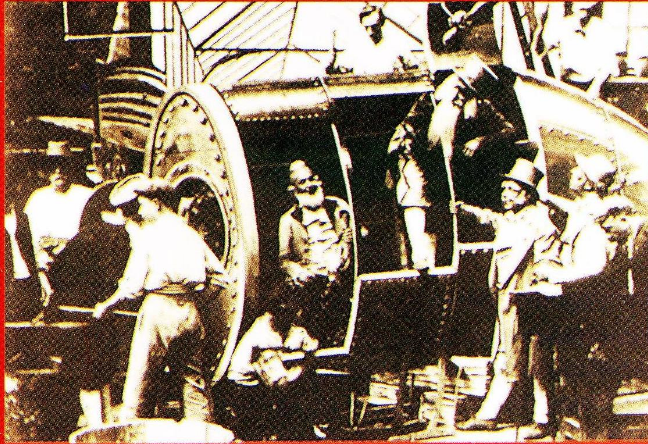
Gerçek bir olaya dayanılarak çekilen "Apollo 13" diğer uzay filmlerinin aksine dış uzay üzerine değil, mekiğin içindeki klostrofobik ortam üzerine kurulu. Kaldı ki, tehlike uzaydan değil kapsülün içinden geliyor. Diğer uzay filmlerinden onu ayıran en önemli özelliği ise, tıpkı 1983 yapımı "The Right Stuff" gibi bilim-kurgu olmaması.

Bu iki film, çevre tasarımı ve giysiler açısından bir uzay filminde ilk kez rastlanan bir sorunla karşı karşıyaydılar: Gerçeğe uygunluk... Çünkü yaşanmış olaylar üzerine kuruluydular.

Bu iki filmin bir başka ortak özelliği, her ikisinde de Ed Harris'in oynaması. Harris, "The Right Stuff"ta dünyanın yörüngesinden çıkan ve penceresinden gördüğü manzara karşısında çok etkilenen John Glenn'i canlandırır. "Apollo 13"te ise Yer Kontrol Amiri Gene Krantz'ı oynuyordu.... "The Right Stuff"a alaycı görkemini veren, o dönemin kahramanlık mitleriyle uzay yolcusunun gizemini ve 60'ların Uzay Programı'nın önemini vurgularken, ironik olabilmeyi becermesidir. Şüphesiz her iki filmde, görev duygusu birinci plandadır. Gerek uzaydakiler gerekse yerdekiler NASA'yı ve dolayısıyla uzay yarışında öne geçmeye çalışan Amerikan idaalizminin birer canlı örneğidirler. ■

olmaktan çıkarır, aksiyon adamı yapar.

AY'A YOLCULUK (Voyage dans la lune, Georges Melies, 1902)
Diğer sanatlar gibi sinema da gerçekler devreye girmeden önce Ay'ı hayal etme potansiyeline sahipti, yani hayal gücü gerçeğin önüne geçti. Fritz Lang, 1929 tarihli "The Girl in the Moon" filminde kullandığı 10'dan geriye sayma işleminin

daha sonra NASA tarafından kulanıldığını iddia etmişti. "Voyage to the Moon" filmiyle gerçek arasında da benzerlikler bulmak mümkün. Örneğin, yolcuları uzaya göndermek için roket kullanmak gibi...

FORBIDDEN PLANET (Fred McLeod Wilcox, 1956)
1950'li, soğuk savaş yıllarında Amerika, istila etmek ya da istila edilmek ile ilgili paranoya ve fantazilerin bol olduğu bir yerdi. Uzay yolculuğu rüyasının tam karşısında uzaylılar tarafından istila edilme kabusu duruyordu. "Invasion of the Body Snatchers" (1956) ve "It Came From Outer Space" gibi filmlerde, terör, uzaylı güçlerce kullanılıyordu. 50'li yılların zararsız, pasifist, idealize edilmiş Robby the Robot'u, uzaylıdan çok astronota benziyordu. Garip, eski moda, 1930'lu yılların gece elbiselerine bürünmüş Altaira'nın ise görüntüsü ürkütücülükten çok uzaktı. Robby ve Altaira ile Frankenstein ya da King Kong gibi kadın kaçıran canavarlar arasında dikkat çekici paralelikler kurulabilir ama bu filmdeki karakterler tehditkarlıktan ve cinsellikten arındırılmıştır.

UZAY YOLU (Star Trek, Gene Roddenberry, 1966)
1966 tarihli "Uzay Yolu", Uzay Çağı modasının yaygınlaştığı bir zamanda başladı ve 1970'li yıllarda çocuklar hala Uzay yolu pijamaları almaları için

annelerine yalvarıyorlardı. 1960'ların Trekkie modasında, parlak ve dar pantolonlar vardı.

2001: A SPACE ODYSSEY (Stanley Kubrick, 1968)
İnsanlar o meşhur final sahnesinin anlamı üzerinde kafa yormaktan vazgeçtiğinde, "2001" uzaya ayrıntıyı getiren ve geleceğe yolculuğu şimdiki zamanın genişletilmesi olarak ifade eden bir film olarak hatırlanacak. Bayan kamarotun resimde de görülen ayağı saran ayakkabıları fantastik olmaktan çok kullanışlı. "2001" geleceğe yolculuğu

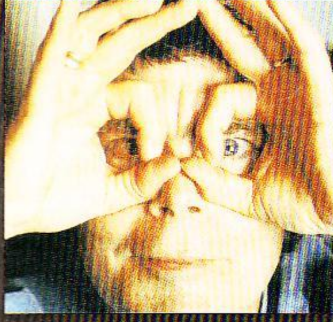

hayal edip kurgularken bir yandan da, görüntülü telefonlar ve koruyucu yastıklı kamarot başlıklarıyla hatırı sayılır bir uzay aksesuarları ve aletleri kolleksiyonu oluşturuyor. Öyleyse gelecek, olağanüstü olanın normal görüneceği bir zaman.

APOLLO 13 (Ron Howard, 1995)
Kapsüllerine giden koridorda yürüyen üç astronot, işlerinin başındaki ciddi adamları temsil eden bir sahne olabilir ama bu filmdeki bir sürü ironi bu imajı

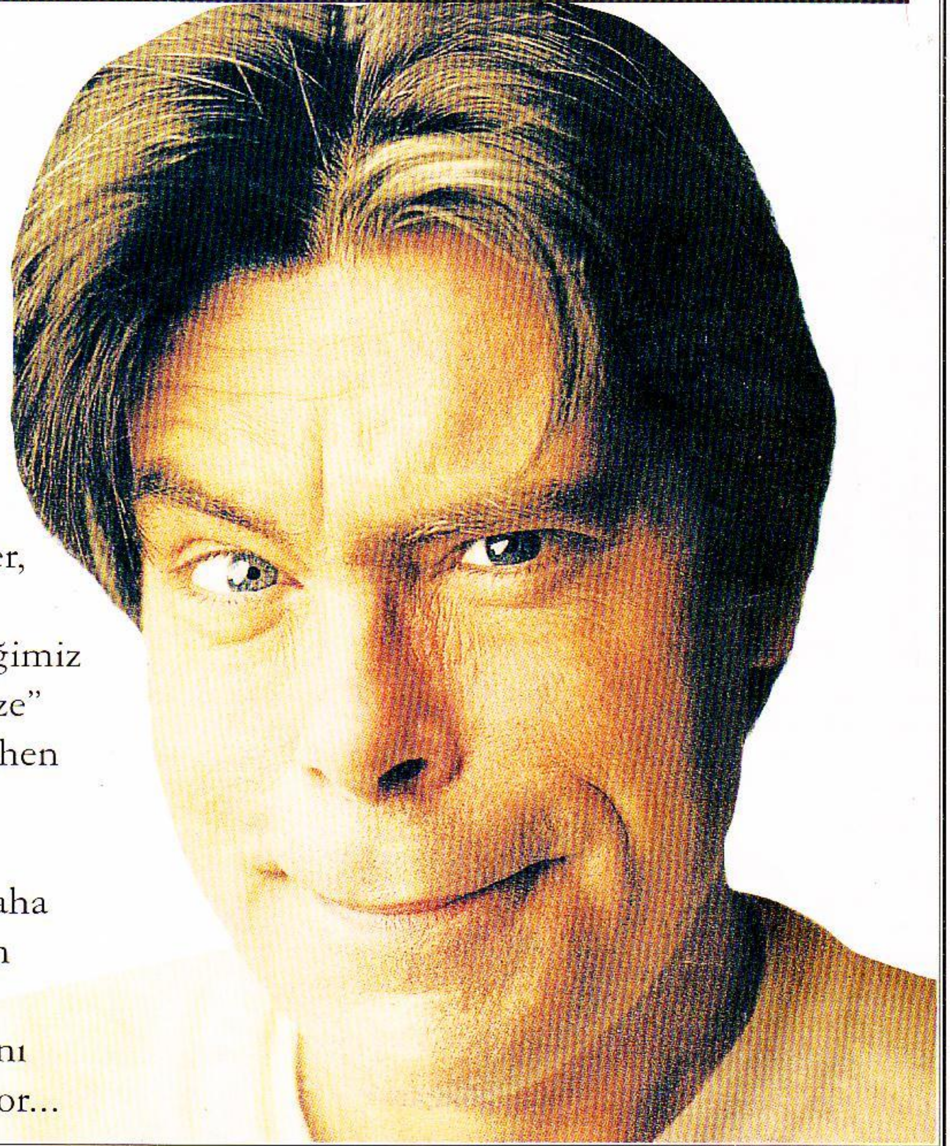

bozar. Bunlardan biri, uzay yolculuğu karmaşıklaştıkça ve astronotlar aya yaklaştıkça görüntüleri çocuksulaşır; giysileri içinde kundaklanmış bebekleri andırırlar ve yanlarında taşımaları gereken gövdelerine ilişik tüp ve alet çantaları ile göbek bağlı plasentalara benzerler. Uzay kapsülü, arızalandıktan sonra astronotlar için bir tuzak haline gelir. Tıpkı, John Sturges'in, arızalanan bir Apollo kapsülü ile ilgili filmi "Marooned"da olduğu gibi, az sonra karşı karşıya kalınacak tehlikeli durumun işaretini vermek için, sık sık uzay aracında yaşanan klostrofobi abartılır.

KING-SIZE SİNEMA

Milyonlarca kitap, milyonlarca okur ve milyonlarca dolarla "Korkunun Kralı" olarak anılan Stephen King, "en çok yapıtı sinemaya uyarlanan yazar" ünvanına da sahip. De Palma, Cronenberg, Carpenter, Romero, Kubrick uyarlamalarıyla izlediğimiz dehşet verici "King-size" filmlerden sonra, Stephen King yavaş yavaş "korkutan adam" kimliğinden sıyrılıp daha geniş kitlelere seslenen Hollywood prodüksiyonlarına adını yazdırmaya hazırlanıyor...

Dört bin sözcüklük yazı karşılığında alınan, çocuklardan birinin iltihaplı kulağına penisilin alacak ya da kiranın bir kısmını karşılayacak çekler çoktan geride kalmıştır. (...) İş sadece para olsaydı yaşamımın sonuna kadar Karayipler'de bir adada güneşin batışını ve tırnaklarımın uzayışını seyrederdim..."

Artık her romanından milyonlarca dolar kazanan Stephen King böyle söylüyor... Kapının arkasına saklanıp karanlıkta çıkan ve ödünüzü koparan, karşılığında da sizden birkaç dolar alan adam. O bunu milyonlarca kişiye yaptı. Daha 1986'da, dünyada 40 milyon basılı kitabı vardı. Demek ki, milyonlarca kapının arkasına saklanıp milyonlarca insanı korkuttu ve milyonlarca dolar kazandı...

Üstelik bu "milyonlar"ın içinde, kitaplarını okumayan insanların sayısı da her yıl artıyor. Çünkü Stephen King'in yazdıkları birer birer sinemaya uyarlanıyor. Bir yanda milyonlarca okur, bir yanda milyonlarca seyirci...

"The Films of Stephen King" kitabının yazarı Ann Lloyd, birçok kişinin söylediği birşeyi söylüyor Stephen King için: "Gelmiş geçmiş en popüler korku yazarı..." Ama sonra söylediği birşey, daha net bir tablo çiziyor gözlerimizin önünde: "Gelmiş geçmiş, sinemaya en çok yapıtı uyarlanan yazar..." İşte bu ilginç. Stephen King'in fabrika gibi yazdığını, peynir ekmek gibi sattığını bilenler, afişinde "Stephen King" yazan bir sürü film görenler için bile ilginç. Düşünün bir kere, kitapları 25 yıldır yayınlanan bir yazar, tüm "klasikleri", Agatha Christie'yi, Simenon'u geçip, "Sinemaya en çok yapıtı uyarlanan yazar" ünvanı kazanıyor...

Stephen King ya da en yaygın ünvanıyla "Korkunun Kralı" ya da fakir bir edebiyat öğretmeninden trilyonerliğe giden yolu düşünürseniz "Abartılı Amerikan Rüyası"... Genellikle, Stephen King'in ilk romanı olarak "Carrie" bilinir. King'in, bu romandan ve Brian De Palma'nın 1976 tarihli sinema uyarlamasından sonra "King" olduğu doğrudur. Ancak, ilk romanı değildir Carrie: "İlk romanım 'Carrie' diye bilinir. Halbuki 'Carrie'den önce yazdığım beş kitap daha var. İlki gerçekten çok kötü, biri anlamsız. Kalan ikisine gelince... 'Rage' (1966) ile 'The Long Walk' (1967), bana göre gerçekten iyi romanlar. Başvurduğum yayınevleri tarafından reddedildiklerinde, altüst olmuş ve sandığım kadar iyi bir yazar olmadığımı düşünmeye başlamıştım. Nihayet bu kitapları gözden uzak bir yerlere tıktım, ama Bob Dylan'ın 'Tangled Up in Blue' şarkısında dediği gibi, 'hiçbir zaman zihnimden kaçmadılar'. Aslında yazdığım hiçbir şey, zihnimdan kaçmadı asla, felâket derecede kötü olanlar bile."

King'i başarıya ulaştıran ustalık ve "ruh", Carrie'de gösterir kendisini. Bir korku romanıdır, doğaötesi güçler vardır; ancak bir yandan da, başka bir biçimde ele alınabilir (film için de geçerli aynı şey): Korku unsurlarını ve meta-fizik unsurları çıkarsanız da, "bedensel olgunlaşma ve günah duygusunun paralelliği", "genç bir kızın trajediye dönüşen ilk adet kanaması travması" gibi temaların işlendiği hikâye gayet başarılı akar. Yazdıklarını okumayan pek çok kişinin yalnızca canavarlar, garip yaratıklar, meta-fizik fantaziler anlattığını sandığı Stephen King, aslında pek çok incelik ve derinlik yakalar yapıtlarında. Ama etiketi sadece "korku yazarı"dır: "Sıklıkla sorulan bir soru, 'korku romanları yazarı' diye nitelenmenin beni rahatsız edip etmediği. Bunun cevabı 'Hayır'. Geceleri uyuyabildiğim sürece, insanların beni nasıl nitelediklerine metelik vermem."

Hikâyeye ağırlık vermesi ve ele aldığı olaylar bir yüzeysellik esintisi verir genellikle. Ancak King, insanları (özellikle de ele aldığı Amerikan ortasınıfını) çok iyi tanır ve malzemesini gayet keskin kullanır. Sözgelişi "Needful Things"i satıcı tarafından kolayca zaaflarından vurulabilen, ardından da arzuladıkları nesneye sahip olmak için en ahlâk dışı bedelleri ödemekten bile çekinmeyen insanların anlatıldığı bir "tüketim toplumu anti-ütopyası" olarak görebiliriz. Ya da "Pet Sematary"deki, ölen çocuğunu kutsal kızılderili mezarlığına gömerek canlandıran genç adam, "hiçbir değere saygısı olmayan ve istediğini elde etmek için her çeşit cüreti gösterebilecek" çağdaş kalabalıkların iyi çizilmiş bir üyesidir: Ne o mezarlığın kutsal yanıyla bir bağı, ne de çocuğu için gerçek bir üzüntüsü vardır bunu yaparken. Mezarlık çocuğu canlandıracaksa, kullanmak gerekiyordur. Aynı adamı iki gün sonra mezarlık arazisine yapılacak bir sitenin katılımcıları arasında da görebilirsiniz... Yine başka bir örnek "Langoliers": Hikâyenin kahramanları, bulundukları uçakla bir zaman yarığından geçip başka bir zamana düşerler. Ama alışıldığı üzere yıllar öncesine ya da sonrasına değil; yalnızca 15 dakika öncesine. Burada, kullanılıp tükenmiş zamanlara ait mekânlar ve nesneler vardır ve herşey ölmeye yüz tutmuştur. Derken, ufukta korkunç zaman yiyicileri görürler; işi bitmiş zamanları yiyip yok eden, tanrısal canavarlar... King'in bu hikâyesi, "çağdaş, kararlı, dinamik" reklam insanlarının zaman konusundaki zaaflarını tüyler ürpertici bir keskinlikle işler...

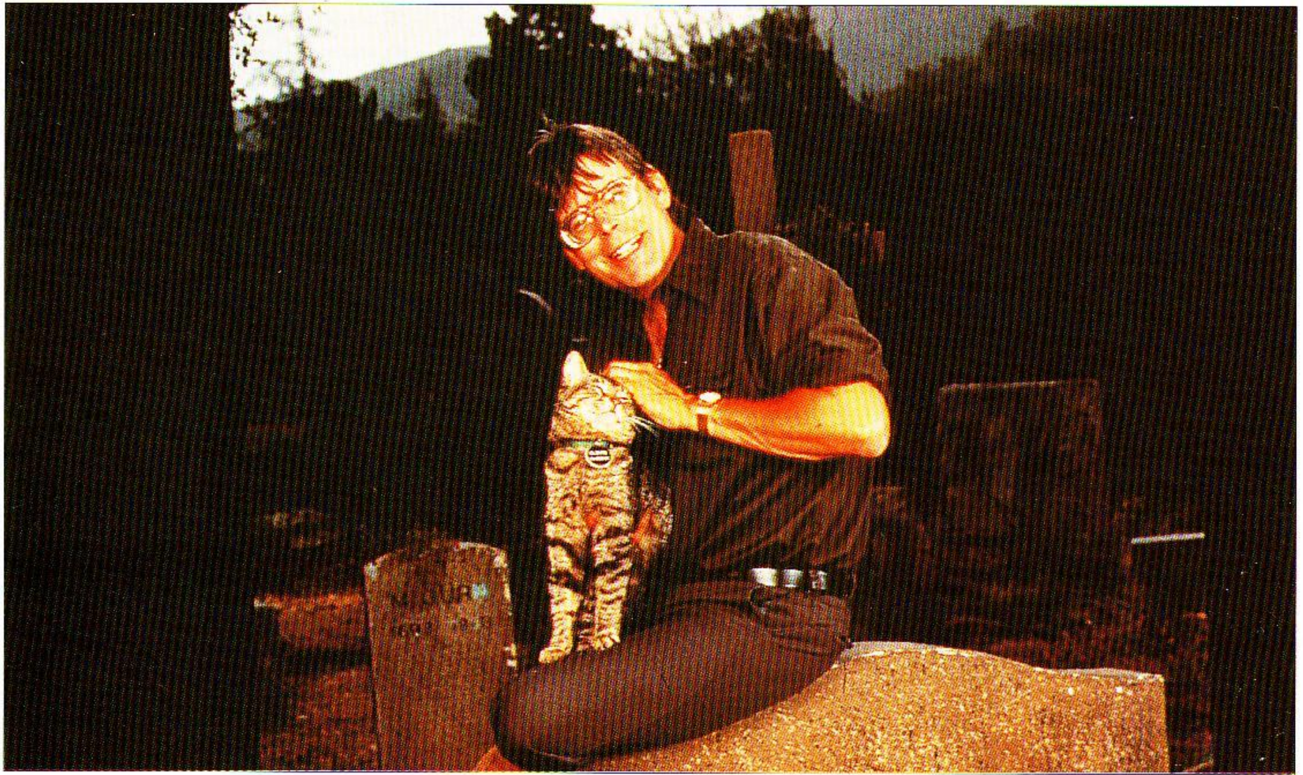
KING-SIZE SİNEMA

Hayatta bilinçli olarak yaptığım tek önemli şey, kolejde çıktığım Tabitha Spruce'a evlenme teklif etmek oldu...

King sık sık da kendi zaaflarından, takıntılarından yola çıkar: "Ben çocukken söylenen her şeye, okuduğum her şeye ve aşırı çalışan hayal gücümün gönderdiği her mesaja inanırdım. Bu nedenle epey gecemi uykusuz geçirirdim ama, yaşadığım dünya huzurlu geçen gecelerle takas edemeyeceğim renkler ve dokularla doluydu..."

"Aşırı çalışan hayal gücü"yle pek çok hikâye ve roman yaratan King, bununla kalmamış, kendisine bir de "ikinci benlik" yaratmıştır. Korku - gerilim romanları yazarı Richard Bachman. King'in 1985'den önceki romanlarından bazıları, Richard Bachman adıyla yayınlanmıştır. Bu kadarla kalmamış, epey ayrıntılı bir yaşamöyküsü de olan Bachman hakkında gazetelerde haberler çıkmış (hatta uydurma bir fotoğraf bile), Bachman'ın hastalığı okurlarını yasa boğmuştur: "Ortalığı biraz ateşlemek için Bachman oldum sanırım. Bana kalırsa bütün romancılar biraz oyuncudur ve bir süreliğine Stephen King'likten çıkıp başka biri olmak gerçekten eğlenceliydi. Bachman'ın bir kişiliği, bir geçmişi, kitabını (Thinner) ithaf ettiği bir karısı (Claudia Inez Bachman), hatta arka kapağa konulmuş bir fotoğrafı vardı. Pek de hoş biri sayılmazdı. New York'ta doğmuştu. On yıl deniz ticareti yaptıktan sonra New Hampshire'a yerleşmişti. Geceleri yazıyordu, gündüzleriyse bir yandan çiftliğin işleriyle uğraşıyor, öte yandan küçük bir deftere notlar alıyordu. Bachman'ların tek çocukları vardı, bir erkek. Bu çocuk altı yaşında talihsiz bir kazaya kurban gitti ve boğularak öldü. Derken, Bachman'ın beyninde bir tümör olduğu saptandı ve zor bir ameliyatla bu tümör alındı; fakat Bachman iyileşemedi ve 1985 Şubat'ında, yerel gazetelerden birinde Bachman'ın gerçekte Stephen King olduğu haberi çıktıktan kısa bir süre sonra, aniden öldü."

"Alçakgönüllü bir kariyer planlamıştım onun için. Hani şu süpermarketlerde satılan türden kitaplar yazacak ve hiçbir zaman best seller listelerine girmeyecekti. Başlangıçta gerçekten de böyle oldu. Ne var ki zaman içinde giderek daha da fazla

satmaya başladı kitapları. Son kitabı 'Thinner' ciltli olarak 28 bin sattı. Bunun üzerine bir kitapçı kuşkulandı, büyük Kütüphane'-ye gidip araştırmalar yaptı ve Bachman'ın kim olduğunu öğrendi. 28 bin satmak o kadar da muhteşem bir başarı değil belki, ama bir düşünün: King imzalı 'Gece Devriyesi 1978'de 4 bin satmıştı sadece. Demek ki Bachman için de başarı yakın olabilirdi. 'Misery' adlı romanı yayınlandığında, Dickie'nin de (Bachman) best-seller listelerine girebileceğinden emindim. Ne yazık ki başarıp başaramayacağını artık hiç öğrenemeyeceğiz. Beyin tümöründen kurtulan Bachman'ın, tedavisi olmayan bir başka hastalıktan 'takma ad kanseri'nden dolayı ölmesi mukkadderdi. Öldüğünde ardında cevabı asla bulunamayacak bir soru bıraktı: Sizi zirveye ulaştıran şey, yaptıklarınız mıdır? Yoksa sadece talihiniz mi yaver gitmiştir."

Talihi Bachman'ınkinden çok daha yaver giden Stephen King'e yönelik en yaygın eleştiri, yıllardır tam bir fabrika gibi çalışıyor olması. Birçok kişi, sırf bu yüzden, iyi bir yazar olamayacağını düşünüyor. Hiç taviz vermediği bir disiplinle, günde 1500 sözcük yazar King. Belirli miktarda vidayı takmak zorunda olan bir bant işçisi gibi: "Gazeteciler bana sıklıkla, Stephen King olarak çok fazla kitabım yayınlandığı için mi Bachman olma gereği duyduğumu sorarlar. Buna cevabım 'Hayır'dır. Bence yayınlanmış kitaplarım çok fazla sayılmaz. Ne yazık ki yayıncılarımın ara sıra böyle düşünmeye başladıkları olur. Bachman, onunla aramda bir tür uzlaşma noktasıydı. Bazı bakımlardan yayıncım aşırı istekli ve güçlü kocasıyla yılda en fazla bir ya da iki kez sevişen ve bu yüzden de adamı fahişelerle yatmaya yüreklendiren frijit bir eş gibiydi. Ben de rahatlamak, içimi dökmek için Bachman'a gidiyordum işte."

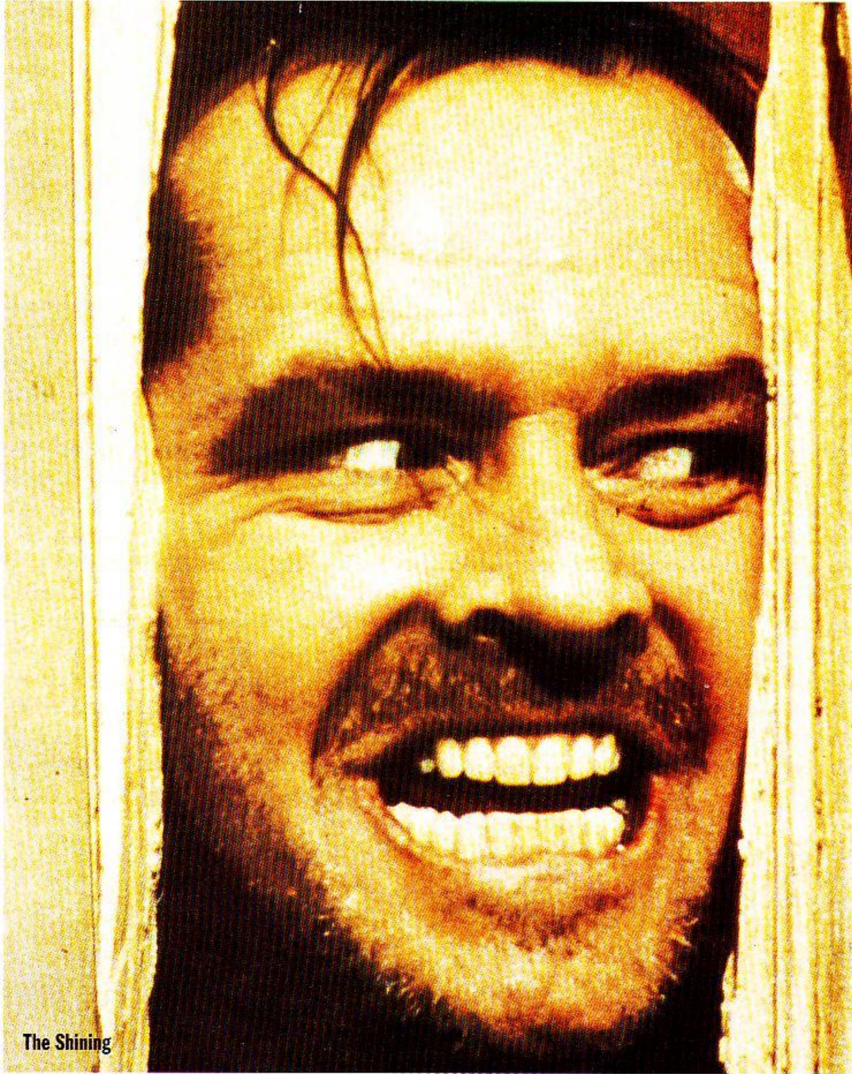
Romanlarını hızlı yazdığı için yeterince özen göstermediği söylenir. Bunu, King'in yazdıklarını sevenler de söylerler ve paraya ihtiyacı olmayan bir adamın daha büyük romanlarla uğraşmamasına bozulurlar bazen: "Hayata karşı hep sakat bir oyuncu tavrıyla yaklaşmışımdır. Karıma göre, Başak burcu insanlarının aşırı titizliği bende fazlasıyla belirgin. Haksız da değil. Diyelim ki, 500 parçalık bir jigsaw puzzle'ı çözmem gerekiyor ve siz bana bunun için birkaç dakika verdiniz. O süre içinde, puzzle'ın ne kadarını çözebileceğimi bir bakışta anlarım ve bu konuda yanılmam. Ancak hepsi bu kadardır. Hayatta hiçbir zaman büyük birşey için aynı titizliği göstermedim, planlar yapmadım. Buna yazdığım kitaplar da dahil. Genellikle yazmaya başladığım zaman aklımda sadece bulanık bazı fikirler olur."

Bugün, Main eyaletinde, koskoca bir malikânede, üç çocuğu ve karısıyla birlikte, sessiz sakin bir yaşam sürüyor Stephen King. Dedikodular, entrikalar, manşetler yok... Uzakdoğulu karısı Tabitha da bir korku yazarı. Çok tanınmıyor ama, iyi satan birkaç tane korku romanı var: "Hayatımda bilinçli olarak yaptığım tek önemli şey, kolejde çıkmaya başladığım Tabitha Spruce'a evlenme teklif etmek oldu. Sebebi, ona duyduğum derin aşktı. İşin komik tarafı bence şu: Aşk, en mantık dışı ve en tanımlanamaz duygudur."

King, röportajlarında sık sık belirttiği gibi, yaşadığı hayattan son derece memnun. Başka birşey istemiyor pek. İstikrar, huzur, sevgi ve bol bol hayal, yazı... Bu biraz garip görünüyor. Çok egzantrik bir hayal dünyası olan, serveti göz kamaştırıcı, milyonlarca hayrana sahip bir adamın böyle "monoton" yaşaması tuhaf geliyor bazı gazetecilere. Oysa o, yaşamının bu yanından hiç yakınmıyor. Daha çok yayınevleri, okurlar, mesajlar, gazeteciler, arada bir isteği dışında ona ulaşan "adanmış hayranlar" rahatsız ediyor onu. Yakındığı ve "monoton" bulduğu bunlar: "Bir keresinde Elvis Presley'le ilgili bir anekdot aktarılmıştı. O kadar muhteşem birşeydi ki, doğru değilse bile olmalıydı. Buna göre Elvis bir röportajında şöyle demiş: 'Bir sürüyle birlikte otlağa kapatılmış bir sığır gibiydim. Bir şekilde çıkmayı başardım. Birileri geldi beni buldu ve başka bir otlağa kapattı. Bu seferki daha büyüktü ve içerde benden başka hayvan yoktu. Çevreme baktım; çitler çok ama çok yüksekti ve kaçmama imkan yoktu. Kendi kendime söyle dedim: 'Tamam, ben de otlarım o halde'..." ■

Yayıncım, aşırı istekli kocasıyla yılda bir kez sevişen ve bu yüzden de adamı fahişelere gitmeye yüreklendiren frijit eş gibiydi. Ben de rahatlamak için Bachman'a gidiyordum...

The Shining

20 yıl, 24 film

1976 Carrie

Yönetmen: Brian De Palma / Oyuncular: Sissy Spacek, Piper Laurie, Amy Irving, William Katt, John Travolta, Nancy Allen / Senaryo: Lawrence D.Cohen

"Kan ustası" Brian De Palma'nın, King'in ilk ünlü romanından yaptığı bu uyarlamayla, Stephen King dünya çapında üne kavuştu.

Had safhada bağnaz annesi yüzünden bedensel olgunlaşma dönemini zaten bir kâbus olarak yaşayan Carrie, bir de, ilk adet kanaması sırasında okul arkadaşlarının zalimce alaylarına maruz kalır. Okulun banyosunda bacaklarının arasından kan sızarken tam bir panik yaşamaktadır ve kız arkadaşlarının alaycı sözler eşliğinde fırlattığı tamponlar, kadın bağları bu paniği iyice büyütür. Okulda bir sahne gösterisi sırasında öğrencilerin korkunç bir "şaka" yaparak başından aşağı bir kova domuz kanını boca etmeleriyse, artık bardağı taşıran son damladır. Ancak, Carrie'nin (belki de sıkışan ruhunun bulduğu bir "kaçış" olarak), nesneleri beyin dalgalarıyla hareket ettirme, yani tele-kinezi gücü vardır. Ve dehşet başlar...

1979 Salem's Lot

Yönetmen: Tobe Hooper / Oyuncular: David Soul, James Mason, Lance Kerwin, Bonnie Bedelia / Senaryo: Tobe Hooper

King'in ünlü romanı (ve sonra da hikâyeleri), New England yakınlarında, kötü ruhların işgal ettiği, halkı vampirleşen bir köyü anlatıyordu."Salem's Lot", hikâyenin genelinin ürkütücülüğü bir yana, epey etkileyici fikirlerle oluşturulmuş garip ayrıntılar içeriyordu. Ürpertici atmosfer seyirciyi öylesine içine çekiyordu ki, günümüzde böyle bir köy olduğuna inanacaklar bulunabilirdi sinemadan çıkanlar arasında...

1980 Shining

Yönetmen: Stanley Kubrick / Oyuncular: Jack Nicholson, Shelley Duvall, Danny Lloyd, Scatman Crothers, Barry Nelson, Anne Jackson / Senaryo: Stanley Kubrick, Diane Johnson

Birçok sinemasevere göre, "Stephen King'den yapılan en iyi uyarlama"... Ancak Stephen King'e sorarsanız, "Tam bir rezalet, kitaba ihanet"... Büyük usta Kubrick'in filminde, Jack Nicholson en başarılı performanslarından birini çıkarıyordu... Herhangi bir aile: Baba (Nicholson) kışın boş olacak bir otelin bekçiliği görevini alıyor, karısı (Duval) ve çocuğu (Lloyd) ile birlikte oraya yerleşiyorlar... Kötü güçler babanın ruhunu kemirip işgal ediyor ve o da karısıyla çocuğu için korkunç bir tehdit haline geliyor. Halüsinasyonlar, illüzyonlar, saplantılar... Küçük çocuk ve anneyi koruyabilecek tek birşey var: Çocuğun "sezgi"leri.

Ve duvarda, yıllar öncesinden bir fotoğraf eşliğinde, ölümcül bir çılgınlığa doğru giden Nicholson'a seslenen mesaj: "Bekçi hep sendin..."

1982 Creep Show

Yönetmen: George A. Romero / Oyuncular: Hal Halbrook, Adrienne Barbeau, Fritz Weaver, Leslie Nielsen, Carrie Nye, E.G. Marshall / Senaryo: Stephen King

Korku düşkünleri için bir klasik artık. Romero, filmde, beş korku öyküsünü, çizgi roman tarzı hareketli köprülerle birbirlerine bağlıyordu... İlk öykü "Father's Day", noel pastasını almak üzere mezarından geri dönen yaşlı bir adamın komik öyküsüydü. İkinci öykü "The Lonesome Death of Jordy Verrill", arazisine göktaşları düşerken dolar işareti gören ve talihi "garip" biçimde değişen bir adamı anlatıyordu ve adamı Stephen King oynuyordu. "Something to Tide You Over"da, "Çıplak Silah" filmlerinin yıldızı Leslie Nielsen, karısı ve karısının aşığı

için yavaş bir ölüm planlıyordu. "The Crate"te kutuplardan gelen bir kutudaki yaratık, son olarak "They're Creeping Up on You"da ise yaşlı bir adamın şiddetli böcek korkusu ve korkunç böcekli ölümü konu ediliyordu...

1983 Christine

Yönetmen: John Carpenter / Oyuncular: Keith Gordon, John Stockwell, Alexandra Paul, Robert Prosky / Senaryo: Bill Phillips

Bir kişiyi öldüren, bir kişiyi yaralayan araba (Christine – 1958 Plymouth), hurdalık bir halde duruyor. 1978 yılındayız. Tüm hurda görüntüsüne rağmen, kırmızı Plymouth, uyumsuz üniversite öğrencisi (Gordon) için ilk bakışta aşık olunacak bir şey. Gordon ailesinden, arkadaşlarından uzaklaşıyor ve saplantılı bir biçimde arabayla uğraşıyor. Sonunda, Plymouth'u onarıp, 1950'lerdeki şaşaalı haline geri döndürüyor. Gordon, aynı zamanda, okulun en güzel kızlarından birinden (Alexandra Paul) hoslanıyor. Gordon ve kız arkadaşı Paul birlikte gezmeye başladıklarında, Christine ilk kıskançlık gösterisini yapıyor...

Carpenter'ın filmdeki asıl başarısıysa, arabayı gerçek bir oyuncu, gerçek bir karakter gibi kullanabilmesi...

1983 Cujo

Yönetmen: Lewis Teague / Oyuncular: Dee Wallace, Danny Pintauro, Daniel Hugh - Kelly / Senaryo: Don Carlos Dunaway, Lauren Currier

Başarısız King uyarlamalarından biri olarak kabul ediliyor. En azından, korku seyircisinin en az ilgi gösterdiklerinden biri... Film, sevimli bir St. Bernard cinsi köpekle açılıyor. Az sonra, St. Bernard'ın bir yarasa tarafından burnundan ısırıldığını görüyoruz. Çok geçmeden, kudurarak ("çıldırarak" demek daha doğru olur!) tam bir dehşet makinesine dönüşüyor köpek. Filmin bundan sonrası, iri köpekle bir ailenin ve etraflarındaki kasaba sakinlerinin, gerilim kalıplarına uygun kaçıp kovalamacası...

1983 The Dead Zone

Yönetmen: David Cronenberg / Oyuncular: Christopher Walken, Brooke Adams, Tom Skerritt, Herbert Lomm / Senaryo: Jeffrey Boam

Cronenberg'in "The Dead Zone"u, etkileyici bir psikolojik gerilim çalışmasıydı... Johnny Smith (Walken), uzun süreli bir komadan çıktıktan sonra medyumluk yetisi kazanan bir öğretmendir. Birinin elini tutup, geçmişini ya da geleceğini görebilir. Daha da garip olan, gördüğü şeylere müdahale edebilmesidir... 102 dakika boyunca, Johnny'nin yeteneği başka başka kişiler ve olaylar üzerinde yoğunlaşır ve Cronenberg bazen merak, bazen dehşet uyandırır...

1984 Children of the Corn

Yönetmen: Fritz Kiersch / Oyuncular: Peter Horton, Linda Hamilton, R.G. Armstrong / Senaryo: George Goldsmith

"Normal" bir Amerikalı çift (Horton ve Hamilton), yolculukları sırasında doğaüstü olaylara saplanırlar... Horton, ilk görevine başlamak üzere Seattle'a gitmekte olan bir doktordur. Çift, Nebraska'da, yetişkinleri öldüren çocuklardan oluşan, mısır tarlalarının gizemli tanrısına tapan bir tarikata rastlar. Yetişkin tavırlarına sahip yeniyetme Isaac (Franklin) tarafından yönetilen tarikat, uğursuz bir görüntü sergilemektedir.

Filmin birkaç iyi dehşet sahnesi vardı ve atmosfer etkileyiciydi ama, özel efektler şaşırtıcı derecede hayal kırıklığına uğratmıştı.

1984 Firestarter

Yönetmen: Mark L.Lester / Oyuncular: David Keith, Drew Barrymore, George C. Scott, Martin Sheen / Senaryo: Stanley Mann

Beyin dalgalarıyla nesneleri ve insanları yakma gücüne sahip olan dokuz yaşında bir kızın (Barrymore) öyküsü. Babası ve annesi, devlete bağlı bilimadamlarının bir deneyinde kobay olarak kullanılmıştır ve küçük kız, bu olağanüstü yetenekle doğmuştur. Kız ve babası (Keith), küçük kızı ele geçirip üzerinde deneyler yapmak ve kirli amaçlarla kullanmak isteyen devlet yetkililerinden kaçmaktadırlar... Filmin yıldızı, uçan ateş toplarını, yanan insanları, yanan binaları yaratan özel efekt ekibiydi...

1985 Cat's Eye

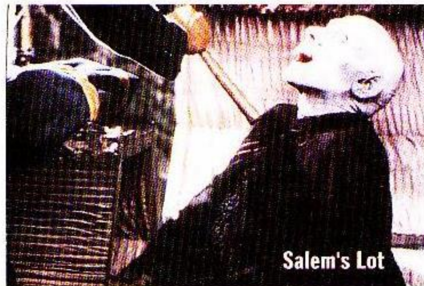
Yönetmen: Lewis Teague / Oyuncular: Drew Barrymore, James Woods, Alan King, Keneth McMillan, Robert Hays, Candy Clark / Senaryo: Stephen King

Bu üç bölümden oluşan filmin temelleri, Dino De Laurentiis yapımı "Firestarter"ı çekerken atıldı. Küçük Drew Barrymore'un rol alacağı bir başka senaryo daha istendi ve King, küçük kızı yatak odasının duvarındaki ürpertici cinden koruyan bir kedinin hikâyesini yazdı. Bu fikir, "Quitters" ve "The Ledge" adlı iki King hikâyesine daha yamandı ve De Laurentiis üç hikâyenin de film haklarını satın aldı... Filmde, üç hikâyeyi birbirlerine bağlama çabaları boşa çıkıyor ve çok yapmacık duruyor. Ne var ki, King'in hikâye anlatma yeteneği muhteşem örneklerinden birini veriyor...

1986 Stand by Me

Yönetmen: Rob Reiner / Oyuncular: Will Wheaton, River Phoenix, Corey Feldman, Jerry O'Connell, Richard Dreyfuss, Kiefer Sutherland / Senaryo: Raynold Gideon, Bruce A. Evans

King'in "The Body" adlı romanından uyarlanan film, küçük bütçeli bir yapımdı ama, pek çok kişinin en sevdiği King uyarlamalarından biri oldu. Hikâye, ormandaki

Salem's Lot

The Dead Zone

Carrie

KING-SIZE SİNEMA

gezileri sırasında günlerdir kayıp olduğu bilinen bir gencin cesedini bulan dört çocuk üzerine kuruluydu... Film, 1959 yazına dönüp üç arkadaşıyla yaşadığı serüveni, hem birbirlerinin hem de kasabanın gözünde kahramana dönüşmelerini hatırlayan yazarın (Dreyfuss) anlatımıyla başlıyordu... Çocukların cesedi bulduktan sonra yaşadıkları sarsıntıları, değişimleri yalın ve duyarlı bir üslupla anlatıyordu "Stand by Me"...

1986 Maximum Overdrive

Yönetmen: Stephen King / Oyuncular: Emilio Estevez, Pat Hingle, Laura Harrington / Senaryo: Stephen King

Eğer bu film biraz daha yüzüne bakılır gibi olsaydı, Stephen King muhtemelen başka filmler de yönetirdi... King'in senaryosunu yazıp yönettiği "Maximum Overdrive" ne eğlenceli, ne korkutucu, ne de inandırıcıydı...

Emilio Estevez rolüne gayet iyi oturuyordu. Pat Hingle ise, çılgın despot tiplemesiyle gerçekten göz alıcı bir performans çıkarıyordu... Ama bunlar yetmedi... Kamyonlarla yaramaz çocuklar arasındaki olaylarla ilgili bir hikâye, "kötü bir yönetmen"in elinde, hiç kimseye cazip gelmedi.

1987 Running Man

Yönetmen: Paul Michael Glasser / Oyuncular: Arnold Schwarzenegger, Maria Conchita Alonso, Richard Dawson, Yaphet Kotto / Senaryo: Stephen E. de Souza

Stephen King'in Richard Bachman adıyla yazdığı romandan uyarlanan film, 2017 yılında başlıyor. Ekonomik krizin ardından, ipleri elinde tutan bir polis devletidir. Televizyon, devletin amaçları doğrultusunda çok sıkı denetlenen bir propaganda aracıdır. Ben Richards (Schwarzenegger), bir yiyecek ayaklanmasında silahsız topluluklara ateş etmeyi reddeden bir helikopter pilotudur. İtaatsizliği yüzünden hapse atılır, ancak 18 ay sonra, başka iki mahkûmla (Kotto ve McIntyre) birlikte kaçar. Popüler TV yarışma programı "The Runningman"in sunucu-yapımcısı Damon Killian (Dawson), kaçan mahkûmları programının yeni yarışmacıları olarak belirler. Ya başarılı bir kaçış ve ödül, ya ölüm. Böylece, fütüristik bir gladyatör serüveni başlar...

1989 Pet Sematary

Yönetmen: Mary Lambert / Oyuncular: Dale Midkiff, Fred Gwynne, Denise Crosby, Brad Greenquist, Michael Lombard / Senaryo: Stephen King

King, ilk kez bu filmle bir kitabını kendisi senaryolaştırmış oldu... Anne, baba ve çocuktan oluşan bir aile, büyük kamyonların geçtiği bir otoyolun kenarında yer alan, villa tarzında bir eve taşınır... Louis Creed (Midkiff) kedilerini ölmüş bulunca, yaşlı komşuları Jud (Gwynne) onu eski bir kızılderili mezarlığına götürür. İnanışa göre, bu mezarlığa gömülen ölüler, canlanıp dönmektedir. Gerçekten de, bir süre sonra dönecektir kedi... Dehşet, Louis bir arabanın çarpıp öldürdüğü oğlu için de aynı şeyi yapınca başlayacaktır... King, rahip rolünde konuk oyuncu olarak görünüyor.

1990 Graveyard Shift

Yönetmen: Ralph S. Singleton / Oyuncular: David Andrews, Kelly Wolf, Stephen Macht / Senaryo: Stephen King

Bir tekstil fabrikasında gece bekçiliği görevi alan adam, kumaş artıklarına benzeyen şeyler bulmaya başlar. Ancak bunlar yakındaki mezarlıkla ilgilidir... İlgi çekici yanları olan bir film, ancak çok küçük bütçeli olduğu için, yer yer yapay duruyor ve etkisini kaybediyor...

1990 Misery

Yönetmen: Rob Reiner / Oyuncular: James Caan, Kathy Bates / Senaryo: William Goldman

"Misery", büyük beğeni kazanan uyarlamalardan biri oldu. Kathy Bates, filmde çizdiği "sapık" kadın portresiyle En İyi Kadın Oyuncu Oscar'ını aldı... Romantik "Misery" serisinin yazarı Paul Sheldon (Caan), dağ evinden ayrılıp şehre dönerken, arabası yoldan çıkar ve yuvarlanır. Civarda yaşayan bir kadın (Bates) onu bulur ve kurtarır. Asıl kâbus bundan sonra başlayacaktır... Muhtemelen, King'in hayranlığı abartan okurlar ve okur beğenilerinin yazar üzerindeki baskısı gibi kâbuslarıyla beslenen kişisel fantazisinden doğdu hikâye...

1992 The Lawnmover Man

Yönetmen: Brett Leonard / Oyuncular: Jeff Fahey, Pierce Brosnan, Jenny Wright / Senaryo: Brett Leonard, Gimel Everett

İşte, "sanal gerçeklik" kavramıyla birlikte anılan film... Zihinsel özürlü bahçıvanın (Fahey), sanal gerçeklik deneyleri yapan bilimadamına (Pierce Brosnan) kobay olması ve ardından yaşadıklarını anlatıyordu. Fikir, bilgisayar simülasyonlarının tüm duyumları gerçeğe yakın bir düzeyde yaşatmasıyla ilgiliydi. Bahçıvan'ın zekâsı geliştikçe, kendisine zarar verenlere, özellikle de bilimadamına başkaldırıyordu.

Langoliers

1994 Needful Things

Yönetmen: Fraser Heston / Oyuncular: Ed Harris, Bonnie Bedelia, Max von Sydow, Amanda Plummer / Senaryo: W.D. Richter

Bir kasabada, yeni bir dükkân açılır. Dükkânın sahibi, karizmatik bir yaşlı adamdır ve herkesi kolayca etkisi altına alır. Görünüşe bakılırsa, dükkânda herkese özel, çok istenecek birşeyler vardır. Bir çocuk için eşi bulunmaz beyzbol kartları ya da bir ayyaşa gençliğini yeniden yaşatan mont... Dükkân sahibi bu tür çok istenen şeyler karşılığında para istemez, tek şartı vardır: "Bir gün sizden birşey isteyeceğim, yapacaksınız..." Herkes şartı kabul eder. Şeytanla anlaşma yaptıklarını bilmemektedirler...

Zaaflar, sahip olma arzuları, ödemekten kimsenin çekinmediği büyük bedeller... Stephen King'den "meta-fizik" bir tüketim toplumu eleştirisi...

1994 Shawshank Redemption

Yönetmen: Frank Darabont / Oyuncular: Tim Robbins, Morgan Freeman / Senaryo: Frank Darabont

İşte King filmlerinde bir dönüm noktası... King'in bildik korku hikâyeleriyle, doğaötesi fantazileriyle hiçbir ilgisi olmayan "Shawsank Redemption" yedi dalda Oscar'a aday oldu, ancak bunların hiçbirini kazanamadı. Gişe başarısı da, her ne kadar yeterli olsa bile, beklenenin altında kaldı. King'e göre, bunun sebebi, kendisine yönelik önyargılardı; herkes King'den korku bekliyordu, bu yüzden film gerçek izleyici kitlesine ulaşamamıştı. King bir karar verdi: "Bundan sonra romanlarımdan uyarlanan filmlerin tanıtımında, adım kullanılmayacak. Yalnızca, küçük olarak, afişe yazılabilir..."

Karısı ve karısının aşığını öldürmek suçundan hapse düşen bir adamın (Tim Robbins) dramatik hikâyesi. Direnç, kararlılık, dostluk, umut... Bir yandan karabasan gibi, öte yandan "Tom Sawyer" tarzı çocuksu umutlarla dolu bir hikâye... Tim Robbins ve Morgan Freeman, nefis bir ikili oluşturmuşlardı "Shawshank Redemption"da...

1994 The Mangler

Yönetmen: Tobe Hooper / Oyuncular: Robert Englund, Ted Levine, Daniel Matmor / Senaryo: Tobe Hooper, Stephen Brooks, Peter Welbeck

Daha önce bir arabanın ruhuna şeytan sokan Stephen King, bu kez aynı şeyi dev bir çamaşır mengenesiyle yapıyor... Kasabanın lanetli çamaşır hanesini işleten yaşlı adamı canlandıran Robert Englund, çok etkileyici bir portre çiziyor ve ne kadar korkutucu olabileceğini gösteriyor. Hikâye biraz zayıf, özellikle mıymıntı parapsikolog tiplemesi işin suyunu çıkarıyor... Filmin yıldızı, Englund ile birlikte, insanı gerçekten ürküten tonlarca ağırlığındaki çelik yığını, çamaşır mengenesi. Mengenenin kurbanlarını kapıp ezdiği sahneler, gerçekten dehşet verici...

1995 Dolores Claiborne

Yönetmen: Taylor Hackford / Oyuncular: Kathy Bates, Jennifer Jason Leigh, Judy Parfitt, Christopher Plummer / Senaryo: Tony Gilroy

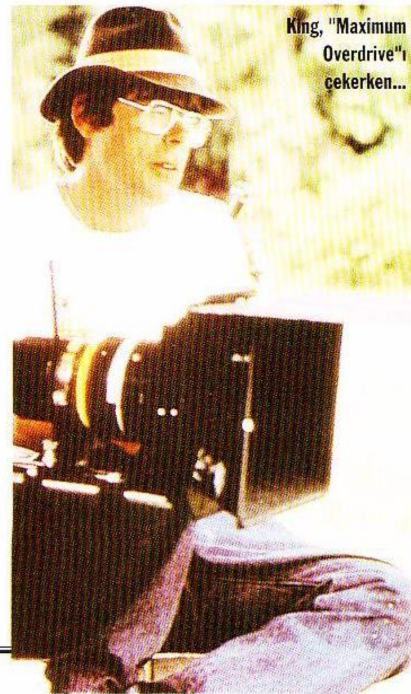
Yine, King'in yıllar yılı alıştığımız tarzının dışında bir film. Geçen ay izlediğimiz "Dolores Claiborne", daha önce "Misery"de çok başarılı olan Kathy Bates ile Jennifer Jason Leigh'in sürüklediği, dramatik dozu yüksek bir "kadın filmi" olarak da tartışıldı... Aile içi şiddet, ensest, kadın dayanışması, bizzat kadın kadına anlayışsızlık, baskı ve patlama gibi unsurlar biraraya gelerek, "korku"yu King filmlerinde alıştığımızdan farklı bir boyutta işledi. "Shawshank Redemption"ın ardından "Dolores Claiborne" ile birlikte, King, Hollywood'da korku tutkunlarından çok daha geniş bir kesime seslenen büyük prodüksiyonlara adını yazdırmaya kararlı olduğunu belli etti...

Ve diğerleri...

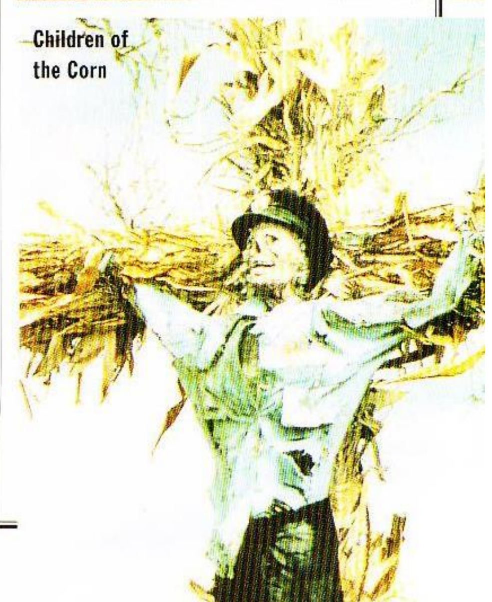
King'den yapılan sinema uyarlamaları dışında, "It" adlı romanı, üç buçuk saatlik bir dizi olarak televizyona uyarlandı. Kaliteli bir uyarlamaydı. Yıllar sonra birer yetişkin olarak buluşup kendilerine bir palyaço kılığında görünen çocukluk kâbuslarıyla savaşan arkadaşların kâbus dolu serüveniydi filmin hikâyesi.

Bir başka televizyon - video filmiyse, King'in "Four Past Midnight" adlı dört hikâyelik kitabının ilk hikâyesi olan "The Langoliers"dan uyarlandı. Bir zaman yarığını geçip 15 dakika öncesine atlayan uçaktakilerin yaşadığı kâbus, son derece gerilimli bir biçimde akıyor. King'in en sürükleyici, en zekice öykülerinden biri... Tom Holland'ın yönettiği "The Langoliers", bir televizyon - video filmi için gayet başarılı olan özel efektleriyle de dikkat çekiyor.

Bir de, Tom Holland, yapımcı Richard Rubinstein ve King'in daha önce birlikte üzerinde çalıştıkları "Thinner" var. King'in önce Richard Bachman adıyla, sonra da kendi adıyla yayınladığı bu romanın uyarlaması daha önce yapılmış, ancak bir türlü tamamlanamamış. Bugünlerde King, Holland ve Rubinstein; Warner Bros için "Thinner"a yeniden hayat vermeye hazırlanıyorlar... ■

King, "Maximum Overdrive"ı çekerken...

Firestarter

Children of the Corn

Sefaletin dayanı

ÇOK ucuz, uçuk, acaip

Canavarlar, mitolojik simalar, seks, şiddet pervasızca harmanlandı ucuz "trash" (çöp) filmlerde... Egzantrik oyuncular, kartondan canavarlar, ambalaj malzemesinden kostümlerle, garabetin son perdesiydi "trash"; ama arada gerçek başyapıtlar da çıktı... Sinemanın bu akıllara zarar dünyasında renkli bir gezintiye ne dersiniz?

Dekorlar sallanıyor, oyuncular kekeliyor ve yönetmen ne yaptığının farkında bile değil. Korkunç! İnsan böyle bir şeyi niye seyretsin ki? Çok basit. Çünkü çok eğlenceli. Trash ("Çöp"ün İngilizcesi), seyirciye "düzgün" filmlerde asla göremeyeceği şeyleri sunuyor. Büyük film stüdyolarının dışında bir yerlerde çekilen bu ucuz prodüksiyonlarda tabular arsızca kırılıyor. Seks, ölüm ya da şiddetle yakından uzaktan ilgisi olan herşeyi Trash filmlerde bulabilirsiniz. Gladyatörler, demir parmaklıklar arkasındaki kadınlar, garip canavarlar, bikinili kızlar... Hepsi biraradaysa daha da iyi ("Vampirler Herakles'e Karşı" gibi). Film pisliklerine, Trash ile Underground arasındaki sınırın eridiği soft seks ve korku gibi türlerde daha sık rastlanıyor (John Waters'ın filmlerinde olduğu gibi). Ancak Trash, sadece sapıkça içgüdüleri tatmin etmekle kalmıyor, aynı zamanda (hedef bu olmasa da) komik de oluyor. Oyuncular kendilerini rezil ediyor. Sözgelimi Hilde Knef, "Yaratıklar Caracas Önünde Pusuda" adlı filmde, dev bir karidesle boğuşuyor. Birbirinden "ilginç" senaryolar yazılıyor. "Frankenstein'ın Canavarları Godzilla'nın Oğlunun Peşinde", "Ölmek İstemeyen Beyin" gibi. Düşük bütçeler yüzünden, UFO niyetine boyanmış bisiklet kasketlerinin kullanıldığı "Plan 9 From Outer Space" gibi filmler yapılıyor. Bu filmlerde eğlenmeyenlere diyecek sözümüz yok doğrusu.

Peki böylesine kötü filmler neden bu kadar komik oluyor? Trash'in eşi benzerinin bulunmamasının sebebi, hedef ile sonuç arasındaki farklar. Yapımcıların bilerek çöp çekmeleri, çok ender rastlanan bir durumdur. "Trash hayranlarına hitap edecek" şeklinde reklamı yapılan ve bilerek kötü yapılan filmlerse (bunların en ünlülerinden biri "Katil Domateslerin Saldırısı") etiket sahtekârlığından başka bir şey değil. Gerçek Trash yaratıcısı, işine sanat gözüyle bakar ve elinden gelenin en iyisini yapar. İşin sonunda ortaya çıkan komiklikten öte zırvalıksa, tepkiler normaldir.

Parlak stüdyo prodüksiyonlarının aksine, ucuz Trash filmlerde şaşırtıcı olaylar olur. Bir sonraki sahnede neyle karşılaşacağınızı asla bilemezsiniz. Bir bakarsınız filmde önemli rolü olan bir karakter yok olmuştur. Oyuncu

ölmüştür ve başka birini bulmak pahalıya mal olacağı için bu rol filmden çıkarılmıştır. Ya da Ed Wood gibi rolün filmden çıkarılmasına gönlü el vermeyen bir yönetmen söz konusuysa, "yaratıcı" çözümler üretilebilir: Ed Wood, "Plan 9 From Outer Space"de, Bela Lugosi'nin ölmesi üzerine, yalnızca gözleri Lugosi'ye benzeyen bir oyuncu bulur ve onu oynatmaya karar verir. Oyuncu "Bela Lugosi" olarak oynadığı tüm sahnelerde, yüzünü bir pelerinle kapatır, yalnızca gözleri görünür. Nasıl buluş ama?..

Bazen bir anda ortaya Japon plastik canavarlar çıkar çünkü yapımcı eski bir bilimkurgu filminin dekorlarını çok ucuza kapatmıştır. Kadın oyuncuların filmin en olmadık sahnesinde çırılçıplak soyunmaları da çok sık rastlanan bir durumdur. Çünkü yönetmen çıplaklığın daha çok sattıracağını düşünmüştür.

Bu tür ucuz filmlerden bu kadar keyif alınmasının sebebiyse, gerçek ile sinema dünyası arasındaki sınırı kaldırmaları. Film çekimi sırasında başvurulan ucuz numaralar hemen belli oluyor, filmin "yıldızları" aramızdan biri gibi görünüyor (çünkü ışıkçılar parasızlıktan işlerini hakkını vererek yapamıyor), mekân olarak yönetmenin herhangi bir arkadaşının bahçesi ya da evi kullanılıyor (işte size gerçekçi film). Çerçeveye giren mikrofonlar ya da benzeri aletler, seyirciye bunun "sadece" bir film olduğunu hissettiriyor. İzleyici, Hollywood prodüksiyonlarında olduğu gibi rüya alemine götürülmüyor, filmi seyrederken onun nasıl çekildiğine de şahit oluyor. Sanat ile gerçek birbirinin içinde eriyor.

Bütün bunları duyduktan sonra, Trash'in sadece düşük bütçenin bir sonucu olduğu yanılgısına da düşmemek gerekiyor. Başyapıt olması için bütün özelliklere (yüksek bütçe, yıldız oyuncu, iyi yönetmen) sahip olan filmler de felaketle sonuçlanarak izleyiciye eğlenceli saatler geçirtebiliyor. Genelleme yapmak gerekirse kötü filmler ikiye ayrılıyor; kötü kötüler ve iyi kötüler. "Ishtar" ilk gruba giriyor. Bunlar tekdüze ve sıkıcı filmler. İnsanın tüylerini diken diken edecek kötülükteki filmlerse gerçekten heyecanlı oluyor. Bu filmler kendi absürdlükleri içinde izleyicinin hoşuna gidiyor. Ayrıca senaryo yazarlarının sadece çok kazandıkları için kaliteli senaryolar yazdıklarına da inanmamak gerekir. Aynı şey yönetmenler ve özellikle de oyuncular için geçerli. Tanınmış bir oyuncunun kendini rezil ettiğini seyretmek, sinemanın sunduğu en güzel şeylerden biri.

Erotizm ve korku üzerine kurulu olan ucuz bütçeli filmler bir yana, parlak trash'e her türde rastlamak mümkün. Yıldızlar, özellikle melodramlarda, öylesine oyunlar çıkartıyorlar ki, insan ürpermeden edemiyor. "The Sandpiper"da yaşlıca hippi bir nemfomanyağı canlandıran Elizabeth Taylor, "Moment by Moment"da melankolik bir jigoloyu oynayan John Travolta, bu oyunculardan sadece ikisi. Aynı şekilde yönetmenler de, yüksek bütçeleri histerik müzikallerde eritmeye bayılıyorlar. Trash'e hayli yatkın diğer türler ise korku filmleri ve Western'ler ("Billy The Kid Drakula'ya Karşı" nasıl sizce?) ve polisiyeler...

Yüzde yüz saf Trash'in ne olduğuna karar vermek konusunda en yetkili merci, tabii ki izleyici. Çünkü Trash özneldir.

Önümüzdeki sayfalarda herkesin Trash oldukları konusunda aşağı yukarı hemfikir olacağı filmler bulacaksınız.

Roger Corman (*1926)

12 bin dolar gibi komik bir rakama, sadece altı günde ilk filmi "The Monster from the Ocean Floor"u çeken Corman, film endüstrisinin en tutumlu ve en cimri insanlarından biri olarak kabul edilir. "The Raven" filminin çekimleri beklenenden üç gün erken bittiğinde, stüdyo için verdiği kiranın boşa gitmesine gönlü el vermeyen Corman, bu üç gün içinde "The Terror"ı hem yazmayı hem de çekmeyi başarmıştı. Bütün bunların yanısıra Jack Nicholson, Martin Scorsese ve Francis Ford Coppola gibi ünlülerin kariyerlerinde önemli bir yer tutan Roger Corman, çektiği 300 filmin 280'inde kâr yapmasıyla gurur duyuyor. Otobiyografisinin ismiyse şu: "Bir Kuruş Bile Harcamadan Hollywood'da Nasıl Film Yaptım".

John Waters (*1946)

1968 yılında, "Eat Your Make-Up" filmiyle, John Waters ve Amerika'nın en şişman travestisi Divine arasındaki hem verimli hem de korkunç ortaklık başlamış oldu. Bunu, Divine'ın köpek pisliği yediği, şarkı söyleyen bir makatı hayranlıkla izlediği (Pink Flamingo - 1972), bir ıstakozun tecavüzüne uğradığı (Multiple Maniacs - 1971) ve elektrikli sandalyede idam edildiği (Female Trouble - 1975) filmler izledi. Herşeye rağmen, Waters ve Divine, 1988 yapımı komedi gençlik filmi "Hairspray" (bir sahnesinde sıkılan bir sivilceyi fazlasıyla yakın plan görürüz) ile şaşırtıcı bir şekilde Hollywood'a atlamayı başardılar. Divine'ın erken gelen ölümünden sonra Waters, Johnny Depp'in başrolde oynadığı "Cry-Baby" (1990) ve Kathleen Turner'lı "Serial Mom" (1994) gibi iki parlak prodüksiyon gerçekleştirdi. Waters her iki filmde de, insanı alt üst eden espri anlayışından hiç ödün vermedi. Yönetmenin en büyük zevki, boş zamanlarında seri cinayetler işleyen katillerle ilgili kitaplar okumak.

Russ Meyer (*1922)

Göğüs hayranı Russ Meyer (resimde oyuncusu Pandora Peaks ile görülmekte), sinema tarihine müstehcen filmlerin babası olarak girdi (Faster Pussycat! Kill, Kill!" - 1966, Beyond the Valley Of the Dolls - 1970). Çekildiği dönemlerde kenar mahalle sinemalarında gösterilen soft seks filmleri, bugün New York'taki Modern Sanatlar Müzesi'nin arşivlerinde yer alıyor. Meyer bunu çok eğlenceli buluyor. İçerik olarak sadece seks, şiddet ve bomba gibi göğüslerden oluşan filmleri, şeklen titizlikle hazırlanmış (akıllıca düşünülmüş kesimler, etkileyici renkler, üzerinde çalışılmış kamera açıları). "Beneath the Valley of the Ultra Vixens" (1979) filminden beri sinema dünyasından elini eteğini çeken Russ Meyer, bunun yerine ilginç olacağa benzeyen otobiyografisi üzerinde çalışıyor. Kitabın sunumu ise şimdiden belli: "Bu Russ Meyer'ın hikayesi. Asla mahçup olmayan Russ Meyer'ın..."

Dehşetin Yönetmenleri

Trash ustaları

İsimleri Trash ile eşanlamlı. Ancak bu dört yönetmen de eserleri için o kadar çok enerji harcayıp onlara öylesine büyük sevgiyle bağlandı ki, insan onlara saygı duymadan geçemiyor. Bu dört adam tutkularını film şeritleri üzerinde ölümsüzleştirdiler. Seyircilerin bazıları dehşet içinde kalırken, bazıları da filmlerini delicesine sevdi. Yaşasın Trash sinemasının yaratıcıları!

Edward D. Wood, Junior (1922-1978)

Tim Burton'ın yönetmenliğini yaptığı ve Johnny Depp'in başrolde oynadığı "Ed Wood" filminden beri, herkes onu daha iyi tanıyor. Kadın giysileriyle dolaşmayı seven angora kazak fetişisti Edward Wood, uyuşturucu bağımlısı eski yıldız Bela Lugosi'yi ("Dracula") uçurumun kenarından kurtararak, bir kez seyretme gafletinde bulunanların asla unutamayacakları düşük bütçeli korku filmleri çevirdi. Wood'un "Plan 9 From Outer Space"i (1959) tüm zamanların en kötü filmi olarak kabul edilirken yönetmenin gerçek hayranları, Ed Wood'un mutsuz bir transeksüeli canlandırdığı otobiyografik "Glen or Glenda - I Changed My Sex"i tercih ettiler. Ed Wood, '70'li yılların başında porno filmlere ("Necromancy") yöneldi ve düzinelerce erotik derginin yayımlanmasından sonra 46 yaşında fakir bir adam olarak kalp yetmezliğinden öldü.

Kronik

1892: **"Jesse James'in Frankenstein'ın Kızıyla Karşılaşması"** ve **"Billy the Kid Dracula'ya Karşı"** (ikisi de 1966 yapımı) filmlerinin yönetmeni William **"One Shot"** Beaudine doğdu.

1908: İlk Sandalet filmi **"Pompei'nin Son Günleri"** İtalya'da çevrildi.

1918: Trash ikonu **Sam Arkoff** doğdu.

1926: Sessiz filmlerin kaslı oyuncusu **Frances X. Bushman "Ben Hur"**'un promosyonu için çıplak pozlar verdi.

1936: **Buster Crabbe**'li "Flash Gordon" dizisi başladı. Setler hiç bu kadar güzel sallanmadı.

1936: Haşhaş konusunda insanları aydınlatan **"Reefer Madness"** vizyona girdi.

1938: Eckhard Schmidt (**"Undine"**, **"The Fan"**) doğdu.

1939: **Vincent Price**, korku filmi oyunculuğuna soyundu. **"Londra Celladı"**

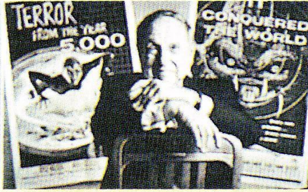
1940: **Victor Mature "Tumak"** filminde bir mağara adamını oynadı.

1941: **Zsa Zsa Gabor** Hollywood'a geldi.

Trash ustası Sam Arkoff ile röportaj

Fevkalade bir hıyar

Bir avuç dolarla Trash filmler çevirdi. Francis Ford Coppola ve Jack Nicholson gibi Hollywood'un büyük ustalarına ilk şansı o tanıdı. Samuel Z. Arkoff (77), 50'lerin C Kategorisi filmlerinin kralı.

Arkoff: "Ben sanatçı değilim!"

● *Birçok önemli eleştirmenin eserlerinizi bugün sanat olarak yorumlamaları size komik gelmiyor mu?*

ARKOFF: Tabii, geliyor. O zamanlar sinema tarihine geçmek için değil, geçinebilmek için bu filmleri yapmıştım.

● *Bir zamanlar, eleştirmenlerden biri sizi pop-art'ın ikonu olarak tanımlamıştı. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?*

ARKOFF: Evet, hatırlıyorum. Kendimi hiçbir zaman iyi bir yönetmen olarak görmedim. Filmlerim piyasaya hitap eden filmler. İlk ve en önemli adım filmin adının konmasıdır. Jim (Arkoff ile beraber "American International Pictures"ı kuran James Nicholson) filmlere isim bulma konusunda bir dahiydi. Çoğunlukla geceleri oturur ve ertesi sabah "I Was a Teenage Werewolf" ya da "The Amazing Colossal Man" gibi isimlerle karşımıza dikilirdi. Bunun üzerine çeşitli film afişleri hazırlanır ve hedeflenen kitleye gösterilirdi. Liseleri ve üniversiteleri dolaşıp genç insanların fikirlerini alırdık. Film endüstrisinin içinde bulunan tanıdıklarımızın önerilerine de başvururduk. Film afişlerinden birinde karar kıldıktan sonra yazarlarımızdan biri senaryoyu hazırlar ve film çekilirdi. Sinema yapmak aslında çok kolay. Tabii "Yurttaş Kane" gibi bir filme ya da Ingmar Bergman gibi bir yönetmene saygı duyuyorum. Ama diğer meslektaşlarım gerçekten de ne sanatçı ne de deha.

● *Bütçelerinizin düşük olması sebebiyle setlerinizde meydana gelen ilginç olaylar dillere destan. Bize bunlardan bir tanesini anlatır mısınız?*

ARKOFF: Önümüzdeki altı saat içinde yapacak daha iyi bir şeyiniz yoksa size değil bir, birkaç tane anlatabilirim. Ama gene de tadında bırakıp sadece bir tanesini anlatacağım. Bilim kurgu filmimimiz "It Conquered the World"de (1956) genç Peter Graves (onu "Görevimiz Tehlike" dizisinden hatırlayacaksınız) başroldeydi. Filmin bir sahnesinde Peter, Venüs'ten gelen ve bir salatalığa benzeyen canavarla karşı karşıya gelecekti. Peter ne zaman canavarı görse gülme krizine giriyordu ve biz de kameraları durdurmak zorunda kalıyorduk. Onu sırıtmadan o sahnede oynatabilene kadar yirmi tekrar çektik.

Genç Kurt Adam. "Ölümün Siyah Pençeleri".

● *"Beast" ile ilgili olan hikaye de unutulacak gibi değil...*

ARKOFF: (Gülüyor) Evet, haklısınız. Genç Roger Corman bizimle dört film için kontrat imzalamıştı. Bunlardan üçünü çektiğinde sonuncusu olan "The Beast With 1.000.000 Eyes" için sadece 29 bin dolarlık bir bütçesi kalmıştı. Filmi bir haftada çekti ve teslim etti. Montaja girdiğimizde hayretler içinde filmde bir "Canavar"ımızın olmadığını farkettik. Hemen Roger'ı aradık. "29.000 dolar bütçesi olan bir filmden başka ne bekliyordunuz ki? Kendi canavarınızı kendiniz yaratın!" cevabını aldıktan sonra bir çaydanlık bulduk, ona 50 delik açtık ve buharını tüttürtük. "Beast with 1.000.000 Eyes" hazırdı!

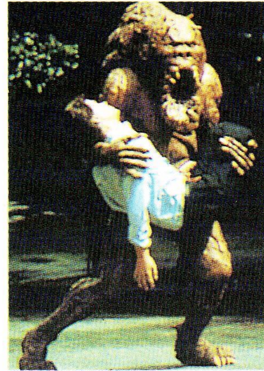
Tipik Troma figürleri... "Blood Hook"un ucuz zombileri.

Trash atelyesine bir ziyaret

Akıllara zarar

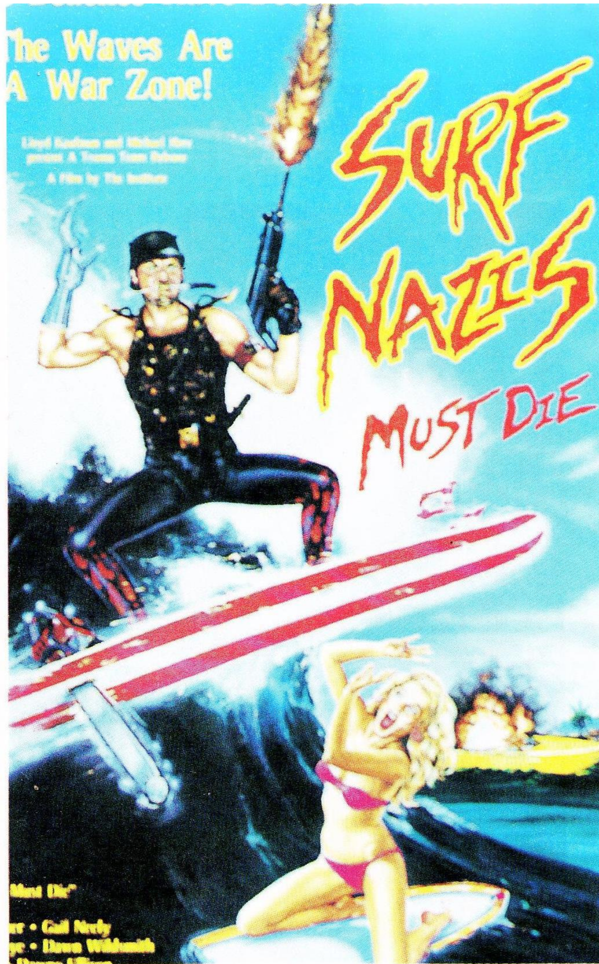
Düşük bütçeli filmleriyle ün salmış New Yorklu şirket "Troma, Inc.", 20 yıldan bu yana Z kategorisi filmler yapar durur. Şirketin kartondan yapılmış setlerine girenler, neye uğradıklarını şaşırırlar.

Zehirli çöplerin başkenti Tromaville'e hoşgeldiniz! Dokuzuncu caddede, New York'un en kötü muhitlerinden birinde, Trash'in merkezini, "Troma Headquarter Buildings"i bulabilirsiniz. İhtişamlı ismine bakarak, ayna gibi camları ve parlak krom duvarları olan bir yer bekliyor olabilirsiniz. Ama bu dört katlı binaya girdiğinizde kendinizi korku tüneli gibi bir yerde buluyorsunuz. Kopuk kollar, parçalanmış bacaklar, uçurulmuş kelleler ve canavarlar, insanın midesini alt üst edecek nitelikte. Boyası dökülmüş duvarlarda çerçevelenmiş film afişleri asılı. Filmlerin isimleriyse evlere şenlik. "Chopper Chicks in Zombietown" ya da "Surf Nazis Must Die" bunlardan sadece iki tanesi. Çalışma mekânı olarak geliştirilmiş olan yer, birinci katta ağzına kadar eşya tıkıştırılmış büyükçe bir büro. Üst katlarda bir yığın tozlu ve paramparça olmuş karton koli içinde film makaraları, Troma-Fan malzemesi ve yırtık dosyalar var. Montaj masalarına ve projektörlere ulaşmak için ellerinizi kürek olarak kullanmak zorunda kalarak ilerlerken, arada elektriklerin kesilmesi, anlaşılan burada olağan karşılanan bir durum.

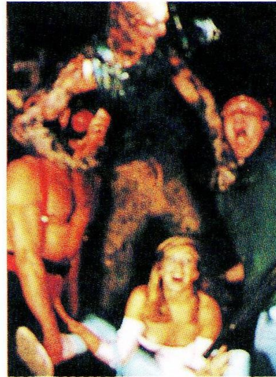

"Monster in the Closet" (Klozetteki canavar) anlaşılan firar etmiş!

Bütün bu dağınıklığın içinde, içinden süngerlerin fırladığı deri koltukta bu imparatorluğun yaratıcısı, Tromaville'in kurucusu oturmakta. Lloyd Kaufman kırk beş yaş civarında, dolgun sakallı, komik bir adam. Kareli kısa şortu, pembe çorapları ve yüzünden eksik olmayan gülümsemesiyle insanı sürekli espri bombardımanına tutmakta üstüne yok. Corman'ın öğrencisi olan Kaufman'a borçlu olduğumuz filmlerden bazıları şunlar; "Atomic Hero", "Sergeant Kabukiman", "N.Y.P.D". Bir film eğer "A Troma-Team Release" imzasını taşıyorsa içeriğini tahmin etmek hiç de güç değil. Kaynayan zehirli çöp yığınları, kötü lise öğrencileri, kan, şiddet, belden aşağı espriler ve istemediğiniz

kullanılmamış olan sahneleri eklemek için söz verdi. Böylece filmin süresi uzayacaktı. Bu durumda insanın aklına gelen ilk soru Kevin Costner'ın da "Kurtlarla Dans" filminde bu yönteme başvurup vurmadığı. İlk oyunculuk denemelerini Troma filmleri "Sizzle Beach, USA" ve "Shadows Run Black"te gerçekleştirdiği göz önünde bulundurulursa böyle bir davranışı Kevin Costner'dan beklemek pekala mümkün. Aynı şekilde Madonna da kariyerinin başlangıcında, Troma'nın "The First Turn On" filmi için kendi diktiği elbiseyle provalara katılmış ama seçilememişti. Bu, Tromit'lerin bugün hala başını ağrıtan bir hatadır. Troma filmleri için saçma sapan, gereksiz gibi sıfatlar kullananlar bir gerçeği hep gözden kaçırırlar. Bütün çılgınlıkların, öldürmelerin, seks sahnelerinin ve kötülüklerin yanısıra bu tür filmlerde her

"Atomic Hero" genç oyuncular ve çılgınlıklarla dolu.

zaman biraz yerici ve alaycı sosyal eleştiri vardır. Tabii Kaufman, filmleriyle çok, ama çok para kazanmak istediğini hiçbir zaman gizleme gereğini duymadı. Ancak aynı zamanda gündelik Trash yığmalarıyla önemli bir noktaya da parmak basıyor; "Hayat çöptür, çöp de hayat. Hayat Hollywood'un cilalanmış dünyası değildir." Troma, Inc.'ın 20 yıllık geçmişinde tek bir hit film bile yok. Ama bu Lloyd Kaufman'ı pek rahatsız etmiyor. "Ortağım ve ben burada sorumlu olduğumuz sürece de hit filmimiz olmayacak."

kadar çok "Tits & Asses" (Memeler ve Kıçlar).
Troma, Inc.'ın, yıllardır hiç kendi prodüksiyonunu gerçekleştirmemiş olması, bu şirketin popülaritesinde hiçbir azalmaya yol açmamış. Hemen hemen hergün, bu biraz değişik film türünün hayranları, Troma çalışanlarının elini sıkabilmek için şirketin kapısını çalıyor. "Tromitler", film hastalarından, varoş rockçılarından ve değeri anlaşılmamış sanatçılardan oluşuyor. Öyle ki onları şirket filmlerinden birinden fırlamış sanabilirsiniz. Sadece, şirketin kurucularından biri olan Michael Herz bu görüntüden uzak bir tablo çiziyor. Jilet gibi takım elbiseler giyen, saçı taranmış dolaşan, yanık tenli ve sporcu vücutlu bu yakışıklı, sürekli olarak elemanlarını düzenli ve çalışkan olmaya teşvik ediyor. Ama bu teşvikler, düşük maaşlar ve cimrice yapılan artışlar nedeniyle çalışanlarca ne yazık ki fazla dikkate alınmıyor. Kaufman ve Herz ikilisinin banka hesapları filmlerinin lisans işlerinin iyi gitmesi sayesinde kabarıp duruyor.
Trash kralları belli aralıklarla bir kablolu TV kanalıyla arka arkaya üç "baş yapıt"ın oynatıldığı Troma-Özel programları düzenliyor. Bu durumda Tromaville'dekilere, mecburi reklam aralarını doldurma görevi düşüyor. "Atomic-Hero" filmlerinin radyasyondan zehirlenmiş kahramanı Toxie, elinde paspasla anonsları yapma görevini üstlenirken, "Tromettes" isimli üç hafifmeşrep hatun da inleyerek ve kikirdeyerek çevresinde dolanıp duruyor. Geçen yıl Trash ustalarını çok sevindiren bir olay oldu. Amerikan Sinematek'i, bir "Troma Geçmişini Anımsama" organizasyonu düzenledi. Bu, o güne kadar sadece Alfred Hitchcock ve Orson Welles'e nasip olmuş bir onurdu. Kaufman, organizatörlere, bu önemli olay için "Atomic Hero" filmine

Kronik

1951: İlk Alman savaş sonrası seks filmi **"Eva und der Frauenarzt"** (Eva ve Jinekolog) çevrildi. Film oynatıldığında salonda haremlik selamlık yapıldı.

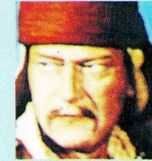

1954: **"Formicula"** mutasyona uğramış böcekli ilk film. Dev karıncalar önce büyükbaş hayvan sonra insan yedi.

1954: **Ed Wood "Jail Bait"** için **Steve Reeves'i** (daha sonraki "Herkül") keşfetti.

1954: **"Amazon'un Korkulu Rüyası"** ilk baygın bikinili kız bir canavar tarafından kaçırıldı.

1954: "Trash Babası" **Roger Corman**, ilk filmini yaptı.

1955: **John Wayne** kendini **"Cengiz Han"** olarak rezil etti.

1955: Kitsch pianist **Liberaca** ilk ve son kez **"Sadık"** filminde başrol oynadı.

1956: **Elvis Presley** ilk oyunculuk sınavını **"Barut ve Sıcak Şarkılar"** filminde verdi.

1956: **Bela Lugosi** Drakula peleriniyle cenazesini hazırladı.

1958: İngiltere'de ülkenin ilk çılgın filmi, **"Baş Yukarı, Göğüs Dışarı"** çevrildi.

1958: Bir dahi Trash yaptı. **Fritz Lang**, Almanya'ya döndü ve **"Hint Mezarı" ile "Eschnapur Kaplanı"** filmlerini çevirdi.

Çöpkutusu ev kapısının önünde

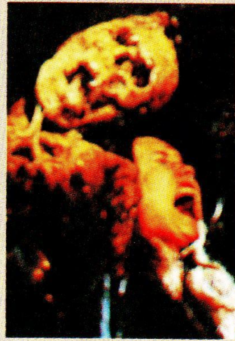
Euro trash

Yaşasın Akdeniz ülkeleri! İtalya ve İspanya'da, kötü filmler seri üretimde. Trash severler için kaçırılmaz fırsatlar.

Kendilerine Vincent Dawn, Peter Newton ya da Jess Franco diyorlar. Bu kulağa Amerikanca geliyor ve daha iyi satıyor. Yoksa kim kendi rızasıyla Bruno Mattei, Aristide Massaccessi ya da Jesus Franco Manera'nın filmlerini edinebilir ki? Ancak kötü film severlere gelince iş değişir. Akdeniz ülkelerinin trash korku, bilim-kurgu ve fantezi filmleri, kötü film hayranlarının hiçbir video partisinde eksik olmaz. Akdeniz ülkelerinden başka hiçbir yerdebu kadar garip diyaloglara, insanın tüylerini diken diken eden hikayelere ve ifadesiz oyunculara rastlayamazsınız. Akdenizliler'in trash filmlerinin, meraklısının başka hiçbir yerde bulamayacağı bir ruhları vardır. ("Dr. Coffin - Dr. Tabut" adlı İtalyan trash korku filminde, korkunç doktor, muayenehanesinin önünü süpürürken, bir yandan da "Üsküdara Gider iken"i söyler.) Söz gelimi Lucio Fulci'nin korku filmleri, en dayanıklı "kan gövdeyi götürüyor" filmi hayranlarının bile midesini alt üst edecek cinstendir. Buna rağmen, bütün kanlı ve bağırsaklı sahnelerin işleniş tarzındaki gaflar, insanı güldürmeye yetebilir. Ya da İspanyol yönetmen Jesus Franco Manera "Sadomania" filminde çıplaklarını beyaz perdede bir sağa bir sola koşturup, gözü dönmüş bir Klaus Kinski'ye "Jack the Ripper"da fahişeleri kestirirse bu eğlenceli bir sömürü olabilir.

Tüfekler ve memeler. Jess Franco ve "Sadomania"

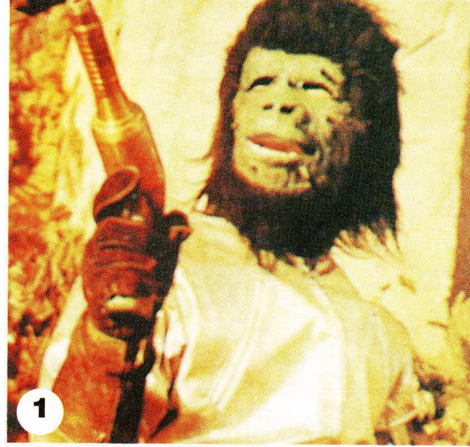
Aaaah! Fulci'nin "Bir Zombi Çan İpinde Asılıydı" filmi.

Güney Avrupa Trash sanatı, başarılı Amerikan filmlerini kabiliyetsiz yönetmen ve oyuncularla taklit etmeye çalıştığında daha eğlenceli oluyor. İster zombi, ister soft seks filmleri. Özellikle İtalyan yönetmenler her akımı utanmadan taklit edebiliyorlar. Kötü film hayranları, videocuların raflarında Akdeniz usulü Mad Max, Fright Night, The Exorcist hatta Blade Runner taklitlerini bulunca, kendilerinden geçerler...

Evet. Japon canavar filmleri çok komik. New Yorklu Troma Trash de inanılmaz tatsız. Ama Trash, Güney Avrupa filmleri olmasaydı ne olurdu?

E.G Castellaris "Metropolis 2000".

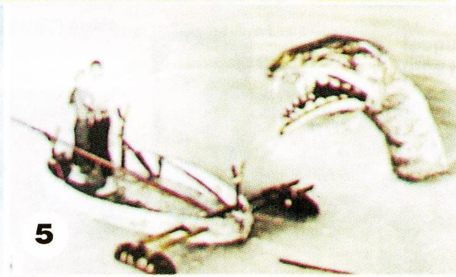

Devasa katil böcekler, vıcık vıcık deniz canavarları ve Japonya'nın henüz resmileşmemiş ulusal maskotu Godzilla. Canavarseverler için, Trash filmler bulunmaz fırsat. Dinozor kostümleriyle maket şehirleri ezen figüranlar, plastik piranalar ve renkli karnaval maskeleri bu tür filmlerin vazgeçilmez unsurları. 1. "King Kong Godzilla'ya Karşı", 2. "King Kong, Uzaydan Gelen Yaratıklar", 3. "Tarantula", 4. "Frankenstein Şeytani Canavarlara Karşı", 5. "Cehenneme Uçuş", 6. "Piranha 2 - Uçan Katiller", 7. "Frankenstein Ve Deniz Canavarları", 8. "Frankenstein'ın Kung Fu Canavarları", 9. "Caprona, İkinci Bölüm"

2

4

5

7

9

Kronik

1959: Charlton Heston En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ını aldı.

1960: İlk Mondo filmi **"Mondo Crane"** çevrildi.

1960: Sinemada kötü kokular. Gerilim filmi **"The Scent of Mystery"** için Smell-O-Vision geliştirildi (perdede görülen şeylerin kokularının salona yayılmasını sağlayan sistem).

1962: Bette Davis ve **Joan Crawford "What Ever Happened to Baby Jane"** filminde insanların sinirini bozdular.

1962: Elke Sommer Hollywood'a geldi.

1963: Herschel Gordon Lewis "Blood Feast"i çevirdi.

1965: "Şarkılarım, Rüyalarım", En İyi Film Oscar'ını kazandı.

1966: Raquel Welch, Victor Mature'lü "Tumak" filminin yeni versiyonu **"Günümüzden 1 Milyon Yıl Önce"**de bir mağara kadınını canlandırdı.

1967: Bud Spencer ve **Terence Hill**'in ilk kez biraraya geldikleri **"Tanrı Affeder, Django Asla"** filmi çevrildi. Onları bugüne kadar affetmiş değiliz.

1967: Ve beyazperde **"Godzilla'nın Oğlu"** ile karşılaştı.

1967: Trash bombası **Jane Mansfield** araba kazasında ebediyete intikal etti.

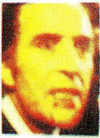

Trash'in 10 yüzü

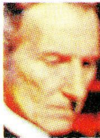
John Wayne beyazperdede göründüğü anda herkes bilir; bu bir Western. Errol Flynn göründüğü anda bu bir macera filmidir. Alttaki beyleri gördüğünüzdeyse şundan emin olabilirsiniz; şimdi Trash zamanı!

Trash'in ustaları

En çöp filmlere bile anlam kazandıranlar

Christopher Lee (*1922)
Ucuz filmler çeken Hammer şirketi için 1957'de Frankenstein'ın canavarını, bir sene sonra da Kont Dracula'yı canlandırdı. O kadar inandırıcı bir oyun çıkardı ki, paçasını korku filmlerinden kurtaramadı. Aristokratik canavarlık.

Peter Cushing (1913-1994)
Dr. Frankenstein ya da vampir avcısı Van Helsing olarak Christopher Lee'nin tam karşıtı rollerde oynadı. Eğitimli bir Shakespeare aktörü olan Cushing, ömrü boyunca hep bir kovboy filminde oynamak istedi ama hiç oynayamadı.

Vincent Price (1911-1993)
Özel hayatında sanat eserleri koleksiyonu yapan gerçek bir centilmendi. Ancak beyazperdede hep insan canavarları canlandırdı. Varlığıyla, Roger Corman'ın 60'lı yıllarda Edgar Allen Poe'nun eserlerinden yola çıkarak çektiği filmlere ve ucuz prodüksiyonlara asil bir hava getirdi.

Boris Karloff (1887-1969)
Bir diplomatın oğlu olan Karloff Hollywood dehşetini temsil ediyordu. 30'lu yıllarda Frankenstein filmlerinde dikişli kare kafalıyı canlandırdı. 1968'de eğlenceli Trash filmlerinden biri olan "Kan Kırmızısı Sunak'ta Kara Ayin"de oynadı.

Klaus Kinski (1926-1991)
İtalyan Spagetti Westernleri, Edgar Wallace filmleri ya da Werner Herzog'un en sevgili oyuncusu. "Kadınları Severek Öldürdüm" (1966) ya da "Kanlı Çizmelerin Tabutu" (1971) gibi filmlerde bile rol hakimiyetinden ve şeytani ifadesinden hiçbir şey kaybetmedi.

Trash sanatçılar

En ciddi filmleri bile komediye çevirenler

Charlton Heston (*1922)
Asil profili ve gelişmiş göğüs kasları sayesinde sandalet filmlerinin ideal oyuncusuydu. Musa rolüyle ("On Emir") İncil'i şaka haline getirdi ve diğer kahramanlık hikayelerinde ve destanlarda, filmin amacının bu olmamasına rağmen, insanları neşelendirdi. İlerlemiş yaşlardaki en tipik özelliği, kaymış peruğudur.

Bela Lugosi (1882-1956)
Macar oyuncu, 1931'de "Dracula" olarak kariyer yaptı ve hayatı boyunca korku filmi oyuncusu imajından kurtulamadı. En önemli filmleri "Bela Lugosi Meets a Brooklyn Gorilla" (1952) ve Ed Wood'un yönetmenliğini yaptığı "Boğan Adamın İntikamı" (1955).

Tony Curtis (1925)
Tony Curtis eğer gençliğini şimdilerde yaşasaydı oyuncu değil, "California Dream Boy" olurdu. Kariyerini gülüşüne ve çekici poposuna borçlu olan Tony, bunların farkında ve gülüp geçiyor. Üstüne de "Lobster Man from Mars" (1989) gibi filmler yapıyor.

Richard Burton (1925-1984)
Bir zamanlar İngiltere'nin en iyi oyuncusu olan Burton, 60'lı yıllarda kendini Elizabeth Taylor'ın kollarında ve sayısız B, C ve Z kategorisi filmlerde buldu. Çoğu zaman alkolün etkisiyle bu filmlerden arsızca para kazandı...

"Blacky" Fuchsberger (*1927)
Haftalık TV programı sunucusuyken, 1954'te keşfedildi. Ne yazık ki hiçbir zaman diyalogları bir haftalık TV programı sunucusundan daha canlı okuyamadı.

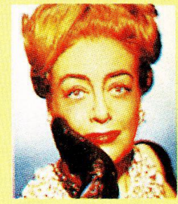
Çöp filmlere hayat verenler; Traci Lords ("Uzaylı Vampir", solda), Caroline Munro ("Star Crash", üstte), Brigitte Nielsen ("Red Sonja", altta).

Düşüş:

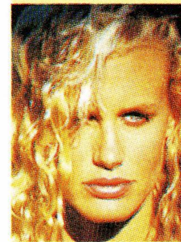
Pisliğe batış

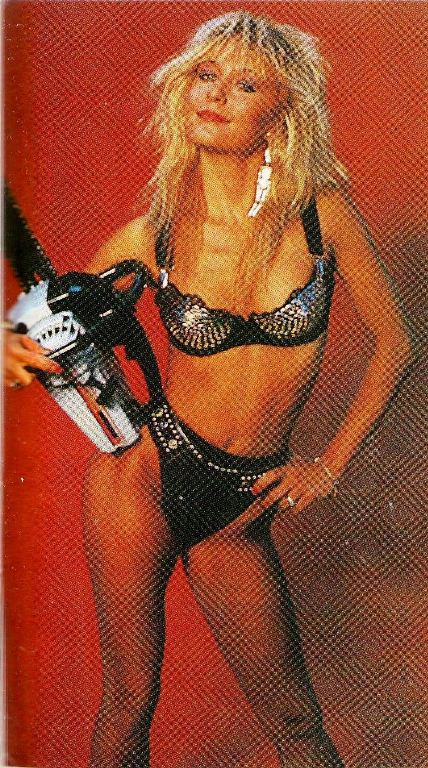
Bette Davis, *A.B.D sinemasının büyük oyuncusu*
Trash'e Düşüşü: 1965'de Hammer Stüdyoları'nda ucuz gerilim filmi "Gerçekten Cinayet miydi?"yi çevirdi.
Daha sonraki kariyeri: Klişe korku filmlere saplandı. "Madame Sin", "Ölü Ruhların Sayfiye Evi", "Cadıların Dansı" (1989).

Joan Crawford, *karamsar filmlerin yıldızı*
Trash'e Düşüşü: 1962'de eski rakibi Bette Davis ile beraber gerilim filmi "What Ever Happened to Baby Jane?"de oynadı.
Daha sonraki kariyeri: Sadece bu tür filmler için teklifler almaya başladı ve kabul etti. "Deli Gömleği"nde (1964) balta salladı, "Canavar"da (1970) Bir Neandertal adamını ehlileştirdi.

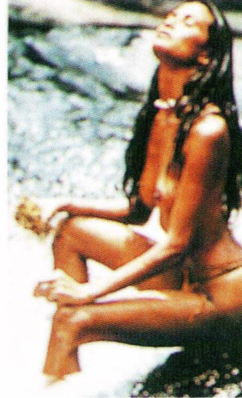
Daryl Hannah, *yan dairede oturan tatlı sarışın*
Trash'e Düşüşü: 1995'de ikinci sınıf film "50 Metrelik Kadının Saldırısı"nda başrolde oynamayı kabul etti. Daha sonraki kariyeri: Henüz belli değil. Belki "Amazon'un Korkulu Rüyası"nda oynar.

Kabiliyet yerine dolgun göğüsler

Kimse ne yüzlerine bakıyor ne de isimlerini biliyor. Trash filmlerin kraliçelerinde sadece iki yetenek aranıyor. Bir de olabildiğince yüksek sesle çığlık atabiliyor olmaları isteniyor.

Linnea Quigley ("Hollywood Chainsaw Hookers", solda), Sibyl Danning ("Hercules", ortada) ve Laura Gemser ("Black Emmanuelle", sağda). Trash uğruna yapmayacakları yok.

Çıkış:
Trash'i basamak yapanlar

Jamie Lee Curtis,
"the body"
Trash kökenleri: "Halloween" (1978) ve "Prom Nights" (1980).
Daha sonraki kariyeri: "A Fish Called Wanda" (1988) ile iyi bir komedyen olduğunu gösterdi. "Blue Steel" ile kadınların da aksiyon yıldızı olabileceklerini kanıtladı. "True Lies" ile devasa prodüksiyonlara geçti.

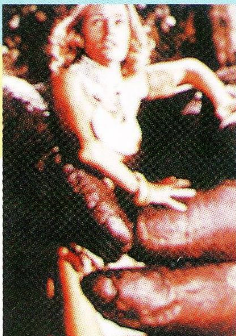
Kariyerlerinin sonuna gelmiş kadınlar

Trash Kraliceleri

Trash filmlerin başrol oyuncuları sadece Bayan Meme ile isimsizlerin arasından çıkmıyor. Bazı oyuncular, bu tür filmleri basamak olarak kullanırken bazıları da yıllar boyunca birinci sınıf filmlerde oynadıktan sonra Trash'e kurban gidiyor.

Patricia Arquette,
'90'lı yılların aranan oyuncusu
Trash kökenleri: "Nightmare 3"de Freedy Krueger'in keskin ellerinden kıl payı kurtuldu.
Daha sonraki kariyeri: Bu kötü tecrübeden sonra yaptığı her filmde büyük başarı elde etti. "Indian Runner" (1991), "True Romance" (1992) ve "Rangoon" (1995)

Jessica Lange,
entelektüellerin seks sembolü
Trash kökenleri: İlk oyunculuk denemesinde "King Kong"un (1976) Barbie bebeğini canlandırdı.
Daha sonraki kariyeri: "King Kong"u izleyen yıllarda karakter oyuncusu olarak isim yaptı. ("Frances", 1982, "Blue Sky", 1994). İki Oscar kazandı. Yaptığı kötü başlangıç çoktan unutuldu.

Kronik

1968: Berbat müzikal **"Oliver!"** En İyi Film Oscar'ını aldı.

1969: Gene Kelly, pahalı bir Trash olan **"Hello Dolly"**'yi çevirdi.

1970: Farrah Fawcett ve **Raquel Welch** (solda) **"Myra Breckinridge"** filminde biraraya geldiler.

1970: Senta Berger, "Als die Frauen noch Schwaenze hatten" ("Kadınların Çükleri Varken...") filminde.

1970: "Okul Kızları Raporu". 70'li yıllarda Türk sinemalarına kadar gelen, içinde bilimsel kelamların edildiği soft-porno bir seriyal. İlki 100 milyon seyirciye ulaşınca tam 12 tane daha çekilmişti. Bu da yetmemiş, daha sonra başka adlarla sayı 21'e çıkmıştı.. Geçtiğimiz yaz aylarında Alman SAT1 televizyonunda da üç ay boyunca gösterilen bu dizinin bazı filmleri 70'lerde Türk sinemalarını da ziyaret etmişti. Orijinal adı: **"Schulmadschenreport: Was Eltern nicht für möglich halten"**

1972-75: Hanna Schygulla yüz ifadesini bir kere bile değiştirmeden Effi Briest'i canlandırdı.

1972: John Landis "Schlock" ile en büyük Trash parodisini yaptı.

1974: Seks, Trash ve zenci köleler. **"Mandingo"** dizisi çevrildi.

1974: Troma, Inc. kuruldu.

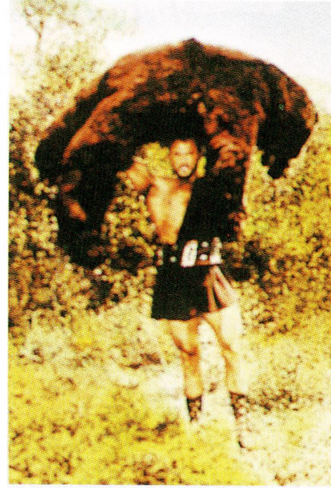

1977-80: "Xanadu" (fotoğrafta), **"Can't Stop The Music"**... Yeni bir Trash türü, Disko müzikali doğdu.

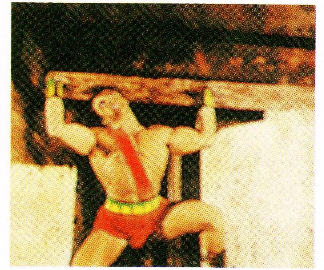
Sandalet filmleri

Kan, ter ve gelişmiş kaslar

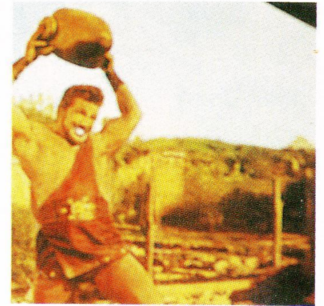
Yağlı güreşe çıkacakmış gibi yağlanmış vücutçular, kartondan yapılmış kayalar, teneke kılıç kullanan silahşörler ve üstlerine birkaç beden büyük ya da küçük gelen ayı postu giymiş kükreyen figüranlar... Sandalet filmlerinin muhteşem dünyasına hoşgeldiniz! Yapımcılar, bu tür filmler için Yunan mitolojisini yağma edip başrole de kabiliyetsiz herhangi bir "Mister Universum"u (özür dileriz Arnold!) uygun görürler. Herkül ve meslektaşları modaya uygun mini deri kıyafetler giyip de kan ter içinde, göğüs kaslarını ortaya çıkararak zor görevlerini yerine getirirken, özellikle mitolojiyle ilgilenenler çok eğleniyor. Sandalet filmlerinde tarihi doğrular aramak tabu. Çeşitli mitolojik hikayelerin ve zaman dilimlerinin arsızca birbirine karıştırılması, Trash hayranlarını daha da sevindiriyor. Ne yazık ki, bugüne kadar "Sezar Yeti'ye Karşı" filminden mahrum kaldık. Ne yapsak?

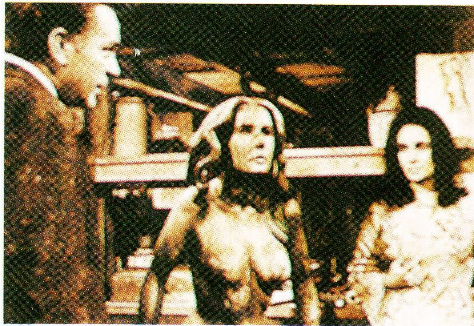
Sandaletler Olimpiyadı... Mark Forest ayı atışında...

... ve strafor kaldırmada

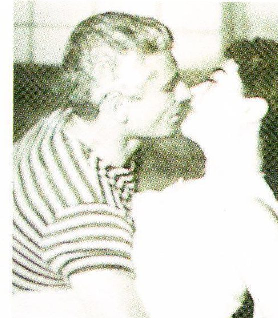
Güçlü erkek Alan Steel.

Üç donuk oyuncu ("The Sandpiper").

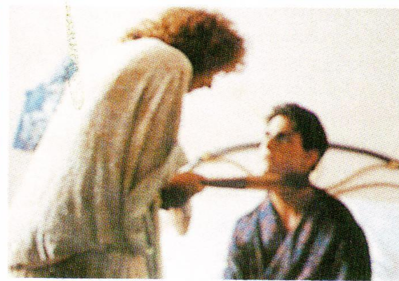
"Genç Ölmek". Tuvaletlik kitsch

"Kumsaldaki Ev"

"Stella": Gülsem mii, ağlasam mıı?

Tom Cruise "Cocktail"de: Bööğğk...

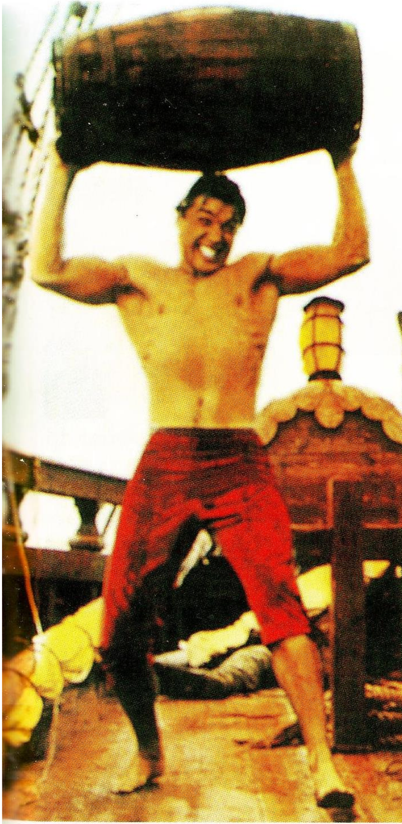

Aşk Hikâyesi: Aşk, ihtiras ve kan kanseri (yanda)...

Melodram Trash

"Seni seviyorum! Beni seviyorsun! Ah, sevgilim"

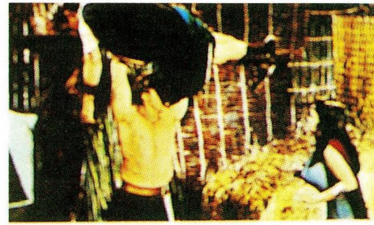
Duygulara gem vurulamadığında ve sevgililer uzun ayrılıklardan sonra birbirlerinin kollarına atladığında, tatlı fısıldaşmalar, hayal kırıklıkları, sevgi dolu dokunuşlar beyaz perdeye hakim olduğunda, vakit melodram vaktidir. Feminizm hareketinden önceki zamanlarda da "kadın filmleri" olarak bilinen bu tür, yönetmenin ve oyuncuların kendilerini duygularına kaptırmadan duyarlı hareket etmelerini gerektiriyor. Aksi taktirde herşey absürdleşebilir. Hiçbir şey kartondan yapılmış yıldızlı bir gökyüzünün altında sahte Tchaikovsky tınıları arasında birbirlerine süslü aşk sözcükleri fısıldayan kötü oyunculardan daha Trash olamaz. Aslında Trash erbaplarının sevdikleri de bu. Ayrıca bunu her dönemde de bulabilirler. Joan Crawford'un "Kumsaldaki Ev"de acı çekmesi, Liz Taylor ve Richard Burton'ın özel hayatlarını oynamaları ("The Sandpiper"), John Travolta ve Lily Tomlin'in "Moment by Moment"de yaşadıkları ya da Julia'nın "Dying Young"da genç ölen birine aşık olması kitsch değildir de nedir?

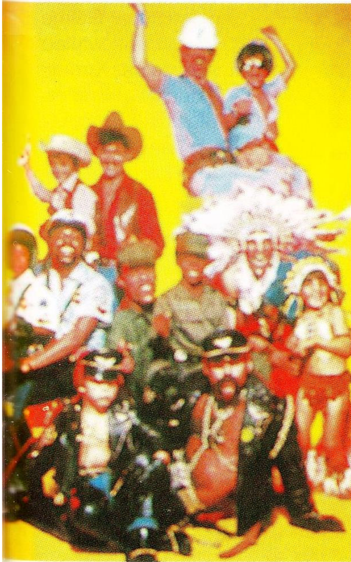
Zorlu bir fıçı kaldırışı. "Samson" Kirk Morris.

Figüranlar halter olunca: Alan Steel...

... ve "Herkül" Mickey Hargitay

Homo-Trash: Village People.

Müzikal Trash

Şarkı Söyleyen Trash

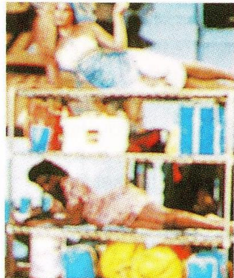
Konuşmanın tam ortasında insanlar şarkı söylemeye başlar, dans numaraları gerilla savaşı gibi bir anda patlak verir, insanlar sürekli olarak zoraki gülümser, sorunsuz bir dünyada yaşanır. Müzikaller böyledir işte. Bu yapay iletişim şekli, kusursuzca yazılmaz ve oynanmazsa diğer türlerden çok daha kolay Trash'e dönüşebilir... Hollywood, 70'li yıllarda, müzikallerin geçmişte kaldığını, Watergate'ten, Vietnam ve Hardrock'tan önceki daha yalın bir döneme ait olduğunu farkedemedi. Böylece İncil müzikali "Jesus Christ Superstar", Paten Müzikali "Xanadu", Disko Müzikali "Can't Stop the Music" (Village People katkılarıyla) ya da Testosteron Müzikali "Staying Alive" gibi gerçek birer Trash hazinesi olan filmler yapıldı.

"Staying Alive"

"A Star Is Born"

Hetero-Trash: "Xanadu".

"Gazeteci Çocuklar"... Koreograf, Jean-Claude Van Damme

Kronik

1977: Joan Collins "Dişi Pezevenk" filminde 45 yaşına bakmadan göğüslerini sergiledi.

1977: Mae West kendini bilmez ve sarhoş bir vaziyette **"Sextette"**de oynadı.

1978: Kevin Costner müstehcen **"Sizzle Beach, USA"** filminde ilk kez kamerayla tanıştı

1978: "Grease"... Olivia Newton John beyazperdeyle tanıştı.

1979: "Kötünün Kuluçkası" vizyona girdi. Reji, senaryo, kavga sahneleri ve müzik; **Christian Anders.**

1979: Menahem Golan ve **Yoram Globus, Cannon Productions'ı** kurdular.

1980: Ed Wood'un "Plan 9 From Outer Space (1959) filmi, eleştirmen kardeşler **Harry** ve **Michael Medved** tarafından tüm zamanların en kötü filmi seçildi.

1980: Lucio Fulci, "Bir Zombi Çan İpinde Asılıydı" filmini çevirdi.

1980: Ringo Starr, "Caveman"de bir mağara adamını canlandırdı.

1981: Bo Derek bir orangutanla cilveleşti.

Kronik

1981: Sinema gene pis koktu. **John Waters "Polyester"** filmi için Smell-O-Vision tekniğini tekrar gündeme getirdi.

1982: Lou Ferrigno ilk kez Herkül'ü canlandırdı.

1982: "Piratensender Powerplay". Thomas Gottschalk ve **Mike Krüger** ilk filmleriyle Alman seyircisini şok ettiler.

1984: Devlerin savaşı... **"Conan 2"**de **Grace Jones, Arnold Schwarzenegger'e** karşı.

1984: Faye Dunaway, "Supergirl" ile yapımcılarca rafa kaldırıldı.

1984: Hammer Stüdyoları iflas etti.

1985: Miss Trash **Brigitte Nielsen, Sylvester Stallone** ile evlendi. Eşi benzeri bulunmaz bir silikon kariyerinin başlangıcı.

1985: Daryl Hannah, "Ayla ve Ayılar Klanı"nda bir mağara kadınını canlandırdı.

1986: Barbara Crampton "From Beyond" filminin setinde Playboy'a çıplak poz verdi.

1988: Traci Lords, 18 yaşın altındakilerin seyretmesinin sakıncalı olduğu ilk filmi **"Uzaylı Vampir"**de oynadı.

1995: Tony Curtis yeni projesi **"Reptile Man"**i duyurdu.

trash-özel ilk on

10 Dünyanın En Kötü Filmi

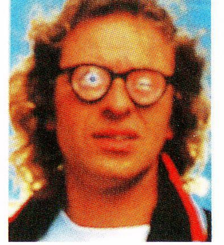
Olmasa da olur cinsinden "sanat eserleri".

Tarzan, The Ape Man (1981)
Maymunların mıncıklamalarına ve yılanların saldırılarına maruz kalan bir Bo Derek.

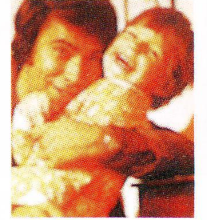
"Frankenstein'ın Canavarları Godzilla'nın Oğlunun Peşinde" (1967)
Japon canavar filmlerinin incisi. Başka hiçbir lastik dinozor bu kadar komik, hiçbir senaryo da bu kadar aptalca olmamıştı.

Trabbi Goes to Hollywood (1990)
Alman imalatı çöp. Büyük bir ihtimalle Gottschalk bir iddiada kaybettiği için bu filmde oynamıştı.

Bebekler Vadisi (1967)
En berbat melodram dalında Altın Gözyaşı ödülüne aday bir film. Susan Hayward ve Sharon Tate, saçma sapan konuşup birbirlerinin peruklarını yoluyorlar.

Çocuk Doktoru Dr. Fröhlich (1971)
Aman dikkat! Gülme krizine tutulup doktorunuza başvurmak zorunda kalabilirsiniz. Roy Black'in oyunculuk "kariyer"inde bir kilometre taşı.

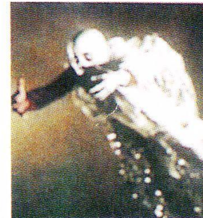
Plan 9 From Outer Space (1956)
Ed Wood'un bilim kurgu niyetine çektiği film tam bir Trash klasiği.

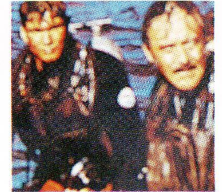
Çivi (1977)
Bu filmde kabiliyet dışında herşeyi bulabilirsiniz. Joan Collins, daha sonra "Hanedan" dizisinde dantel sabahlıklar altında sakladıklarını gözler önüne seriyor.

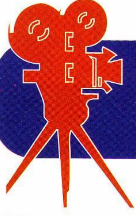
Katil Domateslerin Saldırısı (1978)
İnsanlığı tehdit eden en büyük tehlike. Mutasyona uğramış sebzeler Amerika'nın çeşitli bölgelerine saldırır.

Vampirler Herakles'e Karşı (1961)
Mitolojik hikayelerin inanılmaz bir karışımı. Yunan mitolojisinin kahramanı görünen tellerde asılı duran uçan kan emicileri dövüyor.

Bermuda Üçgeni'nde Kaybolmak (1976)
Yaşlıydılar ve paraya ihtiyaçları vardı. Jack Lemmon ve James Stewart "felaket filmi" kavramına yeni bir boyut kazandırdılar.

YEŞİLÇAM SOKAĞI

© Bedenime sahip olabilirsiniz ama ruhuma asla

DAM ÜSTÜNDE SAKSAĞAN

Kadir İnanır, Münir Özkul, Kadir Savun ve Suna Pekuysal'ın oynadıkları "Kadifeden Kesesi"... Münir Özkul ve Kadir İnanır, Adanalı zengin Kadir Savun'un, İstanbul'a hukuk ve tıp tahsil etmeye gelmiş oğulları. (Evet, yanlışlık yok, Münir Özkul, Kadir Savun'un oğlu rolünde...) Ancak, haylaz "çocuklar" okula gitmeyip hızlı hayat yaşıyorlar, hatta parasız kaldıkları zaman orada burada çalgıcılık bile yapıyorlar... Filmde birkaç tane muhteşem "dam üstünde saksağan sahnesi var...

● Kahramanlarımızın takıldığı gazinoda, herşey yerli yerinde. Şen şakrak hanımlar, eğlence düşkünü beyler oturmuş içkilerini içiyorlar... Ve sahnede, Silifke Halk Dansları ekibi... Hiç kesintisiz, uzun uzun, kamera yakın çekimde... (Benzer bir gazino sahnesi ikinci kez gerçekleşiyor, yine aynı şey, birkaç dakikalık Silifke Halk Dansları gösterisi. Herhalde yapımcılar folklor ekibinin şarkıcılardan daha "enteresan" ya da ucuz olduğunu düşünmüştü...)

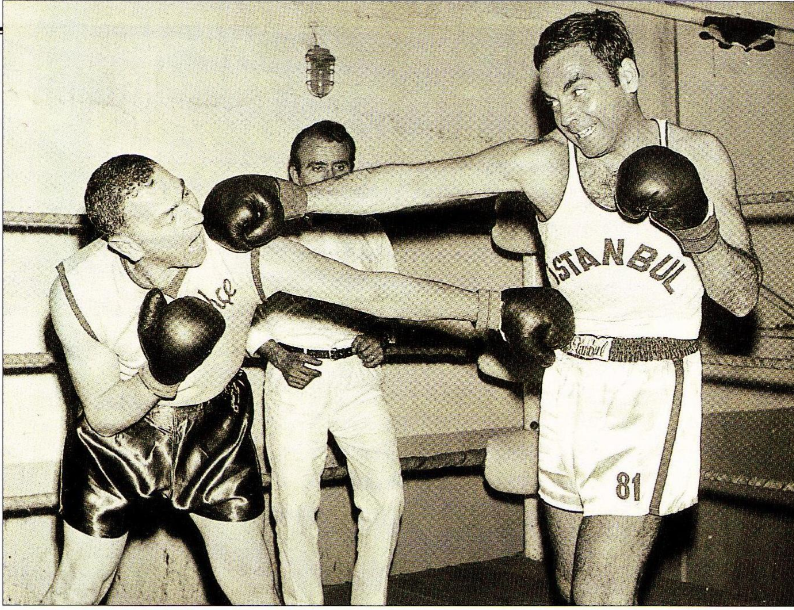
● Kadir İnanır ve evleneceği zengin kız, romantik romantik geziyorlar. Adalar, Tarabya, hipodrom... Gece bir bara gidiyorlar. Önlerinde viskileri, oturuyorlar. Genç Tanju Okan, enstrümansız ve mikrofonsuz, bağıra bağıra "Haydar Haydar"ı söylüyor. Arkada tam "pop" tip bir elektro gitarcı, öylesine tellere dokunup duruyor...

MUHTEŞEM SABUN KÖPÜĞÜ

Italo Calvino'nun, "Gelecek Bin Yıl İçin Altı Öneri"si arasında "hafiflik" de vardı... İşte gerçek bir "hafif", Orhan Günşiray. Yoo, yüzeysel senaryolardan, bildik esprilerdan, eksik içeriğin hafiflettiği filmlerden söz etmiyoruz. Sözettiğimiz, bu adamın yüzü, mimikleri... Hafifliğe bir adanmışlık, bir değer olarak hafiflik. Minik çanlar, çapkınlıklar ve uğur böcekleri... Gerçek bir sabun köpüğü. Ve uçuculuğuyla, "kitsch"in çekim alanından da kurtuluyor, kurtuluyor, kurtuluyor...

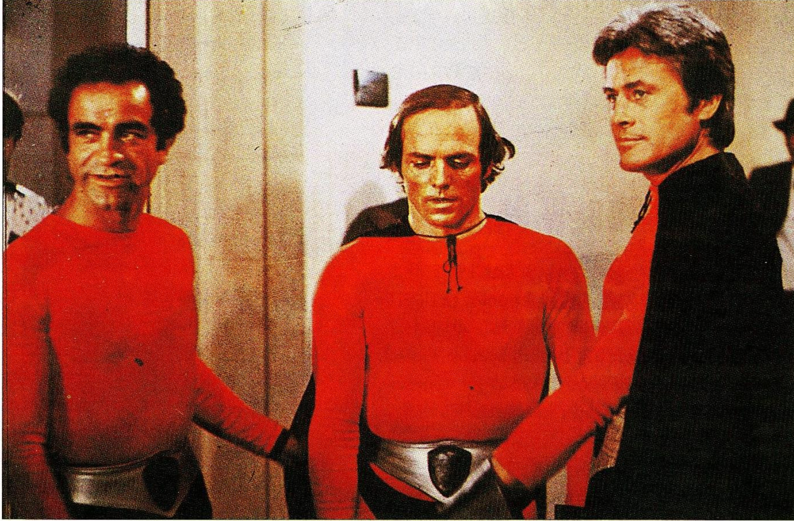
YEŞİLÇAM'DAN ÖZLÜ SÖZLER

Hayatım, bak kim geldi...

"ŞİMDİ GÖRÜRSÜN SEN, AL BAKALIM..."

Bu fotoğrafı arşivi karıştırırken bulduk... Hangi filmden olduğunu bilmesek de, sizi mahrum bırakmaya gönlümüz el vermedi. Muhtemelen Ayhan Işık'ı hiç boks yaparken görmediniz. Ve yine muhtemelen, hiçbir boksörde böyle bir yüz ifadesi de görmediniz. Yaramaz bir çocuk gibi... "Şimdi görürsün sen... Al bakalım..."

BAKIMSIZ SÜPERMENLER...

İtalyan - Türk ortak yapımı "Süpermenler"... Cüneyt Arkın'ın bu filmindeki üç süpermen, alıştığımız üzere uçarak değil, çok yüksek mesafelere zıplayarak, yükseklerden atlayarak savaşıyorlardı düşmanlarıyla. Neden süpermen olmuşlar, nasıl bu yeteneklerle donatılmışlar belli değildi. Ayrıca, rakipleri de olağanüstü güçlü kötü tipler falan değil, suç camiasının sıradan simalarıydı... Kara pelerin, kırmızı bluzlar, disiplin altına alınmaya çalışılan göbekler... Yıllar sonra, büyük bir araştırmayla ortaya çıkardık. Filmin devrimci yaratıcılarının gizli bir ideolojik amacı vardı: Bir miti yeniden üretmek yoluyla çökertmek...

FEVKALADE DİYALOGLAR

"Bir Şöförün Gizli Defteri" adlı filmin, Eşref Kolçak'ın oynadığı orijinali değil, Remzi Cöntürk'ün senaryosunu yazıp yönettiği ve Cüneyt Arkın'ın oynadığı ikinci çevrimi... Şöförlük yapan Cüneyt Arkın, fakir mahallelerinde babasının çıkmamakta ısrar ettiği konakta oturan "şımarık zengin kız"a aşık. Kızsa onu hep aşağılayıp, "şöför parçası" diyor. Gelelim diyaloglara...

● Arkın kızla evlenmek istediğini söyleyip annesine açılıyor... Annesi kızın "kötü yolda" olduğunu söylüyor...

● *Anne:*

- Biz Anadoluluyuz oğlum. Namusumuz herşeyden önce gelir...

● *Arkın:*

- Anadolulu olmayanlar namussuz mu yani?

● Cüneyt Arkın, kumsalda, patronunun karısına derdini anlatıyor. Şımarık kızdan yakınıyor...

- Fakir bir mahallenin fakir bir sokağında, eski bir konakta yaşar o ve sevmez bu sokağı. Nesi var bizim sokağın?

● Kıza bir aşk mektubu yazmış olan Cüneyt Arkın, konağa gidiyor. "Şımarık kız" babasının yanında onu aşağılayıp, bu mahalleden taşınmak istediğini söylüyor...

- Baba gidelim burdan. Biraz daha burada kalırsak, mahallenin serserileri arkamdan ıslık çalar. Hatta imla hatalarıyla dolu aşk mektupları bile yazarlar...

● Cüneyt Arkın, şımarık kıza karşı zengin adam numarası yapmasını istediği şöför arkadaşlarına, rollerini dağıtıyor.

- Sen toprak sahibisin...

- Tamam abi... Ölünce gerçekleşeceğine göre...

Fotoğraflar, Sabah arşivinden alınmıştır.

Hazırlayan: Murat Aykul

FİLMOGRAFİ

OYUNCULAR... YÖNETMENLER...

SYLVESTER STALLONE

7 Temmuz 1946'da New York City'de doğdu. Fakir ve parçalanmış bir ailenin çocuğu olarak Manhattan'ın kenar mahallelerinde büyüdü (daha sonra bu mekanları "Paradise Alley" filminde kullandı). Birkaç yıl boyunca Maryland ve Philadelphia'da bakıcı ailelerin yanında kaldı. 11 yılda 14 okuldan atıldı. Atletik vücudu sayesinde atletizm bursu alarak İsviçre'deki American College'e girmeyi başardı. Miami Üniversitesi'nde okumak için Amerika'ya döndü ama mezun olmadan New York'a gitti. Burada yazarak, küçük rollerde oynayarak (bir porno olan ve 1968'de "The Italian Stallion" olarak gösterilen "A Party At Kitty And Stud's Place" ile 1971 yapımı "Bananas") uzun yıllar geçirdi. Bu arada sinemalarda yer gösterici, kamyon şoförü, hayvanat bahçesi görevlisi, bodyguard ve aşçı olarak çalıştı. New York'ta fazla tutunamayacağını anlayıp Los Angeles'a döndü. Onu efsane haline getiren film ise senaryosunu 3 günde yazdığı "Rocky" (1976) oldu. Yapımcılar Rocky'yi bir başkasının canlandırmasını istemişlerdi ama Stallone senaryoyu ancak kendi oynaması şartıyla verdi. Rocky tiplemesini çok seven seyirciler, Norman Jewison'ın "F.I.S.T" (1978) ve Stallone'nin kendi yönettiği "Paradise Alley" (1978) filmlerini, hayli başarılı olmalarına rağmen beğenmediler. "Rocky II" (1979) ve "Rocky III" (1982) ile Stallone tekrar izleyicilerin beğenisini kazandı ve becerikli bir yönetmen olduğunu kanıtladı Daha sonra seyircinin en az Rocky kadar sevdiği Rambo filmleri başladı. İki karaktere saplanıp kalmaktan yakınan Stallone, komedilere yöneldi. Dolly Parton ile beraber oynadığı "Rhinestone" ile (1984) başlayan komedi girişimleri başarısızlıkla sonuçlandı. Kanundan yana olduğu "Cobra" (1986) ve 11 milyon dolar aldığı ve bir bilek güreşçisini canlandırdığı "Over The Top" büyük ticari başarı kazandı. "Lock-Up" ve "Tango and Cash" (ikisi de 1989) gibi filmlerle daha az iddialı ve sert karakterleri canlandırdı. Stallone son yıllarda Rocky ve Rambo karakterlerinden kurtulup birinci sınıf bir aksiyon starı olmayı becerdi.

1968 THE ITALIAN STALLION
1971 BANANAS
1974 THE LORDS OF FLATBUSH
1975 DEATH RACE 2000
1976 ROCKY
1978 F.I.S.T, PARADISE ALLEY
1979 ROCKY II
1981 ESCAPE TO VICTORY
1982 FIRST BLOOD, ROCKY III
1983 STAYING ALIVE
1984 RHINESTONE
1985 RAMBO: FIRST BLOOD II, ROCKY IV
1986 COBRA
1987 OVER THE TOP
1988 RAMBO III
1989 LOCKUP, TANGO AND CASH
1990 ROCKY V
1991 OSCAR
1992 STOP! OR MY MOM WILL SHOOT
1993 DEMOLITION MAN
1993 CLIFF HANGER
1994 THE SPECIALIST
1995 JUDGE DREDD
1995 ASSASSINS

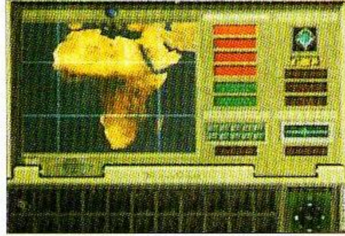
DREW BARRYMORE

22 Şubat 1975'de Los Angeles'ta doğdu. Babası John Jr., büyükbabası John, büyük amcası Lionel ve teyzesi Ethel'in de oyuncu olduğu göz önünde bulundurulursa, Drew'un kariyerine 11 aylıkken bir TV reklamında başlamasına şaşmamak gerekir. Sinemaya geçebilmek için 4 yaşına kadar beklemesi gerekti ve Ken Russel filmi "Altered States"de (1980) William Hurt'un kızını canlandırdı. Onu yıldız yapan film ise Steven Spielberg'ün E.T- The Extra Terrestrial'ı (1982) oldu. Bir sonraki filmi "Irreconcilable Differences"da (1984) sürekli olarak kavga eden anne ve babasını ayırmaya çalışan küçük yaramazı canlandırdı. Film fazla ilgi çekmese de Drew'ın hem sevimli, hem rahatsız edici küçük kız rollerini üstlenebileceğini kanıtladı. Hemen akabinde, 9 yaşında ilk başrolü kazandı ve Stephen King'in romanından beyazperdeye uyarlanan gerilim filmi "Firestarter"da düşünce yoluyla etrafa ateş saçan küçük kızı oynadı. Bunu gene bir Stephen King uyarlaması olan "Cat's Eye" (1985) izledi. On yaşındayken 1989'a kadar oyunculuğa ara verdi. Ancak hep gözler önündeydi. Uyuşturucu bağımlısı oluşundan iyileşmesine ve bir seks sembolüne dönüşerek 14 yaşında çıplak pozlar vermesine kadar bütün gelişmeleri gazetelerden izlemek mümkündü. Bunca olumsuz reklama rağmen kendini toparlayan Drew, şu sıralar yeni kuşağın en ünlü oyuncularından biri.

1980 ALTERED STATES
1982 E.T. THE EXTRA TERRESTRIAL
1984 IRRECONCILABLE DIFFERENCES, FIRESTARTER
1985 CAT'S EYE
1989 FAR FROM HOME, SEE YOU IN THE MORNING
1992 POISON IVY, SKETCH ARTIST, GUN CRAZY
1993 DOPPELGANGER
1994 BAD GIRLS
1995 BOYS ON THE SIDE
1995 BATMAN FOREVER
1995 MAD LOVE

SİLİKON GORİLLER

Kısa süre önce izlediğimiz "Congo", gayet çarpıcı görüntüleri ve sesleriyle dikkat çeken bilgisayar oyunu uyarlamasıyla, hem PC hem de MAC'ler için CD-ROM'da...

"Jurassic Park" yazarı Michael Crichton'ın insanları korkunç gorillerle karşı karşıya bıraktığı romanından uyarlanan "Congo", sinemalarda epey ilgi gördü. Kayıp şehir Zinj, Hazreti Süleyman'ın kayıp hazineleri, yüksek teknolojik araştırmalar, modern silahlar ve ilkel "orman" gerilimi buluşuyordu "Congo"da...

Önce romandı, sonra sinemaya geçti, şimdi de bilgisayar ekranlarında... Gelişmiş bir CD-ROM oyunu olan "Congo" başta çarpıcı 3 boyutlu grafikleriyle dikkat çekiyor; sonra da, eğer iyi bir ses kartınız varsa, müzikleri ve tüyler ürpertici ses efektleriyle...

Oyun hem harekete, hem de stratejik yeteneklere dayalı. Bir yandan, olağanüstü silahlar kullanarak, mutasyon geçirmis gorilleri alt etmeniz gerekiyor; öte yandan da, hem yolunuzu, hem elmasları, hem kaybolan araştırmacıları bulmak, hem de tuzaklardan kurtulmak için epey zor bilmeceler çözmek zorundasınız...

"Congo", Hollywood filmlerinden yapılan bilgisayar oyunu uyarlamalarının yeni ve çok başarılı örneklerinden biri. Hem PC hem de MAC formatında, CD-ROM'da bulabilirsiniz...

Vee En İyi "Vaktör" Oscar'ı

Hollywood'un ünlüleri, artık bilgisayar oyunlarında da "başrol" oynuyor. Bazı oyuncular yüzleri, bazı oyuncular sesleri, bazı oyuncular da aynen filmlerdeki gibi tüm ayrıntılarıyla, kendilerini joystick'lerin insafına terk ediyorlar...

Multi-medya dünyasında yeni bir terim doğdu: "Vactor"... Bildiğimiz "aktör"ü hatırlatıyor değil mi? Çünkü, "videogame actor"un kısaltılmışına böyle deniyor. Peki nedir "videogame actor" ya da "video oyunu aktörü"?..

Bilgisayar oyunlarında hareket ettirdiğimiz "kahramanlarımız", yani o futbolcular, dövüşçüler, savaşçılar, bilgisayar grafik sanatçılarının çizdiği grafikler oldu hep. Dijital birer çizgi film kahramanı gibi yani... Bu grafikler çizilirken, bilgisayarların hızları, bellek sorunları ve grafik kapasiteleri nedeniyle, şekiller çok az noktayla oluşturuluyordu. Sonra teknoloji gelişip ucuzladıkça, daha kaliteli grafikler görmeye başladık. Bilgisayar oyunlarının kalitesi de arttı ve hareketli insan görüntüleri video kamerayla alınıp temel hatları animasyonlarda kullanılmaya başlandı. Son yıllardaysa, temel hatlar değil, aynen bir filmdeki ya da çizgi filmdeki gibi, gerçek bir insanın görüntüsü kullanılabiliyor bilgisayar oyunlarında. Hal böyle olunca, bilgisayar oyunlarının bazı sahneleri ve animasyonlar, gerçek aktörler kullanılarak, aynen film çekilir gibi çekiliyor. İşte bu aktörlere deniyor, "vactor" diye... Bu aktörlerin bazıları tanınmamış isimlerken, bazıları da Hollywood'un ünlü simaları... Yalnızca görüntüler değil... Bazı bilgisayar oyunu kahramanlarını, Hollywood'un ünlüleri seslendiriyor...

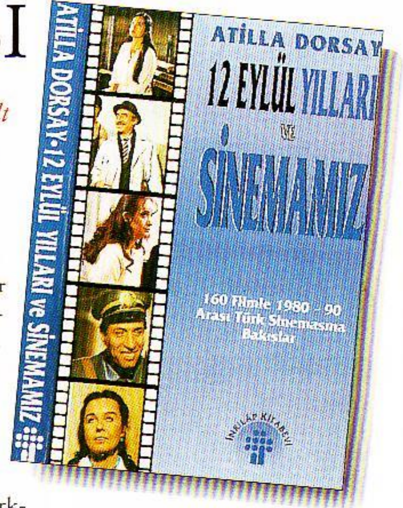

Etkileyici yüz hatlarını bilgisayarcılara satan ilk isimlerden biri, Dennis Hopper (çok sayıda filmde rol alan, yönetmenlik ve senaryo çalışmaları da olan ünlü oyuncuyu, en son Waterworld'de izliyorsunuz...) Hopper'ın yüzü, bir Cyberpunk gerilimi olan "Hell" adlı oyunda kullanıldı... Mark Hamill ise, yine ünlü oyunlardan birinin, "Wing Commander 3"ün CD-ROM versiyonunun yıldızı... "Supreme Warrior" adlı oyunun görüntüleriyse, Hong Kong'da gerçek dövüşçülerle çekildi...

İlginç değil mi? Henüz "vactor"ler arasında Brad Pitt, Sandra Bullock, Keanu Reeves, Tom Cruise, Sharon Stone gibi mega-star'lar yok... Çünkü onlar çok pahalı...

80'LERİN TÜRK SİNEMASI

"Kendi yazdığım kimi eleştirilerin yabancı ve de en ünlü eleştirmenlerinkinden daha alt düzeyde olduğunu düşünmüyorum" diyen Atilla Dorsay, yeni kitabı "12 Eylül Yılları ve Sinemamız"da, bir yandan 1980 - 90 arası Türk sinemasına ışık tutarken, bir yandan da dönemin toplumsal - siyasi çalkantılarına bolca değiniyor...

Türk sinemasıyla ilgili kaynakların azlığı, çekileli beş - on yıl olmuş bir filmle ilgili en basit bilgileri (yönetmeni, senaristi gibi) bulmanın zorluğu düşünülürse, "160 Filmle 1980 - 90 Arası Türk Sinemasına Bakışlar" gibi bir altbaşlık bile bir Türk sineması kitabıyla ilgilenmeye yetebilir... Atilla Dorsay'ın "12 Eylül Yılları ve Sinemamız" adlı kitabı, kısa eleştiri yazılarıyla 80'li yılların filmlerine eğilmenin yanısıra, birçok yönetmen üzerinde de duruyor.

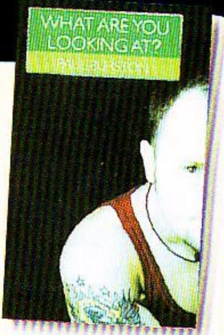
Kitaptaki eleştiri yazıları, sinemamızda on yıllık bir dönemi izleme olanağı verirken, bir yandan da, doğal olarak, on yılın toplumsal eğilimlerine göz atma olanağı veriyor. Zaten, Dorsay'ın eleştirileri, daha ziyade toplumsal ve siyasi kaygılar üzerine kurulu. Bu açıdan, "12 Eylül sonrası 10 yıla filmlerle bakış" olarak da okunabilecek bir kitap. Dorsay'ın bu on yıllık dilimde çeşitli gazete-dergilerde yayınlanan eleştirilerinden oluştuğu için, "sıcağı sıcağına" bir bakış...

Dorsay, Türk sineması üzerine yazmanın önemini şöyle açıklıyor: "Çok başarılı bir Fellini, Antonioni, Bergman veya Kubrick filmi üzerine yazabileceğiniz hoş bir yazı, kimin umurunda? Ne o yönetmeni ve onun evrensel seyircisini etkileme şansına sahip, ne de Türkçe'nin özel konumu itibarıyla dünya sinema literatürüne geçme şansı taşıyor. (Yoksa ben, her türlü yapay alçakgönüllülük dışında, kendi yazdığım kimi eleştirilerin yabancı ve de en ünlü eleştirmenlerinkinden daha alt düzeyde olduğunu düşünmüyorum.)"

(İnkılâp Kitabevi, 387 sayfa, 400.000 TL.)

Dünyadan kitaplar

Eşcinsel Sineması

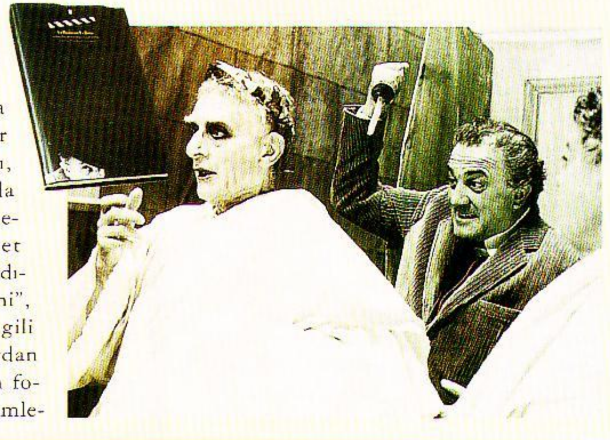
David Cronenberg'den lezbiyen pornolara, eski Hollywood filmlerinden deneysel Avrupa filmlerine kadar eşcinsel sineması ve sinemada eşcinsellik... Paul Burston'ın kitabı, bu alanda yazılan çok az sayıda kitaptan biri. Sinemada eşcinselliğin her alanda olduğu gibi daha açık ilerlemesiyle, bu başlıkla yazılan kitaplar da artacak herhalde. Tüm sinemaseverlerin ilgisini çekebilecek bir malzemenin yanısıra, eşcinsellik ve özel olarak eşcinsel yaratıcılıkla ilgili olarak da okunabilecek bir kitap.

(Paul Burston / Cassell)

Bir yönetmenin haritası

"8 1/2", "Dolce Vita", "Amarcord", "Intervista", "Ve Gemi Gidiyor", "Ruhların Giullietta'sı", "Kadınlar Şehri", "Ermiş Antonio'nun Baştan Çıkarılması"... Dünya sinemasının en parlak sanatçılarından biri, İtalyan yönetmen Federico Fellini, filmleri dışında da gayet "parıltılı" bir malzeme. Yazdıkları, söyledikleri, hakkında yazılanlar, pek çok sinema sever için gayet önemli ve merak uyandırıcı. "Fellini on Fellini", büyük yönetmenle ilgili en kapsamlı kitaplardan biri. Hem Fellini'nin fotoğrafları, hem de filmlerinden kareler; yıllar boyunca Fellini'yle yapılan röportajlar, Fellini üzerine yazılar ve bizzat Fellini'nin ağzından Fellini...

(Yayına hazırlayan: Costanzo Costantini / Faber and Faber)

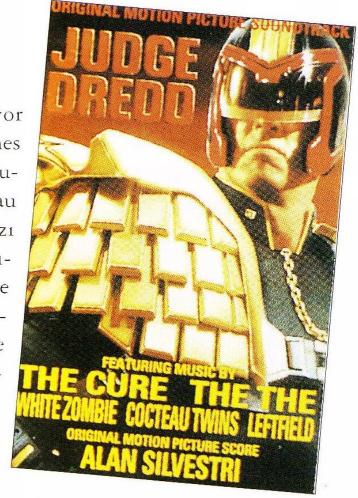

YARGICIN İNFAZ MÜZİĞİ

"Judge Dredd"in müzik albümü The Cure, The The, Cocteau Twins, Leftfield gibi grupların yepyeni çalışmalarıyla ve Alan Silvestri'nin "yüksek tansiyonlu" senfonik besteleriyle ayın gözdesi...

Sylvester Stallone, Max Von Sydow, Armand Assante ve Diane Lane'in oynadıkları, fütüristik, kaotik polisiye "Judge Dredd"in müziklerini biraraya getiren albüm için, son satırda beklediğiniz esas fikrimizi en başta söyleyelim: Son zamanlarda çıkan en heyecan verici film müziği albümü... Modern rock, post-punk, ambient parçalarla birlikte; usta film müzisyeni Alan Silvestri'nin, Londra Senfoni Orkestrası tarafından seslendirilen "gözalıcı" besteleri...

Albüm The Cure'un film için bestelediği "Dredd Song" ile açılıyor. Kaotik, karamsar, nihilist bir atmosferi olan bir İngiliz çizgi romanının sinema uyarlaması için, hem bu atmosferi karşılayabilecek olması, hem milliyeti, hem "yaş"ı itibarıyla The Cure gayet yerinde bir seçim... Ardından yine meraklısını sevindirecek nitelikte gruplar ve parçalarla ilerliyor albüm: The The'dan "Darknes Falls"; White Zombie'den "Super-Charger Heaven"; Cocteau Twins'den Need Fire; yıldızı yeni yeni parladığı için tanımıyor olabileceğiniz, özellikle dikkatinizi çekmek istediğimiz Leftfield'dan "Release the Pressure"; Ryo Aska'dan "Time" ve World Beaters ile Yossou N'Dour'un birlikte seslendirdikleri "You Come Closer"...

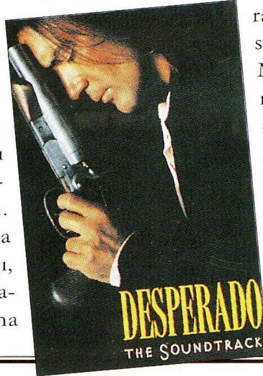
Kasetin ikinci yüzündeyse, Alan Silvestri'nin bir an için bile tansiyonu düşürmeyen senfonik film müzikleri...

Az rastlanır güzellikte bir bileşim... Hem tüm iyi film müziği albümleri gibi kavrayıcı bir atmosfer oluşturabiliyor, hem de az rastlandığı üzre çarpıcılığı filmin atmosferiyle sınırlı değil... Ayın gözdesi.

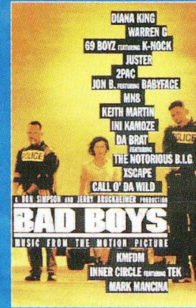
LATİN PULP FICTION'I

Antonio Banderas ve Salma Hayek'in başrollerini paylaştığı "Desperado"nun müzikleri, çok geniş bir dinleyici kitlesinin beğenisini kazanacak türden. Dire Straits ve Carlos Santana gibi iki parlak sürpriz de içeren, sıcak ve "kanlı canlı" bir çalışma.

Genç yönetmen Roberto Rodriguez'in yalnızca 7000 dolara malolan, hiçbiri oyuncu olmayan oyuncuların oynadığı latin aksiyon filmi "El Mariachi"sinin devlet bütçesi gibi paralarla çekilen büyük prodüksiyonların yanında büyük sinema pazarlarına girmeyi başarması, yönetmene büyük sükse getirdi elbette. Bu sükseye "ucuz" şeylere gösterilen rağbetin medyatik trend haline gelmesi ve stilize aksiyonlara duyulan ilgi de eklenince, Rodriguez'in daha havalı ve daha pahalı işler yapması kaçınılmaz oldu. İşte böylece "Desperado" doğdu. Antonio Banderas ve Salma Hayek'in başrollerini aldığı, "El Mariachi"nin ruhunu taşıyan "Desperado", sinema yazarları arasında "Latin Pulp Fiction"ı olarak da anılıyor (Tarantino'nun filmi desteklemesinin ve konuk oyuncu olarak rol almasının da buna katkısı var)...

Ağırlıklı olarak ünlü latin toplulukların çalışmalarını biraraya getiren albümde, yer yer sürprizler de var. Ayrıca, filmden seçilen diyaloglar, epey ruh kazandırıyor... Antonio Banderas'ın Los Lobos ile birlikte seslendirdiği "Cancion Del Mariachi", Carlos Santana'nın "Bella"sı, bir sürpriz olarak Dire Straits'in "Six Blade Knife"ı, Link Wray & His Ray Men'in "Jack The Ripper"ı albümün öne çıkan parçaları... Muhtemelen çok geniş bir dinleyici kitlesinin gönüllerini fethedecek...

KÖTÜ ÇOCUKLAR SİYAH DİNLER!

Bad Boys" (Çılgın İkili), yılın iddialı aksiyonlarından biri. Sinemaya televizyondan transfer olan zenci oyuncular Martin Lawrence ve Will Smith'in canlandırdığı komik polis ikili ve Tea Leoni'nin oynadığı seksi tanığın perdede gördüğü ilgi kadar, hatta belki de daha çok, albümden çıkan ilk hit şarkı "Shy Guy" ilgi gördü. Diana King'in, içinde filmden sahnelerin yeraldığı klibi eşliğinde dinlediğimiz şarkısı, hatırı sayılır bir liste başarısı kazandı..."Shy Guy" dışında, Warren G.'nin "So Many Ways"i; ünü gittikçe büyüyen Ini Kamoze'nin "Call The Police"i, ağzı bozuk kadın rap şarkıcısı Da Brat'ın "Da B Side"ı, Inner Circle'ın "Bad Boys Reply"si albümün dikkat çeken parçaları..."Siyah pop"u sevenlere önerebileceğimiz, hareketli şarkıların ağırlıklı olduğu bir albüm...

TV- Rehber

Innocent - A French Vampire In America

MASUM KAN

Cazcı Kardeşler" (The Blues Brothers, 1980), "Zengin ve Sefil" (Trading Places, 1983), "Amerika Rüyası" (Coming to America, 1988), "Kızıma Dokunma" (Oscar, 1991) gibi filmleriyle hemen anımsanacak Landis'in, başrolü Anne Parillaud'ya verdiği, "farklı" bir korku filmi denemesi. Gerek orijinal ismiyle gerekse bazı sahneleriyle, Landis'in 14 yıl önce imzaladığı unutulmaz filmlerinden "Kurt Adam Londra'da"yı (An American Werewolf in London, 1981) çağrıştıran "Masum Kan" (1992), kana susamış olmasına karşın, yalnızca kötülerin kanını içerek susuzluğunu gideren vampir Marie'nin, bir polisle birlikte azılı bir mafya babasının peşine düşmesini anlatıyor. Bu ay CINE5'te "Sosyete Polisi 3" (Beverly Hills Cop 3, 1994) adlı filmi de gösterilecek olan Landis, korkunun da altından başarıyla kalkabileceğini ispatlıyor. **24 Pazar 21.00 CINE5**

Bring Me The Head Of Alfredo Garcia

BANA ONUN KELLESİNİ GETİRİN

"Şiddetin ozanı" Sam Peckinpah'ın '70'lerde ülkemizde de ilgiyle izlenen, aylarca afişlerden inmeyen en ünlü filmlerinden biri. Warren Oates ve Gig Young'ın başrolleri paylaştıkları 1974 tarihli yapıt, kızı öldürülen bir Meksikalı'nın intikam öyküsünü anlatıyor. Salt, Peckinpah'dan dillere destan bir şiddet gösterisi olmakla kalmayıp, psiko-analize de girişen "Bana Onun Kellesini Getirin", sinemalardan yıllar sonra ilk kez küçük ekranda. **atv**

TV REHBER

Sinema ve Edebiyat

★ Rekin Teksoy'un kuşağında ilk hafta, bir Henry James uyarlaması var; "Aspern Mektupları" (Los Papeles de Aspern, 1991). İspanyol yapımı filmi Jordi Cadena yönetmiş, Herman Bonnin ve Silvia Mund rol almış. Bernard Shaw'ın ünlü oyunundan uyarlanan "Pygmalion"da (1938) Leslie Howard ile Wendy Hiller başrolde. İki dalda Oscar alan, üç dalda bu ödüle aday olan yapıt, bir profesörün, çiçek satıcısı bir kızı seçkin bir insan haline getirme çabasını anlatıyor. Bildik "My Fair Lady" öyküsünün, sinemadaki ilk serüveni... Üçüncü sırada Stuart Burge'nin "Jül Sezar"ı (Julius Caesar, 1969) var. Başrolleri Richard Johnson ve Charlton Heston üstlenmiş. 24 Aralık'ta, büyük Rus yazar Anton Çehov üzerine bir belgesel var. Yılbaşı günü ise, En İyi Film ve Sanat Yönetmeni Oscar'larına aday olmuş, dört dalda Oscar kazanmış bir Mervyn Le Roy klasiği gösterilecek; "Anthony Adverse" (1936). Fredric March ve Olivia de Havilland, 19 Yüzyıl'da geçen bir öykünün kahramanları olarak karşımızdalar...

Rollerball

Ölüm Pateni

★ atv'de '70'lerden çıkagelen bir önemli yapıt daha; "Ölüm Pateni" (1975). Norman Jewison'ın yönettiği film, 21. yüzyılda, ultra-şiddet içeren bir tür oyun olan Rollerball oynayan insanların yarattığı şok edici dünyayı konu alıyor. James Caan ve John Houseman'ın rol aldığı yapıt, "oyunun kuralları"ndan ötürü kimi seyircilere hayli itici gelebilir. Ama bilimkurgu ve macera sevenlerin es geçmemesi gereken bir anti-ütopya... atv

The Running Man

Koşan Adam

★ "Rollerball" dan sonra, gelecekte geçen bir anti-ütopya da Arnold Schwarzenegger'dan. Paul Michael Glaser'ın yönettiği "Koşan Adam" (1987), ölümcül bir TV yarışmasına katılan insanların tüyler ürpertici öyküsünü konu alıyor. Şiddetten bol bol nasibini almış, dikkate değer, hızlı, hareketli bir çalışma... Show TV

CINE5'TE KUTLAMA

Şifreli kanalda izleyeceğimiz ilk yapıt, Jean Simmons ve Marlon Brando'nun rol aldığı "Napolyon'un Sevgilisi" (Desirée, 1954). Alman asıllı Henry Koster'ın tarihi-drama türünü denediği film, "En İyi Sanat Yönetimeni" dalında Oscar'a aday gösterilmişti. Orijinal film afişinde, "Onların hikâyesi tarih kitaplarında hiç olmadı. Ve hiç perdede gözükmediler - şimdiye kadar" sözleriyle tanımlanan film, tarih kitaplarında ve pek çok filmde defalarca karşımıza çıkan Napolyon'un özel yaşamına göz atarak, ilk kez bu ünlü tarihsel kişiliğin metreslerinden birinin yaşamına eğilen yapım unvanını kazanıyor. İkinci sırada bir "kült western" var; "Johnny Guitar". Nicholas Ray'in yönettiği, asıl adı Lucille Le Sueur olan Joan Crawford'un başrolde olduğu film, bar işleten eski bir fahişe olan Vienna adlı kadının öyküsünü anlatıyor. Üçüncü hafta, sinema tarihinin en başarılı "kılıç düellolu" filmi sayılan "İntikam Kılıcı" (Scaramouche, 1952) var. En uzun süreli kılıç düellosu sahnesine (6,5 dakika) sahip olan "İntikam Kılıcı"nı George Sidney yönetmiş, Stewart Granger başrolü üstlenmiş. 28 Aralık'ta yayınlanacak olan film, en son geçtiğimiz yıllarda yenilenmiş bir kopyası sinemalarda yeniden vizyona giren ünlü "Kazablanka" (Casablanca, 1942). Michael Curtiz'in yönettiği, Humphrey Bogart ve Ingrid Bergman'ın rol aldıkları film, En İyi Film, Senaryo ve Yönetmen Oscar'larını almış, ayrıca beş dalda bu ödüle aday olmuştu. Senaryosu sette yazılan, 50 iş günü gibi, Amerikan filmleri için kısa sayılabilecek bir sürede çekilen, ancak vizyona girdiğinde olay yaratan filmin bu başarısı, bir çok sinema yazarına göre kullandığı popüler trükler ve melodramatik yapısıyla ilgili... Filme böyle yaklaşan ve "Kazablanka"nın sistematik bir çözümlemesini yapan Umberto Eco, filmin vatan sevgisi, aşk, ihanet, fedakârlık gibi akla gelebilecek neredeyse tüm melodram öğelerini harmanladığı için bunca iz bıraktığını belirtiyor...**Her Perşembe 21.00 CINE5**

BİR GÜNLÜK CUMHURBAŞKANI DAVE

Ivan Reitman'dan, yakın dönemde sinemalarda gösterilmiş bir komedi. Kevin Kline, Sigourney Weaver, Ben Kingsley gibi ünlüleri buluşturan film, ABD'nin 44. başkanı William Harrison Mitchell'a ikiz kardeşi kadar benzeyen sade vatandaş Dave Kovic'in başına gelen ilginç olayları konu alıyor. Gizli servis tarafından çağrılarak, halkın önünde bir günlüğüne başkanı temsil etmesi "istenen" Kovic, bu görevi daha da fazla sürdürmek zorunda kalacaktır. Senaryosu Oscar'a aday olan "Bir Günlük Cumhurbaşkanı" (1993), üzerinde çok fazla durmadan "tüketilebilecek", keyifli bir taşlama...

10 Cumartesi 21.00 CINE5

TV REHBER

Sinema 100 yaşında

★ Atilla Dorsay'ın bir yıldır, sinema sanatının "top" filmleriyle sürdürdüğü kuşağında bu ay, beş film yer alıyor. İlki, John Ford ustanın meşhur "Sarı Kurdeleli Kız"ı (She Wore a Yellow Ribbon, 1949). Görüntü çalışmasıyla Winton C. Hoch'a Oscar kazandıran filmde, en "baba" kovboy John Wayne, başrolü Joanne Dru'yla paylaşıyor. Sırada bir Fellini klasiği var; "Sonsuz Sokaklar" (La Strada, 1954). En İyi Yabancı Film Oscar'ını alan, ayrıca senaryosuyla Oscar'a aday olan filmde, Giulietta Masina ve Anthony Quinn rol alıyor. Şiirsel bir neo-realizm içeren yapıt, bir erkek tarafından kullanılan genç bir kızın öyküsünü anlatıyor. Üçüncü hafta John Huston'ın sinemaya armağan ettiği en güzel yapıtlarından "Elmas Hırsızları" (The Asphalt Jungle, 1950) var. W. R. Burnett'in romanından sinemaya uyarlanan ve dört dalda Oscar'a aday olan film, hapisten çıktıktan sonra bir çete kurarak son bir soygun planlayan bir suçlunun öyküsü üzerine kurulu. Sterling Hayden ve Louis Calhern'in rol aldığı, Marilyn Monroe'nun da küçük bir rolde gözüktüğü film, gerilimden çok, sıkı bir karakter incelemesi... Bir sonraki film, çekildiği yıllarda ticari bulunmayarak büyük bir kısmı kesilen ancak bir süre önce kesilen parçaları eklenerek yeniden kurgulanan bir Budd Boetticher klasiği; "Matador ve Hanımefendi" (The Bullfighter and the Lady, 1951). Orijinal öyküsüyle Oscar'a aday olan filmin yenilenmiş kopyası yayınlanacak. Yılbaşı gecesinin filmi ise, Charles Walters'ın ünlü yapıtı "Karnaval Kızı" (Lili, 1953). 16 yaşındaki bir kızın gittiği karnavalda bir sihirbaza âşık olmasını konu alan yapıtta, Leslie Caron ve Jean-Pierre Aumont rol almış. Film, müzikleriyle Oscar almış, ayrıca beş dalda bu ödüle aday olmuştu.

Her Pazar 22.50 TRT 2

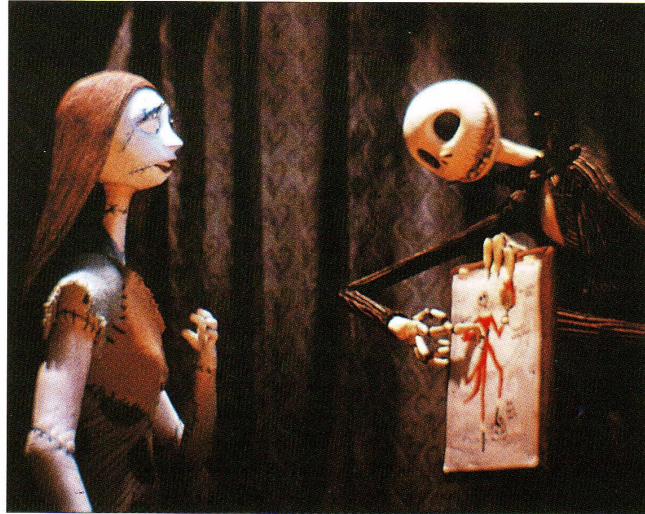
TV REHBER

SHOW TV'de Pazar günleri

★ Show TV'nin, pazar günleri ekrana getireceği kuşağın ilk filmi, Gregory Ratoff'un "Korsikalı Kardeşler"i (The Corsican Brothers, 1942). Alexandre Dumas uyarlaması, küçükken ayrılan ikizlerin öyküsünü anlatıyor. Douglas Fairbanks Jr. ve Akim Tamiroff'un rol aldıkları filmin müzikleri Oscar'a aday olmuştu. İkinci hafta "Ballantrae'nin Efendisi" (The Master of Ballantrae, 1953) var. R. L. Stevenson'ın klasik macera romanından, William Keighley tarafından sinemaya uyarlanan yapıtta, türün etiket oyuncularından Errol Flynn var. Dumas'nın bir başka klasiği var sırada; "Üç Silahşörler" (The Three Musketeers, 1948). George Sidney'in yönettiği bu versiyonda Gene Kelly ve Lana Turner rol almış. Düello ve çarpışma sahnelerinin bir müzikali andırır güzellikte olduğunu ve filmin görüntülerinin Oscar'a aday olduğunu söyleyelim. Bir dönemin efsane filmi "Ivanhoe" (1952) ise Ortaçağ'a ilişkin bir epik-macera. Robert Taylor, Elizabeth Taylor (akraba değiller!) ve Joan Fontaine'in rol aldıkları Film, Görüntü ve Müzik dallarında Oscar adayı olan film, Sir Walter Scott'ın romanından uyarlanmış. "National Velvet" (1945) ise, çoksatar romandan uyarlanan, unutulmaz bir aile filmi. Gencecik bir Mickey Rooney ile Elizabeth Taylor'ı bir araya getiren yapıt, bir atın etrafında gelişen olayları anlatıyor.
Her Pazar Show TV

Günah Tohumu Carrie

★ Özellikle '80'lerden sonra romanları sinemaya bol bol uyarlanan Stephen King'in sinemadaki ilk yapıtlarından biri "Günah Tohumu" (1976). Kızlar okulunda okuyan ve bir takım doğaüstü güçlere sahip olan, kan görmeye asla tahammülü olmayan Carrie adlı genç bir kızın, arkadaşları tarafından sürekli aşağılanmasını ve sonunda bir baloyu kan gölüne çevirmesini konu alıyor. Brian de Palma'nın ilk büyük başarılarından olan filmde, oyunlarıyla Oscar'a aday gösterilen Sissy Spacek ve Piper Laurie başrolde. atv

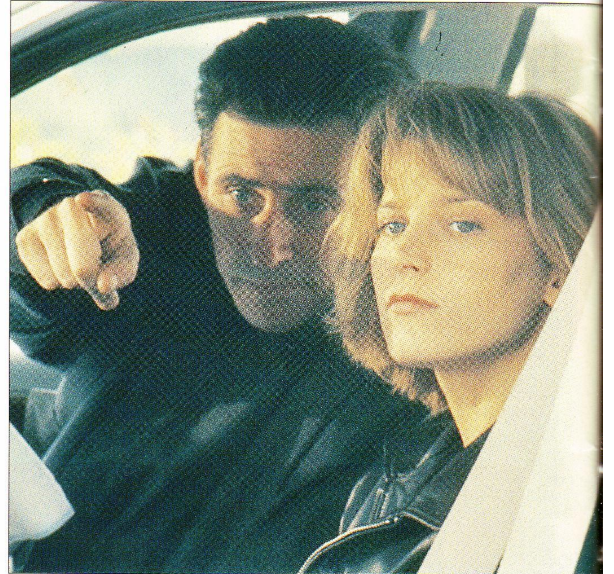
Tim Burton's The Nightmare Before Christmas

NOEL KABUSU

Sinemalarda en son "Ed Wood" (1995) adlı yapıtını izlediğimiz "uçuk" yönetmen Tim Burton'ın, prodüktör ve öykünün yazarı olarak imzasını attığı, usta stop-motion animatörü ve Burton gibi Disney okulundan mezun Henry Selick'in yönettiği, inanılmaz bir film "Noel Kâbusu" (1993)... Tim Burton'ın 12 yıldır üzerinde çalıştığı projenin ürünü olan film, dev bir stüdyoda 120 uzman animatör, ressam, kameraman ve teknisyenin katılımıyla gerçekleştirilmiş... Stop-motion olarak adlandırılan teknikle, kısa zaman aralıklarıyla filme alınarak, cansız cisimlere hareket özelliği kazandırılan (bu da karmaşık metal iskeletleri olan kuklaları hareket ettirirken, her bir hareketin kare kare filme alınmasıyla sağlanıyor) "Noel Kâbusu", sinema tarihinde bir ilk olma özelliğini de taşıyor. Bu yöntem kullanılarak, ilk kez bu denli büyük bir işe kalkışılmış ve filmin tamamlanması tam iki yıl sürmüş... Her yaştan çocuğa (!) seslenen, son derece keyifli bir seyirlik...

The Assassin - Point of No Return

SUİKASTÇI

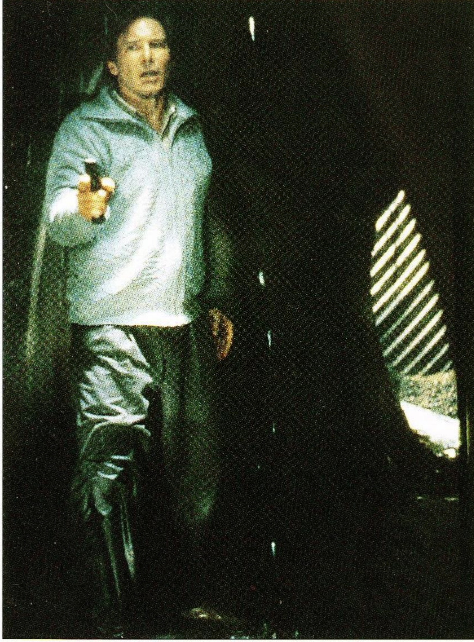

Luc Besson'un bundan beş yıl önce tüm dünyada beğeniyle izlenen ünlü filmi "Nikita"nın Amerikan versiyonu. Uyuşturucu müptelası bir kızın, arkadaşlarıyla soygun yaparken bir polisi vurmasını, idam cezasına çarptırılmasını ama son anda sahte bir ölüm tutanağı düzenlenip, kimliği değiştirilerek devlet tarafından kontrgerilla haline getirilmesini anlatıyor film. Gizli servislerin yapılanmasına ve devletin işlediği cinayetlere göz atan, Bridget Fonda ve Gabriel Byrne'nin rol aldığı "Suikastçı"yı (1993) John Badham yönetmiş...
9 Cumartesi 21.00 CINE5

The Fisher King

BALIKÇI KRAL

Günümüzün çılgın ekibi ZAZ'ı anımsatan ama onlardan görece daha entelektüel altı 'çılgın'dan oluşan Monty Pyton'ın, tek Amerikalı üyesi Terry Gilliam'dan unutulmaz bir film. Filmin en büyük kozu, bir sokak serserisini canlandıran ve benzersiz oyunuyla Oscar'a aday gösterilen Robin Williams. Bridges ailesinin küçük oğlu Jeff Bridges ise, duygusuz ve egoist bir DJ'i canlandırıyor. Ve bu iki karakter, hiç ummadıkları bir anda birbirlerini buluyorlar... Yaşam, insani değerler, dostluk ve hayatın anlamı üzerine sarsıcı bir çalışma olan "Balıkçı Kral"da (1991), Amanda Plummer da her zamanki gibi farklı ve akılda kalıcı bir tip çiziyor. Kanal D

The Fugitive

KAÇAK

70'lerin efsane TV dizisi "Kaçak"ın sinema versiyonu... Karısını hunharca öldürmekle suçlanan Dr. Richard Kimble'ın "yanılgı" içindeki kanundan kaçışını ve masumiyetini ispatlamaya çalışmasını son derece hızlı bir anlatımla perdeye taşıyan "Kaçak"ı (1993), Andrew Davis yönetmiş. Başrolde ise, macera filmlerinin sinemadaki son ilahlarından Harrison Ford ile Tommy Lee Jones var. Bir gece eve geldiğinde "tek kollu bir adam" tarafından karısı öldürülen Kimble, saldırganı elinden kaçırır. Her tarafı kan-revan içinde kaldığından tek suçlu o sayılır ve Komiser Gerard, Kimble'ın peşine düşer. İki saat boyunca akıl almaz biçimde her tuzaktan kurtulan Kimble'ın serüvenini, seyirciyi koltuğuna adeta "mıhlayarak" anlatan "Kaçak", sinema yazarı Atilla Dorsay'ın yorumuyla; "... eski bir dizinin ustaca yapılmış ve daha çağdaşlaştırılmış bir uyarlaması. Asıl diziden hatırladığımız 'katil' bile değişmiş, dizideki kolay inanılmaz final, çok daha inanılırlık kazanacak biçimde değiştirilmiş. Öykü de dizinin kaçınılmaz mekanikliğinden kurtulup çok daha insancıl bir boyut kazanmış. Harrison Ford'un her zamanki gibi haşarı çocuk ifadesiyle canlandırdığı 'kaçak' Kimble'a karşı, Tommy Lee Jones'un komiseri de kusursuz...". Komiser rolündeki Tommy Lee Jones'a Yardımcı Erkek Oyuncu Oscar'ını kazandıran, ayrıca En İyi Film, Görüntü, Müzik, Kurgu, Ses ve Ses Efektleri Kurgusu dallarında bu ödüle aday olan film, Harrison Ford'un "Indiana Jones"ları aratmayan, seyrine doyulmaz oyunculuğu, teknoloji harikası efektleri ve temposuyla dört dörtlük bir macera... **30 Cumartesi 21.00 CINE5**

ISHTAR

Dustin Hoffman, Warren Beatty ve Isabelle Adjani gibi ünlüleri bir araya toplamasına, çok ilginç olabilecek bir konuya ve 50 milyon dolar gibi dev bir bütçeye sahip olmasına karşın gerçek bir fiyaskoyla karşılaşan "Ishtar", iki şarkı yazarının çöllerde geçen eğlenceli macerasını konu alıyor. Elaine May'in yönettiği film, eski tarz esprilere ve durumlara yer vererek, büsbütün "sıkıcı" hale geliyor. Ama yine de, bunca uğraşa karşın nasıl ortaya kötü bir film çıkabileceğini ya da "50 milyon dolarlık tatsız bir şaka" izlemek için hoş bir fırsat. Kanal D

SHOWDOWN IN LITTLE TOKYO

Eski çocuk yıldız Mark L. Lester'ın yönettiği hayli "sert" bir macera... Dolph Lundgren ve en son "The Crow-Ölümsüz Aşk"ı (1994) çevirip şöhrete ulaştıktan sonra tıpkı babası Bruce Lee gibi talihsiz bir kazada ölen Brandon Lee'yi bir araya getiren film, iki polisin maceralarını konu alıyor. Bakılabilir... Kanal D

HOWARDS END

Aralık ayının ekrandaki bomba filmlerinden biri de James Ivory'nin "Howards End"i (1992). Dokuz dalda aday gösterildiği Oscar ödüllerinden üçünü alan bu İngiliz filmi, Anthony Hopkins, Vanessa Redgrave, Helena Bonham Carter, Emma Thompson gibi dev oyuncuları bir araya topluyor. E. M. Forster'ın daha önce "Manzaralı Oda" (A Room with a View, 1985) ve "Maurice" (1987) adlı yapıtlarını sinemaya uyarlayan Ivory, "Howards End"de, 20. yüzyıl başlarında geçen bir öykü anlatarak, o döneme ait sınıf ayrılıkları, ahlaki yapı, işsizlik, toplumda erkeğin ve kadının bulunduğu yer ve kadının kimlik arayışı gibi tartışmaları başarıyla yansıtıyor... Wilcox ailesiyle tanışan iki kız kardeşin başından geçenleri anlatan film, kuşkusuz sinemaseverler için gerçek bir şölen...

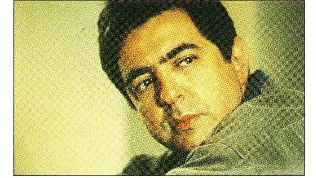
29 Cuma 21.00 CINE5

TV REHBER

Masum Hamleler

★ **"Schindler'in Listesi" filminin Oscar'lı senaristi Steven Zaillian'ın ilk yönetmenlik denemesi. Halen sürmekte olan gerçek bir yaşam öyküsünü anlatan "Masum Hamleler" (1993), küçük satranç dahisi Josh'un babası Fred Waitzkin'in kaleme aldığı kitaptan sinemaya yapılan bir uyarlama. Sinemalarımızda da gösterime giren filmde, yedi yaşındaki satranç dahisini**

Max Pomeranc canlandırırken, Joe Mantegna, Laurence Fishburne, Joan Allen ve Ben Kingsley gibi ünlüler de çeşitli rollerde karşımıza çıkıyorlar... 1 Cuma 21.00 CINE5

The Russia House

Rus Evi

★ **Eski SSCB'nin Glasnost döneminde geçen bir casusluk öyküsü. Yılların deneyimli aktörü Sean Connery ve alımlı aktris Michelle Pfeiffer'ın başrolleri paylaştıkları film, ünlü casus romanları yazarı John Le Carre'den yapılan bir uyarlama... Roy Scheider, James Fox, Klaus Maria Brandauer ve Ken Russell gibi ünlü isimlerin de boy gösterdiği "Rus Evi" (1990), heyecanlı bir konuya sahip olmasına karşın, karmaşık ve sıkıcı bir çalışma olmaktan öteye gidemiyor. Show TV**

The Sicilian

Sicilyalı Dönüyor

★ **Mafyanın iç yüzünü anlatan romanları ve bu romanların sinema uyarlamalarıyla tanınan Mario Puzo'nun aynı adlı romanından sinemaya uyarlanan "Sicilyalı" (1987), usta yönetmen Michael Cimino'nun adından uzun süre söz ettirmiş bir çalışması. Film, soylu toprak sahiplerinin ellerindeki arazileri fakir köylülere dağıtmaya çalışan kanun dışı Sicilyalı 'kahraman' Salvatore Giuliano'nun gerçek yaşam öyküsünü anlatıyor. Başrollerde Christopher Lambert, John Turturro ve Terence Stamp var... Kanal D**

ALTINA HÜCUM

(GOLD RUSH), Charlie Chaplin, 1925

Sinema tarihinin en iyi filmlerinden biri... Bir an bile aksamayan ritmi, sade kadrajları, özel efektleri ve unutulmayan bazı sahneleriyle "Altına Hücum", sinemayı sanat haline getiren ilk filmlerden biri... Bugün hala ilgiyle izleniyor ve eskimiyor. Çünkü doğa karşısında çaresiz kalan insanı, açlığı, yoksulluğu, ümitleri ve hayalleri anlatıyor. Hem de güldürerek... Sahi, Şarlo'nun çatallarını kullanarak ayakkabılarına yaptırdığı step dansını, açlıktan gözü dönmüş arkadaşının gözünde koca bir tavuğa dönüşmesini ya da ayakkabısını pişirip afiyetle yediği anı kim unutabilir...

Biraz Amerikalı... Biraz Meksikalı...
Tex Mex'le tanışmanın tam zamanı...

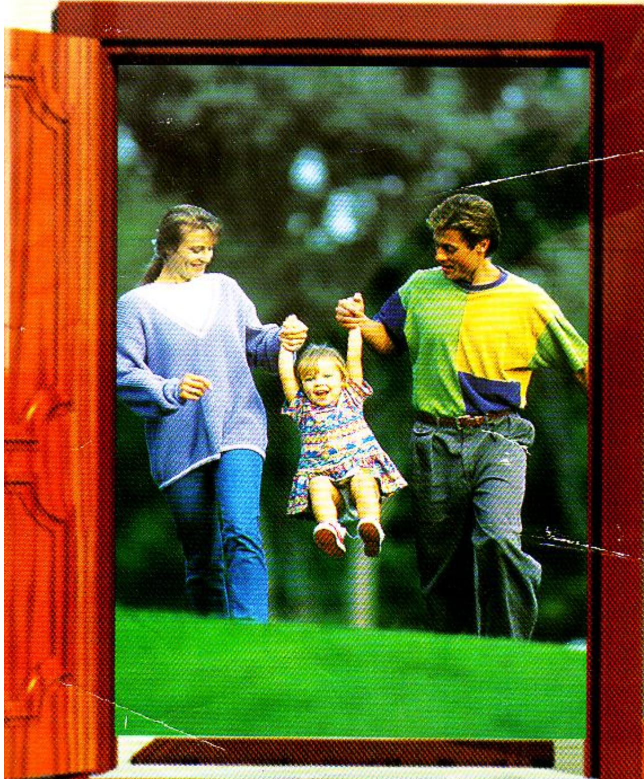

Fast Food Restaurant Beyoğlu'nda açıldı

İstiklal Cad. No:192 Beyoğlu
(Galatasaray Lisesi karşısı)
Tel: 0.212 293 43 30

"300 milyon önpeşinatla ev"

Şimdi, herkes ev sahibi olacak!

Emlak Bankası '95'in son fırsatı ile şimdi herkesi ev sahibi yapmaya kararlı. Dünyanın en büyük kent üreticisi Emlak Bankası'nın yemyeşil, renkli dünyasında yer almak için siz de 25 Aralık'a kadar 300 milyon önpeşinat yatırın; 28 Şubat 96'ya kadar peşinatınızı tamamlayın.

'95'in bu son fırsatını kaçırmayın.

EMLAK BANKASI

"Daha Uygar Bir Yaşam İçin"

İstanbul Pazarlama Müdürlüğü: Tel: (0 212) 285 19 90, **Ankara Pazarlama Müdürlüğü:** Tel: (0 312) 426 04 06 - 427 52 22, **İzmir Pazarlama Müdürlüğü:** Tel: (0 232) 336 07 54, **Ataşehir:** Tel:(0 216) 455 15 10, **Bahçeşehir:** Tel: (0 212) 669 00 10 (10 hat) **Mimaroba - Sinanoba :** Tel: (0 212) 864 00 10 (3 hat) **Bilkent:** Tel: (0 312) 266 45 54, **Konutkent:** Tel: (0 312) 240 03 55 - 56, **Konak Show- Room:** Tel: (0 232) 441 90 66, **Mavişehir:** Tel: (0 232) 336 26 11 - 330 26 71 - 72, **Gaziemir:** Tel: (0 232) 251 36 04

Tüm şubelerimiz ve yurtdışı temsilciliklerimiz satış için hizmetinizdedir.

